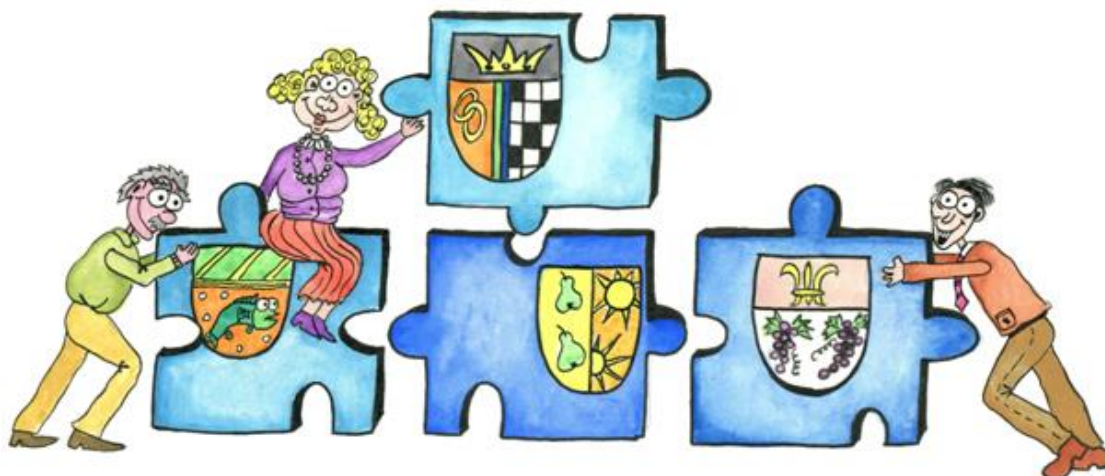

Strategie území správního obvodu ORP Humpolec

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

SO ORP HUMPOLEC

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod.....	6
1.1. Základní informace o strategii.....	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	8
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	9
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	9
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1. Profil území správního obvodu.....	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
Zdroj: Český statistický úřadStručná charakteristika území správního obvodu	11
Stručná charakteristika území správního obvodu	12
2.1.2. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	28
2.1.3. Aktéři regionálního rozvoje	29
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	31
3. Téma 1.: školství	33
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	33
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	33
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	35
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	61
3.1.4. SWOT analýza školství	64
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	65
3.2. Návrhová část pro oblast školství.....	66
3.2.1. Struktura návrhové části	66
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	68
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	70
3.2.4. Indikátory	72
3.3. Pravidla pro řízení strategie	73
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	73
3.3.2. Systém změn strategie	75
3.3.3. Akční plán	75
3.4. Závěr a postup zpracování.....	77
3.4.1. Shrnutí	77
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	78
3.5. Přílohy.....	79
3.5.1. Vazba na OP VVV - PO3 a IROP - SC 2.4.....	79

3.5.2.	Seznam zkratk.....	80
4.	Téma 2.: sociální služby	81
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	81
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	81
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	82
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	90
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	93
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	94
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	95
4.2.1.	Struktura návrhové části	95
	Vize a problémové oblasti (okruhy)	97
4.2.2.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	100
4.2.3.	Indikátory	103
4.3.	Pravidla pro řízení strategie	105
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	105
4.3.2.	Systém změn strategie	107
4.3.3.	Akční plán	107
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	109
4.4.1.	Shrnutí	109
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	110
4.5.	Přílohy.....	111
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	114
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	114
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	114
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	115
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	141
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	144
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	145
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	147
5.2.1.	Struktura návrhové části	147
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	149
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	151
5.2.4.	Indikátory	153
5.3.	Pravidla pro řízení strategie	155
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	155

5.3.2. Systém změn strategie	156
5.3.3. Akční plán	157
5.4. Závěr a postup zpracování.....	159
5.4.1. Shrnutí	159
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie	160
5.5. Přílohy.....	161
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	163
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	165
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	168
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	170
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	172
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	178
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	180
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se smíšeným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	182
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	185
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	187
6. Téma 4.: cestovní ruch	190
6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	190
6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu.....	190
6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti.....	197
6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje cestovního ruchu	207
6.1.4. SWOT analýza cestovního ruchu	211
6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	215
6.2. Návrhová část pro oblast cestovního ruchu.....	217
6.2.1 Struktura návrhové části	217
6.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)	219
6.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	221
6.2.4 Indikátory	223
6.3. Pravidla pro řízení strategie	225
6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	225
6.3.2. Systém změn strategie	226
6.3.3. Akční plán	227

6.4.	Závěr a postup zpracování.....	230
6.4.1.	Shrnutí	230
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	231
6.5.	Přílohy.....	232
	Příloha č. 11 - Vybrané tradiční nebo významné kulturní a sportovní akce.....	232
7.	Závěr, kontakty.....	234
8.	Seznam příloh.....	235

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Humpolec v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu.
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a cestovního ruchu)
Řešené území	Správní obvod ORP Humpolec
	Počet obyvatel správního obvodu: 17 421
	Počet obcí ve správním obvodu: 25
	Rozloha správního obvodu: 22 793 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Humpolec
	Obce: Budíkov, Bystrá, Čejov, Hojanovice, Horní Rápotice, Hořice, Ježov, Jiřice, Kaliště, Kejžlice, Koberovice, Komorovice, Mladé Bříšťě, Mysletín, Píšť, Proseč, Řečice, Sedlice, Senožaty, Staré Bříšťě, Syrov, Vojslavice, Vystrkov, Želiv
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Humpolec
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Humpolec
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dneSchváleno na shromáždění starostů dneProjednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon o obcích, Zákon o odpadech, Školský zákon, Zákon o sociálních službách
Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Humpolec
Orientační rozpočet	
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

	Projekt na území SO ORP Humpolec realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Humpolec a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována Realizačním týmem ve složení: Mgr. Pavel Hrala - koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Tomáš Dvořák - pracovník pro analýzy a strategie Marcela Kubíčková - pracovník pro analýzy a strategie Zdeňka Augustová – asistentka
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. cestovní ruch

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 25 obcí, z toho 1 má statut města.

Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Budíkov Počet obyvatel: 332 Zapojení do tvorby strategie: ano	nemá znak	Název obce: Mladé Bříště Počet obyvatel: 248 Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Bystrá Počet obyvatel: 119 Zapojení do tvorby strategie: ne	nemá znak	Název obce: Mysletín Počet obyvatel: 125 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Čejov Počet obyvatel: 533 Zapojení do tvorby strategie: ano	nemá znak	Název obce: Píšť Počet obyvatel: 72 Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Hojanovice Počet obyvatel: 99 Zapojení do tvorby strategie: ano	nemá znak	Název obce: Proseč Počet obyvatel: 80 Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Horní Rápotice Počet obyvatel: 157 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Řečice Počet obyvatel: 136 Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Hořice Počet obyvatel: 178 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Sedlice Počet obyvatel: 142 Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Humpolec Počet obyvatel: 10 917 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Senožaty Počet obyvatel: 740 Zapojení do tvorby strategie: ano

nemá znak	Název obce: Ježov
	Počet obyvatel: 62
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Jiřice
	Počet obyvatel: 883
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kaliště
	Počet obyvatel: 347
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kejžlice
	Počet obyvatel: 353
	Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Koberovice
	Počet obyvatel: 144
	Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Komorovice
	Počet obyvatel: 192
	Zapojení do tvorby strategie: ano

nemá znak	Název obce: Staré Bříště
	Počet obyvatel: 52
	Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Syrov
	Počet obyvatel: 53
	Zapojení do tvorby strategie: ano
nemá znak	Název obce: Vojslavice
	Počet obyvatel: 87
	Zapojení do tvorby strategie: ne
nemá znak	Název obce: Vystrkov
	Počet obyvatel: 260
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Želiv
	Počet obyvatel: 1 110
	Zapojení do tvorby strategie: ano

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Humpolec realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Humpolec a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Humpolec je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie meziobecní spolupráce je Mgr. Pavel Hrala.

Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení Mgr. Pavel Hrala - koordinátor meziobecní spolupráce, Ing. Tomáš Dvořák - pracovník pro analýzy a strategie, Marcela Kubíčková - pracovník pro analýzy a strategie a Zdeňka Augustová - asistentka.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1.	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2.	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3.	Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-(1)
4.	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020
5.	Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020	http://www.vzdelavani2020.cz
6.	Bílá kniha MŠMT	http://www.msmt.cz/dokumenty/bila-kniha-narodni-program-rozvoje-vzdelavani-v-ceske-republice-formuje-kladni-strategii-v-oblasti-vzdelavani-strategie-odrazi-celospolecenske-zajmy-a-dava-konkretni-podnety-k-praci-skol
	Kraj	
1.	Zásady územního rozvoje Kraje Vysočina	http://www.kr-vysocina.cz/zasady-uzemniho-rozvoje-kraje-vysocina/ds-300412/p1=5427
2.	Program rozvoje Kraje Vysočina	http://www.kr-vysocina.cz/program-rozvoje-kraje-vysocina/ds-300352/archiv=0&p1=61524
3.	Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina	http://www.kr-vysocina.cz/plan-odpadoveho-hospodarstvi/ds-301490/archiv=0&p1=2087

4.	Regionální inovační strategie Kraje Vysočina	http://www.kr-vysocina.cz/regionalni-inovacni-strategie-kraje-vysocina/d-4053782/p1=61524
5.	Strategie Kraje Vysočina 2020	http://www.kr-vysocina.cz/strategie-kraje-vysocina-2020/ds-302546/archiv=0&p1=61524
	Mikroregiony, města a obce	
1.	Rozvojová strategie Humpolecka	http://humpolecko.cz/strategie-rozvoje.html
2.	Strategie rozvoje mikroregionu Zálesí	http://databaze-strategie.cz/cz/mikroregion-zalesi
3.	Strategický plán rozvoje města Humpolec	http://www.mesto-humpolec.cz/strategicky-plan-rozvoje/d-116772/p1=22046
4.	Strategie rozvoje obce Jiřice a mikroregionu Želivka 2007-2014.	Nejsou zveřejněny
5.	Komunitní plán sociálních služeb města Humpolec	Není zveřejněn
6.	Strategický plán rozvoje obce Kejžlice 2011-2015	Není zveřejněna

V současné době se aktualizují strategie města Humpolec a MAS Humpolecka. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že většina obcí nemá strategický rozvojový dokument obce. V případě vypsání výzvy na zpracování programu rozvoje obcí by si mohly obce požádat o dotaci na zpracování těchto rozvojových dokumentů, výzva by měla být vyhlášena v červnu 2014. Dle vyjádření zástupců Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra ČR budou programy rozvoje obce důležitou podmínkou pro získání dotací v novém programovém období.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

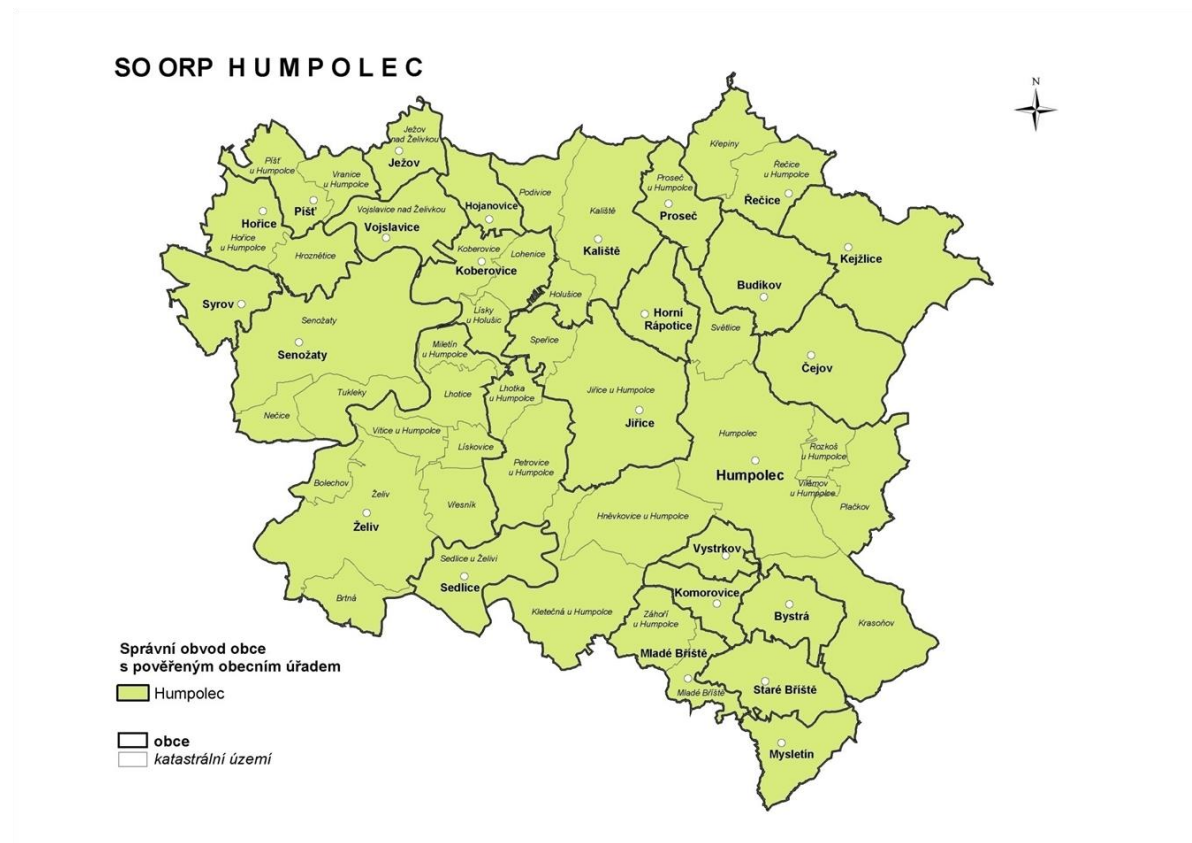
2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod obce s rozšířenou působností Humpolec (ORP Humpolec) leží v západní části Kraje Vysočina v okrese Pelhřimov, na severu sousedí se správním obvodem ORP Světlá nad Sázavou, na východě s SO ORP Havlíčkův Brod, na jihu s SO ORP Jihlava a zbývající - nejdelší hranici má s SO ORP Pelhřimov. Severozápad území tvoří hranice Kraje Vysočina a Středočeského kraje, kterou SO ORP Humpolec sousedí s SO ORP Vlašim. Území má velmi dobrou dopravní polohu, neboť jím prochází nejvýznamnější dálniční tah v ČR – dálnice D1, která umožňuje spojení s hlavními centry v ČR (Prahou a Brnem) i regionálním centrem (Jihlavou).

Správní území zahrnuje 25 obcí, 66 částí obcí, 80 základních sídelních jednotek a 52 katastrálních území. Celková katastrální rozloha správního území je cca 227,7 km². Řešeným územím je celý správní obvod ORP Humpolec.

Obr. 1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: Český statistický úřad

Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	25	25	25	25	25	25	25	25
Počet částí obcí	66	66	66	66	66	66	66	66
Počet katastrálních území	52	52	52	52	52	52	52	52
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	22793,7	22793,4	22793,5	22790,2	22790,1	22792,6	22793,4	22792,9
zemědělská půda	13177,2	13166,4	13158,7	13150,0	13132,7	13127,0	13113,6	13108,0
lesní pozemky	7200,7	7207,9	7213,3	7214,9	7212,3	7213,4	7221,5	7222,6
zastavěné plochy	309,9	310,9	312,7	315,5	319,4	321,2	323,1	324,1
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	73,9	74,3	75,1	75,5	75,4	75,5	76,0	76,4

Zdroj: data poskytnuta SMO ČR

Jedinou obcí se statutem města na území ORP je město Humpolec, v němž žije téměř 63 % obyvatelstva. Na sledovaném území se nenachází žádná obec se statutem městyse. Celkový počet obcí je 25, přičemž počet částí obcí činí 66 a počet katastrálních území je 52. Uvedené hodnoty byly v průběhu sledovaných let beze změny.

Více než polovinu pozemků v rámci celého katastru zabírá zemědělská půda, lesní pozemky jsou zastoupeny cca jednou třetinou z celkové výměry. Z tab. č. 4 je patrné, že meziročně dochází ke snižování výměry zemědělské půdy, naopak mírně rostoucí trend lze sledovat u výměry lesních pozemků. Lineárně rostoucí jsou rovněž zastavěné plochy.

Průměrná hustota zalidnění je takřka poloviční oproti zalidnění v rámci celé ČR a na téměř stejné úrovni se zalidněním v Kraji Vysočina. Hustota zalidnění je nerovnoměrná. Obcemi s nejvyšší hustotou jsou Kaliště, Sedlice a Želiv, nejvyšší hodnotu hustoty obyvatel má město Humpolec.

Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

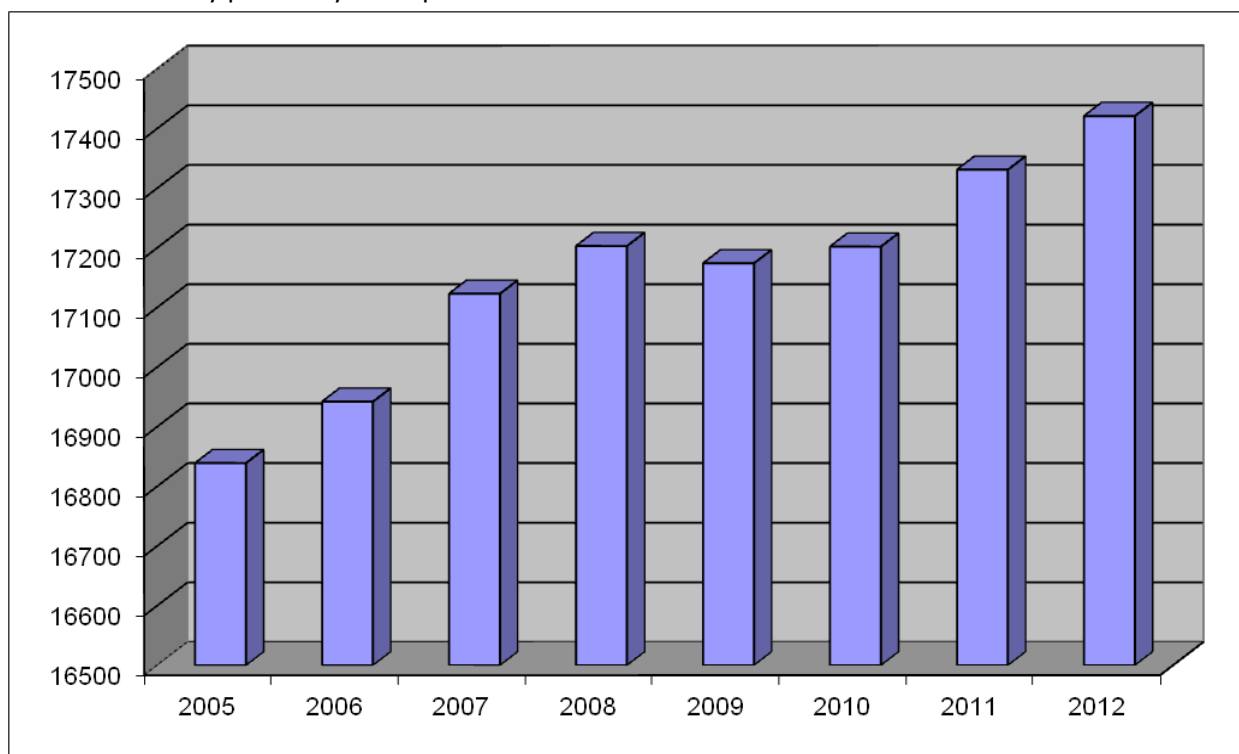
Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		16839	16942	17123	17203	17174	17202	17331	17421
v tom:	muži	8267	8334	8482	8502	8473	8477	8522	8542
	ženy	8572	8608	8641	8701	8701	8725	8809	8879
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	2509	2466	2423	2404	2406	2413	2508	2559
	15 - 64	11583	11645	11827	11837	11741	11669	11586	11556
	65 +	2747	2831	2873	2962	3027	3120	3237	3306
Průměrný věk (celkem)		40,89	41,0159	41,2204	41,4736	41,6629	41,9	42,05	42,14
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		109,5	114,8	118,6	123,2	125,8	129,3	129,1	129,2
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	1294	1275	1272	1238	1252	1242	1291	1311
	15 - 64	5873	5924	6044	6056	5984	5965	5907	5893
	65 +	1100	1135	1166	1208	1237	1270	1324	1338
Průměrný věk		39,4	39,5	39,7	40,1	40,2	40,5	40,7	40,7
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		85,01	89,02	91,67	97,58	98,8	102,25	102,56	102,06
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	1215	1191	1151	1166	1154	1171	1217	1248
	15 - 64	5710	5721	5783	5781	5757	5704	5679	5663
	65 +	1647	1696	1707	1754	1790	1850	1913	1968
Průměrný věk		42,2	42,4	42,7	42,8	43,0	43,3	43,4	43,5
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		135,60	142,40	148,31	150,43	155,11	157,98	157,19	157,69
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		25	103	181	80	-29	28	119	90
přirozená		-44	-45	-24	18	-16	-15	11	-4
stěhováním (mechanická)		69	148	205	62	-13	43	108	94

Zdroj: data poskytnuta SMO ČR

Přirozený přírůstek, tedy rozdíl mezi počtem narozených a zemřelých, byl ve sledovaném období záporný a v úhrnu činil 119 osob. Průměrně ročně ubývalo 15 obyvatel. Díky změně trvalého bydliště (mechanická migrace) naopak region získal ve stejném období celkem 716 obyvatel a průměrný roční přírůstek tedy činil 90 obyvatel. V posledních pěti letech byla hrubá míra migračního salda v okrese Pelhřimov kladná, ale v Kraji Vysočina již mírně záporná. Správní obvod ORP Humpolec tedy zůstal na rozdíl od jiných částí kraje migračně ziskovým, což svědčí o jeho značné atraktivitě pro bydlení a zaměstnání. Z hlediska přirozeného přírůstku je nejlepší situace v menších obcích v okolí Humpolce – především Jiříce, Čejov, Vystrkov, Komorovice, Bystrá a Mysletín. Relativně vysoký přirozený přírůstek vykazují větší obce Senožaty a Želiv. Samotné město Humpolec má jen mírně kladný přirozený přírůstek. Naopak obyvatelstvo rychle ubývá v malých obcích v severozápadní části území (Píšť, Vojslavice, Hojanovice, Ježov). Území s kladným migračním saldem jsou do určité míry shodná s popsányi oblastmi kladného přirozeného přírůstku. Relativně velký počet přistěhovalých tak míří především do malých obcí v dobré dojezdové vzdálenosti od Humpolce. Vysoké saldo však mají také obce Kaliště a Hojanovice, které ztrácejí obyvatelstvo přirozenou měnou. Většinou záporné migrační saldo pak mají opět hůře dostupné obce v severozápadní části území.

Průměrný věk měl ve sledovaných obdobích u mužů i žen rostoucí trend a meziročně se průměrně zvyšoval o cca 2 měsíce. V roce 2012 byl průměrný věk 42,14 let, přičemž u mužů činil 40,7 let a u žen 43,5 let. Index stáří zaznamenal v prvních sledovaných letech rostoucí trend, ovšem od roku 2010 stagnuje.

Graf č. 1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: data poskytnuta SMO ČR

Graf č. 1 zobrazuje vývoj počtu obyvatel v ORP Humpolec v letech 2005 až 2012. Minima obyvatel bylo dosaženo v roce 2005 a od té doby dochází ke zvyšování obyvatel až do roku 2008. V roce 2009 počet obyvatel mírně klesl, neboť oproti jiným rokům zde došlo k záporné migraci způsobené stěhováním obyvatel, která souvisela s ekonomickým útlumem v regionu. Od roku 2011 dochází opět k nárůstu počtu obyvatel a to hlavně díky mechanické migraci obyvatelstva způsobené vyšší nabídkou práce v regionu.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	8	32	Humpolec, Jiřice, Želiv, Čejov, Budíkov, Kejžlice, Senožaty a Kaliště
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	2	8	Jiřice, Čejov
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	3	12	Humpolec, Želiv a Senožaty
Počet středních škol:	3	4	
-obory gymnázií	1	4	Gymnázium dr. A. Hrdličky v Humpolci
-obory středních odborných škol a praktických škol	2	4	Česká zemědělská akademie, SŠ informatiky a cestovního ruchu SČMSD
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	2	4	
Počet základních uměleckých škol	1	4	Základní umělecká škola Gustava Mahlera Humpolec
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	2	4	J. S. AGENCY, jazyková škola Humpolec, Jazykové centrum Humpolec
Počet vyšších odborných škol	0	0	
Počet vysokých škol	1	4	detašované pracoviště České zemědělské univerzity v Praze, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

Na sledovaném území se nachází celkem 8 mateřských škol, 5 základních škol, 2 základní školy speciální nebo se speciální třídou, 1 základní umělecká škola, 1 středisko volného času a 1 gymnázium s celkovým počtem 16 ředitelství. V Humpolci se ve sledovaném období nacházely celkem 3 mateřské školy s jedním společným ředitelstvím. Ve školním roce 2013/2014 zde byla zřízena soukromá mateřská škola Bambi Kindergarten. Součástí ZŠ Hradská v Humpolci je speciální třída zaměřená na poruchy učení a chování. V MŠ Smetanova v Humpolci se nachází logopedická třída. Jedinou ZŠ speciální je ZŠ Husova v Humpolci zřízená Krajem Vysočina. Víceleté gymnázium Dr. Aleše Hrdličky se nachází ve městě Humpolec stejně jako Česká zemědělská akademie a Střední škola informatiky a cestovního ruchu SČMSD. Vysoké školství v území zastupuje detašované pracoviště České zemědělské univerzity v Praze, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů. Jazykové

školy se nacházejí ve městě Humpolec a jedná se o J. S. AGENCY, jazyková škola Humpolec a o Jazykové centrum Humpolec. Na území se ve sledovaném období (2012/2013) nenacházely žádné soukromé ani církevní školy (předškolní a základní vzdělávání).

V celorepublikovém kontextu se území Humpolecka nachází v oblasti se **střední úrovní vzdělanosti** obyvatelstva (výrazně vyšší podíl občanů s nejvyšším vzděláním „vyučený a střední bez maturity“ a naopak nižší podíl občanů s maturitou a vysokoškolským vzděláním). Nejlepší vzdělanostní strukturu má město Humpolec spolu s několika menšími obcemi na jih od něj. Relativně dobré hodnoty vykazují i Senožaty a Vojslavice. Zbytek území, především malé obce v jeho severní polovině, vykazují výrazně nízké hodnoty indexu vzdělanosti.

Tab. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	24	72	
Stálá kina	1	4	Humpolec
Divadlo	0	0	
Muzeum (vč. poboček a samostatných památníků)	2	4	Muzeum Dr. A. Hrdličky a Muzeum vah v Humpolci
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	2	4	
Kulturní zařízení ostatní	36	80	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	4	Středisko volného času v Humpolci
Koupaliště a bazény	6	12	
-z toho kryté	0	0	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	31	56	
Tělocvičny (vč.školních)	10	20	
Stadiony otevřené	2	8	
Stadiony kryté	0	0	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	4	Humpolec
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	6	20	

Zdroj: Data poskytnuta SMO ČR

Veřejná knihovna funguje v 18 obcích sledovaného území a jediné kino se nachází v Humpolci, avšak sezónně je také provozováno letní kino v Želivě. Divadlo se na území ORP Humpolec nenachází, ale svoji činnost zde provozuje několik ochotnických divadelních spolků. Ostatní kulturní zařízení, převážně kulturní domy, se nacházejí ve většině obcí (20) a veřejná koupaliště celkem ve 3 obcích (Humpolec, Želiv, Sedlice).

Hřiště a tělocvičny fungují většinou při místních základních a mateřských školách a jsou přístupné i veřejnosti. Krytý zimní stadion se nachází ve městě Humpolci a je provozován Technickými službami Humpolec, s.r.o.

Tab. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	
Ambulantní zařízení	0	0	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	1	4	Humpolec
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	9	12	7x Humpolec, Senožaty, Želiv
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	6	12	4x Humpolec, Senožaty, Želiv
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	8	8	7x Humpolec, Senožaty
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	2	4	Humpolec
Zařízení lékárenské péče	4	4	Humpolec

Nemocnice	1	4	Humpolec - detašované pracoviště
Odborné léčebné ústavy	1	4	Humpolec
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	4	Humpolec
Ostatní lůžková zařízení	1	4	Humpolec - detašované pracoviště

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní šetření

Občané na území ORP Humpolec mají k dispozici (vč. detašovaných pracovišť) 9 ordinací praktického lékaře pro dospělé, 8 ordinací zubního lékaře, 6 ordinací lékaře pro děti a dorost, 2 ordinace praktického lékaře - gynekologa. Nejvíc těchto ordinací je soustředěno do **Polikliniky Humpolec**, další ordinace praktických lékařů se nacházejí v obcích Želiv a Senožaty. V Humpolci dále sídlí léčebna dlouhodobě nemocných a plicní léčebna, jejichž provozovateli je společnost Vysočinské nemocnice s.r.o. Území ORP Humpolec má relativně dobrou dojezdovou vzdálenost do nejbližších nemocnic. K území jsou geograficky nejbližší 3 nemocnice – Havlíčkův Brod, Pelhřimov a Jihlava. Ze všech obcí je tak dojezdová vzdálenost do nejbližší nemocnice maximálně 30 km.

Významná kulturní zařízení v regionu (provozovatel)

- Muzeum dr. Aleše Hrdličky (Městské kulturní a informační středisko v Humpolci - MĚKIS)
- Výstavní a koncertní sál Muzea dr. Aleše Hrdličky (MĚKIS)
- Městská knihovna Humpolec (MĚKIS)
- Kino Humpolec – divadelní a filmová představení, koncerty, HLINÍKÁrium (MĚKIS)
- Turistické informační centrum (MĚKIS)
- Vyhlídková věž kostela sv. Mikuláše (MĚKIS)
- Volnočasový klub Doupě – pro děti a mládež (MĚKIS)
- Zahrada muzea v Humpolci (MĚKIS)
- Skanzen Zichpil (Castrum o.p.s.)
- Hrad Orlický u Humpolce – představení, festivaly, přednášky (Castrum o.p.s.)
- Včelařský dům, č.p. 254 – včelařský skanzen, stálá expozice (Český svaz včelařů, o.s.)
- Židovská synagoga (Církev československá husitská)
- Spolkový dům Humpolec – plesy, karnevaly (Podnikatelský subjekt)
- Motorkářský Doupě – koncerty, hudební festivaly, vyjížďky (Podnikatelský subjekt)
- Muzeum vah – stálá expozice vah (Podnikatelský subjekt)
- Rodný dům Gustava Mahlera v Kalištích (Podnikatelský subjekt)
- Klášter Želiv (Kanonie premonstrátů v Želivě)
- KD Kejžlice (Obec Kejžlice)

Občanská a technická vybavenost je v ORP Humpolec na velmi dobré úrovni. Je zde velmi dobře dostupná síť předškolních a školních zařízení, ve většině obcí se nachází kulturní zařízení pro setkávání občanů, knihovna nebo hřiště. Chybějící kulturní a sportovní zařízení v menších obcích jsou pro jejich občany dobře dostupná ve městě Humpolec, totéž platí také o zařízeních zdravotnických. V menších a okrajových obcích regionu je naopak obtížně dostupná sociální péče, která se víceméně soustředí ve městě Humpolec, částečně pak v Želivě a v Jiřicích. Občané a místní občanská sdružení v regionu v současné době postrádají a navrhují zřízení následujících kulturních zařízení: Kulturní a informační centrum v Želivě, Muzeum zemědělství a výroby knoflíků v Senožatech a Rodný dům českého sociologa Inocence Arnošta Bláhy v Krasoňově (část obce Humpolec).

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP (2011)

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		8 154	4 517	3 637	
v tom:	zaměstnaní	7 536	4 218	3 318	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	6 040	3 213	2 827
		zaměstnavatelé	242	182	60
		pracující na vlastní účet	919	664	255
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	303	158	145
		ženy na mateřské dovolené	144	0	144
nezaměstnaní		618	299	319	
Ekonomicky neaktivní celkem		8 635	3 700	4 935	
z toho	nepracující důchodci	4 504	1 798	2 706	
	žáci, studenti, učni	2 577	1 260	1 317	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		555	318	237	

Zdroj: Data poskytnuta SMO ČR

Počet **ekonomicky aktivních** obyvatel činil ve sledovaném období 48 % z celkového počtu obyvatel. Z celkového počtu zaměstnaných bylo 80 % zaměstnanců, 3 % zaměstnavatelů, 12 % osob samostatně výdělečně činných a zbytek tvořili pracující důchodci a ženy na mateřské dovolené. Nezaměstnaní tvořili 7,6 % z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel. Nejvyšší podíl na **ekonomicky neaktivním** obyvatelstvu měli nepracující důchodci (52 %) a dále žáci, studenti a učni (30 %). Mezi ekonomicky aktivním obyvatelstvem převažovaly muži (55 %), naopak u ekonomicky neaktivních obyvatel se jednalo o ženy (57 %).

Tab. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání (2011)

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Celkem	
Vyjíždějící celkem		5 410	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	3 807	
	v tom	v rámci obce	1 574
		do jiné obce okresu	1 472
		do jiného okresu kraje	382
		do jiného kraje	331
		do zahraničí	48
	vyjíždějící do škol	1 603	
	v tom	v rámci obce	631
	mimo obec	972	

Zdroj: Data poskytnuta SMO ČR

V tab. č. 10 je znázorněna struktura směrů vyjíždky do škol a zaměstnání. Z tabulky je vidět, že ve své obci pracuje 41 % vyjíždějících zaměstnaných (týká se především občanů Humpolce), zatímco nepatrně nižší podíl zaměstnaných vyjíždí do jiné obce v rámci okresu Pelhřimov. Zbývajících 20 % zaměstnaných vyjíždí za hranici okresu a dále. Patrná je významná role Humpolce jako regionálního centra dojíždky za prací a do škol. Nejvyšší podíl vyjíždějících za prací mají menší obce v severozápadní části území. Právě pro tuto část území tak mají význam investice do dopravní obslužnosti, které mohou zároveň podporovat zvyšování zaměstnanosti v obcích napojených na lepší infrastrukturu a obslužnost veřejnou dopravou.

Tab. 11: Charakteristika domácností (2011)

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				6 805
v tom:	tvořené 1 rodinou			4 441
	v tom	úplné	bez závislých dětí	2 209
			se závislými dětmi	1 479
		neúplné	bez závislých dětí	387
			se závislými dětmi	366
	tvořené 2 a více rodinami			174
	domácnosti jednotlivců			1 965
	vícečlenné nerodinné domácnosti			225

Zdroj: Data poskytnuta SMO ČR

Na sledovaném území se nacházelo celkem 6805 hospodařících domácností z nichž 65 % bylo tvořeno jednou rodinou a pouze necelá 3 % byla tvořena 2 a více rodinami. Domácnosti tvořené samostatně hospodařícími jedinci činily téměř 29 % z jejich celkového počtu. Uvedené údaje pro ORP Humpolec prakticky odrážejí situaci v celé České republice.

Tab. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidování uchazeči o zaměstnání	564	516	452	424	370	541	759	749	627
z toho (%):									
občané se zdravotním postižením	12,1	18	20,8	23,3	25,4	18,5	17	20,2	18,8
z toho (%):									
absolventi	8,9	8,5	7,5	5,7	5,4	7	8,6	7,1	6,9

z toho (%): osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	12,6	21,5	22,3	26,9	22,7	15,9	17,1	23,1	26,6
Volná pracovní místa	88	153	91	183	436	36	33	33	43
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	6,4	3,4	5	2,3	0,8	15	23	22,7	14,6
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	6,9	6,3	5,1	4,9	4,2	6,2	9,1	9,0	7,4

Zdroj: Data poskytnuta SMO ČR

Z tabulky č. 12 je patrný prudký **nárůst nezaměstnanosti** mezi roky 2008 a 2009 v důsledku celosvětové hospodářské krize. Zvýšená úroveň nezaměstnanosti se pak udržuje až do nynějška.

Z tabulky je dále zřejmé, že v předkrizových letech byla míra nezaměstnanosti v rozmezí 4,2 - 6,9 %, což byly podprůměrné hodnoty v rámci kraje i celé republiky. Příchod **ekonomické krize** v roce 2009 však území ORP Humpolec nepostihl tak výrazně jako Kraj Vysočina a Českou republiku. V posledních letech tak je na sledovaném území průměrně o 1,7 % nižší podíl nezaměstnaných osob než v Kraji Vysočina a o 1,3 % nižší podíl než v ČR jako celku.

Po prudkém meziročním nárůstu počtu **nezaměstnaných absolventů** v roce 2009 dochází k opětovnému pozvolnému poklesu. Přestože tato hodnota nedosahuje předkrizové úrovně, jde o pozitivní tendenci z hlediska perspektiv mladých lidí na trhu práce v regionu. Je zřejmé, že nejvíce narůstá podíl dlouhodobě nezaměstnaných, kteří jsou v evidenci Úřadu práce dále než dva roky. **Dlouhodobá nezaměstnanost** je tak stále větší problém a to nejen ekonomický, ale také sociální. Podíl zdravotně hendikepovaných uchazečů a uchazečů starších 50 let zůstává na území přibližně stejný.

V roce 2011, byla **nejnižší nezaměstnanost** ve skupině 8 obcí na sever od Humpolce (Senožaty, Koberovice, Jiřice, Kaliště a další). Právě v této skupině obcí byl v letech 2008 – 2011 zaznamenán také nejlepší vývoj nezaměstnanosti – pokles nebo nárůst maximálně o 1 %. Relativně nízké hodnoty nezaměstnanosti byly zaznamenány také v Humpolci a okolních menších obcích. Míru nezaměstnanosti nad 8 % pak vykazovaly pouze 4 obce na území ORP Humpolec.

Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	3323	3435	3469	3463	3542	3646	3608	3703	3846	3936
fyzické osoby celkem	2801	2880	2884	2864	2918	2967	2884	2973	3077	3162

z toho zemědělníci podnikatelé	264	266	263	264	265	267	119	121	122	124
vyjádření v %	9,4	9,2	9,1	9,2	9,1	9	4,1	4,1	4	3,9
právnícké osoby celkem	522	555	585	599	624	679	724	730	769	774
z toho obchodní společnosti	209	221	238	247	263	287	299	294	323	323
vyjádření v %	40	39,8	40,7	41,2	42,1	42,3	41,3	40,3	42	41,7
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	11,2	11,0	11,0	11,3	11,2	11,1	7,5	7,6	7,4	7,3
průmysl celkem	14,7	14,2	14,6	14,5	14,1	13,7	14,2	14,2	13,9	13,4
stavebnictví	11,2	11,6	11,4	11,5	11,7	12,2	13,0	12,9	12,6	12,5
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel							24,6	23,5	22,6	21,7

Zdroj: Data poskytnuta SMO ČR

Z tabulky č. 13 je patrné, že počet ekonomicky aktivních subjektů má stoupající trend a ani ekonomická krize se na vývoji počtu subjektů výrazně neprojevila. Z hlediska právní formy se jedná především o **fyzické osoby podnikající** dle živnostenského zákona (80 %, v okrese 62,9 %, v kraji 61,8 % a v ČR 58,7 %) a **obchodní společnosti**, z nichž většina je společností s ručením omezeným. V rámci podnikajících fyzických osob jsou v území významně zastoupeni zemědělní podnikatelé, což je dáno povahou území ORP Humpolec. Významný pokles počtu zemědělských podnikatelů byl v roce 2009 způsoben zavedením povinnosti ohlášení přerušování provozování zemědělské činnosti a proto hodnoty od tohoto roku věrněji zobrazují skutečný stav.

Podíl subjektů působících v **zemědělství a lesnictví** je na sledovaném území přibližně o třetinu vyšší v porovnání s ČR jako celkem. Humpolecko má dále vyšší podíl subjektů ve stavebnictví a zpracovatelském průmyslu. Menší podíl subjektů vykazuje naopak v některých typech služeb.

Celý kraj Vysočina se v kontextu ČR vyznačuje absencí významné oblasti s progresivnější ekonomickou strukturou - tj. má spíše větší podíl zaměstnanosti v zemědělství a lesnictví a spíše nižší ve službách. Město Humpolec má významnou pozici z hlediska výrazně vyššího podílu služeb. Jde o regionální středisko dojížděky za službami a sídlo velkého počtu firem z tohoto odvětví. Naopak menší obce v severní polovině území mají vysoký podíl zemědělství a lesnictví mezi zde sídlícími ekonomickými subjekty. Posun ekonomiky směrem ke službám byl v posledních letech zaznamenán i ve většině obcí severní části území.

D. Doprava

Region je rozdělen na 2 části dálnicí D1 Praha – Brno. Jedná se o nejvýznamnější komunikaci v regionu.

Dalšími významnými komunikacemi jsou:

- silnice první třídy I/34 (České Budějovice, Jindřichův Hradec, Pelhřimov, Humpolec, Havlíčkův Brod, Svitavy) procházející Humpolcem a obcí Vystrkov.
- silnice II/129 spojující Humpolec a Želiv.
- silnice II/130 Senožaty – Ledec nad Sázavou – Golčův Jeníkov. Navazuje na II/129 v obci Křelovice
- silnice II/347 Humpolec – Světlá nad Sázavou – Habry, která spojuje Humpolec a Čejov
- silnice II/348 Humpolec – Polná – Měřín
- silnice II/523 Humpolec – Jihlava.

Jak z tohoto přehledu vyplývá, region leží na významné křižovatce dálkových cest: východ – západ (dálnice D1 Praha – Brno) a sever – jih (silnice první třídy I/34 České Budějovice, Havlíčkův Brod). Tato strategická poloha je pro region významnou příležitostí, která je dosud využívána pouze částečně. Propojení jednotlivých obcí v regionu silniční sítí je dostatečné, stav místních komunikací je velice různorodý s poměrně častým výskytem úseků silnic v havarijním nebo velice špatném technickém stavu.

Dopravní obslužnost je problematická. Do každé obce zajíždí autobus, do většiny obcí však pouze ve všední den a to ve velice řídkých intervalech (1 – 4 x denně). Pouze v Humpolci je k dispozici i železnice. Trať č. 237 Humpolec – Havlíčkův Brod využívána pro osobní i nákladní dopravu. V regionu se nachází 5 benzinových pump. Všechny se vyskytují na různých okrajích města Humpolec. Do regionu, resp. pouze do Humpolce se lze dostat také po železniční trati č. 237, a to pouze z Havlíčkova Brodu. V Humpolci tato trať končí.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba nerostných surovin není na sledovaném území prováděna, ačkoliv v historii tato oblast zaujímala významné místo při těžbě drahých kovů - zlata a stříbra. Struktura hospodářství regionu je ovlivněna historickým vývojem a zdejšími přírodními podmínkami. V průběhu devadesátých let prošla ekonomika (podobně jako v celé České republice) významnými transformačními změnami, spojenými s velmi rychlou privatizací a také s restrukturalizací činností. Byly zrušeny některé výrobní provozy, na druhé straně s rozvojem soukromého podnikání vznikla řada malých a středních firem především v nevýrobní sféře, v průmyslu a ve stavebnictví, do některých podniků vstoupil zahraniční kapitál nebo byly zahraničními vlastníky nově založeny. V devadesátých letech se změnila odvětvová struktura zaměstnanosti. Počet pracovníků v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) se výrazně snížil. K poklesu zaměstnanosti došlo také v průmyslové výrobě, i když ne tak razantně jako v případě zemědělství. Počet pracovníků se naopak zvýšil v nevýrobní sféře a ve stavebnictví.

Průmyslová výroba v regionu je soustředěna především do města Humpolce. Právě strategická poloha na křižovatce dálnice D1 a silnice I/34 skýtá velké možnosti v rozvoji průmyslové výroby. Na jižním okraji města Humpolec je vybudován u dálnice D1 průmyslový park financovaný výhradně zahraničním investorem.

Mezi největší průmyslové subjekty působící ve zpracovatelském průmyslu patří:

- Českomoravský len, a.s. – rozhodující podíl na obratu má výroba povrchově upravených dřevotřískových a pazdeřopilinových desek. Další z činností je zpracování lnu a výroba strojů pro sklizeň, která je v rámci celosvětového srovnání vysoce konkurenceschopná.
- Humpolecké strojírný, a.s. – hlavní činností podniku dle obchodního rejstříku je stavba strojů s mechanickým pohonem, kovoobrábění, zámečnictví, výroba nástrojů, vývoj, konstrukce a zkoušení výrobků a jejich strojírenských dílů.
- HSE s.r.o. - Výroba ocelových stavebních dílů, zárubní, zasklívacích rámců, dělicích příček, stropních rámců a podobných výrobků z oceli
- Hranipex a.s. – Výroba nábytkových ABS hran. Jeden z největších výrobců těchto hran v ČR.
- Rodinný pivovar Bernard, a.s. – Výrobce nepasterizovaného piva s řadou ocenění ve výrobě piva.
- MHA, s.r.o. – Distributor kancelářských potřeb. Působnost celá ČR a SK.
- PROFIL NÁBYTEK, a.s. – Výroba nábytku. Atypická výroba desek na nábytkové dílce.
- Valeo Compressor Europe, s.r.o. - je členem mezinárodního koncernu Valeo a specializuje se na výrobu rotačních a pístových kompresorů pro klimatizační systémy osobních automobilů.

Největší stavebními firmami sídlícími v regionu jsou CTP Invest, spol. s r.o. a STATUS stavební a.s. Developerská společnost CTP začala v Humpolci podnikat již v roce 1998 a na místě bývalé skládky postavila své ústředí a první podnikatelský park. V ČR je velmi aktivní při budování průmyslových zón a dalších stavebních projektů zaměřených na výstavbu obchodních a administrativních center. Společnost Status stavební a.s. provádí a zajišťuje generální dodávky veškerých stavebních prací včetně přidružených.

Ze sektoru služeb lze zmínit především středně velké zaměstnavatele jako jsou Domov důchodců Humpolec s více než 100 zaměstnanci, Českou zemědělskou akademii v Humpolci - střední školu s cca 100 zaměstnanci a Školní statek, Humpolec, Dusilov 384 s více jak 50 zaměstnanci.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

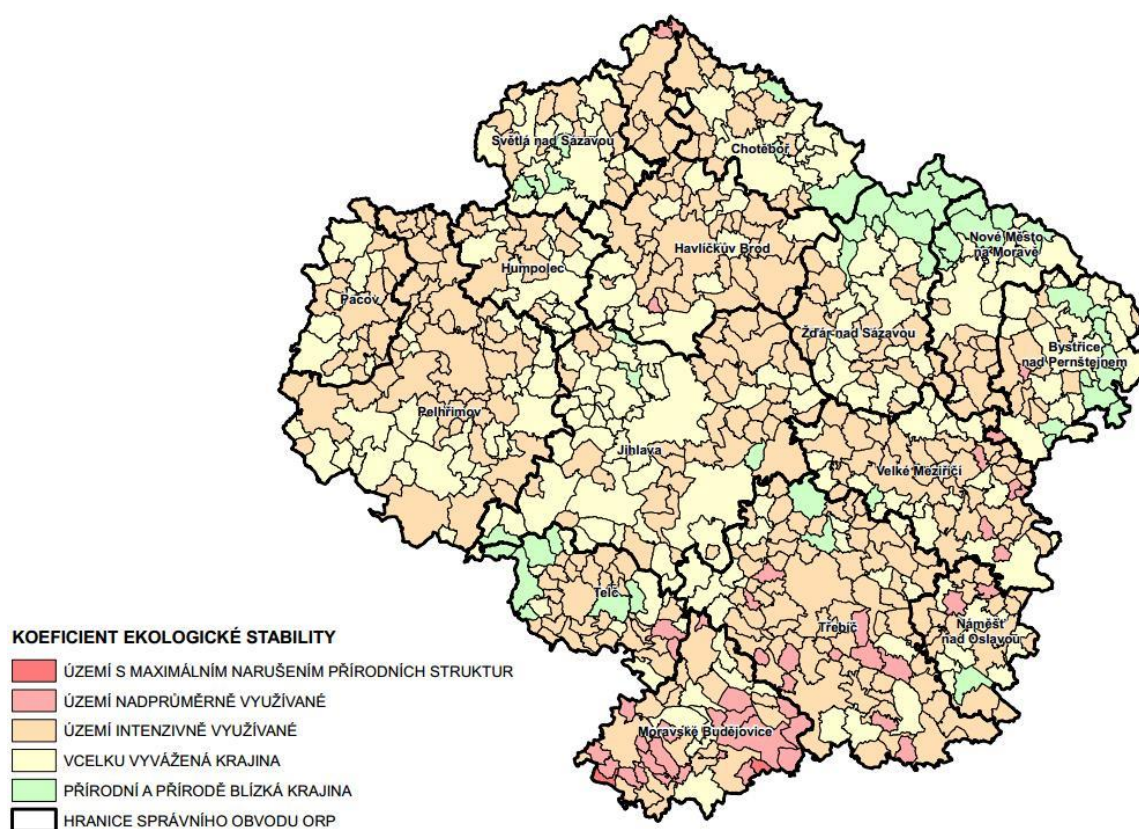
Geografická poloha území regionu Humpolecko se nachází v malebné části Českomoravské vrchoviny téměř uprostřed České republiky (vzdálenost do Prahy, Brna, Českých Budějovic a Hradce Králové je přibližně 100 km). Toto umístění může s přihlédnutím k přírodním a estetickým hodnotám zdejší krajiny vyvolávat stále větší zájem o bydlení v této oblasti. Stav znečištění ovzduší je charakterizován v rámci České republiky stupněm 1 – nezávadné ovzduší. Zhoršené ovzduší a inverze vzniká zpravidla v zimních měsících před západem slunce a za jasné a polojasné noci při rychlosti větru do 4 m/s. Toto je obecná charakteristika vzniku inverzního smogu. V poslední době se situace značně zhoršuje, a to v závislosti na stále se zdražující energii. Zvláště v Humpolci se zimní smogová situace přibližuje stavu před zavedením plynu. I přes nepříznivé lokální podmínky v zimních měsících (z důvodu lokálního vytápění tuhými palivy) patří celé území do oblasti s jedním z nejčistších ovzduší v ČR. To též podtrhuje význam tohoto regionu jako území pro zdravé bydlení a rekreaci.

Většinu zemědělské půdy tvoří bramborařská výrobní oblast, která je charakteristická středně zvlněným až silně svažitým terénem, kambizeměmi, hlinitopísčitymi až písčitohlinitými půdami s nižším podílem mělkých a silně skeletovitých půd, mírně teplými klimatickými podmínkami, průměrnou teplotou 5 – 8°C a průměrnými srážkami 550 – 900 mm. Pěstují se zde především konzumní, průmyslové a sadbové brambory, krmné obilniny, řepka, len. Tento typ tvoří necelou pětinu zemědělského půdního fondu ČR. Zemědělská půda je obhospodařována převážně velkými zemědělskými podniky a v menší míře soukromými zemědělci. Obdobná je situace v lesním

hospodářství, kde vystupuje navíc i nevyřešený stav církevního majetku. Téměř každá z obcí v regionu má ve svém vlastnictví menší lesní majetek.

Půdní fond je ohrožen vodní erozí, v poslední době zejména vlivem přívalových srážek dochází k poškození jednak příznivých fyzikálních vlastností půdy a jednak k následným škodám na ostatním majetku jak fyzických, tak i právnických osob a měst a obcí. Koeficient ekologické stability je roven 0,94, což znamená, že jde o území intenzivně využívané, přičemž oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatečné energie. KES je zde nižší než v ČR (1,06), ale vyšší než na území celého Kraje Vysočina (0,85) i okresu Pelhřimov (0,87). Na následující mapě je zobrazena situace v celém Kraji Vysočina.

Obr. 2: Koeficient ekologické stability - Kraj Vysočina

Zdroj: internetové stránky Kraje Vysočina

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Obecní vodovod se nachází ve 23 obcích v regionu (v 1 obci je výstavba vodovodu plánována). Ve 20 obcích je obecní kanalizace, která je v 11 obcích připojena na ČOV (ve 2 obcích je plánována výstavba kanalizace, v 10 ČOV). Kanalizační a dešťový řad zpravidla nejsou odděleny. Většina obcí bude muset v následujících letech investovat do rekonstrukce a rozšíření kanalizační sítě, v obcích, kde dosud není, by měla být vybudována ČOV. Tyto investice však narážejí na nedostatek financí v obecních rozpočtech.

Plyn je rozveden v 6 obcích v regionu. Vzhledem k nárůstům nákladů na plyn a prostorového uspořádání regionu se neočekává výrazné rozšíření plynofikace v regionu.

Elektřina je dovedena do všech obcí v regionu. Hlavním dodavatelem elektrické energie v regionu je společnost E.ON Energie, a.s., Lannova 205/16 z Českých Budějovic. Odpadové hospodářství má ve správním obvodu na starosti firma SOMPO, a.s., která provádí svoz komunálního odpadu (příp. smluvní partner Technické služby Humpolec s.r.o.) a zajišťuje provoz překladiště odpadu - sběrný dvůr Brunka. Svoz kontejnerů na tříděný odpad (plast, papír, sklo) zajišťuje také firma SOMPO, a.s. (Sdružení obcí pro hospodaření s odpady se sídlem v Pelhřimově). Hlavním zařízením společnosti je centrální skládka odpadů v Hrádku u Pacova, dále samostatné středisko svozu v Hrádku u Pacova a na něj navazující překladiště odpadů v Humpolci a překladiště odpadů v Počátkách. Společnost dále vlastní a provozuje dotřídovací linku separovaných odpadů ve středisku Hrádek u Pacova. V areálu sběrného dvora, který je lokalizován na sever od města Humpolec směrem na Světlický dvůr, se nachází také kompostárna. V obcích Želiv, Jiřice, Kaliště a Senožaty jsou provozována sběrná místa.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Ačkoliv se na Humpolecku nevyskytují významné nadregionální turistické atraktivity, krajina Českomoravské Vysočiny, přírodní podmínky a poloha města skýtají dobré možnosti k rozvoji turismu. V obcích ORP a především v Humpolci se každoročně koná celá řada kulturních, sportovních a jiných společenských akcí, je zde přístupná široká nabídka sportovišť a kulturních zařízení umožňující aktivní vyžití obyvatel i návštěvníků.

Ubytovací zařízení na Humpolecku uspokojí širokou škálu klientů. Mohou si vybrat přes jednoduché ubytování až po luxusnější typ ubytovacích zařízení. Celková ubytovací kapacita v regionu je cca 2700 lůžek.

V regionu je rozšířena cykloturistika a nachází se zde několik cyklostezek. Vybudovány zde jsou také naučné stezky (Březina, Po stopách historie, Kapličky a kostelíky na Humpolecku, Stezka poznání). Mezi nejvýznamnější památky a přírodní zajímavosti regionu se řadí hrad Orlík, rodný dům Gustava Mahlera v Kalištích, kostel sv. Mikuláše v Humpolci, muzeum Dr. Aleše Hrdličky v Humpolci, Vojslavický most, vyrovnávací nádrž na řece Želivce, Želivský klášter atd. Propagaci cestovního ruchu zajišťuje Městské kulturní a informační středisko (MĚKIS) v Humpolci, které je příspěvkovou organizací města a zároveň zaštiťuje většinu kulturních a společenských akcí ve městě. Středisko provozuje webové stránky www.infohumpolec.cz, kde jsou uvedeny relativně komplexní informace pro návštěvníky (tipy na výlety, ubytování a stravování, historie, osobnosti). Propagace historie, kultury a společenského života na Humpolecku je zajištěna také prostřednictvím měsíčníku Zálesí, který je vydáván MĚKISem. Dalším internetovým serverem pro propagaci města a jeho okolí je www.humpolak.cz provozovaný občanským sdružením Humpolák.

2.1.2. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 14: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	25	100	
Počet obcí s plánem v přípravě	8	32	Obce, které mají platný ÚPO dle starého SZ a pracují na novém ÚP.
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	4	16	Strategický plán rozvoje města Humpolec, Strategie rozvoje obce Jiřice a mikroregionu Želivka, Strategie obce Senožaty, Strategický dokument obce Kežlice

Zdroj: vlastní šetření

Obr. 3: Mapa obcí, které mají územní plán

Zdroj: vlastní šetření

Na území ORP mají všechny obce platné územní plány, které jsou průběžně dle potřeby aktualizovány.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Územně analytické podklady ORP Humpolec (<http://www.mesto-humpolec.cz/uzemne-analyticke-podklady/d-217805/p1=32775>) a Strategický plán rozvoje města Humpolec (<http://www.mesto-humpolec.cz/strategicky-plan-rozvoje/d-116772/p1=22046>).

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity: Jedná se o limity dopravní (dálnice D1, silnice I., II. a III. třídy včetně ochranného pásma, železniční dráha včetně ochranného pásma, plánovaná výstavba VRT Praha - Brno včetně ochranného pásma), limity kulturní a civilizační, limity geologické, zátěže životního prostředí, limity přírodní, vodohospodářské, limity technické infrastruktury (plánované vedení vysokého napětí Temelín - Mírovka).

Záměry ze ZÚR Kraje Vysočina: homogenizace silnic I/34, II/130 (DK08), II/347; nadzemní vedení ZVN 400 kV Mírovka – Kočín; nadzemní vedení VVN 110 kV R Pelhřimov – R Humpolec; nadregionální biokoridor NK 78 K61 – K124; regionální biocentra: 1622 Sněť, 711 Rousínovský les, 712 Čerňák, 718 Orlík, 729 Hradiště, 743 Tuklecký mlýn, 744 Borkovy, Šimonicko, regionální biokoridory 410, 418, 437, 438; územní rezerva – D1 – rozšíření dálnice. Novým záměrem ÚAP Kraje Vysočina, který sleduje vytvoření kapacitních stání pro kamiony D1, se musí zabývat ÚPD obcí ležících na dálnici.

2.1.3. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 15: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů	Komentář
Humpolec	1	Na území města žije 63 % obyvatel ORP, jedná se o spádovou oblast, ve které působí největší zaměstnavatelé regionu a poskytovatelé vzdělávacích, zdravotních a sociálních služeb.
Želiv	1	Turisticky atraktivní obec, druhé největší sídlo v ORP
Čejov, Jiřice, Senožaty, Kejžlice, Kaliště	5	Obce se základní občanskou vybaveností (základní škola, mateřská škola, příp. ambulance praktického lékaře), turisticky atraktivní, s největším rozvojovým potenciálem.
Kraj Vysočina	1	Správce silnic, zřizovatel středních škol a sociálních zařízení
Stát	1	Důležitý z hlediska PÚR (plánovaná VRT, vedení vysokého napětí)
Mikroregion Zálesí	1	Mikroregion Zálesí sdružuje celkem 21 obcí z celého ORP s bezmála 90% všech jeho obyvatel

Společnost pro rozvoj Humpolecka	1	MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka sdružuje všechny obce v rámci ORP Humpolec a jejím cílem je především podpora regionálního rozvoje (rozvoj měst, obcí, podnikatelských subjektů, sociálních, kulturních a sportovních organizací atd.)
Valeo Compressor Europe s.r.o, Humpolecké strojírný Humpolec, a.s., Pivovar Bernard	3	Valeo Compressor Europe s.r.o. zaměstnávalo na konci roku 2013 cca 800 zaměstnanců, Humpolecké strojírný Humpolec, a.s. zaměstnávaly cca 250 zaměstnanců, Rodinný Pivovar Bernard a.s. zaměstnával 100 zaměstnanců (kromě toho se také podílí na pořádání a sponzorování rozmanitých kulturních a sportovních akcí)
Gymnázium Humpolec, Česká zemědělská akademie, Střední škola informatiky a cestovního ruchu	3	Střední školy poskytující středoškolské vzdělání s maturitou pro většinu studentů ve správním území ORP Humpolec.
TJ Jiskra Humpolec, MĚKIS - městské kulturní informační středisko Humpolec, Technické služby Humpolec, Kanonie premonstrátů v Želivě, Castrum, o.p.s.	5	provoz sportovních areálů, sdružování sportovců organizování kulturních a společenských akcí provoz sportovních areálů, údržba technické infrastruktury, odpadové a tepelné hospodářství pořádání kulturních akcí, koncertů, festivalu duchovního umění, provoz klášterního pivovaru péče o památkové dědictví

Aktéři regionálního rozvoje jsou soustředěni především ve městě Humpolec, které je přirozeným centrem regionu. Na úrovni obcí jsou mimo jiné klíčovými aktéry sbory dobrovolných hasičů, amatérské sportovní týmy a další dobrovolné spolky.

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 16: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Dobrá dostupnost a úroveň předškolních a školních zařízení	1. Nadměrná ekonomická náročnost obecních škol související s podprůměrnou velikostí a malou naplněností žáky
2. Dostatečná kapacita předškolních a školních zařízení	2. Neexistence veřejného zařízení pro péči o děti do 3 let
3. Existence vysokoškolského oboru "Chov koní" při ČZU Praha	3. Vzdělanostní struktura neodrážející požadavky zaměstnavatelů
4. Kvalitní nabídka učňovského a středoškolského vzdělání	4. Nízká hustota zalidnění
5. Kladné migrační saldo	5. Záporná bilance přirozené migrace obyvatel
6. Poloha mezi dvěma nejvýznamnějšími aglomeracemi v ČR	6. Neuspokojivý technický stav dopravní sítě
7. Nízká míra nezaměstnanosti	7. Zastaralost kanalizačních a vodovodních sítí
8. Dobrý zdravotní stav obyvatelstva	8. Nízké zastoupení inovativních výrobních i nevýrobních odvětví
9. Významná ocenění města-město pro byznys 2013	9. Nízká úroveň výdělků
10. Široká nabídka sociálních služeb	10. Nedostatečná kapacita domů pro seniory a domů s pečovatelskou službou
11. Nízký podíl sociálně potřebných skupin obyvatelstva	11. Často chybějící bezbariérové přístupy
12. Poloha mezi dvěma nejvýznamnějšími aglomeracemi v ČR	12. Neukázněnost občanů, černé skládky
13. Zachovalý typ krajiny, dobré životní prostředí	
Příležitosti:	Hrozby:
1. Koordinování vzdělávacích programů středních škol s požadavky trhu práce a předpokládanými vývojovými trendy	1. Demograficky podmíněný úbytek žáků základních a středních škol
2. Rozšiřování rekvalifikačních programů pro nezaměstnané a rozšiřování programů dalšího odborného vzdělávání pracovníků	2. Odliv mladých lidí z regionu, stárnutí populace
3. Využití existujícího školského potenciálu pro nabídku dalšího vzdělávání a celoživotního učení obyvatel regionu	3. Slabé finanční rozpočty obcí
4. Využití všech možností čerpání prostředků z fondů EU, programů ministerstev, grantů apod.	4. Nedostatečné využití potenciálních finančních zdrojů ze státního rozpočtu a programů EU

5. Využití potenciálu meziobecní spolupráce	5. Odliv mladých a kvalifikovaných obyvatel, příliv zahraničního obyvatelstva s nízkou kvalifikovaností
6. Blízkost dálnice D1	6. Snižování životní úrovně rodin s dětmi
7. Rozvoj dobrovolnictví a využití jeho potenciálu	7. Růst individuální automobilové dopravy
8. Tvorba Integrovaného systému nakládání s odpady, energetické využití odpadu	8. Riziko přestěhování významných zaměstnavatelů

Souhrnná SWOT analýza vychází zejména z dílčích analýz jednotlivých řešených oblastí a zobrazuje nejdůležitější zjištěné informace.

Sledované území ORP Humpolec je atraktivním regionem vzhledem ke své poloze uprostřed České republiky a dobrému dopravnímu napojení jak na dálnici D1, tak i na ostatní významné komunikace. V oblasti školství lze kladně hodnotit především dobrou dostupnost a kvalitní úroveň jak školních, tak i předškolních zařízení a také jejich dostatečnou kapacitu. Kromě zmíněných zařízení region nabízí dostatečnou nabídku učňovského a středoškolského vzdělání a také vysokoškolský obor "Chov koní" při České zemědělské univerzitě Praha. Sledované území stejně jako celé území okresu Pelhřimov dosahuje dlouhodobě nízké míry nezaměstnanosti a samotné město Humpolec získává pravidelně ocenění jako město vhodné pro byznys. Díky zachovalé krajině, dobrému životnímu prostředí a venkovskému stylu života se region vyznačuje dobrým zdravotním stavem jeho obyvatel a vysokou nadějí na dosažení vysokého věku.

Nevýhody lze spatřovat v zastaralé kanalizační a vodovodní síti a to zejména v menších obcích regionu a v neuspokojivém stavu dopravní sítě. Občané Humpolecka dosahují v porovnání s ostatními regiony nižších výdělků, neboť na území je nízké zastoupení inovativních výrobních i nevýrobních odvětví a významná část obyvatel je zaměstnána v zemědělství. Dobrá dostupnost škol a školských zařízení je vykoupena jejich nadměrnou ekonomickou náročností v souvislosti s jejich malou naplněností žáky. Ačkoliv je kapacita domovů pro seniory a domů s pečovatelskou službou v porovnání s celou ČR nadprůměrná, stále se jeví jako nedostatečná a konkrétně v menších obcích je patrná absence pečovatelské služby zejména terénního charakteru. Z pohledu cestovního ruchu region nabízí sice minimum turistických atraktivit, ale díky svému krajinnému rázu, geografické poloze a nabídce služeb je vhodný k rozvoji alternativních forem cestovního ruchu.

Jednou z příležitostí pro další rozvoj regionu je efektivní čerpání prostředků z fondů EU, programů ministerstev, grantů a pod. na rozvoj infrastruktury, cestovního ruchu, sociálních služeb, vzdělávacích programů atd. Žádoucí je taktéž další rozvoj a koordinace vzdělávacích programů s požadavky trhu práce, rozšíření nabídky rekvalifikačních programů a využití stávajícího školského potenciálu pro další vzdělávání. V rámci cestovního ruchu se nabízí rozvoj jeho méně tradičních forem, ať už se jedná o kongresovou turistiku nebo například hippoturistiku. Významnou měrou může k rozvoji regionu do budoucna přispět některá z plánovaných forem meziobecní spolupráce.

Zásadními ohroženími se v současné době jeví nedostatek financí v obecních rozpočtech a nedostatečné využití potenciálních finančních zdrojů z programů EU ze státního rozpočtu. Logickou hrozbou je také odliv mladých a kvalifikovaných obyvatel a demograficky podmíněný úbytek dětí a stárnutí populace. Zaměstnanost obyvatelstva může do budoucna výrazně ovlivnit odchod některého z významných regionálních zaměstnavatelů, či příliv zahraniční levné pracovní síly.

I přes výše uvedené slabé stránky a potenciální hrozby má území ORP Humpolec velký rozvojový potenciál, ke kterému může nemalou měrou přispět efektivní a dlouhodobá spolupráce mezi obcemi.

3. Téma 1.: školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu žáků ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a

ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Tab. 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání ve školním roce 2012/2013

Skupina obcí dle počtu obyvatel	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	15	5	3	1	0	0	1	0	0	0	25
Počet ZŠ - 1. a 2. stupeň	0	0	1	1	0	0	3	0	0	0	5
Počet ZŠ - jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	3	1	1	0	0	1	0	0	0	6
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ)	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Počet jiných zařízení	0	0	1	1	0	0	5	0	0	0	7

Zdroj: ČSÚ

V obcích do 199 obyvatel se žádná škola a školské zařízení nevyskytují, naopak vždy je zastoupeno v obcích s počtem obyvatel vyšším než 500.

V rámci jiných zařízení jsou zde uvedena tato: Dětské domovy v Humpolci a Senožatech, Základní umělecká škola v Humpolci, DDM v Humpolci (součást ZŠ Hradská), Domov mládeže v Humpolci (Česká zemědělská akademie), Škola v přírodě v Želivě (část Vřesník) a rodinné centrum Cipísek v Humpolci.

Tab. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP (rok 2012/2013)

ORP Humpolec Název obce	Celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	16	8	5	1	1	2	0	1
Budíkov	1	1	0	0	0	0	0	0
Bystrá	0	0	0	0	0	0	0	0
Čejov	1	1	1	0	0	0	0	0
Hojanovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Horní Rápotice	0	0	0	0	0	0	0	0

Hořice	0	0	0	0	0	0	0	0
Humpolec	7	1	1	1	1	2	0	1
Ježov	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiřice	1	1	1	0	0	0	0	0
Kaliště	1	1	0	0	0	0	0	0
Kejžlice	1	1	0	0	0	0	0	0
Koberovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Komorovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Mladé Bříště	0	0	0	0	0	0	0	0
Mysletín	0	0	0	0	0	0	0	0
Píšť	0	0	0	0	0	0	0	0
Proseč	0	0	0	0	0	0	0	0
Řečice	0	0	0	0	0	0	0	0
Sedlice	0	0	0	0	0	0	0	0
Senožaty	2	1	1	0	0	0	0	0
Staré Bříště	0	0	0	0	0	0	0	0
Syrov	0	0	0	0	0	0	0	0
Vojslavice	0	0	0	0	0	0	0	0
Vystrkov	0	0	0	0	0	0	0	0
Želiv	2	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Humpolec se nachází celkem **8 mateřských škol, 5 základních škol, 2 základní školy speciální nebo se speciální třídou, 1 základní umělecká škola, 1 středisko volného času a 1 gymnázium s celkovým počtem 16 ředitelství.** V Humpolci se ve sledovaném období nacházely celkem **3 mateřské školy s jedním společným ředitelstvím.** V aktuálním školním roce 2013/2014 zde byla zřízena soukromá mateřská škola Bambi Kindergarten s kapacitou 15 dětí, která v této tabulce není uvedena. Součástí ZŠ Hradská v Humpolci je speciální třída zaměřená na poruchy učení a chování. V MŠ Na Skalce se nachází logopedická třída, která bude od 1.9. 2014 přesunuta do MŠ Smetanova. Jedinou **ZŠ speciální je ZŠ Husova** v Humpolci zřízená Krajem Vysočina. Víceleté gymnázium Dr. Aleše Hrdličky se nachází ve městě Humpolec. Na území se ve sledovaném období (2012/2013) nenacházela žádná soukromá ani církevní škola či školské zařízení (předškolní a základní vzdělávání).

Tab. 19: Pracovníci ve školství v ORP Humpolec

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	54,55	42,44	12,11
základní školy	127,01	99,587	27,423
základní umělecké školy	17,685	14,685	3
školní družiny a kluby	10,903	10,903	0

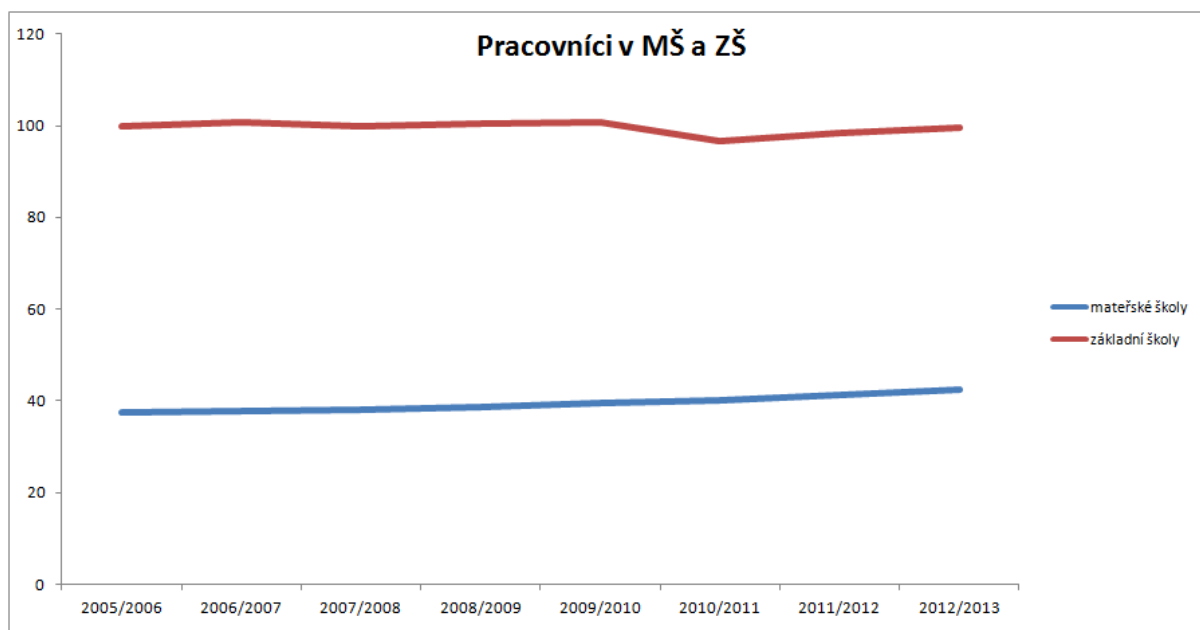
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	3	0
zařízení školního stravování	35,58	0	35,58
celkem rok 2012/2013	248,728	170,615	78,113
2011/2012			
mateřské školy	53,537	41,167	12,37
základní školy	126,367	98,466	27,901
základní umělecké školy	18,017	15,017	3
školní družiny a kluby	10,944	10,944	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	3	0
zařízení školního stravování	34,695	0	34,695
celkem rok 2011/2012	246,56	168,594	77,966
2010/2011			
mateřské školy	52,071	40,109	11,962
základní školy	124,151	96,553	27,598
základní umělecké školy	17,59	14,715	2,875
školní družiny a kluby	10,797	10,797	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	3	0
zařízení školního stravování	34,539	0	34,539
celkem rok 2010/2011	242,148	165,174	76,974
2009/2010			
mateřské školy	51,013	39,396	11,617
základní školy	128,44	100,728	27,712
základní umělecké školy	17,049	14,299	2,75
školní družiny a kluby	10,709	10,709	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	3	0
zařízení školního stravování	34,791	0	34,791
celkem rok 2009/2010	245,002	168,132	76,87
2008/2009			
mateřské školy	50,705	38,555	12,15
základní školy	129,084	100,573	28,511
základní umělecké školy	17,96	15,21	2,75
školní družiny a kluby	11,324	11,324	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	3	0
zařízení školního stravování	34,221	0	34,221
celkem rok 2008/2009	246,294	168,662	77,632
2007/2008			
mateřské školy	49,86	38,213	11,647
základní školy	130,245	99,748	30,497
základní umělecké školy	17,969	15,219	2,75
školní družiny a kluby	11,55	11,55	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	3	0

zařízení školního stravování	33,891	0	33,891
celkem rok 2007/2008	246,515	167,73	78,785
2006/2007			
mateřské školy	49,534	37,674	11,86
základní školy	130,667	100,843	29,824
základní umělecké školy	17,002	14,252	2,75
školní družiny a kluby	11,075	11,075	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	3	0
zařízení školního stravování	34,148	0	34,148
celkem rok 2006/2007	245,426	166,844	78,582
2005/2006			
mateřské školy	50,573	37,57	13,003
základní školy	130,744	99,866	30,878
základní umělecké školy	16,416	13,749	2,667
školní družiny a kluby	10,589	10,589	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	1,667	1,667	0
zařízení školního stravování	34,616	0	34,616
celkem rok 2005/2006	244,605	163,441	81,164

Zdroj: Výkaz MŠMT

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců základních škol, základních uměleckých škol, školních družin ani SVČ se výrazně neměnil a měl stagnující charakter, u mateřských škol měl tento ukazatel každoročně vzestupný charakter z důvodu **zvýšování počtu žáků MŠ a prodloužení otevírací doby**.

Graf č. 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ

Základní vzdělávání

Tab. č. 20 Počet ZŠ za ORP

ORP Humpolec	Počet základních škol		
	Celkem	Úplné	Neúplné
2012/2013			
obec	6	4	2
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	7	5	2

Zdroj: internetové stránky škol a školských zařízení

Neúplné základní školy se nacházejí v obcích Čejov a Jiřice. Krajem zřízená základní škola se nachází v Humpolci (Husova 391). Počet základních škol se ve sledovaných obdobích (2005/2006 - 2012/2013) neměnil.

Tab. 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP (2012/2013)

Název obce	Počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	5	0	2	0	1	0	2
Budíkov	0	0	0	0	0	0	0
Bystrá	0	0	0	0	0	0	0
Čejov	1	0	1	0	0	0	0
Hojanovice	0	0	0	0	0	0	0
Horní Rápotice	0	0	0	0	0	0	0
Hořice	0	0	0	0	0	0	0
Humpolec	1	0	1	0	0	0	0
Ježov	0	0	0	0	0	0	0
Jiřice	1	0	0	0	1	0	0
Kaliště	0	0	0	0	0	0	0
Kejžlice	0	0	0	0	0	0	0
Koberovice	0	0	0	0	0	0	0
Komorovice	0	0	0	0	0	0	0
Mladé Bříšče	0	0	0	0	0	0	0
Mysletín	0	0	0	0	0	0	0
Píšť	0	0	0	0	0	0	0
Proseč	0	0	0	0	0	0	0
Řečice	0	0	0	0	0	0	0
Sedlice	0	0	0	0	0	0	0
Senožaty	1	0	0	0	0	0	1

Staré Břístě	0	0	0	0	0	0	0	0
Syrov	0	0	0	0	0	0	0	0
Vojslavice	0	0	0	0	0	0	0	0
Vystrkov	0	0	0	0	0	0	0	0
Želiv	1	0	0	0	0	0	0	1

Zdroj: Výkaz MŠMT

Z celkového počtu 7 základních škol je celkem 5 malotřídních. V obcích Želiv a Senožaty byly ve sledovaném období (2012/2013) ZŠ sedmitřídní, v obci Želiv je však aktuálně (2013/2014) ZŠ osmitřídní, v Humpolci (ZŠ speciální) je škola dvoutřídní. Neúplné školy se nachází v obcích Čejov a Jiřice a jsou dvoutřídní, resp. čtyřtřídní.

Tab. 22: ZŠ zřizované v ORP

Školní rok	Počet ZŠ	Sam. ZŠ	Počet běžných tříd	Počet spec. tříd	Počet žáků	Úv. pedagog.	Počet žáků na 1 pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	7	5	69	3	1399	102,987	13,58	20,27	199,85
2011/2012	7	5	67	3	1394	102,566	13,59	20,80	199,14
2010/2011	7	5	66	4	1392	101,553	13,70	21,09	198,85
2009/2010	7	5	68	6	1407	106,928	13,15	20,69	201,00
2008/2009	7	5	69	7	1477	107,373	13,75	21,40	211,00
2007/2008	7	5	68	6	1522	105,748	14,39	22,38	217,42
2006/2007	7	5	69	6	1545	106,643	14,48	22,39	220,71
2005/2006	7	5	72	5	1598	105,666	15,12	22,19	228,28

Zdroj: Výkaz MŠMT

Na území jsou s výjimkou jednoho zařízení všechny školy zřízené obcemi. Ve škole zřízené Krajem Vysočina jsou veškeré třídy speciální. Pokles žáků v těchto speciálních třídách souvisí s **integrací** do běžných tříd ZŠ za pomoci asistentů a individuálních vzdělávacích plánů. Umístění do speciálních tříd je víceméně v rozhodnutí rodičů, ovšem je tlak kraje na umísťování do normálních škol - dříve měl každý žák asistenta, nyní je pouze jeden asistent na všechny žáky ve třídě, což může vyvolat problémy s jejich zvládnutím. Průměr žáků na třídu je snižován hlavně obcemi Senožaty a Želiv, kde je podstatně menší počet žáků na třídu než v okolních obcích (obě školy nesplňují nejnižší počet žáků, ale mají povolenou výjimku zřizovatelem školy).

Vývoj počtu žáků měl **do školního roku 2010/2011 klesající charakter**, ale v následujících obdobích se počet žáků začal mírně navyšovat. Obdobný trend lze sledovat i v počtu žáků na 1 pedagoga, neboť pedagogické úvahy měly minimální výkyvy.

Tab. 23: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP (2012/2013)

Název obce	Počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	7	7	2	8	7	15
Budíkov	0	0	0	0	0	0
Bystrá	0	0	0	0	0	0
Čejov	1	1	1	1	1	1
Hojanovice	0	0	0	0	0	0
Horní Rápotice	0	0	0	0	0	0
Hořice	0	0	0	0	0	0
Humpolec	3	3	0	3	3	8
Ježov	0	0	0	0	0	0
Jiřice	1	1	1	1	1	1
Kaliště	0	0	0	0	0	0
Kejžlice	0	0	0	0	0	0
Koberovice	0	0	0	0	0	0
Komorovice	0	0	0	0	0	0
Mladé Bříštně	0	0	0	0	0	0
Mysletín	0	0	0	0	0	0
Píšť	0	0	0	0	0	0
Proseč	0	0	0	0	0	0
Řečice	0	0	0	0	0	0
Sedlice	0	0	0	0	0	0
Senožaty	1	1	0	1	1	2
Staré Bříštně	0	0	0	0	0	0
Syrov	0	0	0	0	0	0
Vojslavice	0	0	0	0	0	0
Vystrkov	0	0	0	0	0	0
Želiv	1	1	0	2	1	3

Zdroj: Výkaz MŠMT

Mateřská škola je součástí základních škol v Čejově a v Jiřicích, dále jsou uvedeny ostatní součásti:

- **ZŠ a MŠ Čejov** - družina, jídelna, tělocvična
- **ZŠ Humpolec, Hálkova** - družina, jídelna, venkovní sportovní areál, vytápěný skleník
- **ZŠ Humpolec, Hradská** - družina, jídelna, školní hřiště, tělocvična, školní zahrada, interaktivní venkovní učebna
- **ZŠ Humpolec, Husova** - družina, jídelna, tělocvična, školní dvůr
- **ZŠ a MŠ Jiřice** - družina, jídelna, školní hřiště
- **ZŠ Senožaty** - družina, jídelna, tělocvična, školní hřiště
- **ZŠ Želiv** - družina, klub, jídelna, pavilon mimoškolní výchovy, tělocvična, venkovní hřiště

Tab. 24: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	6	70	1375	229,2	19,64
Budíkov	0	0	0	0	0
Bystrá	0	0	0	0	0
Čejov	1	2	26	26	13
Hojanovice	0	0	0	0	0
Horní Rápotice	0	0	0	0	0
Hořice	0	0	0	0	0
Humpolec	2	50	1133	566,5	22,66
Ježov	0	0	0	0	0
Jiřice	1	4	53	53	13,25
Kaliště	0	0	0	0	0
Kejžlice	0	0	0	0	0
Koberovice	0	0	0	0	0
Komorovice	0	0	0	0	0
Mladé Bříštně	0	0	0	0	0
Mysletín	0	0	0	0	0
Píšť	0	0	0	0	0
Proseč	0	0	0	0	0
Řečice	0	0	0	0	0
Sedlice	0	0	0	0	0
Senožaty	1	7	84	84	12
Staré Bříštně	0	0	0	0	0
Syrov	0	0	0	0	0
Vojslavice	0	0	0	0	0
Vystrkov	0	0	0	0	0
Želiv	1	7	79	79	11,28

Zdroj: Výkaz MŠMT

Více než **tři čtvrtiny žáků** celého ORP navštěvují **základní školy v Humpolci**, čemuž také odpovídá nejvyšší průměrný počet žáků na třídu. V obcích s nízkým počtem žáků se nacházejí **pouze neúplné školy**, případně jsou zřízeny **školy malotřídní**. Žáci z neúplných základních škol v menších obcích v naprosté většině přechází na druhý stupeň do některé ze základních škol v Humpolci, které jsou kapacitně dostačující.

Tab. 25: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP (2012/2013)

Název obce	Počet škol	Počet úplných škol	Počet neúplných škol
celkem	7	5	2
Budíkov	0	0	0
Bystrá	0	0	0
Čejov	1	0	1
Hojanovice	0	0	0
Horní Rápotice	0	0	0
Hořice	0	0	0
Humpolec	3	3	0
Ježov	0	0	0
Jiřice	1	0	1
Kaliště	0	0	0
Kejžlice	0	0	0
Koberovice	0	0	0
Komorovice	0	0	0
Mladé Bříštně	0	0	0
Mysletín	0	0	0
Píšť	0	0	0
Proseč	0	0	0
Řečice	0	0	0
Sedlice	0	0	0
Senožaty	1	1	0
Staré Bříštně	0	0	0
Syrov	0	0	0
Vojslavice	0	0	0
Vystrkov	0	0	0
Želiv	1	1	0

Zdroj: Výkaz MŠMT

Není předpoklad, že by se z neúplných škol staly úplné - nejsou finanční prostředky a potenciál počtu žáků na obsazení druhého stupně. Z některých úplných škol odchází žáci už do druhého stupně do jiných škol (kroužky, cestování rodičů za prací). Z obcí Čejov a Jiřice, v nichž jsou neúplné ZŠ, žáci **přechází do humpoleckých základních škol**, které pro ně mají dostatečnou kapacitu.

Tab. 26: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP (2012/2013)

ORP Humpolec		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy
Celkem učitelé		96,6	79,5
v tom vyučující	na 1. stupni	46,7	44,2
	na 2. stupni	49,9	35,3

Zdroj: Výkaz MŠMT

Naprostá většina pedagogických pracovníků v základním školství jsou **ženy (83 %)**, což odráží celorepublikový trend, který je způsoben především nízkou výší platů ve školství. Avšak v porovnání s prvním stupněm je na druhém stupni takřka 6x více mužů.

Tab. 27: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP (2012/2013)

ORP Humpolec		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdrav. postižením	6	6	4	4
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		0	0	0	0
výchovní poradci		5	4	--	--

Zdroj: Výkaz MŠMT

V ORP působí celkem **6 žen jako asistentky pedagoga** pro žáky se zdravotním postižením, **výchovných poradců zde působí 5**, z toho 4 jsou ženy.

V případě asistentů pedagogů se většinou jedná o asistenty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na běžných základních školách. Výchovní poradci působí pro výběr povolání a pro žáky se SVP.

Tab. 28: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	7	1399	100	13,99
2011/2012	7	1394	97,5	14,29
2010/2011	7	1392	99,4	14,00
2009/2010	7	1407	102,2	13,76
2008/2009	7	1477	105,3	14,02
2007/2008	7	1522	104,2	14,60
2006/2007	7	1545	105,2	14,68
2005/2006	7	1598	107,4	14,87

Zdroj: Výkaz MŠMT

Počet učitelů odpovídá vývoji počtu žáků, dále pak také vzdělávacím plánům (počty hodin u výuky jednotlivých předmětů). V průměru se **počet žáků na jednoho pedagoga** pohybuje mezi 14 - 15 žáky.

Tab. 29: Počet absolventů ZŠ v ORP

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běž. tř.	sp. tř.	běž. tř.	sp. tř.	běž. tř.	sp. tř.	běž. tř.	sp. tř.	běž. tř.	sp. tř.	běž. tř.	sp. tř.	běž. tř.	sp. tř.
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
	v 8. ročníku	3	0	5	1	3	1	3	1	4	0	0	0	9	0
	v 9. ročníku	186	7	161	6	174	6	180	11	136	7	133	6	133	3
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
Žáci, kteří přešli do SŠ															
v tom	z 5. ročníku	28	0	29	0	29	0	29	0	29	0	28	0	28	0
	ze 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT

Naprostá většina žáků ukončila ve sledovaných letech základní školu v 9. ročníku. **Počet absolventů** z tohoto ročníku byl nejvyšší ve školním roce 2006/2007 (186), v posledních dvou sledovaných obdobích dosahoval hodnoty pouze 133, což souvisí s celkovým úbytkem žáků na základních školách. Počet žáků odcházejících na SŠ z 5. ročníku byl konstantní a v naprosté většině se jednalo o přechod na **Gymnázium dr. A. Hrdličky v Humpolci** (kapacita třídy 30 žáků).

Tab. 30: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP (2012/2013)

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	1	0	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním	0	0	0	0	0

postižením					
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	0	0	0	0	0
základní škola speciální	1	1	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	1	1	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT

Jedinou základní školou **speciální** (včetně přípravného stupně) je **ZŠ Husova v Humpolci**. O vzniku nových či rozšíření stávajících škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se do budoucna neuvažuje, neboť stávající kapacita je dostatečná.

Tab. 31: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,64	98	
- jinými subjekty	12	2	ZŠ zřízená krajem
Průměrný počet žáků celkem	19,43		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,2	98	
- jinými subjekty	11	2	ZŠ zřízená krajem
Průměrný počet žáků celkem	19,9		
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,3	98	
- jinými subjekty	9,67	2	ZŠ zřízená krajem
Průměrný počet žáků celkem	19,9		
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,6	97	
- jinými subjekty	9	3	
Průměrný počet žáků celkem	19		
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			

- obcemi	20,2	97	
- jinými subjekty	8,9	3	
Průměrný počet žáků celkem	19,4		
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,1	97	
- jinými subjekty	11	3	
Průměrný počet žáků celkem	20,6		
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,1	97	
- jinými subjekty	11,5	3	
Průměrný počet žáků celkem	20,6		
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,3	97	
- jinými subjekty	10	3	
Průměrný počet žáků celkem	20,8		

Zdroj: Výkaz MŠMT

Průměrný počet žáků ve třídách zřízených obcemi se pohybuje okolo 20 žáků, v případě základní školy pro žáky se SVP zřízené Krajem Vysočina je tento počet poloviční.

Tab. 32: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP		2175	1399	776
Základní škola	Čejov	40	26	14
Základní škola, Hálkova 591	Humpolec	880	681	199
Základní škola, Hradská 894	Humpolec	600	452	148
Základní škola, Husova 391	Humpolec	65	24	41
Základní škola	Jiřice	70	53	17
Základní škola	Senožaty	250	84	166
Základní škola	Želiv	270	79	191

Zdroj: Výkaz MŠMT, sběr dat na SO ORP Humpolec

Jak vyplývá z tabulky č. 32, v rámci celého území je v základních školách **776 volných míst** a průměrná **naplněnost je tak pouhých 64 %**. Z méně než jedné třetiny je využita kapacita základních škol v obcích Senožaty a Želiv, kterým také byla z důvodu nízkého počtu žáků udělena výjimka. Z hlediska demografického vývoje budou kapacity základních škol nadále dostatečné a spíše nelze počítat

s významným zvyšováním naplněnosti základních škol. Tento fakt bude nutit školy a školská zařízení k ještě větší motivaci k získávání žáků (výuka jazyků, mimoškolní aktivity, kroužky, formy výuky...).

Tab. 33: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa	Počet žáků/kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	2175	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	2175	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	2175	----	----
Počet žáků k 30.9. 2012	1399	776	64
Předpoklad k konci roku 2018	1450	725	67
Předpoklad k konci roku 2023	1450	725	67

Zdroj: Výkaz MŠMT, sběr dat na SO ORP Humpolec

Kapacita základních škol by se výhledově neměla měnit, neboť všichni zřizovatelé mají zájem provozovat základní školství ve stejném rozsahu jako doposud. V nejbližších letech by mělo dojít k mírnému zvyšování počtu žáků a k následné stagnaci. Naplněnost škol by tak výhledově mohla být maximálně ve výši dvou třetin.

Předškolní vzdělávání

Tab. 34: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	8	583	23	574	1	9
celkem:	8	583	23	574	1	9
2011/2012						
obec	8	582	23	570	1	12
celkem:	8	582	23	570	1	12
2010/2011						
obec	8	564	23	551	1	13
celkem:	8	564	23	551	1	13
2009/2010						
obec	8	554	23	541	1	13
celkem:	8	554	23	541	1	13
2008/2009						
obec	8	536	23	523	1	13
celkem:	8	536	23	523	1	13
2007/2008						
obec	8	516	22	503	1	13
celkem:	8	516	22	503	1	13
2006/2007						
obec	8	507	22	494	1	13
celkem:	8	507	22	494	1	13
2005/2006						
obec	8	498	21	486	1	12
celkem:	8	498	21	486	1	12

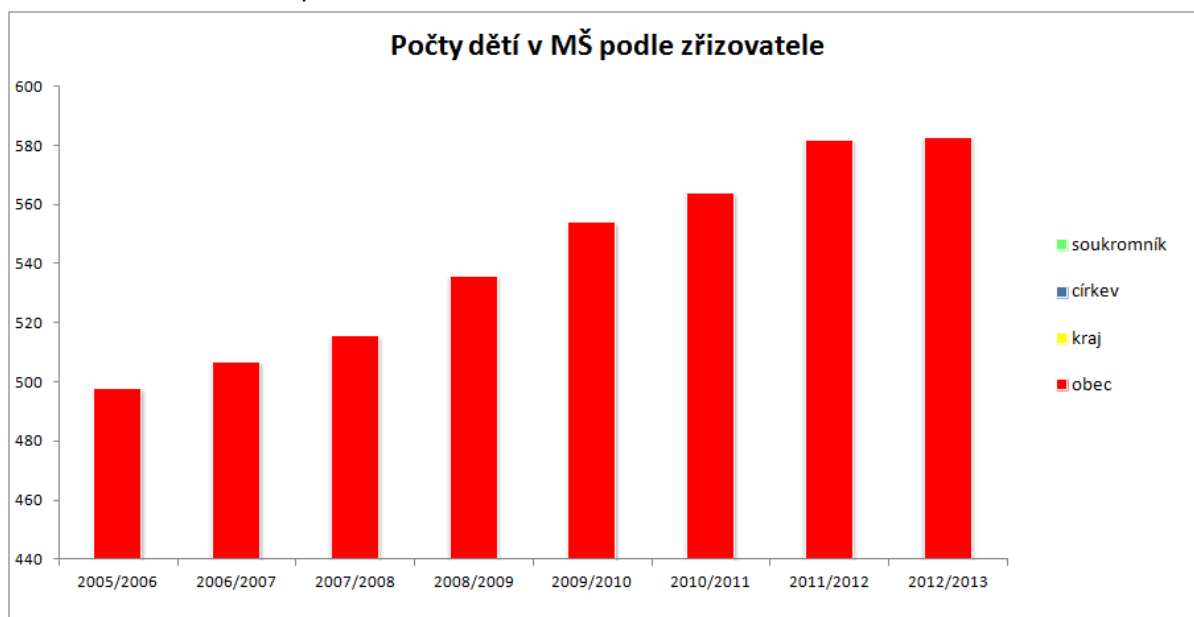
Zdroj: Výkaz MŠMT

Zřizovatelem všech mateřských škol byla ve sledovaných obdobích obec. Počet dětí měl stoupající tendenci, ale v posledních dvou obdobích stagnuje.

V MŠ Na Rybníčku se bude navyšovat kapacita od 1. 9. 2014 o 2 třídy (56 dětí). **V roce 2013/2014 nebylo umístěno 38 dětí** (pouze v Humpolci, v ostatních obcích uspokojeni všichni žadatelé), které většinou byly následně umístěny v okolních obcích, čímž se naplnila kapacita obecních MŠ. Jednalo se však pouze o děti do 3 let - nad tento věk byly umístěny všechny. V roce 2010/11 byla navýšena kapacita MŠ v Kalištích o 4 děti. Poprvé byl problém s umístěním dětí předloni (20 dětí), do té doby byla kapacita dostatečná.

Z grafu č. 3 vyplývá, že stoupající trend počtu žáků v MŠ se zastavil, a tak v nejbližších letech nelze předpokládat nedostatek kapacity mateřských škol v ORP Humpolec.

Graf č. 3: MŠ v ORP Humpolec

Tab. 35: MŠ zřizované obcí ve správním obvodu ORP

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet tříd	Počet dětí	Úv. pedag.	Počet dětí na 1 pedag. úvazek	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2012/2013	8	6	24	583	42,44	13,74	24,29	72,8
2011/2012	8	6	24	582	41,17	14,14	24,25	72,8
2010/2011	8	6	24	564	40,11	14,06	23,50	70,5
2009/2010	8	6	24	554	39,40	14,06	23,08	69,2
2008/2009	8	6	24	536	38,56	13,90	22,33	67,0
2007/2008	8	6	23	516	38,21	13,50	22,43	64,5
2006/2007	8	6	23	507	37,67	13,46	22,04	63,4
2005/2006	8	6	22	498	37,57	13,26	22,63	62,3

Zdroj: Výkaz MŠMT

Z 8 mateřských škol na sledovaném území je **6 samostatných**, v obcích **Čejov a Jiřice jsou sloučené se ZŠ**. V rámci všech tříd je započítána **1 speciální třída** (logopedická), která se nachází v Humpolci. V roce 2006/2007 v souvislosti s rostoucím počtem dětí došlo v MŠ Na Skalce v Humpolci k rozšíření o 1 třídu, o dva roky později byla o 1 třídu ze stejného důvodu rozšířena MŠ Na Rybníčku v Humpolci. Průběžně stoupající počet dětí se také mimo jiné odráží ve zvyšujícím se počtu pedagogických úvazků, přičemž počet dětí na 1 úvazek mírně kolísá v rozmezí 13-14 dětí. Počet dětí na školu má taktéž stoupající charakter a během sledovaných 8 let se zvýšil o 10,6.

Tab. 36: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	41,8	7,8	19%
2011/2012	41,8	7,8	19%
2010/2011	39,5	5	13%
2009/2010	38,6	4,6	12%
2008/2009	37,9	4,6	12%
2007/2008	36,6	2,2	6%
2006/2007	36,5	5,1	14%
2005/2006	35,8	1,6	4%

Zdroj: Výkaz MŠMT

Rostoucí počet pedagogů souvisí s provozem školy a její naplněností, celkovou provozní dobou a dobou odchodu dětí. Dříve byla na menších obcích kratší provozní doba, nyní je zpravidla prodloužena. V tabulce je taktéž patrný nepříznivý trend zvyšujícího se počtu nekvalifikovaných pedagogů.

Ve školním roce 2014/2015 lze očekávat rozšíření o 3,75 pedagogického úvazku a 2 úvazky nepedagogické v souvislosti s rozšířením MŠ Na Rybníčku v Humpolci.

Tab. 37: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		605	583	22	
Mateřská škola, Na Skalce 623	Humpolec	112	112	0	1 logopedická třída pro děti s vadami řeči
Mateřská škola, Na Rybníčku 1316	Humpolec	132	132	0	
Mateřská škola, Smetanova 1526	Humpolec	97	97	0	
Základní a mateřská škola	Jiřice	54	54	0	
Mateřská škola	Budíkov	30	24	6	
Mateřská škola	Kejžlice	25	24	1	
Mateřská škola	Senožaty	45	45	0	
Mateřská škola	Kaliště	25	25	0	
Základní a mateřská škola	Čejov	25	25	0	
Mateřská škola	Želiv	60	45	15	

Zdroj: Výkaz MŠMT, sběr dat na SO ORP Humpolec

Ve školním roce 2012/2013 bylo celkem **22 volných míst**, přičemž plná obsazenost byla ve všech MŠ v Humpolci a v blízkých obcích, neboť jejich kapacitu zaplnili neuspokojení žadatelé z Humpolce. Ve školním roce 2013/2014 byla v Humpolci **nově otevřena soukromá MŠ Bambi Kindergarten** zaměřená především na výuku anglického jazyka formou hry (aktuální školné je zde ve výši 3000 Kč/měsíc a kapacita školy je 15 žáků).

Mateřská škola Humpolec, Smetanova 1526, bude od září 2014 otevírat speciálně-logopedickou třídu (přesun z MŠ Na Skalce).

Tab. 38: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa	Počet žáků/kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	620	----	----
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	676	----	----
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	676	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	598	22	96
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2018	650	16	96
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	630	26	93

Zdroj: Výkaz MŠMT, sběr dat na SO ORP Humpolec

V MŠ Na Rybníčku v Humpolci se bude **navyšovat kapacita o 2 třídy** (56 dětí) od 1. 9. 2014. V tabulce je již zohledněna nová soukromá MŠ s naplněnou kapacitou 15 dětí.

Dle odhadu bude naplněnost klesat až k 93 %. V budoucnu by již neměl být problém s umístěním dětí ani v místě jejich bydliště, neboť se navýší kapacita mateřských škol v Humpolci, kde byl tento problém největší.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 39: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	1	6	1	7
obcemi	15	470	31	501
celkem	16	476	32	508
2011/2012				
krajem	1	4	3	7
obcemi	15	448	39	487
celkem	16	452	42	494
2010/2011				
krajem	1	5	7	12
obcemi	15	434	56	490
celkem	16	439	63	502
2009/2010				
krajem	1	9	1	10
obcemi	14	426	61	487
celkem	15	435	62	497
2008/2009				
krajem	1	8	4	12
obcemi	15	478	62	540
celkem	16	486	66	552
2007/2008				
krajem	1	7	0	7
obcemi	16	477	77	554
celkem	17	484	77	561
2006/2007				
krajem	1	8	0	8
obcemi	15	475	74	549
celkem	16	483	74	557
2005/2006				
krajem	1	9	0	9
obcemi	15	438	39	477
celkem	16	447	39	486

Zdroj: Výkaz MŠMT

Počet oddělení školních klubů a družin činil s výjimkou dvou období 16 a počet účastníků kolísal v rozmezí 486 - 561 dětí. Naprostá většina účastníků byla z 1. stupně ZŠ. V případě školních klubů a družin není předpoklad jejich rozšíření, neboť kapacita školních družin je povolována krajem pouze do 50 procent žáků na prvním stupni. **Současná kapacita je dostačující.**

Tab. 40: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP (2012/2013)

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	1	1	0	0	0	0
obcemi	15	14	1	7	6	2
celkem	16	15	1	7	6	2

Zdroj: Výkaz MŠMT

Na pozicích **interních vychovatelů** ve školních družinách působí celkem 16 osob, z toho 15 žen a na pozicích **ostatních pedagogických pracovníků** působí ze 7 zaměstnaných osob 6 žen. Další 3 pracovníci jsou **zaměstnání externě**.

Tab. 41: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP (2012/2013)

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Humpolec	0	1	0

Zdroj: Výkaz MŠMT, internetové stránky zařízení

Jediná **Základní umělecká škola** se nachází v Humpolci, Školní 701. Provozuje hudební, výtvarný a taneční obor. V případě zajištění vhodných prostor se předpokládá otevření dramatického oboru.

Tab. 42: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP (2012/2013)

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Humpolec	0	1	0

Zdroj: Výkaz MŠMT, internetové stránky zařízení

Středisko volného času při ZŠ Hradská v Humpolci vzniklo v červenci roku 2005 a převzalo tak činnost Domu dětí a mládeže Humpolec. Poskytuje pravidelnou zájmovou činnost a kroužky, které mohou žáci navštěvovat na svých základních školách, tedy na ZŠ Hradská i ZŠ Hálkova, nebo ve sportovním areálu TJ Jiskra Humpolec a na ostatních místech ve městě Humpolec.

Tab. 43: SVČ zřizované obcemi v ORP (2012/2013)

Název obce	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
Celkem	49	487	20	27	534
Humpolec	49	487	20	27	534

Zdroj: Výkaz MŠMT, internetové stránky zařízení

Kroužky v SVČ při ZŠ Hradská v Humpolci je možné rozdělit do 5 skupin – **jazykové, sportovní, hudební, umělecké, technické a ostatní**. V roce **2005 zde probíhalo 29 zájmových útvarů**, do nichž docházelo 650 dětí. Ve školním roce **2012/2013 bylo zájmových útvarů 49** s celkovým počtem 534 členů. Nabídka kroužků se tedy v porovnání s rokem 2005 rozšířila, ale poklesl počet docházejících o téměř 18 %. Středisko rovněž organizuje i akce pořádané příležitostně jako jsou např. kurzy pro dospělé, výtvarné a rukodělné dílny, sportovní soustředění, prázdninová setkání atd. Zajišťuje i aktivity během letních prázdnin a to zejména pořádání příměstských táborů.

Tab. 44: Údaje o pracovnících SVČ v ORP (2012/2013)

SVČ v ORP	Pedagogičtí pracovníci				Ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	36	3	3	33	0	0	0	0
Humpolec	36	3	3	33	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT

V SVČ pracují pouze **3 interní pedagogičtí pracovníci**, externí pedagogičtí pracovníci jsou zaměstnávání dle potřeby pouze na základě dohody o pracovní činnosti.

Tab. 45: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP (2012/2013)

Název obce	Počet ŠJ a výdejen	Počet stravovaných	z toho žáci v		Kapacita zařízení
			MŠ	ZŠ	
Celkem	13	2567	588	1199	3470
Budíkov	1	26	24	0	30
Bystrá	0	0	0	0	0
Čejov	1	96	30	26	65
Hojanovice	0	0	0	0	0
Horní Rápotice	0	0	0	0	0
Hořice	0	0	0	0	0
Humpolec	5	1993	341	1052	2270
Ježov	0	0	0	0	0
Jiřice	1	194	54	45	420
Kaliště	1	42	25	0	60

Kejžlice	1	26	24	0	25
Koberovice	0	0	0	0	0
Komorovice	0	0	0	0	0
Mladé Bříštně	0	0	0	0	0
Mysletín	0	0	0	0	0
Píšť	0	0	0	0	0
Proseč	0	0	0	0	0
Řečice	0	0	0	0	0
Sedlice	0	0	0	0	0
Senožaty	1	50	45	0	40
Staré Bříštně	0	0	0	0	0
Syrov	0	0	0	0	0
Vojslavice	0	0	0	0	0
Vystrkov	0	0	0	0	0
Želiv	2	140	45	76	560

Zdroj: Výkaz MŠMT

Na území ORP Humpolec je celkem **13 školních jídelen a výdejen** s průměrným využitím kapacity kuchyně ve výši 74 %.

V případě MŠ v obcích Budíkov (zajištěno z MŠ Na Skalce), Kejžlice (zajištěno ze ZŠ Čejov), Senožaty (zajištěno z jídelny při dětském domově - dovoz do výdejny pro MŠ, ZŠ využívá jídelnu dětského domova) a Želiv (ze ZŠ Želiv) se jedná o školní jídelny - výdejny.

Obce Čejov a Jiřice platí část úvazku pracovníků ve školní jídelně - využívají občané, v Humpolci je součástí doplňková činnost pro cizí strávníky.

Tab. 46: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP (2012/2013)

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	33	32
obcemi	40	34,8
soukromé	12	12

Zdroj: Výkaz MŠMT

Kraj Vysočina je zřizovatelem školní jídelny v **Dětském domově v Senožatech a jídelny České zemědělské univerzity v Praze** - detašovaného pracoviště v Humpolci. Obchodní akademie v Humpolci, Gymnázium dr. A. Hrdličky a Základní škola Husova v Humpolci využívají soukromou **Školní jídelnu Rodinka, s.r.o.**

Financování

Tab. 47: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaná obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	16770110	16747460	18967350	16400080	18239500	18660510	19380320	18823980
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	515730	625220	811990	645170	1163350	1103200
MŠ	4177600	4086460	4624340	4495180	4581700	4835590	4633300	4978590
Jiné	1452000	851430	1115650	1039060	773840	1059870	1383270	1171800
Celkem	22399710	21685350	25223070	22559540	24407030	25201140	26560240	26077570

Zdroj: Sběr dat na SO ORP Humpolec

Vývoj **provozních nákladů** u základních škol je poměrně kolísavý s vrcholem v roce 2011 a celkově stoupajícím charakterem. Mírně stoupající trend vykazují provozní výdaje u mateřských škol, což lze zdůvodnit zvyšujícím se počtem žáků a pedagogů.

Tab. 48: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mzdové prostředky celkem	52945800	55622000	57841320	57423000	59498000	59096000	62969000	63501790
z toho								
platy	52113800	54799000	57039320	56473000	58507000	58097000	62051000	62407790
ostatní osobní náklady	832000	823000	812000	950000	991000	999000	918000	1094000
Související odvody a ostatní neinv. výdaje	21338520	22484000	22808679	23925329	22762000	22636000	22852400	23051210
Neinvestiční výdaje celkem	74284320	78106000	80649999	81348329	82260000	81732000	85821400	86553000

Zdroj: Výkazy MŠMT

Mzdové prostředky mají ve sledovaném období rostoucí trend, který odráží především zvyšování platů, neboť celkový počet úvazků byl ve sledovaném období spíše konstantní.

Tab. 49: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Druh školy, školského zařízení	Přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	19465414	33388	365
základní školy	46658556	33351	390
stravování MŠ, ZŠ	7143892	2783	35
školní družiny a kluby	3770516	7422	82
základní umělecké školy	8048633	13877	154
využití volného času	1465989	2745	24
celkem použité finanční prostředky	86553000	93566	1050

Zdroj: Výkazy MŠMT

Více než poloviční **přímé náklady** z celkových prostředků na vzdělávání jsou u základních škol, což je způsobeno počtem žáků a vyšší nákladů na jednotku výkonu. Náklady na dítě (žáka) jsou u předškolního vzdělávání a základních škol téměř totožné.

Tab. 50: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	15664000	23524000
Budíkov	192000	189000
Bystrá	0	0
Čejov	408000	620000
Hojanovice	0	0
Horní Rápotice	0	0
Hořice	0	0
Humpolec	11792000	14822000
Ježov	0	0
Jiřice	856000	1043000
Kaliště	200000	231000
Kejžlice	192000	133000
Koberovice	0	0
Komorovice	0	0
Mladé Bříšče	0	0
Mysletín	0	0
Píšť	0	0
Proseč	0	0
Řečice	0	0
Sedlice	0	0
Senožaty	1032000	2984000

Staré Bříšťě	0	0
Syrov	0	0
Vojslavice	0	0
Vystrkov	0	0
Želiv	992000	3502000

Zdroj: Výkazy o plnění rozpočtu zřizovatelů, metodika SMO ČR

Celkové skutečné náklady s výjimkou obcí Budíkov (rozdíl pouze 3 tis. Kč) a Kejžlice u všech obcí **překračují finanční prostředky z RUD**. Celkem tedy obce zaplatí 7,86 mil. Kč navíc ze svých rozpočtů a prostředky z RUD jim tak pokryjí pouze 67 % celkových nákladů.

Základní školy v Senožatech a v Želivě mají **výjimku od zřizovatele** (nízký počet žáků) a z tohoto důvodu jsou jejich celkové skutečné náklady podstatně vyšší oproti jiným obcím provozujícím základní školu, neboť kromě provozních výdajů musí také částečně pokrývat přímé náklady na vzdělávání.

Tab. 51: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2020

Obec	Název a popis investice	Odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			37 515 000	
Senožaty	Rekonstrukce a zateplení školy	2014	20 000 000	90% dotace ze SFŽP
Senožaty	Rekonstrukce šaten a sociálních zařízení tělocvičny	2017	500 000	
Želiv	Rekonstrukce hřiště	2016	1 000 000	
Čejov	Výměna oken a dveří v tělocvičně	2014	500 000	
Čejov	Oprava a navýšení kapacity mateřské školy	2017	13 000 000	
Jiřice	Rekonstrukce sociálních zařízení a podlah	2015	1 000 000	
Humpolec – ZŠ Hálkova	Rekonstrukce výtahu ŠJ	2015	750 000	
Humpolec – ZŠ Hálkova	Oprava zařízení v kotelnách	2015	750 000	
Humpolec – ZŠ Hálkova	Zateplení koridoru	2016	550 000	
Humpolec – ZŠ Hálkova	Oprava sklepních prostor	2016	850 000	
Humpolec – ZŠ Hálkova	Obměna PC v PC učebnách	2016	1 000 000	
Humpolec – ZŠ Hálkova	Nástavba nabudou ŠJ - ŠD	2017-2018	10 000 000	
Humpolec – MŠ Smetanova	Pořízení interaktivní tabule	2015	85 000	
Humpolec – MŠ Smetanova	Pořízení venkovního herního prvku	2016	130 000	
Humpolec – MŠ Na Rybníčku	Pořízení pískoviště a herních prvků, pítka na vodu	2016	400 000	

Zdroj: Sběr dat u zřizovatelů

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 52: Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ a žáky v ZŠ	Kvalita výuky, prostředí školy, bezpečnost dětí, stravování	Nesplnění očekávání	Dialog	Schůzky s rodiči, informace na internetových stránkách školy
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	Umístění do MŠ a ZŠ, dopravní obslužnost	Nesplnění očekávání	Dialog s rodiči, zřizovateli	Schůzky s rodiči, dny otevřených dveří
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Výuka, mimoškolní aktivity	Nesplnění očekávání	Dialog s dětmi, rodiči, zřizovateli	Spolupráce zřizujících obcí
Pedagogové a další zaměstnanci	Pracovní zázemí, finanční ohodnocení, pracovní stabilita	Redukce pracovních míst a mzdových prostředků	Dialog	Informační schůzky
Představitelé obce zřizující ZŠ, MŠ	Finance na provoz, počet žáků	Nedostatek financí, žáků	Dialog představitelů obcí	Spolupráce zřizujících obcí
Představitelé obce, kde škola není	Zajištění nabídky školních zařízení, dopravní obslužnost	Nedostatek příležitostí, vzdálenost	Dialog představitelů obcí	Spolupráce se zřizujícími obcemi
Partneři škol	Kvalitní výuka, mimoškolní aktivity, dobrá pověst zařízení	Nesplnění očekávání	Dialog	Pravidelná setkávání, informace na internetových stránkách školy
Kraje	Kvalita výuky, zajištění kapacity	Neochota spolupráce	Dialog, úřední cesta	Setkávání s představiteli kraje
Stát	Kvalita výuky	Špatná legislativa	Úřední cesta	Nastavení legislativních opatření
Média	Mimoškolní aktivity, projekty	Neuspokojení požadavků	Dialog	Informace na internetových stránkách škol, tiskové zprávy

Analýza cílových skupin postihuje všechny skupiny zainteresované v oblasti předškolního a školního vzdělávání na území ORP Humpolec, jejich očekávání, rizika s nimi spjatá a následné možnosti komunikace a nástin opatření.

Tab. 53: Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	4	12	Změna v rozpočtovém určení daní, využívání jiných zdrojů (EU)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Využívání cizích zdrojů financování, dotací	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	5	10	Změna v rozpočtovém určení daní, využívání jiných zdrojů financování	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	3	6	Zajištění dopravní obslužnosti	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	4	16	Přizpůsobení kapacit škol a školských zařízení, motivace	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	3	6	Zajištění vlastní dopravy, zvýšení podílu na dopravní obslužnosti	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	4	3	12	Komunikace mezi obcemi, setkávání	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	2	6	Komunikace s krajským úřadem, přizpůsobení	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	3	6	Vyhodnotit všechna rizika spojená se změnou legislativy	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	3	9	Vyhodnotit všechna rizika spojená s reformou	Obce daného území

Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	4	8	Využívání cizích zdrojů financování, dotací	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	Změna financování, využívání cizích zdrojů financování	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	3	6	Kontrola činnosti vedení organizace	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	3	3	9	Kontrola činnosti, vzdělávání	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	3	9	Propagace školy, zvýšení atraktivity	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	3	6	Zajištění kvalitních pracovních podmínek	Konkrétní ZŠ, MŠ

Nejvýznamnějšími riziky jsou nedostatek financí jak na běžný provoz, tak na nutné investice. Podstatnými riziky jsou také nepříznivý demografický vývoj a z něj plynoucí nedostatek žáků a neochota obcí na spolupráci.

Základními opatřeními ke snížení těchto rizik jsou změna v rozpočtovém určení daní, využívání cizích zdrojů financování, dotací EU nebo řešení formou meziobecní spolupráce se zapojením více subjektů. Důležitá je také motivace dětí a rodičů, aby měly zájem navštěvovat školy a školská zařízení v ORP Humpolec.

3.1.4. SWOT analýza školství

Tab. 54: SWOT analýza

<p>Silné stránky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrá dostupnost a úroveň mateřských a základních škol a školských zařízení 2. Dostatečná kapacita mateřských a základních škol a školských zařízení 3. Existence vysokoškolského bakalářského oboru "Chov koní" při ČZU Praha 4. Existence a činnost střediska volného času a základní umělecké školy 5. Kvalifikovanost pedagogického sboru 6. Pestrá nabídka volnočasových aktivit v průběhu školního roku 7. Podpora talentovaných žáků 	<p>Slabé stránky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neexistence veřejného zařízení pro péči o děti do 3 let 2. Nadměrná ekonomická náročnost obecních škol související s podprůměrnou velikostí a malou naplněností žáky 3. O prázdninách nejsou zabezpečeny volnočasové aktivity pro děti a mládež 4. Vzdělanostní struktura neodrážející požadavky zaměstnavatelů 5. Nezbytnost dojíždění některých žáků
<p>Příležitosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koordinování vzdělávacích programů středních škol s požadavky trhu práce a předpokládanými vývojovými trendy 2. Rozšiřování rekvalifikačních programů pro nezaměstnané a rozšiřování programů dalšího odborného vzdělávání pracovníků 3. Využití existujícího školského potenciálu pro nabídku dalšího vzdělávání a celoživotního učení obyvatel regionu 4. Optimálního využívání ostatních zdrojů financování 	<p>Hrozby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demograficky podmíněný úbytek žáků základních a středních škol 2. Odliv mladých lidí z regionu, stárnutí populace 3. Slabé finanční rozpočty obcí 4. Nedostatečné využití potenciálních finančních zdrojů ze státního rozpočtu a programů EU 5. Nízký zájem obyvatel o celoživotní vzdělávání

Analýza školství a předškolního vzdělávání na území ORP Humpolec vychází z dat zjištěných při jednáních se zástupci zřizovatelů jednotlivých škol a školských zařízení, obcí a pracovníků školského oddělení MÚ Humpolec. Dalším zdrojem byla data získaná od Svazu měst a obcí ČR, ze statistických údajů ČSÚ a dalších veřejných zdrojů.

Ze SWOT analýzy vyplývá, že oblast předškolního vzdělávání a školství je na řešeném území na velmi dobré úrovni a s dostatečnou dostupností a kapacitou. Kvalitní a postačující je také nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit (s výjimkou prázdnin), které jsou rovnoměrně zastoupeny v celém regionu. Naopak velmi problematickou stránkou jsou vysoké náklady zřizovatelů především v případě obcí, které díky nízkému počtu žáků mají udělenou výjimku od zřizovatele. Dalším nedostatkem, který se okrajově dotýká i základního vzdělávání, je nedostatek kvalitních absolventů především v technických oborech.

Odstranění těchto nedostatků lze dosáhnout optimálním využíváním dostupných zdrojů financování (např. dotace EU) a spoluprací základních škol se středními školami technického zaměření. Hrozbou

může být budoucí úbytek žáků na základních a středních školách, který může dále ohrozit finanční rozpočty zřizovatelů a samotnou existenci ohrožených škol.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na území ORP Humpolec se nachází celkem 8 mateřských škol, 5 základních škol, 2 základní školy speciální nebo se speciální třídou, 1 základní umělecká škola, 1 středisko volného času a 1 gymnázium.

V Humpolci se nachází celkem 3 mateřské školy zřízené městem s jedním společným ředitelstvím a ve školním roce 2013/2014 zde byla otevřena soukromá mateřská škola Bambi Kindergarten s kapacitou 15 dětí. Další mateřské školy se nachází v obcích Jiřice, Želiv, Čejov, Budíkov, Kejžlice, Senožaty a Kaliště. Celková kapacita všech MŠ je aktuálně 620 dětí. Ve školním roce 2012/2013 bylo v MŠ v ORP Humpolec celkem 22 volných míst, přičemž plná obsazenost byla ve všech MŠ v Humpolci a v blízkých obcích, neboť jejich kapacitu zaplnili neuspokojení žadatelé z Humpolce. V MŠ Na Rybníčku v Humpolci se bude navyšovat kapacita o 2 třídy (56 dětí) od 1. 9. 2014, čímž se zvýší celková kapacita na postačujících 676 dětí.

Z celkového počtu 7 základních škol je celkem 5 malotřídních. V obci Senožaty je ZŠ sedmitřídní a v obci Želiv osmitřídní. Neúplné školy se nachází v obcích Humpolec (ZŠ speciální), Čejov a Jiřice a jsou shodně dvoutřídní. Žáci z neúplných základních škol v naprosté většině přechází na druhý stupeň do některé ze základních škol v Humpolci, které jsou kapacitně dostačující. V rámci celého území je v základních školách 776 volných míst a průměrná naplněnost je tak pouhých 64 %. Z méně než jedné třetiny je využita kapacita základních škol v obcích Senožaty a Želiv, kterým také byla zřizovatelem z důvodu nízkého počtu žáků udělena výjimka. Z hlediska demografického vývoje budou kapacity základních škol nadále dostatečné a spíše nelze počítat s významným zvyšováním jejich naplněnosti. Tento fakt bude nutit školy a školská zařízení k ještě větší motivaci k získávání žáků (výuka jazyků, mimoškolní aktivity, kroužky, formy výuky). Kapacita základních škol by se výhledově neměla měnit, neboť všichni zřizovatelé mají zájem provozovat základní školství ve stejném rozsahu jako doposud.

Jediné středisko volného času funguje při ZŠ Hradská v Humpolci a ve školním roce 2012/2013 zde bylo otevřeno 49 zájmových útvarů s celkovým počtem 534 členů. V Humpolci se také nachází jediná základní umělecká škola ZUŠ Gustava Mahlera, která provozuje hudební, výtvarný a taneční obor. V případě zajištění vhodných prostor se předpokládá otevření dramatického oboru.

Oblast předškolního a základního vzdělávání je na řešeném území na velmi dobré úrovni a s dostatečnou dostupností a kapacitou. Kvalitní a postačující je také nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit, které jsou rovnoměrně zastoupeny v celém regionu. Naopak velmi problematickou stránkou jsou vysoké náklady zřizovatelů především v případě obcí, které díky nízkému počtu žáků mají udělenou výjimku od zřizovatele. Dalším nedostatkem, který se okrajově dotýká i základního vzdělávání, je nedostatek kvalitních absolventů především v technických oborech. Odstranění těchto nedostatků lze dosáhnout optimálním využíváním dostupných zdrojů financování (např. dotace EU), zainteresováním dalších obcí a subjektů a spoluprací základních škol se středními školami technického zaměření. Hrozbou může být budoucí úbytek žáků na základních a středních školách, který může dále ohrozit finanční rozpočty zřizovatelů a samotnou existenci ohrožených škol.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena ze zástupců realizačního týmu, motivujících starostů a odborníků na řešené téma z území ORP Humpolec. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

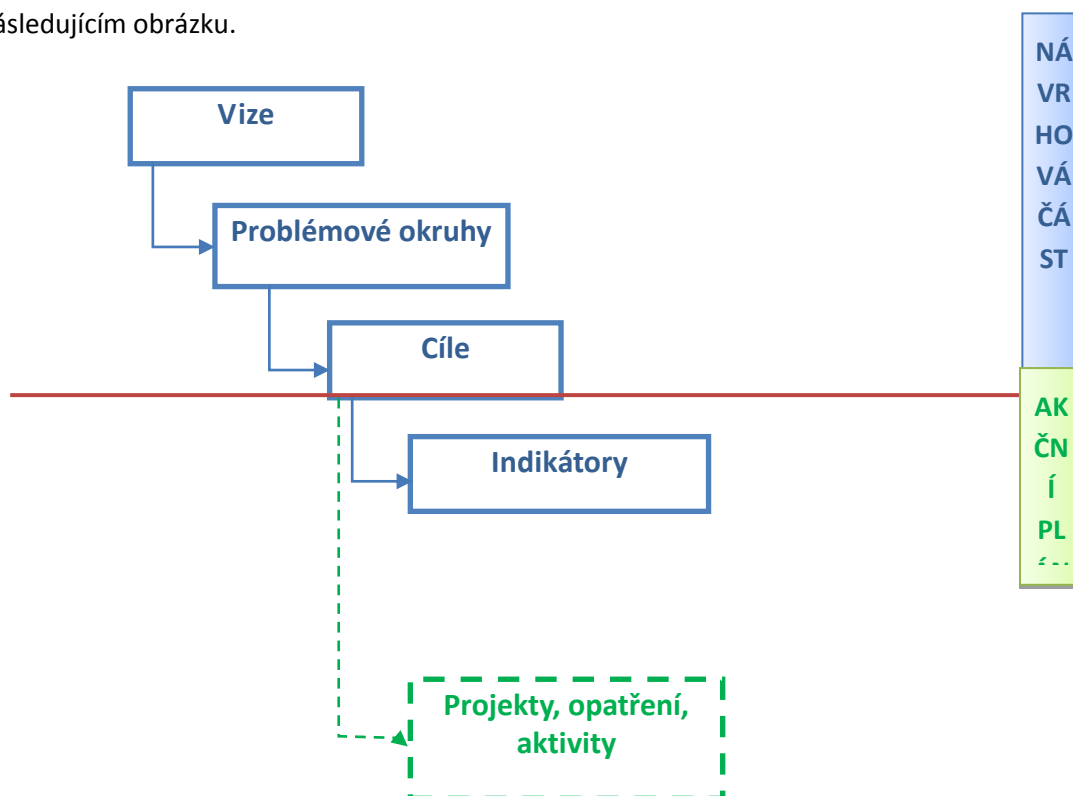
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Předškolního a základního vzdělávání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Školství	Problémový okruh 1: Nadměrná ekonomická náročnost provozu obecních škol	
	cíl 1.1: Zavést společný nákup materiálu a služeb	cíl 1.2: Vytvořit partnerství škol za účelem zvýšení spolupráce ředitelů škol a představitelů obcí

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

ORP Humpolec, území s rozvinutou a dostupnou dopravní, školní a sociální infrastrukturou zajišťující základní životní potřeby obyvatel a podnikatelů ve všech obcích. Region poskytující návštěvníkům a turistům dostatečnou občanskou vybavenost, kvalitní služby a region intenzivně využívající svého potenciálu ke zvýšení návštěvnosti i k celkovému rozvoji cestovního ruchu s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí.

Problémový okruh č. 1. Nadměrná ekonomická náročnost provozu obecních škol

Věcné argumenty:

Základní školy v Senožatech a v Želivě mají výjimku od zřizovatele (nízký počet žáků) a z tohoto důvodu jsou jejich celkové skutečné náklady podstatně vyšší oproti jiným obcím provozujícím základní školu, neboť kromě provozních výdajů musí také částečně pokrývat přímé náklady na vzdělávání. Vzdělávání v tomto režimu má pro malou obec a její obyvatele mnoho výhod, např. v individuálním přístupu žáků nebo v jednodušší místní dostupnosti. Rozhodnutí o provozování školy je vždy na zřizovateli, v těchto případech na obci a jejím zastupitelstvu. To může školu na výjimky povolit za předpokladu, že na sebe vezme břemeno zvýšených výdajů na vzdělávací činnost školy, a to nad výši stanovenou normativem. V případě, že v budoucnu dojde z hlediska demografického vývoje obyvatelstva k poklesu žáků základních škol, lze očekávat zvýšené výdaje na provoz základních škol i u dalších obcí v regionu (Čejov, Jiřice), protože nenaplní minimální potřebný počet žáků ve třídě. Venkovské školy neplní pouze funkci vzdělávací, ale také funkci kulturní, kdy vystupují jako častý iniciátor společenských událostí pro veřejnost. Dalšími funkcemi obecní školy jsou zvyšování soudržnosti občanů, výchovná funkce (žáci venkovské školy mají ke své obci bližší vztah), motivační funkce (škola v obci je jedním z významných faktorů ovlivňující výběr bydliště) a dále pomáhají udržovat občanskou vybavenost na vyšší úrovni. Všechny tyto funkce jsou v případě neřešení problému ohroženy.

Příčiny problému:

Hlavní příčinou je nepříznivý demografický vývoj, který má za následek nedostatek žáků pro dostatečné naplnění kapacity obecních škol, nízký počet mladých rodin a jejich odliv do měst. Nedostatečná státní podpora venkovských škol s nižším počtem žáků, kdy na základě školského zákona došlo ke změně financování škol, které nesplňují vyhláškami stanovené počty dětí a žáků ve školách a třídách mateřských a základních škol, je další příčinou.

Důsledky neřešení problému:

Důsledkem tohoto problému může být:

- ohrožení fungování škol v obcích,
- ohrožení kvality výuky,
- nedostatek financí na investice,
- ohrožení obecních rozpočtů, příp. ukončení činnosti škol a školských zařízení.

Dalšími problémovými okruhy, které byly navrženy realizačním týmem pro jednání fokusní skupiny byly:

- neexistence veřejného zařízení pro péči o děti do 3 let
- nevyhovující nemovitě zázemí některých škol a školských zařízení
- nedostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti mimo školní rok
- navýšení kapacity humpoleckých školních družin a Základní umělecké školy

Z jednání fokusní skupiny vyplynulo, že uvedené okruhy nepředstavují v území ORP Humpolec závažný problém, případně je není možné z technického či legislativního hlediska řešit.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nadměrná ekonomická náročnost provozu obecních škol
Cíl 1.1	Zavést společný nákup materiálu a služeb
Popis cíle	<p>Na území ORP Humpolec se nachází celkem 8 mateřských škol, 5 základních škol, 2 základní školy speciální nebo se speciální třídou, 1 základní umělecká škola, 1 středisko volného času a 1 gymnázium s celkovým počtem 16 ředitelství. V Humpolci se ve sledovaném období nacházely celkem 3 mateřské školy s jedním společným ředitelstvím. Základní školy v Senožatech a v Želivě mají výjimku od zřizovatele (nízký počet žáků) a z tohoto důvodu jsou jejich celkové skutečné náklady podstatně vyšší oproti jiným obcím provozujícím základní školu, neboť kromě provozních výdajů musí také částečně pokrývat přímé náklady na vzdělávání. V případě, že v budoucnu dojde z hlediska demografického vývoje obyvatelstva k poklesu žáků základních škol, lze očekávat zvýšené výdaje na provoz základních škol i u dalších obcí v regionu (Čejov, Jiřice), protože nenaplní minimální potřebný počet žáků ve třídě.</p> <p>Racionálním východiskem při provozu škol je pro jejich zřizovatele snížení finančních nákladů, které se mohou snížit prostřednictvím společných nákupů materiálu a služeb. Organizováním společných koordinovaných plaveckých výcviků, lyžařských kurzů či exkurzí, výletů, poznávacích pobytových zájezdů. Společně nakupovaný materiál a služby mohou tvořit učební pomůcky, nákupy energií apod. Společná organizace školních aktivit (zájezdů, kurzů atd.) přispěje i k vytvoření a upevnění partnerství mezi zúčastněnými školami, což reflektuje druhý cíl (1. 2.) tohoto problémového okruhu. Není nutné, aby společnou organizaci těchto aktivit prováděly všechny školy ORP Humpolec, ale mohou si utvořit partnerství „typologicky“ a geograficky blízké školy např. ZŠ Želiv a Senožaty; MŠ a ZŠ Jiřice, ZŠ Čejov, MŠ Budíkov, Kejžlice a Kaliště; školy sídlící ve městě Humpolec.</p>
Hlavní opatření	<p>Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování právního rozboru společných nákupů <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • V dostupné míře zajištění finančního podílu obcí a škol – jedná se o příspěvek na nákup učebního materiálu, služeb apod. <p>Všeobecná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění organizační stránky – stanovení pravidel pro fungování společných nákupů, • Synchronizování termínů při společných akcích (kurz, výlety, exkurze apod.)

Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet spolupracujících škol v rámci ORP • Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci více škol
Správce cíle	Starosta obce Senožaty nebo Želiv.

Problémový okruh 1	Nadměrná ekonomická náročnost provozu obecních škol
Cíl 1.2	Vytvořit partnerství škol za účelem zvýšení spolupráce ředitelů škol a představitelů obcí
Popis cíle	<p>Vzájemné sdílení a identifikace problémů při provozu škol povede i k nalezení efektivnějších řešení těchto problémů. Vytvoření partnerství škol povede k většímu podílení se o zkušenosti při řešení problémů vzniklých během fungování škol. Nově vzniklé partnerství škol bude motivovat k dalším formám spolupráce mezi školami, např. školy si budou moci následně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy. Vzhledem k území ORP Humpolec mohou partnerství tvořit např. venkovské školy (Želiv, Jiřice, Senožaty, Kaliště, Kejžlice, Čejov, Budíkov) a školy města Humpolec. Školy také mohou vytvořit partnerství v rámci místní akční skupiny Společnost pro rozvoj Humpolecka, do které mohou vstoupit a vytvořit zde pracovní a zájmovou skupinu pro školství, při které budou řešit vzájemné problémy. MAS Humpolecka může rovněž poskytnout pomoc a poradenství při zpracování žádostí o dotace pro školy.</p>
Hlavní opatření	<p>Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Současná legislativa nijak nebrání vzniku partnerství mezi školami <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepředpokládá se finanční náročnost vzniku partnerství <p>Všeobecná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění organizační stránky – setkávání ředitelů škola a představitelů obcí, vhodné na platformě místní akční skupiny
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet společných oficiálních jednání
Správce cíle	Předseda pracovní skupiny školství v MAS Humpolecka

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nadměrná ekonomická náročnost provozu obecních škol		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	VYTVORENÍ PLÁNU EFEKTIVNÍHO VYUŽITÍ OBECNÍCH ŠKOL		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Vedoucí oddělení školství města Humpolec		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Problémový okruh je možné vyřešit pomocí aktivit, které je vhodné popsat a sjednotit do jednoho uceleného plánu.		
Metodika a výpočet:	Bude sledováno vytvoření Plánu efektivního využití obecních škol		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelé škol, oddělení školství města Humpolec, výroční zprávy škol		

Cíl	Zavést společný nákup materiálu a služeb		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET SPOLUPRACUJÍCÍCH ŠKOL V RÁMCI ORP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí oddělení školství města Humpolec		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V případě společného nákupu materiálu a služeb je žádoucí, aby spolupracoval co nejvyšší počet škol z důvodu dosažení co nejvyšších úspor.		
Metodika a výpočet:	Počet základních a mateřských škol v rámci ORP, které se zapojí do společných nákupů materiálu a služeb.		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelé škol, oddělení školství města Humpolec, výroční zprávy škol		

Cíl	Zavést společný nákup materiálu a služeb		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ ORGANIZOVANÝCH VE SPOLUPRÁCI ŠKOL		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí oddělení školství města Humpolec		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Jedná se o společně organizované nákupy materiálu a služeb formou poptávkových a výběrových řízení.		
Metodika a výpočet:	Počet společných výběrových řízení základních a mateřských škol v rámci ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelé škol, oddělení školství města Humpolec, výroční zprávy škol		

Cíl	Vytvořit partnerství škol za účelem zvýšení spolupráce ředitelů škol a představitelů obcí		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET SPOLEČNÝCH OFICIÁLNÍCH JEDNÁNÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovník MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru budou sledována partnerství a spolupráce mezi školami a jejich zřizovateli. Vzniklá partnerství mohou školy motivovat k dalším formám spolupráce.		
Metodika a výpočet:	Počet společných setkání ředitelů škol a představitelů obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelé škol, představitelé obcí, MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
dosud nestanoveno

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavést společný nákup materiálu a služeb	Starosta obce Senožaty nebo Želiv
1.2	Vytvořit partnerství škol za účelem zvýšení spolupráce ředitelů škol a představitelů obcí	Předseda pracovní skupiny školství v MAS Humpolecka

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Vytvoření plánu efektivního využití obecních škol	Vedoucí oddělení školství města Humpolec
2	Počet spolupracujících škol v rámci ORP	Vedoucí oddělení školství města Humpolec
3	Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci škol	Vedoucí oddělení školství města Humpolec
4	Počet společných oficiálních jednání	Pracovník MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím

projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Téma školství je kompletně zpracováno k datu 20.12.2014 včetně všech náležitostí a v souladu s metodickými pokyny pro tvorbu dokumentů.

Oblast předškolního a základního vzdělávání je na řešeném území na velmi dobré úrovni a s dostatečnou dostupností a kapacitou. Kvalitní a postačující je také nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit, které jsou rovnoměrně zastoupeny v celém regionu. Naopak velmi problematickou stránkou jsou vysoké náklady zřizovatelů především v případě obcí, které díky nízkému počtu žáků mají udělenou výjimku od zřizovatele. Dalším nedostatkem, který se okrajově dotýká i základního vzdělávání, je nedostatek kvalitních absolventů především v technických oborech. V území ORP Humpolec je nutné řešit především snížení ekonomické náročnosti provozu obecních škol a školských zařízení. Toho lze dosáhnout zavedením společných nákupů materiálu a služeb, popřípadě vytvořením partnerství škol za účelem zvýšení spolupráce ředitelů škol a představitelů obcí.

Definované cíle byly dále podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byly nastaveny indikátory umožňující monitorování pokroků při plnění jednotlivých cílů.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie tématu Školství byla vytvořena realizačním týmem Projektu *Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností* v průběhu roku 2014 s přispěním motivujících starostů podle Rámcové metodiky pro tvorbu dokumentů. Zpracována byla v následujících krocích:

- seznámení s projektem a společné školení pracovníků projektu
- analýza území, výběr a zpracování zdrojových dat
- vyplňování šablon (analytických tabulek) na základě zpracovaných zdrojových dat
- konzultace s pracovníky školství SO ORP Humpolec
- konzultace se starosty dotčených obcí SO ORP Humpolec
- zapracování připomínek SMO do finální šablony
- zpracování variantních návrhů a stanovení vize
- úprava analytické části souhrnného dokumentu
- zapracování připomínek SMO do souhrnného dokumentu
- prezentace analytické části souhrnného dokumentu na společném setkání starostů
- doplnění a oprava analytické části souhrnného dokumentu na základě oponentského posudku
- stanovení problémových okruhů a cílů do souhrnného dokumentu
- ověření problémových okruhů ve fokusní skupině
- tvorba a stanovení indikátorů pro problémové okruhy a problémové cíle
- zpracování závěru, postupu tvorby strategie a finální úprava dokumentu.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV - PO3 a IROP - SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam zkratek

ZŠ – Základní škola
MŠ – Mateřská škola
ZUŠ - Základní umělecká škola
SVČ – Středisko volného času
ŠD – Školní družina
ŠJ – Školní jídelna
DDM – Dům dětí a mládeže
VOŠ – Vyšší odborná škola
PŠD – povinná školní docházka
TJ – Tělovýchovná jednota
ONIV – ostatní neinvestiční výdaje
ORP - obec s rozšířenou působností
RUD – rozpočtové určení daní
NNO – Nestátní nezisková organizace
DSO – Dobrovolný svazek obcí
SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností
MŠMT (ČR) – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
ESF – Evropský sociální fond
ROP – Regionální operační program
IROP – Integrovaný regionální operační program
OP VVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
PO 3 – prioritní osa 3
SC – strategický cíl
SWOT – z angličtiny: strengths (silné), weaknesses (slabé), opportunities (příležitosti), threats (hrozby)

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území ORP Humpolec sídlí celkem 5 zařízení sociálních služeb, z nichž 3 se nacházejí v Humpolci a po jednom v Želivě a v Jiřicích. Významným poskytovatelem sociálních služeb, který nesídlí ve sledovaném území, je Oblastní Charita Havlíčkův Brod, která poskytuje 4 typy sociálních služeb převážně ve městě Humpolci.

Tab. 55: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	Počet zařízení
Domovy pro seniory	2
Služby následné péče	1
Ostatní	2
celkem	5

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Ve správním území ORP Humpolec se nachází 2 domovy pro seniory. Jedná se o Domov důchodců Humpolec a Domov Blahoslavené Bronislavy v Humpolci.

Služby následné péče jsou poskytovány v rámci tzv. sociálních lůžek v Plicní léčebně v Humpolci (Vysočinské nemocnice, s.r.o.). V kategorii ostatních služeb jsou zařazeny Dům s pečovatelskou službou Jiřice, Dům s pečovatelskou službou Želiv a Lhotice.

Jiné typy zařízení sociálních služeb v SO ORP Humpolec nesídlí a z tohoto důvodu nejsou v této ani v následujících tabulkách zmiňovány.

Tab. 56: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	Počet zařízení
Domovy pro seniory	2
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1
Ostatní	3
celkem	6

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, sběr dat na SO ORP Humpolec

V tab. č. 56 je navíc uvedena Oblastní charita Havlíčkův Brod (nemá sídlo ve SO ORP Humpolec), která je základním pilířem poskytování sociálních služeb na Humpolecku a poskytuje zde celkem 4 sociální služby, z nichž z hlediska rozsahu je nejvýznamnější "Charitní pečovatelská služba Humpolec". Poskytovatel je v tabulce zařazen v rámci ostatních druhů zařízení sociálních služeb.

Tab. č. 57 Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP

Pořadové číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo (ORP)
1.	Středisko rané péče Havlíčkův Brod	Pracoviště rané péče	Oblastní charita H. Brod	Havlíčkův Brod
2.	Centrum osobní asistence H. Brod	Ostatní	Oblastní charita H. Brod	Havlíčkův Brod
3.	Charitní domov pro matky s dětmi H. Brod	Chráněné bydlení	Oblastní charita H. Brod	Havlíčkův Brod
4.	Sociálně terapeutická dílna Ledec nad Sázavou	Sociálně terapeutické dílny	Oblastní charita H. Brod	Ledeč nad Sázavou
5.	Petrklíč - denní stacionář pro děti a mládež s mentálním a kombinovaným postižením	Centra denních služeb	Oblastní charita H. Brod	Ledeč nad Sázavou
6.	Klíč - Centrum pro rodinu	Ostatní	Oblastní charita Pelhřimov	Pelhřimov
7.	Charitní šatník	Ostatní	Oblastní charita Pelhřimov	Pelhřimov

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, Komunitní plán sociálních služeb města Humpolec

V tab. č. 57 jsou uvedena zařízení, která nemají sídlo na území ORP Humpolec ani zde aktivně nepůsobí, ale která jsou pro obyvatele dostupná v rámci nejbližších správních území ORP.

Tab. 58: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Pečovatelská služba	3
	Centra denních služeb	1
	Domovy pro seniory	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: Komunitní plán sociálních služeb města Humpolec, sběr dat na SO ORP Humpolec

Níže jsou blíže specifikována zařízení poskytující služby uvedené v tab. č. 58 (neposkytované typy sociálních služeb nejsou v tabulce uvedeny):

Domov důchodců Humpolec (zřizovatel Kraj Vysočina) nabízí ubytování v jedno-, dvou-, tří- a čtyřlůžkových pokojích s možností společného bydlení manželských dvojic. S kapacitou převyšující 200 lůžek je tak největším poskytovatelem sociálních služeb v Kraji Vysočina. Dalším domovem pro seniory je **Domov blahoslavené Bronislavy** v Humpolci (církevní organizace) s kapacitou 33 lůžek.

Pečovatelskou službu nabízí **Dům s pečovatelskou službou Jiřice** (zřizovatel obec Jiřice) nabízející 20 bytů s kapacitou 30 klientů a **Dům s pečovatelskou službou Želiv a Lhotice** (zřizovatel obec Želiv, pečovatelskou službu vykonává "Charitní pečovatelská služba Želiv"), ve kterém se nachází celkem 9 dvoupokojových bytů s kapacitou 15 klientů.

Služby poskytované ve zdravotnických zařízeních nabízí v ORP Humpolec **Léčebna dlouhodobě nemocných**, jejímž provozovatelem jsou Vysočinské nemocnice, s.r.o. (dříve CTM Hospital, a.s.). Kapacita této služby je 25 tzv. sociálních lůžek.

Mimo území ORP Humpolec sídlí Oblastní charita Havlíčkův Brod, která je základním pilířem poskytování sociálních služeb na Humpolecku. Zpočátku působila pouze na území farnosti Havlíčkův Brod jako farní charita, po sloučení s dalšími farními charitami poskytuje služby na území celého vikariátu havlíčkobrodského a humpoleckého jako charita oblastní. V současné době nabízí tyto sociálních služby:

Charitní pečovatelská služba Humpolec

Cílové skupiny: senioři, osoby s tělesným postižením, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s chronickým onemocněním

Způsob poskytování: ambulantní, terénní

Činnosti: pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zajištění chodu domácnosti, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, půjčovna rehabilitačních a kompenzačních pomůcek

Byty sociální rehabilitace Humpolec

Cílové skupiny: osoby v krizi, rodiny s dětmi, oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby, které vedou rizikový způsob života

Způsob poskytování: pobytové

Činnosti: časově omezené ubytování v šesti malometrážních bytech, kde není zajištěno stravování, ale každý byt je vybaven kuchyňskou linkou, lednicí a sporákem. Služba je poskytována celoročně od 7:00 do 22:00 ve všední dny a od 10:00 do 22:00 o víkendech a svátcích. Klientům je poskytnut nácvik dovedností pro zvládnutí péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, pomoc při osobní hygieně, pomoc při uplatňování práv, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Astra - denní centrum pro seniory

Cílové skupiny: senioři, osoby s tělesným postižením, osoby s jiným zdravotním postižením

Způsob poskytování: ambulantně

Činnosti: funguje denně od 7:30 do 15 hodin, poskytuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, sociálně terapeutické činnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zajištění kulturního programu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Fakultativními službami jsou svoz a odvoz uživatele do a ze zařízení a relaxační lázeň.

Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi

Cílové skupiny: rodiny s dětmi, u kterých je ohrožený vývoj v důsledku nepříznivé sociální situace

Způsob poskytování: ambulantní, terénní

Činnosti: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím (doprovázení k lékaři, do škol a školských zařízení), sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Denní kapacita - 3 klienti

Charitní pečovatelská služba Želiv (provozována v Domově s pečovatelskou službou Želiv a Lhotice)

Cílové skupiny: senioři, osoby s tělesným postižením, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s chronickým onemocněním

Způsob poskytování: ambulantní, terénní

Činnosti: pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zajištění chodu domácnosti, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Tab. 59: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	Humpolec					
Typ zařízení sociálních služeb						
Domovy pro seniory		1		1		
Služby následné péče						1
Ostatní			2			
celkem	0	1	2	1	0	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tab. 60: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

Služby sociální péče	Typ sociální služby	Zřizovatel			
		Kraj	Obec	Církev	Jiný
	Pečovatelská služba		2		
	Domovy pro seniory	1		1	
	Soc. služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče				1
	celkem	1	2	1	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Zřizovatelem domů s pečovatelskou službou jsou obce Želiv a Jiřice, domovy pro seniory jsou zřízené Krajem Vysočina a Českomoravskou provincií Kongregace sester premonstrátek, Vysočinské nemocnice s.r.o. jsou zřizovatelem zařízení poskytujícího sociální služby ve zdravotnickém zařízení.

Tab. 61: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012 (v tis. Kč)

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	zřizovatel	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Domovy pro	12528	0	225	5163	23017	36	15250

seniory							
celkem za všechna zařízení	12528	0	225	5163	23017	36	15250

Zdroj: Výroční zprávy poskytovatelů sociálních služeb

V tabulce č. 61 jsou vyplněné pouze údaje za Domov důchodců Humpolec a Domov blahoslavené Bronislavy, ostatní údaje nebyly zjištěny.

Tab. 62: Kapacita zařízení sociálních služeb

Druh zařízení sociálních služeb	pobytová		ambulantní		terénní	
	klienti	lůžka	klienti	lůžka	klienti	lůžka
Centra denních služeb			18			
Domovy pro seniory	236	236				
Služby následné péče	25	25				
Ostatní	12	12	10		140	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, sběr dat u poskytovatelů sociálních služeb

V tabulce č. 62 jsou uvedené také odděleně údaje za jednotlivé sociální služby, které v ORP poskytuje Oblastní charita Havlíčkův Brod (OCH HB), neboť se jedná o jejich velice významného poskytovatele. Astra - denní centrum pro seniory v Humpolci (OCH HB) má kapacitu 18 klientů, která je z větší části využita především klienty z města Humpolec, ale nabízí dostatečnou volnou kapacitu i pro klienty z ostatních obcí.

Domov důchodců v Humpolci má plně využitou kapacitu 203 klientů/lůžek a asi dalších 120 žádostí klientů, z nichž 40 je připraveno k okamžitému nástupu do zařízení.

Domov blahoslavené Bronislavy (domov pro seniory) nabízí celkem 33 míst, z nichž jsou všechna taktéž dlouhodobě obsazena, a registruje cca 100 žádostí klientů.

Z uvedeného je patrné, že domovy pro seniory mají ve sledovaném území poměrně nedostatečnou kapacitu.

Kapacita služeb následné péče je dostatečná a klienti jsou většinou bez problémů umísťováni do dalších sociálních zařízení.

Domovy s pečovatelskou službou v Želivě a Lhoticích (kapacita 15 klientů) a v Jiřicích (kapacita 30 klientů) jsou dlouhodobě plně obsazené v naprosté většině seniory a v současné době čeká na využití jejich služeb dalších cca 10 žadatelů.

Byty sociální rehabilitace v Humpolci (OCH HB) nabízí kapacitu 12 klientů a jejich obsazenost je sezónně ovlivněna. V zimě poptávka převyšuje možnosti zařízení, v ostatních obdobích bývá část kapacity naopak volná.

Charitní pečovatelská služba Humpolec (OCH HB) nabízí kapacitu 10 klientů (ambulantní) a 95 (terénní). Kapacita této služby je dostatečná a dle potřeby může být i vyšší, ale je nabízena pouze ve městě Humpolec a jeho místních částech. Poptávka po této službě je také v ostatních obcích ORP Humpolec, ale z finančních důvodů (větší vzdálenost, obce s výjimkou Humpolce nepřispívají na provoz) nemůže být uspokojena.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (OCH HB) mají dostatečnou kapacitu a jsou bez problému poskytovány v rámci celého sledovaného území. Tato služba je využívána spíše nárazově.

Tab. 63: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	20
Osobní asistence	0
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0
Podpora samostatného bydlení	0
Odlehčovací služby	0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0

Zdroj: Sběr dat u poskytovatelů sociálních služeb

V tabulce jsou uvedeny neuspokojené žádosti o služby "Charitní pečovatelské služby Humpolec (OCH HB)" a Domů s pečovatelskou službou v Želivě a Lhoticích a v Jiřicích.

V případě Charitní pečovatelské služby se jedná o žádosti klientů (10) mimo oblast města Humpolec a jeho částí, které nemohou být z finančních důvodů uspokojeny.

Tab. 64: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení	pohlaví	Počet klientů
Centra denních služeb	muži	2
	ženy	16
Sociální rehabilitace	muži	2
	ženy	7
Služby následné péče	muži	8
	ženy	10
Domovy pro seniory	muži	72
	ženy	154
Ostatní	muži	55
	ženy	89

Zdroj: Sběr dat u poskytovatelů sociálních služeb

V tabulce jsou uvedeny také údaje za "Byty sociální rehabilitace Humpolec" a "Astru - denní centrum pro seniory Humpolci" a "Charitní pečovatelskou službu Humpolec, přestože se jedná o zařízení (služby) Oblastní charity Havlíčkův Brod, která ale působí pouze v ORP Humpolec.

Z tabulek je patrné, že většinovými uživateli zařízení sociální péče jsou ženy (66%).

Kapacity a jejich využití jsou již popsány v komentáři u tab. č. 62.

Tab. 65: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Domovy pro seniory	56227265	---	---	652

Zdroj: Výroční zprávy poskytovatelů sociálních služeb

V tabulce jsou vyplněné údaje za Domov důchodců Humpolec a Domov blahoslavené Bronislavy. Průměrné náklady na uživatele byly v obou zařízeních srovnatelné.

Údaje od poskytovatelů pečovatelských služeb a služeb následné péče nebyly získány.

Tab. 66: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících v SO ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP		1			1	
z toho Občanská sdružení		1				
z toho Církevní právnické osoby						
z toho Obecně prospěšné společnosti						
Z toho krátkodobá						
Z toho dlouhodobá						
Z toho krátkodobá i dlouhodobá						

Zdroj: Sběr dat na SO ORP Humpolec, databáze MV ČR

Jediným zařízením poskytujícím dobrovolnou péči byl dle dat MV FOKUS Vysočina. Projekt byl v roce 2011 realizován na základě dobrovolnické služby v domovech důchodců a v nemocnicích v regionech Pelhřimov, Humpolec, Havlíčkův Brod, Chotěboř a Hlinsko.

Tab. 67: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
osobám zdravotně postiženým	0	1	0

Zdroj: Sběr dat na SO ORP Humpolec, databáze MV ČR

Jediným zařízením poskytujícím dobrovolnou péči byl dle dat MV FOKUS Vysočina. Projekt byl v roce 2011 realizován na základě dobrovolnické služby v domovech důchodců a v nemocnicích v regionech Pelhřimov, Humpolec, Havlíčkův Brod, Chotěboř a Hlinsko. Dobrovolníci z této organizace působili, případně stále působí především v domovech důchodců a také v Astře - denním centru pro seniory v Humpolci. Dobrovolnické práce jsou v těchto zařízeních také velmi často vykonávány nikde neorganizovanými dobrovolníky, jimiž jsou většinou studenti nebo důchodci.

Tab. 68: Finanční analýza výdajů obcí na sociální služby

Paragraf	2007	2008	2009	2010	2011	2012
4319 - Ostatní výdaje související se soc. poradenstvím	35361 0	10512 0	95260	34600	43910	24670
4322 - Ústavy péče pro mládež	10000	10000	8000	15000	15000	5000
4324 - Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	2000	2000	0	0	0	0
4329 - Ostatní soc. péče a pomoc dětem a mládeži	0	0	5000	36000	0	0
4341 - Sociální pomoc osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepřízpůsobivým	2370	0	0	420	0	0
4351 - Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora sam. bydlení	0	0	0	12467 00	12555 00	13130 00
4357 - Domovy pro osoby se zdrav. postižením a domovy se zvláštním režimem	14599 10	21123 40	22528 40	11613 80	11905 30	89269 0
4359 - Ostatní služby a činnosti v oblasti soc. péče	3000	3100	200	5000	5000	5000
4376 - Služby následné péče, terapeut. komunity a kontaktní centra	0	0	0	30000	49500	30000
4379 - Ostatní služby a činnosti v oblasti soc. prevence	0	13500	8000	41000	5000	20500
Celkem	18308 90	22460 60	23693 00	25701 00	25644 40	22908 60

Zdroj: Výdaje obcí ORP Humpolec

V letech 2006/2007 proběhla sociální reforma, kdy došlo k zásadním organizačním přesunům a zásadně tak byly ovlivněny výdaje obcí na sociální služby. Sledovanými obdobími jsou z tohoto důvodu roky 2007 - 2012. Celkové výdaje mají až do roku 2010 stoupající trend, od roku 2011, kdy došlo k legislativním změnám a některé činnosti přestaly spadat pod kompetenci obcí, dochází k poklesu celkových výdajů na sociální služby. Průměrně činily celkové roční výdaje 2,3 mil. Kč, přičemž průměrně cca 85% těchto výdajů bylo použito z rozpočtu města Humpolec. Největším příjemcem příspěvků z rozpočtu města byla Charita Havlíčkův Brod a dále Domov blahoslavené Bronislavy.

Výdaje se v rámci SO ORP Humpolec týkaly celkem 10 paragrafů. Největší výdaje byly spojené s paragrafy 4351 a 4357, ve kterých jsou zařazené výše zmíněné příspěvky OCH Havlíčkův Brod a Domovu blahoslavené Bronislavy (domov pro seniory) a dále jsou zde obsažené výdaje spojené s provozem domovů s pečovatelskou službou v obcích Želiv (Lhotice) a Jiřice.

V ostatních případech se jedná o drobné neinvestiční příspěvky organizacím poskytujícím sociální služby.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 69: Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Klienti	Dostupnost a kvalita služeb	Neuspokojení požadavků	Zpětná vazba, letáky	Osvěta, vytvoření komunitního plánu sociálních služeb
Poskytovatelé služeb	Uspokojení klientů, finance na provoz	Nedostatek financí, nedostatečná nabídka služeb	Pravidelná setkávání	Hledání kompromisu, systémové financování, provozování vedlejších výdělečných činností
Zaměstnanci	Finanční ohodnocení, pracovní podmínky	Nedostatek kvalifikovaného personálu, rušení pracovních míst	Pravidelná setkávání	Zajištění jiných zdrojů financování
Zřizovatelé zařízení	Kvalitní a dostupná péče	Nedostatek financí, nequalifikovaný personál	Setkávání, průběžný monitoring	Setkávání zřizovatelů s představiteli obcí
Pečující osoby	Finanční podpora, spolupráce s poskytovateli soc. služeb	Ukončení poskytování péče, nedostatek financí	Zpětná vazba, letáky	Osvěta, zajištění finančních příspěvků
Obec	Dostatečná nabídka a kapacita služeb	Neexistence služby, nízká kapacita	Komunikace se zřizovateli	Pravidelná setkání, finanční participace
Kraj	Kvalita a dostatečná kapacita sociálních služeb	Neochota spolupráce	Dialog, úřední cesta	Setkávání s představiteli kraje
MPSV	Kvalita sociálních služeb	Špatná legislativa, změna podmínek financování a poskytování služeb	Úřední cesta	Nastavení legislativních opatření
Stát	Kvalita, dostatečná kapacita a dostupnost sociálních služeb	Špatná legislativa, změna podmínek financování	Úřední cesta	Nastavení legislativních opatření, zabezpečení financování

Na základě analýzy cílových skupin je patrné, že klienti (senioři, děti, tělesně postižení, osoby v krizi, sociálně vyloučené osoby) očekávají v případě potřeby dostupné a kvalitní poskytnutí sociální služby. Samospráva, Ministerstvo práce a sociálních věcí a stát očekávají bezproblémové řešení a poskytování sociálních služeb, avšak pouze zlomek obcí se v oblasti sociálních služeb aktivně angažuje. Zásadní roli v oblasti financování sociálních služeb a nastavení legislativy sehraává Ministerstvo práce a sociálních věcí a stát. Cílová skupina zaměstnanců pochopitelně požaduje v rámci svého zaměstnání dobré pracovní podmínky a odpovídající finanční ohodnocení, což se mimo

jiné neobejde bez doplňujícího vzdělávání. Důležitá je spolupráce zřizovatelů s poskytovateli sociálních služeb za účelem zajištění pokrytí aktuální poptávky po sociálních službách. Neméně důležitou cílovou skupinou jsou osoby, které pečují většinou o blízkou osobu v jejím domácím prostředí a suplují tak činnost poskytovatelů sociálních služeb.

Nejvýznamnějším rizikem je na straně poskytovatelů sociálních služeb nedostatek finančních prostředků a nejistý budoucí vývoj, na straně příjemců je to potom nedostupná a nekvalitní sociální služba. Způsob komunikace bude většinou probíhat na formální úrovni se zajištěním zpětné vazby. Opatření se následně odvíjí od charakteru dotčené skupiny.

Tab. 70: Analýza rizik - registr rizik v oblasti

	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D	Název opatření	Vlastník rizika
Finanční riziko					
Nedostatek financí na provoz	4	4	16	Dotace od MPSV, zdravotních pojištění, EU, spolupráce mezi obcemi	Zřizovatel
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	Dotace od EU, spolupráce mezi obcemi	Zřizovatel
Organizační riziko					
Nedostatečné rozmístění služeb v rámci území	3	4	12	Finanční zapojení obcí, spolupráce mezi obcemi	Obce, klienti
Nedostatečná kapacita	3	4	12	Finanční zapojení obcí, spolupráce mezi obcemi	Obce, klienti
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	Vhodná legislativní řešení	Zřizovatel
Technické riziko					
Špatný technický stav vybavení a zařízení	3	3	9	Dotace od MPSV, spolupráce mezi obcemi	Zřizovatel
Špatný technický stav budov	3	4	12	Investiční dotace, spolupráce mezi obcemi	Zřizovatel
Věcné riziko					

Špatné vedení zařízení soc. služeb	2	3	6	Intervence, personální výměna	Zřizovatel
Nízká kvalita služeb	2	3	6	kontrolní činnost	Poskytovatel
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	3	6	Vzdělávání, motivace	Poskytovatel

Hlavním a největším rizikem pro poskytovatele a zřizovatele sociálních služeb je nejistota provozního financování. Opatřením zde může být zajištění dlouhodobého financování, financování z alternativních zdrojů (např. EU) a nastavení meziobecní spolupráce. Dalšími významnými riziky jsou nedostatečné pokrytí území sociálními službami, nedostatečná kapacita, změna legislativy a špatný technický stav budov. Řešení těchto rizik ve většině případů nabízí zavedení spolupráce mezi obcemi a jejich finanční participace na poskytování sociálních služeb.

Ostatní rizika se nejeví jako podstatná a neměla by svým charakterem zásadně ovlivnit rozsah nabídky a kvalitu poskytovaných sociálních služeb.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 71: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Spolupráce krajského, obecního a nestátního neziskového sektoru	1. Nerovnoměrné zapojení obcí v rámci systému financování sociálních služeb
2. Nízký podíl sociálně potřebných skupin obyvatelstva	2. Nedostupnost terénní pečovatelské služby v malých obcích
3. Široká nabídka sociálních služeb	3. Nízká kapacita domovů pro seniory
4. Reakce poskytovatelů na poptávku po nových sociálních službách	4. Nedostatečná kapacita domů s pečovatelskou službou
5. Existence komunitního plánu sociálních služeb v Humpolci	5. Často chybějící bezbariérové přístupy pro občany se sníženou pohyblivostí
6. Finanční příspěvky města Humpolec poskytovatelům sociálních služeb	
Příležitosti:	Hrozby:
1. Vybudování nových zařízení s pečovatelskou službou a domovů pro seniory	1. Změna legislativy
2. Budování malokapacitních zařízení pro seniory a rozvoj pečovatelské služby v menších obcích	2. Demografické stárnutí populace
3. Využití možností čerpání prostředků z fondů EU	3. Nedostatek financí na provoz, opravy, vybavení a investice
4. Rozvoj dobrovolnictví a jeho potenciálu	4. Zvýšení kriminality
5. Rozvoj meziobecní spolupráce	5. Odchod majoritního poskytovatele sociálních služeb
6. Prevence sociálně-patologických jevů	6. Růst administrativních a dalších povinností pro poskytovatele služeb
7. Provázanost zdravotnické péče a sociálních služeb	
8. Zřízení startovacího bydlení	

Analýza SWOT byla vytvořena na základě informací a údajů, které byly získány buď přímo od poskytovatelů sociálních služeb, nebo z veřejně dostupných databází a dat poskytnutých Svazem měst a obcí ČR.

V regionu je poskytována široká nabídka sociálních služeb, ale soustředí se víceméně do města Humpolec, které také na tyto služby finančně přispívá. Ve vzdálenějších destinacích území je nabídka sociálních služeb minimální, neboť tyto jsou pro poskytovatele i uživatele bez příspěví dalších subjektů finančně velmi náročné.

Příležitosti lze spatřit v rozvoji dobrovolnictví, které je v místních zařízeních využíváno pouze minimálně a dále v rozvoji meziobecní spolupráce a rovnoměrnému zapojení obcí do systému sociálních služeb. Stárnoucí populace bude v budoucnu vyžadovat další rozšíření nabízených služeb a především navýšení kapacit domovů pro seniory a pečovatelské služby.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Většina sociálních služeb ve sledovaném regionu je poskytována přímo ve městě Humpolci. Díky hlavnímu poskytovateli služeb - Oblastní charitě Havlíčkův Brod - je pokryto veškeré spektrum potřebných sociálních služeb přímo ve městě Humpolec a v případě potřeby je možné pružně reagovat na nové požadavky. Aktuálně Oblastní charita Havlíčkův Brod ve městě provozuje "Byty sociální rehabilitace", "Astru - denní centrum pro seniory", "Charitní pečovatelskou službu" a "Sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi". Město Humpolec má vytvořený komunitní plán sociálních služeb a také se aktivně podílí na jejich financování.

Na území se dále nachází 2 domovy pro seniory. Jedná se o Domov důchodců Humpolec a Domov Blahoslavené Bronislavy v Humpolci. Obě tato zařízení mají dlouhodobě naplněnou kapacitu, avšak v porovnání s ostatními zařízeními v Kraji Vysočina jsou v nich podstatně kratší čekací doby na umístění klienta do zařízení. Služby následné péče jsou poskytovány v rámci tzv. sociálních lůžek v Plicní léčebně v Humpolci (Vysočinské nemocnice, s.r.o.).

V ostatních obcích území ORP Humpolec se nacházejí v obcích Jirčice a Želiv domy s pečovatelskou službou, které mají rovněž plně obsazenou kapacitu a nabídka této služby je proto nedostatečná stejně jako terénní pečovatelská služba, která v těchto obcích většinou není zajišťována, neboť je pro poskytovatele služeb a jejich klienty finančně velmi náročná. Výjimkou je v malých obcích snad jen rozvoz obědů, který zajišťují například místní zemědělská družstva.

Fungování sociálních služeb je do budoucna za tohoto stavu udržitelné, ale je nutné jej přizpůsobovat aktuálním požadavkům v souvislosti s přibývajícím počtem osob sociálně vyloučených, matek samoživitelek na hranici chudoby a postupně se měnící skladbou obyvatel z hlediska věku a zdravotního stavu.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusi o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena ze zástupců realizačního týmu, motivujících starostů a odborníků na řešené téma z území ORP Humpolec. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

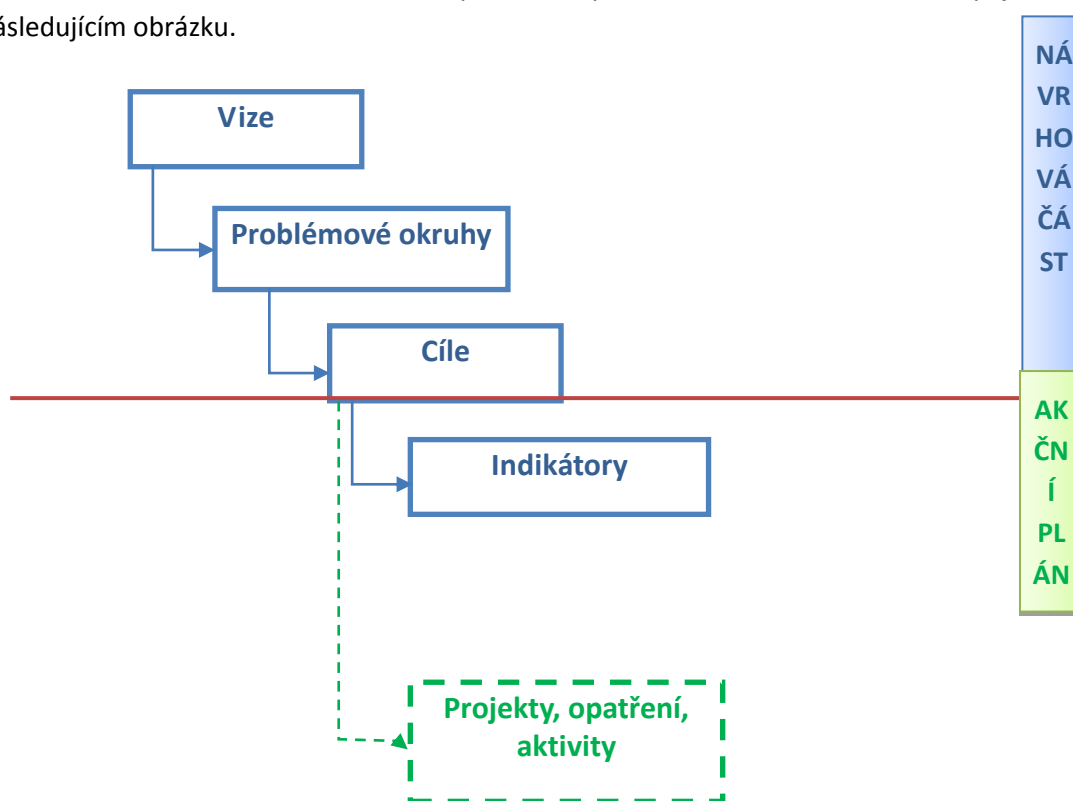
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Sociální služby	Problémový okruh 1: Potencionální sociální diferenciacie spoločnosti	Problémový okruh 2: Absence terénnej pečovatelskej služby v ostatných obciach mimo mesto Humpolec
	cíl 1.1: Aktivizovat dlouhodobě nezaměstnané občany k zapojení do pracovního procesu	cíl 2.1: Využít stávající pečovatelskou službu i pro ostatní obce - vznik pracovní pozice

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

Vize a problémové oblasti (okruhy)

ORP Humpolec, území s rozvinutou a dostupnou dopravní, školní a sociální infrastrukturou zajišťující základní životní potřeby obyvatel a podnikatelů ve všech obcích. Region poskytující návštěvníkům a turistům dostatečnou občanskou vybavenost, kvalitní služby a region intenzivně využívající svého potenciálu ke zvýšení návštěvnosti i k celkovému rozvoji cestovního ruchu s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí.

Problémový okruh č. 1. Potencionální sociální diferenciacie společnosti

Věcné argumenty:

Nejen v území ORP Humpolec ale zároveň v celé České republice se narůstající sociální diferenciacie promítá také do změn prostorové organizace české společnosti. Sociální a ekonomické nerovnosti a rozdílné tempo vývoje jednotlivých území se promítá do různé kvality života obyvatel v různých regionech, městech a obcích České republiky.

Sociální diferenciacie zahrnuje rozdíly nejen hierarchické (**vertikální**, tzn. na základě majetku, příjmu, moci, vzdělání a kvalifikace, přístupu k informacím) ale také **horizontální** (např. mezi věkovými kategoriemi, pohlavími, profesemi, národnostmi apod.).

Během setkání fokusní skupiny v ORP Humpolec se odborníci z území shodli, že mezi hlavní problémový okruh v sociální oblasti v území ORP Humpolec patří možná/potenciální sociální diferenciacie společnosti. Problematická je zejména ve své pomalé, málo uchopitelné a hůře zmapované plíživé formě.

Mezi horizontální rozdíly, tj. rozdíly mezi skupinami lidí, které samy o sobě nevytvářejí sociální nerovnosti, mohou v území ORP Humpolec patřit např. rozdíly mezi generacemi, pohlavími, pracovníky různých oborů a odvětví, způsoby trávení volného času, ...). V ORP Humpolec se za nejčastější vertikální rozdíly zakládající sociální nerovnosti považují:

- stupeň vzdělání, informovanosti a kvalifikace;
- rozdíly mezi zaměstnáními a povoláními podle stupně složitosti, kvalifikovanosti, společenského významu apod.;
- rozdíly v postavení na mocenském žebříčku (ve sféře politické, v hierarchii ekonomického řízení a rozhodování);
- rozdíly v úrovni příjmů, objemu majetku, životní úrovni.

Příčiny problému:

Přestože některé projevy sociální diferenciacie jsou nové a souvisí s ekonomickými a sociálními procesy započatými po roce 1989, za hlavní příčinu problému lze považovat novou ekonomickou transformaci, vzniklou s přechodem na kapitalistický model ekonomiky. Výsledkem těchto procesů je narůstající sociálně prostorová diferenciacie nejen mezi periferními a metropolitními regiony, ale také sociální polarizace uvnitř mikroregionů nebo sídel, které mají podobné ekonomické a sociální charakteristiky i pozici v hierarchii osídlení.

Na základě výše uvedeného můžeme v území ORP Humpolec operovat i s tzv. **Sociálně prostorovou diferenciací**, což označuje výsledek vztahu mezi sociální a prostorovou organizací společnosti, tedy nerovnoměrné rozložení různých skupin obyvatel (věkových, kulturních, socio-ekonomických, etnických, podle životních stylů apod.) v tomto území. Právě existence malých sídel na jedné straně a pouze jednoho centra města Humpolec na straně druhé, vytváří řadu sociálně prostorových nerovnoměrností, které jsou vyvolány koncentrací hierarchicky vyšších funkcí sociálních služeb a

aktivit do většího centra Humpolec. Zatímco v ostatních obcích nejsou poskytovány služby v sociální oblasti tak významné.

Hlavní okruhy sociálních diferenciací, které ohrožují soudržnost společnosti v území ORP ale i v ostatních částech České republiky, jsou:

- a) ekonomická aktivita x neaktivita (staří lidé, děti z neúplných, vícedětných a hůře situovaných rodin)
- b) vnitřní rozrůznění ekonomicky aktivní populace (sociální nerovnosti všech typů: třídní struktura, stratifikace, diferenciacie životní úrovně, příjmů a majetků, střední vrstvy, bohatství a chudoba, nezaměstnanost, odvětvová a profesní struktura)
- c) diferenciacie vzdělanosti a kulturnosti životního stylu
- d) diferenciacie dle rodu (genderu)
- e) problematika generací a fází životního cyklu
- g) diferenciacie regionální
- h) vztah elita vs. masa obyvatelstva a vnitřní diferenciacie elit.

Důsledky neřešení problému:

Příliš velké rozdíly mezi jednotlivci i územími mohou vést k závažným sociálním i politickým problémům, jež směřují až ke společenské desintegraci. Sociální diferenciacie může přerůst v extrémní sociální rozštěpení a konflikt potenciálně ohrožujících soudržnost celé společnosti. Sociální a prostorové vyloučení (exkluze) a izolace představují problém ve společenské i politické rovině, který může vést ke vzniku spojených sociálně patologických jevů. Sociální exkluze je nejčastěji diskutována ve vztahu k marginalizaci na pracovním trhu nebo vyloučení z trvalého zaměstnání. Mezi současné i budoucí problémy vzniklé na základě sociálních rozdílů v ORP Humpolec patří – chudoba, vznik bezdomovectví, matky samoživitelky, drogy, jiné závislosti atd. Tyto problémy jsou špatně uchopitelné a málo se o nich mluví, na rozdíl např. od politiky péče o seniory, která je státem dobře zmapovaná a realizovaná.

Prostřednictvím návrhů na odstranění rizik vzniku nezdůvodnitelných sociálních nerovností, chudoby a sociální exkluze určitých skupin obyvatelstva by mělo být možné lépe stanovit investiční priority ve sféře sociální infrastruktury – např. potravinové banky, materiální pomoc pro chudé, nouzové bydlení atd.

Problémový okruh č. 2. Absence terénní pečovatelské služby v ostatních obcích mimo město Humpolec

Věcné argumenty:

V regionu je poskytována široká nabídka sociálních služeb, ale soustředí se víceméně do města Humpolec, které také na tyto služby finančně přispívá. Díky hlavnímu poskytovateli služeb - Oblastní charitě Havlíčkův Brod - je pokryto veškeré spektrum potřebných sociálních služeb přímo ve městě Humpolec a v případě potřeby je možné pružně reagovat na nové požadavky.

Vzhledem k tomu, že analýzou bylo zjištěno, že demografickému vývoji (růst počtu seniorů) neodpovídá konstantní kapacita domova pro seniory, usoudil realizační tým, že stávající kapacita domova pro seniory je nedostatečná. Na základě analytické části, vlastní znalosti prostředí a nástinů opatření navrhl tedy realizační tým jako jeden z problémových okruhů „Nedostatečnou kapacitu domovů pro seniory a domovů s pečovatelskou službou“.

Na území se nachází 2 domovy pro seniory. Jedná se o v kraji Vysočina největší Domov důchodců Humpolec a Domov Blahoslavené Bronislavy v Humpolci. Obě tato zařízení mají dlouhodobě

naplněnou kapacitu. V ostatních obcích území ORP Humpolec se nacházejí v obcích Jiřice a Želiv domy s pečovatelskou službou, které mají rovněž plně obsazenou kapacitu, a nabídka této služby je proto podle realizačního týmu nedostatečná stejně jako terénní pečovatelská služba, která v těchto obcích většinou není zajišťována. Odborníci z fokusní skupiny se však shodli, že není problém s kapacitou těchto zařízení, protože dle jejich názoru jsou v porovnání se zbytkem republiky minimální čekací lhůty (2-3 měsíce). Tento problém však může nastat v horizontu několika let. Stárnoucí populace bude tedy v budoucnu vyžadovat další rozšíření nabízených služeb jako je eventuální navýšení kapacit domovů pro seniory, domovů s pečovatelskou službou a ostatních domovů se zvláštním režimem.

Na základě diskuze fokusní skupiny byl výše navržený problémový okruh modifikován na: **„Absence terénní pečovatelské služby v ostatních obcích mimo město Humpolec“**

Terénní pečovatelská služba by mohla být poskytována v ostatních obcích SO ORP, avšak pouze na základě poptávky od možných uživatelů této služby. Tuto službu by musely finančně zajistit obce ve spolupráci s poskytovatelem dané služby.

Příčiny problému:

Hlavními příčinami uvedených problémů jsou stárnoucí populace a nedostatek financí na rozšíření kapacit terénních pečovatelských služeb v celém území ORP Humpolec.

Důsledky neřešení problému:

V případě nerozšíření kapacit terénních pečovatelských služeb v celém území ORP Humpolec hrozí zhoršení zdravotního stavu obyvatelstva, především seniorů, zvýšené náklady na jejich zdravotní péči, nadměrné zatížení rodinných příslušníků a zhoršení jejich sociálního postavení, sociálního postavení seniorů a zdravotně handicapovaných osob.

Problémový okruh č. 3. Komunitní plánování nepokrývá celé území ORP Humpolec

Věcné argumenty:

Město Humpolec má vytvořený komunitní plán sociálních služeb a také se aktivně podílí na jejich financování. Ve vzdálenějších destinacích území je nabídka sociálních služeb minimální, neboť především terénní typ služeb je pro poskytovatele i uživatele bez přispění dalších subjektů finančně velmi náročný.

Příležitosti lze nalézt v rozvoji meziobecní spolupráce a rovnoměrném zapojení obcí do systému sociálních služeb. Vzhledem k situaci ve SO ORP Humpolec je třeba rozšířit služby pro některé cílové skupiny (seniory, matky samoživitelky na hranici chudoby, mladé rodiny), aby byly pokryty potřeby těchto cílových skupin a předešlo se výskytu sociálně patologických jevů. A proto se realizační tým domnívá, že bude žádoucí zpracovat komunitní plán rozvoje sociálních služeb pro celý SO ORP Humpolec.

Tento problémový okruh byl v rámci fokusní skupiny diskutován, **avšak byl zamítnut z těchto důvodů** – zejména malé obce se nechtějí podílet na tvorbě, na účasti v pracovních skupinách apod. z důvodu časové náročnosti. V Kraji Vysočina zpracovaly pouze 2 ORP komunitní plán sociálních služeb pro celé území, avšak v dnešní době již nejsou aktualizovány. Podle odborníků z fokusní skupiny není nutný, protože je problém s financováním realizace komunitního plánu. Pokud nejsou zdroje na realizaci komunitního plánu, tak není ochota ho zpracovávat.

Příčiny problému:

Jako příčiny problému realizační tým uváděl nespolupráci obcí v sociální oblasti a finanční náklady spojené s tvorbou komunitního plánu. V případě menších obcí se jedná také o nedostatek odborných pracovníků v sociální oblasti. Obce často nevnímají toto téma jako důležité a zodpovědnost nechávají na rodinných příslušnících. Rovněž státní politika tzv. příspěvkem na péči přenáší odpovědnost na rodinné příslušníky než na obce.

Důsledky neřešení problému:

Nerozvíjející se a nedostatečná nabídka sociálních služeb, chybějící podklad pro případné získání cizích prostředků (dotace, sponzorské dary...).

4.2.2. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Potencionální sociální diference společnosti
Cíl 1.1	Aktivizovat dlouhodobě nezaměstnané občany k zapojení do pracovního procesu
Popis cíle	<p>Sociální a prostorové vyloučení (exkluze) a izolace představují problém ve společenské i politické rovině, který může vést ke vzniku spojených sociálně patologických jevů. Sociální exkluze je nejčastěji diskutována ve vztahu k marginalizaci na pracovním trhu nebo vyloučení z trvalého zaměstnání. Mezi současné i budoucí problémy vzniklé na základě sociálních rozdílů ve SO ORP Humpolec patří – chudoba, vznik bezdomovectví, matky samoživitelky atd.</p> <p>Navrhovaným řešením pro omezení vzniku chudoby a s tím souvisejícím bezdomovectvím je zapojení nezaměstnaných občanů do pracovního procesu. Problém chudoby a bezdomovectví vychází nejčastěji ze ztráty a absence zaměstnání.</p> <p>Do aktivizace nezaměstnaných občanů se mohou zapojit obce, které zaměstnávají občany na veřejně prospěšné práce. Dále by měl nezaměstnané motivovat k zapojení se do pracovního procesu i úřad práce v Humpolci.</p>
Hlavní opatření	<p>Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění dodržování pravidel pracovně právního vztahu a veškerých pravidel zákoníku práce • Naplňování aktuálních platných podmínek pro poskytování dotací EU - v případě spolufinancování projektů z prostředků EU je nutné dodržet předepsané metodiky pro přidělování dotací <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Náklady na zřízení veřejně prospěšné práce: <ul style="list-style-type: none"> - Rozpočty dané obce - Finanční prostředky EU (dotace MPSV, ESF) - Soukromí zaměstnavatelé <p>Všeobecná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zavést veřejně prospěšné práce v obcích, které je nevyužívají

	<ul style="list-style-type: none"> • Zformulovat pracovní náplně veřejně prospěšných prací
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet nových veřejně prospěšných pracovních míst zřízených obcemi
Správce cíle	Pracovník MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka

Problémový okruh 2	Absence terénní pečovatelské služby v ostatních obcích mimo město Humpolec
Cíl 2.1	Využít stávající pečovatelskou službu i pro ostatní obce – vznik pracovní pozice
Popis cíle	<p>V regionu je poskytována široká nabídka sociálních služeb, ale soustředí se víceméně do města Humpolec, které také na tyto služby finančně přispívá. Díky hlavnímu poskytovateli služeb - Oblastní charitě Havlíčkův Brod - je pokryto veškeré spektrum potřebných sociálních služeb přímo ve městě Humpolec a v případě potřeby je možné pružně reagovat na nové požadavky. Terénní pečovatelská služba by mohla být uskutečňována v ostatních obcích SO ORP, avšak pouze na základě poptávky od možných uživatelů této služby. Tuto službu by musely finančně zajistit obce ve spolupráci s poskytovatelem dané služby. Zároveň zde chybí informovanost v oblasti sociálně patologických jevů a prevence před vznikem sociálně – patologických jevů je v těchto obcích zanedbávána. Navrhovaným řešením by bylo zavedení terénní pečovatelské služby i v ostatních obcích a vytvoření nové pracovní pozice v oblasti meziobecní spolupráce s názvem „Terénní pracovník prevence sociálně – patologických jevů“, který by měl na starost celou řadu preventivních opatření v této problematice včetně pravidelné komunikace s organizacemi, které se těmito tématy aktivně zabývají (Oblastní charita Havlíčkův Brod). Zároveň by prováděl terénní pečovatelskou službu. Odbornost tohoto pracovníka může zajistit, případně dodat Oblastní charita Havlíčkův Brod.</p> <p>V konečném důsledku by zřízení funkce Terénní pracovník prevence sociálně – patologických jevů pro všechny obce Humpolec přinesla snížení nákladů spojených odstraňováním škod na obecním majetku, případně snížení nákladů na činnost organizací zaměřených na sociální oblast (Policie ČR, Oblastní charita Havlíčkův Brod apod.).</p>
Hlavní opatření	Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění dodržování pravidel pracovně právního vztahu a veškerých pravidel zákoníku práce • Naplňování aktuálních platných podmínek pro poskytování dotací EU - v případě spolufinancování projektů z prostředků EU je nutné dodržet předepsané metodiky pro přidělování dotací

	<p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozložení celkových nákladů vynaložených na vzdělávání a dopravu pracovníka mezi jednotlivé obce (nepatrné zvýšení výdajů spolupracujících obcí). <p>Možnosti financování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpočty nově zapojených obcí - Finanční prostředky EU (dotace MPSV, ESF, IP kraje) - Soukromý sektor (donátorství) <p>Všeobecná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavení veškerých pravidel a časového harmonogramu pro fungování výkonu pozice pracovníka
<p>Název indikátorů k hodnocení cíle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik pracovní pozice • Počet obcí využívajících pečovatelskou službu • Počet klientů využívajících pečovatelskou službu (mimo aktuálně obsluhovaná území)
<p>Správce cíle</p>	<p>Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod</p>

4.2.3. Indikátory

Problémový okruh	Potencionální sociální diferenciacie společnosti		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO ZŘIZOVÁNÍ VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH PRACOVNÍCH MÍST		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Pracovník MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	7
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Problémový okruh je možné vyřešit pomocí aktivního zapojení co největšího počtu obcí. Bude vyčíslen celkový počet obcí zapojených do této aktivity.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí nabízejících veřejně prospěšná pracovní místa.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí		

Problémový okruh	Absence terénní pečovatelské služby v ostatních obcích mimo město Humpolec		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	ROZŠÍŘENÍ DOSAHU TERÉNNÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY DO OSTATNÍCH OBCÍ SO ORP HUMPOLEC		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Bude sledováno rozšíření dosahu poskytování terénních pečovatelských služeb mimo město Humpolec.		
Metodika a výpočet:	Výsledky budou zjištěny dotazem na poskytovatele sociálních služeb a starosty obcí SO ORP Humpolec.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé sociálních služeb v území		

Cíl	Aktivizovat dlouhodobě nezaměstnané občany k zapojení do pracovního procesu		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET NOVÝCH VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH PRACOVNÍCH MÍST ZŘÍZENÝCH OBCEMI		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovník MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zapojení dlouhodobě nezaměstnaných je vhodným nástrojem zřizování pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací, na které mohou jejich zřizovatelé čerpat finanční podporu.		
Metodika a výpočet:	Každoroční sledování počtu nově vytvořených pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací v obcích.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí		

Cíl	Využít stávající pečovatelskou službu i pro ostatní obce – vznik pracovní pozice		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	VZNIK PRACOVNÍ POZICE		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje vytvoření nové pracovní pozice v oblasti meziobecní spolupráce s názvem „Terénní pracovník prevence sociálně – patologických jevů“, který by zároveň poskytoval terénní pečovatelskou službu.		
Metodika a výpočet:	Sledováno bude primárně zřízení pracovní pozice, případně lze sledovat počet takto vzniklých pracovních pozic.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé sociálních služeb v území		

Cíl	Využít stávající pečovatelskou službu i pro ostatní obce – vznik pracovní pozice		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	POČET OBCÍ VYUŽÍVAJÍCÍCH PEČOVATELSKOU SLUŽBU		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	4		
Popis měřítka:	Pečovatelská služba je provozována pouze ve 4 obcích sledovaného území a především z finančních důvodů nepokrývá celé území. Je žádoucí, aby alespoň prostřednictvím terénní pečovatelské služby byla obsluhována co největší část území.		
Metodika a výpočet:	Bude sledován počet obcí obsluhovaných terénní pečovatelskou službou a obcí finančně se podílejících na jejím provozu.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé sociálních služeb v území		

Cíl	Využít stávající pečovatelskou službu i pro ostatní obce – vznik pracovní pozice		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	POČET KLIENTŮ VYUŽÍVAJÍCÍCH PEČOVATELSKOU SLUŽBU (MIMO AKTUÁLNĚ OBSLUHOVANÉ ÚZEMÍ)		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	25
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pečovatelská služba není z finančních důvodů poskytována na celém území ORP. Vznik nové pozice a rozšíření pečovatelské služby by mělo pokrýt co největší území a počet klientů.		
Metodika a výpočet:	Bude sledován počet klientů obsluhovaných terénní pečovatelskou službou.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé sociálních služeb v území		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Bude doplněno

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Aktivizovat dlouhodobě nezaměstnané občany k zapojení do pracovního procesu	Pracovník MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka
2.1	Využít stávající pečovatelskou službu i pro ostatní obce - vznik pracovní pozice	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí zapojených do zřizování veřejně prospěšných pracovních míst	Pracovník MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka
2	Rozšíření dosahu terénní pečovatelské služby do ostatních obcí SO ORP Humpolec	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod
3	Počet nových veřejně prospěšných pracovních míst zřízených obcemi	Pracovník MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka
4	Vznik pracovní pozice	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod
5	Počet obcí využívajících pečovatelskou službu	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod
6	Počet klientů využívajících pečovatelskou službu (mimo aktuálně obsluhované území)	Pracovník Oblastní charity Havlíčkův Brod

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o realitě projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný

z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Téma sociální služby je kompletně zpracováno k datu 20.12.2014 včetně všech náležitostí a v souladu s metodickými pokyny pro tvorbu dokumentů.

V regionu je poskytována široká nabídka sociálních služeb, ale soustředí se víceméně do města Humpolec, které také na tyto služby finančně přispívá. Ve vzdálenějších destinacích území je nabídka sociálních služeb minimální, neboť tyto jsou pro poskytovatele i uživatele bez příspěví dalších subjektů finančně velmi náročné. Příležitosti lze spatřit v rozvoji dobrovolnictví, které je v místních zařízeních využíváno pouze minimálně a dále v rozvoji meziobecní spolupráce a rovnoměrnému zapojení obcí do systému sociálních služeb. Stárnoucí populace bude v budoucnu vyžadovat další rozšíření nabízených služeb a především navýšení kapacit domovů pro seniory a rozšíření stávající pečovatelské služby.

Jako zásadní problémové okruhy byly identifikovány absence terénní pečovatelské služby v ostatních obcích mimo město Humpolec a dále potencionální sociální diferenciací společnosti. Navrženými cíli vedoucími ke zmírnění uvedených problémových okruhů jsou aktivizace dlouhodobě nezaměstnaných občanů k zapojení do pracovního procesu a využití stávající pečovatelské služby také pro ostatní obce SO ORP Humpolec. Problémový okruh týkající se nepokrytí celého území ORP Humpolec komunitním plánem byl fokusní skupinou zamítnut, neboť starostové zejména malých obcí nemají zájem o jeho tvorbu z důvodu časové a finanční náročnosti jeho realizace.

Cíle byly dále podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byly nastaveny indikátory umožňující monitorování pokroků při plnění jednotlivých cílů.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

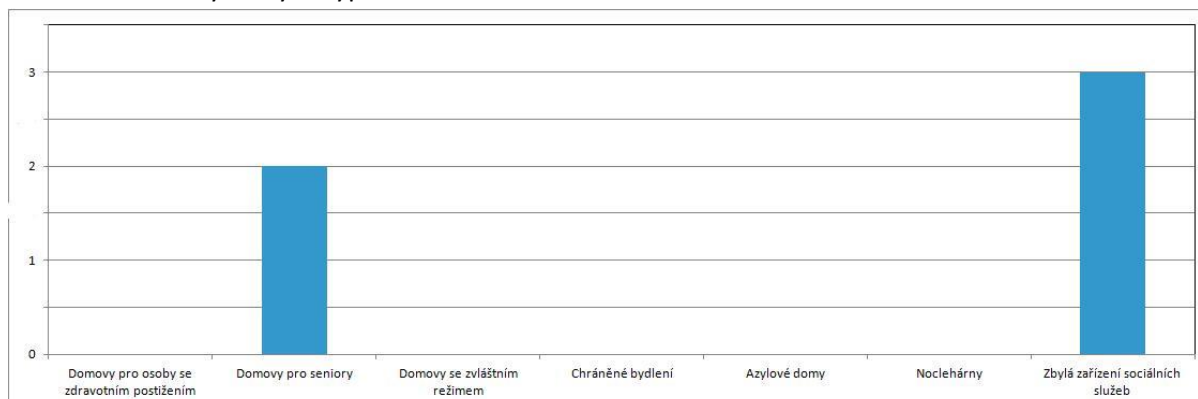
Strategie tématu sociální služby byla vytvořena realizačním týmem Projektu *Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností* v průběhu roku 2014 s přispěním motivujících starostů podle Rámcové metodiky pro tvorbu dokumentů.

Zpracována byla v následujících krocích:

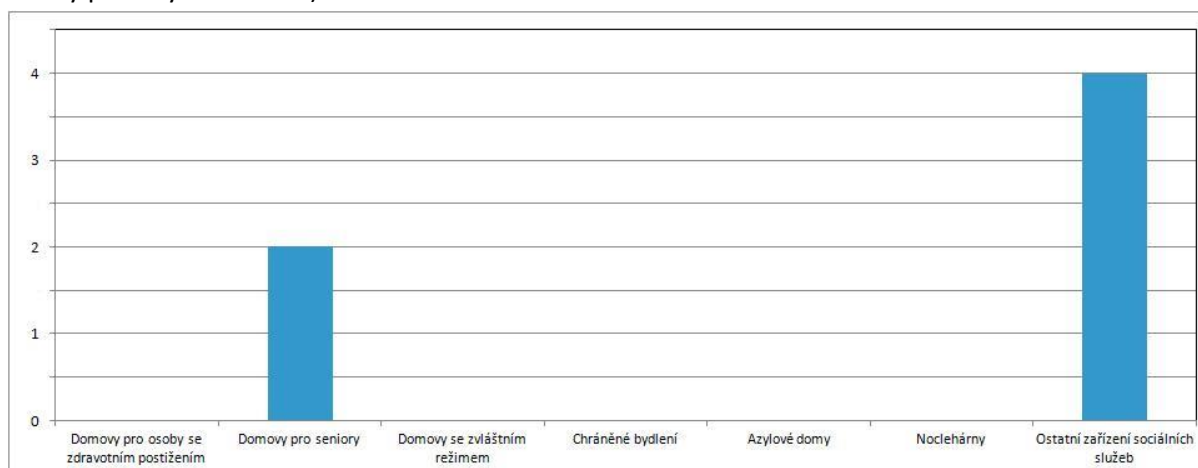
- seznámení s projektem a společné školení pracovníků projektu
- analýza území, výběr a zpracování zdrojových dat
- vyplňování šablon (analytických tabulek) na základě zpracovaných zdrojových dat
- konzultace s odbornými pracovníky SO ORP Humpolec
- konzultace se starosty dotčených obcí SO ORP Humpolec
- zapracování připomínek SMO do finální šablony
- zpracování variantních návrhů a stanovení vize
- úprava analytické části souhrnného dokumentu
- zapracování připomínek SMO do souhrnného dokumentu
- prezentace analytické části souhrnného dokumentu na společném setkání starostů
- doplnění a oprava analytické části souhrnného dokumentu na základě oponentského posudku
- stanovení problémových okruhů a cílů do souhrnného dokumentu
- ověření problémových okruhů ve fokusní skupině
- tvorba a stanovení indikátorů pro problémové okruhy a problémové cíle
- zpracování závěru, postupu tvorby strategie a finální úprava dokumentu.

4.5. Přílohy

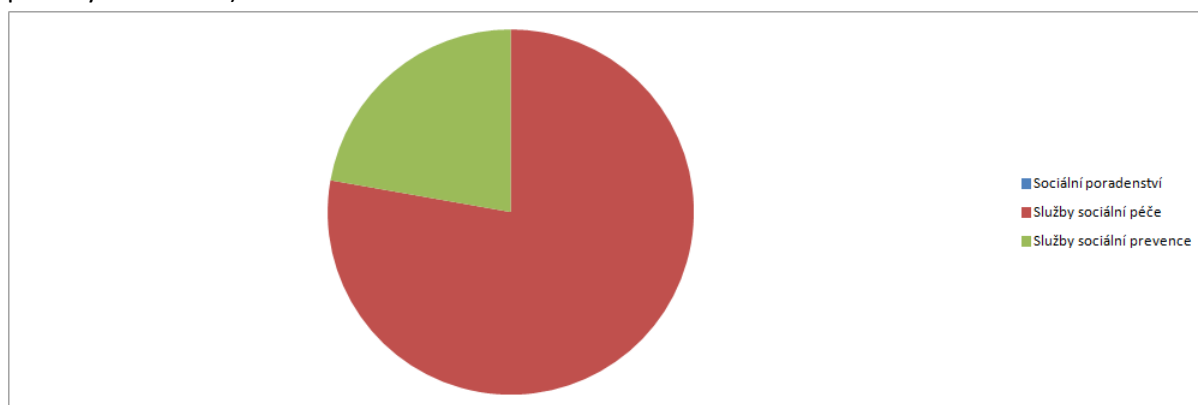
Graf č. 4: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

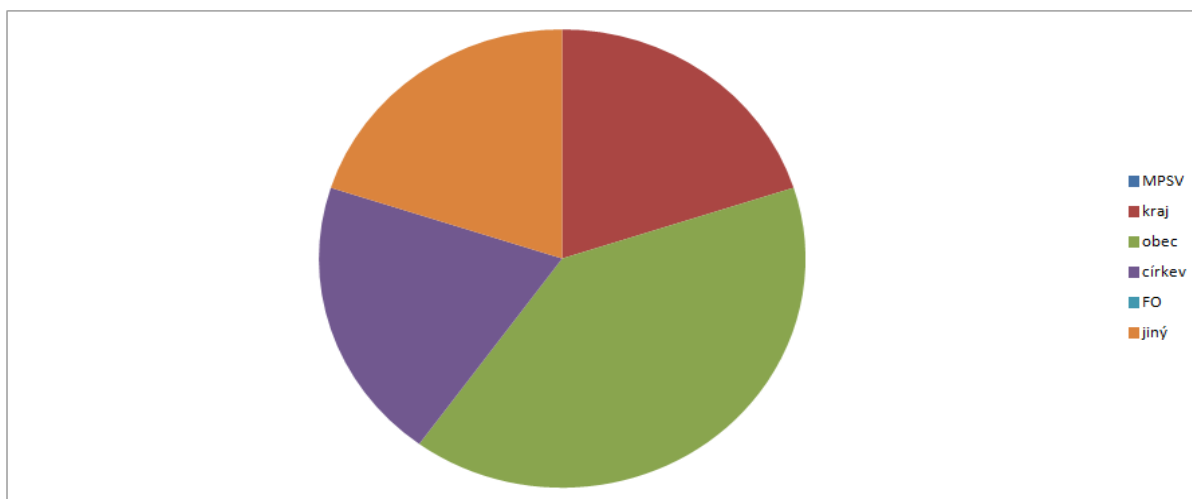
Graf č. 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

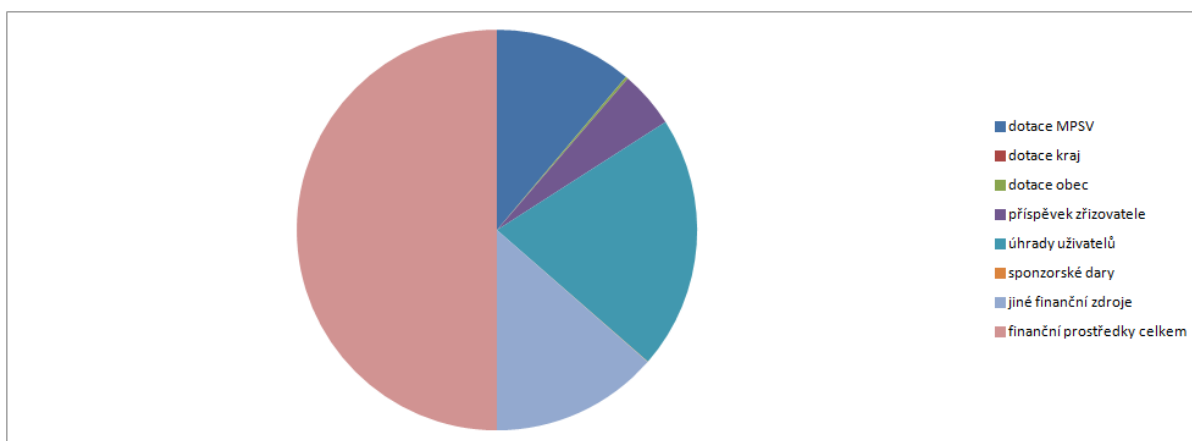
Graf č. 6: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

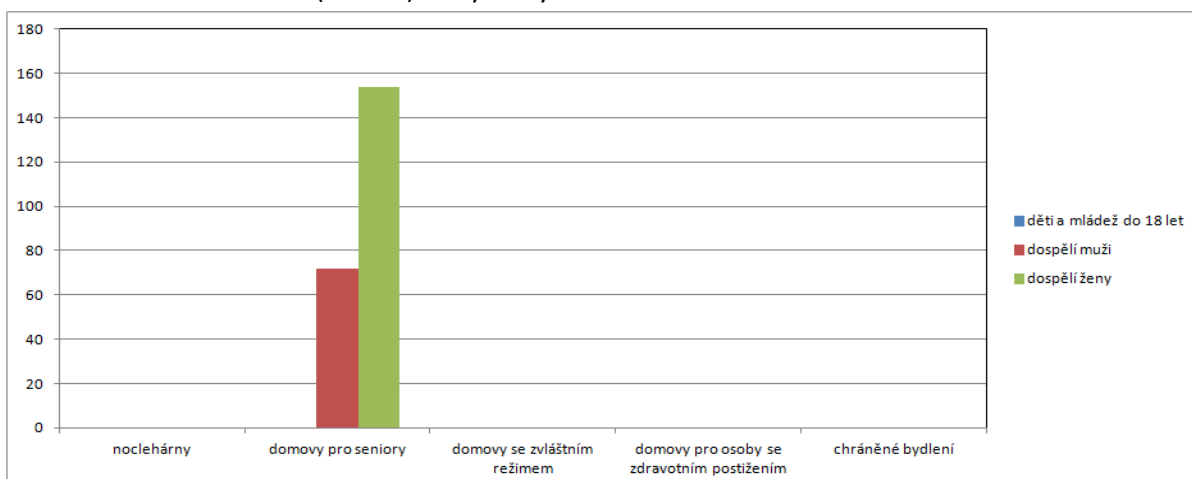
Graf. č. 7: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

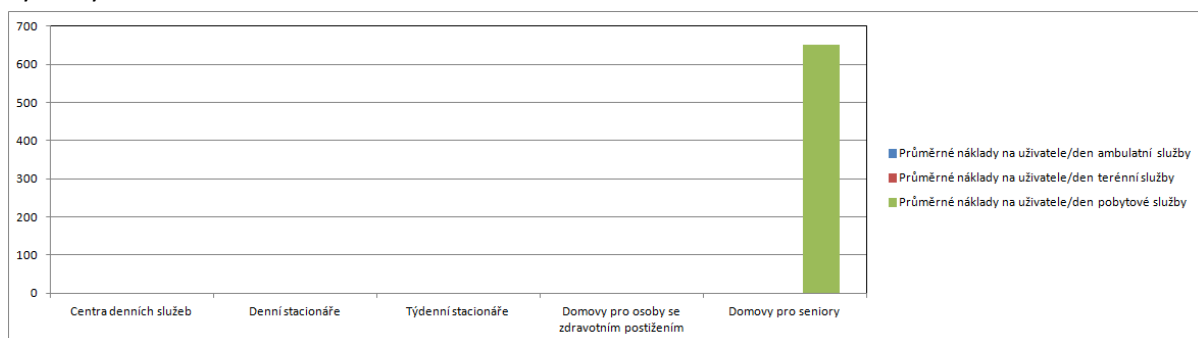
Graf. č. 8: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

Graf. č. 9: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf. č. 10: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.).

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Na území ORP Humpolec zajišťuje sběr, třídění a další nakládání s odpady společnost SOMPO, a.s., která je ve 100% vlastnictví 117 členských obcí – akcionářů, kteří prostřednictvím volených zástupců do představenstva a dozorčí rady spolurozhodují o její celkové činnosti i jejím dalším rozvoji. Problematickými okruhy se zde jeví spíše cena za svoz odpadu, nižší dostupnost sběrných míst, sběrných dvorů a zařízení pro nakládání s biologickým odpadem a přítomnost černých skládek.

Na celém řešeném území se nachází pouze 1 sběrný dvůr, 1 kompostárna, 4 sběrná místa a překladiště odpadů v Humpolci, odkud je odpad převážen na centrální skládku v Hrádku u Pacova. Zde se také nachází další koncové zařízení sledovaného území, jímž je dotřídňovací linka.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Všechny obce náležící do ORP Humpolec jsou akcionáři společnosti **SOMPO, a.s.**, která zajišťuje, sběr, svoz, uložení, třídění a další nakládání s odpady. Kromě toho společnost pro své členské obce zajišťuje většinu administrativních úkonů souvisejících s odpadovým hospodářstvím. Působnost společnosti SOMPO, a.s. je na území okresu Pelhřimov a dále v okrajových a spádových oblastech sousedních okresů. Společnost vznikla v roce 1992 a poskytuje komplexní služby v oblasti nakládání s odpady jak pro své akcionáře (města a obce), tak i pro průmyslové a zemědělské podniky a živnostníky. Pro zajištění kvalitního poskytování služeb je společnost vybavena dostatečným vlastním i smluvně vázaným technickým zázemím. Hlavním zařízením společnosti je centrální skládka odpadů v Hrádku u Pacova, dále samostatné středisko svozu v Hrádku u Pacova a na něj navazující překladiště odpadů v Humpolci a překladiště odpadů v Počátkách. V systému jsou zapojeny i členské obce provozující sběrné dvory odpadů, kompostárny odpadů a další potřebná zařízení. Společnost dále vlastní a provozuje dotřídňovací linku separovaných odpadů ve středisku Hrádek u Pacova.

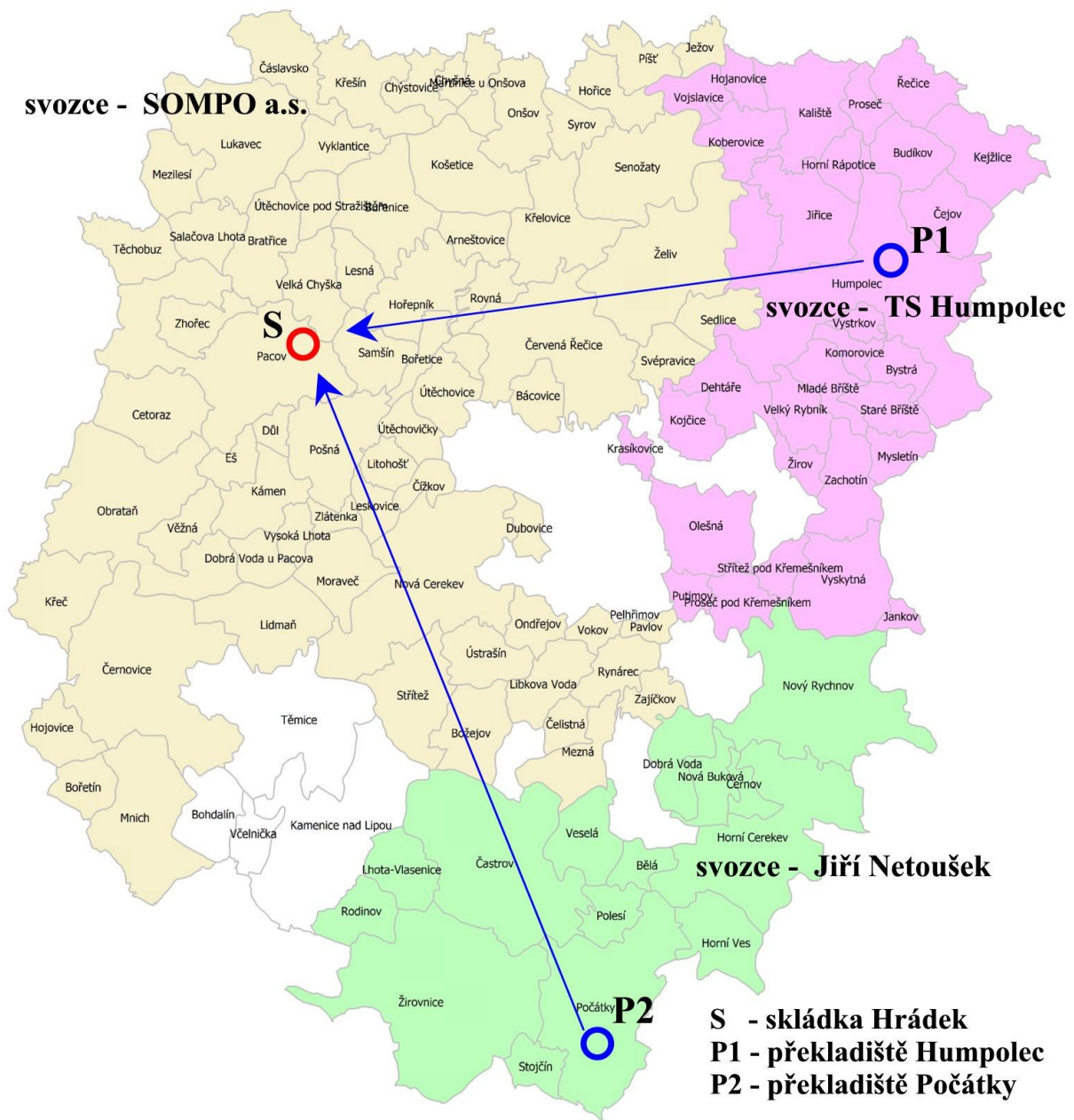
Svozová společnost SOMPO, a.s. fakturuje cenu za svoz odpadu podle počtu obyvatel v jednotlivých obcích. Pro rok 2014 se jedná o částku 563,- Kč na obyvatele za rok a je v ní obsažen jak svoz komunálního, tak tříděného odpadu. Dle studie Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. "Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR" za rok 2013 byly v tomto období průměrné náklady na tříděný sběr využitelných odpadů a směšného komunálního odpadu obcí v ČR (obyvatel/rok) 677,10 Kč a v Kraji Vysočina (obyvatel/rok) 622,90 Kč. Náklady na jednoho obyvatele byly ve SO ORP Humpolec v roce 2014 o 59,90 Kč nižší, než činil průměr v Kraji Vysočina v předchozím roce. V porovnání s celou ČR byl tento rozdíl ještě markantnější. Jednotkové náklady na nakládání s SKO celkem (Kč/t) činily dle výše uvedené studie v Kraji Vysočina 2510 Kč, na území SO ORP Humpolec se nacházely v intervalu 1416 - 2063 Kč a byly tedy významně nižší. Naopak jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů (Kč/t) byly v intervalu 4488 - 5220 Kč a jsou v porovnání s hodnotou Kraje Vysočina (3787 Kč) vyšší.

Průměrná hmotnost svezeneho odpadu v roce 2013 činila 312,9 kg na obyvatele (z toho 266 kg komunálního a 46,9 kg tříděného odpadu). Na většině území ORP Humpolec působí jako svozová společnost směšného komunálního odpadu pro SOMPO, a.s. společnost zřízená městem Humpolec - **Technické služby Humpolec s.r.o.** (viz. také mapa níže). Společnost dále v Humpolci provozuje sběrný dvůr, kompostárnu a zajišťuje sběr a svoz biologicky rozložitelného komunálního odpadu. Svoz separovaného odpadu zajišťuje na celém území firma SOMPO, a.s. V nejbližším okolí působí svozové společnosti Technické služby města Pelhřimova, Služby města Jihlavy, s.r.o., HBH odpady s.r.o., Technické služby Havlíčkův Brod, Miroslav Odvárka - ODAS a A.S.A. Dačice s.r.o. Průměrná výše

poplatku za svoz a nakládání s komunálními odpady (dle obecně závazné vyhlášky obce) za dospělého občana činí 406,- Kč a v jednotlivých obcích se pohybuje v rozmezí 250,- - 650,- Kč. Další příjmy obcím plynou z poplatků za rekreační objekty v obcích a za separovaný odpad od firmy EKO-KOM jako odměnu za zajištění zpětného odběru obalů a obalových odpadů. 84% obcí doplácí ze svého rozpočtu náklady spojené se svozem a nakládáním s komunálním odpadem, což je v průměru 184 Kč na občana.

V současné době probíhá tvorba Integrovaného systému nakládání s odpady v Kraji Vysočina (ISNOV), který je řešen samostatnou studií jako systém, který preferuje využití odpadů před jeho odstraněním. ISNOV si klade za cíl zabezpečení minimálních dopadů na ŽP a je schopen zajistit plnění politiky odpadového hospodářství. Do tvorby je mimo jiné zapojeno také město Humpolec.

Obr. č. 4: Mapa toku odpadu firmy Somp, a.s.

Zdroj: Internetové stránky firmy SOMPO, a.s.

Zařízení k nakládání s odpady

V této části analýzy jsou identifikována zařízení k nakládání s odpady na území ORP a v jeho okolí. Dále jsou pak mapována sběrná místa, komunitní kompostárny a bioplynové stanice.

Tab. 72: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby Humpolec, s.r.o.	Brunka	Humpolec	547999	nelze určit	nelze určit	O

Zdroj: Sběr dat u zřizovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Tab. 73: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ			
1.	Obec Jiřice	17	Jiřice	548081	nelze určit	nelze určit	O
2.	Obec Kaliště	92	Kaliště	548090	nelze určit	nelze určit	O
3.	Obec Senožaty	166	Senožaty	548774	nelze určit	nelze určit	O
4.	Obec Želiv	320	Želiv	549215	nelze určit	nelze určit	O

Zdroj: Sběr dat u zřizovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Tab. 74: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ			
1.	Sběrné suroviny, a.s.	Spojovací 460	Humpolec	547999	nelze určit	nelze určit	S
2.	Karla spol. s r.o.	Nádražní ul.	Humpolec	547999	nelze určit	nelze určit	S
3.	AUTOEURO, s.r.o.	Rozkoš 121	Humpolec	547999	nelze určit	nelze určit	S

Zdroj: Sběr dat u provozovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Na území ORP Humpolec se nachází pouze **1 sběrný dvůr a 4 sběrná místa**, která jsou sice z hlediska kapacity dostatečná, ale nejsou dobře dostupná pro všechny občany z území. U těchto zařízení nelze zjistit roční maximální kapacitu a její průměrné využití, neboť dle potřeby jsou po naplnění odpady odváženy k dalšímu zpracování. Obce, které nedisponují žádným z těchto zařízení ani sběrným místem, provádějí sběr a svoz nebezpečného a objemného komunálního odpadu několikrát do roka, případně dle požadavků občanů. Svoz je zajišťován firmou SOMPO, a.s.

Sběrný dvůr v Humpolci slouží na místě zdarma pro občany města, kteří mají zaplacený poplatek za nakládání s komunálním odpadem a je možné zde odevzdat papír, sklo, plasty, železo, objemný odpad, pneumatiky a nebezpečné složky komunálního odpadu (žárovky, TV, monitory, lednice,

pračky, atd.) Ostatní odpady lze odkládat za ceny dle kategorie odpadu. Pro firmy a organizace lze skládku používat pouze po dohodě s firmou SOMPO, a.s.

Sběrné místo Jiřice - místní občané a chalupáři zde mohou odevzdávat železný šrot, nebezpečný odpad, zářivkové trubice a veškeré elektrospotřebiče na místě zdarma (musí mít zaplacen poplatek za svoz odpadu na příslušný rok), pro ostatní zájemce umožňuje odložení pouze elektrospotřebičů a autobaterií rovněž zdarma. Není možno odkládat objemný odpad, pneumatiky, ohřívače vody a nebezpečný odpad pro cizí zájemce. **Sběrná místa v obcích Kaliště, Senožaty a Želiv** slouží ke sběru nebezpečných odpadů vyříděných z komunálního odpadu. Zřízení nového sběrného dvoru je plánováno v obci Horní Rápotice.

Obdobná situace jako u sběrných dvorů a sběrných míst je také u výkupu odpadů, kdy jejich kapacita je dostatečná, ale vzhledem k tomu, že obě sídlí ve městě Humpolec, obtížněji dostupná pro občany ze vzdálenějších obcí. **Výkupna odpadů Sběrné suroviny, a.s.** se zabývá nákupem, zpracováním a prodejem železného šrotu, neželezných kovů, akumulátorů, papírů a plastů, skartací dokumentů a nakládáním se zahradním a stavebním odpadem. **Společnost Karla spol. s r.o.** provozuje výkup kovových odpadů a společnost **AUTOEURO, s.r.o.** provádí sběr a demontáž autovraků.

Svoz separovaného odpadu je na celém území ORP zajišťován společností SOMPO, a.s. Všechny obce na sledovaném území jsou vybaveny standardními sběrnými nádobami, kterými jsou kontejnery 1 100 lt příslušné barvy:

- modrý na papír
- žlutý na plasty a nápojové kartony
- zelený zvon na směsné sklo a tabulové sklo
- bílý zvon na bílé skleněné obaly a sklo

Papír a plasty z obcí se sváží v jednotlivých pravidelných intervalech. Od podnikatelských subjektů se sváží pouze na základě smlouvy a jsou dvě možnosti: v pravidelném intervalu jako příslušná obec nebo na objednání opět v termínu jako příslušná obec.

Sklo se sváží dle potřeb, nejsou zavedeny pravidelné svozy jako v případě papíru a plastů. Objednat vývoz je nutno dopředu. Jiné nádoby než výše uvedené zvony nelze vzhledem k použité technice svážet. V každé obci se nachází **optimální počet kontejnerů** pro jednotlivé druhy separovaného odpadu tak, aby odpovídal potřebě a frekvenci svozu odpadu. V případě potřeby (zvýšení množství tříděného materiálu) je flexibilně navyšován počet kontejnerů, příp. kontejnerových stání tak, aby nedocházelo k jejich přeplňování.

Vyjma dvou obcí jsou všechny obce sledovaného území zapojeny do **systemu zpětného odběru elektrozařízení** společnosti ELEKTROWIN a.s., která provozuje kolektivní systém pro zpětný odběr, oddělený sběr, zpracování, využití a odstranění elektrozařízení a elektroodpadu (velké domácí spotřebiče, malé domácí spotřebiče, elektrické nástroje a nářadí). Ve městě Humpolec se nachází 4 odběrná místa u soukromých subjektů a 1 místo ve sběrném dvoře. V obcích Senožaty a Jiřice lze odevzdávat elektrozařízení na místních sběrných místech, v ostatních zapojených obcích je prováděn mobilní sběr.

Ve spolupráci se společností Diakonie Broumov je v Humpolci možnost **třídění použitého textilu** prostřednictvím speciálního kontejneru na tento odpad. Kontejner je umístěn taktéž v místním sběrném dvoře. Předpokládá se další rozšiřování umístění těchto kontejnerů i do dalších obcí ORP Humpolec.

Tab. 75: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ				
1.	SOMPO, a.s.	Hrádek	Pacov	548511	2000	1600	O	plast, nápojové kartony, sklo, papír
2.	ASMJ, s.r.o.	Hruškové Dvory 117	Jihlava	586846	15000	8000	S	plast, nápojové kartony, sklo, papír
3.	SITA CZ a.s.	Antonínův Důl 107	Jihlava	586846	nezjištěna	nezjištěna	S	lisování odpadů
4.	Vena-V, s.r.o.	Hybrálec 118	Hybrálec	550281	nezjištěna	nezjištěna	S	papír
5.	Miroslav Odvárka (ODAS)	Jihlavská 20	Žďár nad Sázavou	595209	2500	2000	S	plast, nápojové kartony
6.	Technické služby města Pelhřimova	Myslotínská 1740	Pelhřimov	547492	495	nezjištěna	O	papír, nápojové kartony, plast
7.	Technické služby Havlíčkův Brod, p.o.	Reynkova 2886	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěna	nezjištěna	O	plast, papír

Zdroj: Sběr dat u provozovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Tab. 76: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ		
1.	SOMPO, a.s.	Hrádek	Pacov	548511	Využívá všech 25 obcí ORP Humpolec	O

Zdroj: Sběr dat u provozovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/>

Na území ORP se nenachází žádná třídící linka. Jediným koncovým zařízením tohoto typu, kam se sváží na dotřídění separovaný odpad produkovaný v ORP, je třídící linka firmy SOMPO, a.s. v Hrádku u Pacova, kam je svážen separovaný odpad nejen ze všech obcí ORP Humpolec, ale také z většiny obcí z ORP Pelhřimov a Pacov. Třídící linka má dostatečnou kapacitu a plně pokrývá potřebu všech obcí, které jsou akcionáři ve společnosti SOMPO, a.s.

Další třídící linky v blízkosti sledovaného území se nachází v Pelhřimově, Jihlavě, Havlíčkově Brodě a Ledči nad Sázavou.

Tab. 77: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Humpolec, s.r.o.	Brunka	Humpolec	547999	6000	4700	O	kompostárna

Zdroj: Sběr dat u provozovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/>

Tab. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Havlíčkův Brod, p.o.	Reynkova 2886	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěno	nezjištěno	O	kompostárna
2.	Město Přibyslav		Ronov nad Sázavou	569321	5000	2000	O	kompostárna
3.	ZN Agro s.r.o.	Poděbaby	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěno	nezjištěno	S	bioplyn. stanice
4.	ČOV Havlíčkův Brod	Perknov	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěno	nezjištěno	S	ČOV

5.	SLUŽBY MĚSTA JIHLAVY, s.r.o.	Henčov	Jihlava	586846	5000	3000	O	kompostárna
6.	SETRA, spol. s r.o.	Větrný Jeníkov	Větrný Jeníkov	588121	25000	20000	S	bioplyn. stanice, kompostárna
7.	Jindřich Marek	Chlístov	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěno	nezjištěno	S	bioplyn. stanice
8.	Technické služby města Pelhřimova	Myslotínská 1740	Pelhřimov	547492	3000	470	O	kompostárna
9.	Lesotech, s.r.o.	Nádražní 915	Pacov	548511	950	nezjištěno	S	kompostárna

Zdroj: Sběr dat u provozovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/>

Tab. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ		
1.	Technické služby Humpolec, s.r.o.	Brunka	Humpolec	547999	Humpolec	O

Zdroj: Sběr dat u řízovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/>

Na sledovaném území se nachází pouze jediné zařízení určené pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO), kterým je **kompostárna ve městě Humpolec**. V současné době ji mohou využívat pouze občané města Humpolec včetně částí obce Humpolec. Přímo ve městě Humpolec je dále rozmístěno **40 kontejnerů o objemu 1 100 litrů a 8 kontejnerů velkoobjemových**. Dalšíh **10 velkoobjemových kontejnerů** je umístěno v místních částech města. Svoz provádí pomocí vlastní techniky Technické služby Humpolec, s.r.o. a jeho četnost je závislá na aktuální potřebě vzhledem k tomu, že se zde jedná o sezónní záležitost.

Na celém území se již nenachází žádná komunitní kompostárna ani bioplynová stanice. Tento typ zařízení je pro občany sledovaného území s výjimkou města Humpolec a jeho částí nedostupný.

Tab. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Typ zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ			
1.	DH Dekor spol. s r.o.	Lnářská 1602	Humpolec	547999	neudána	ZEVO	S

Zdroj: Sběr dat u provozovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/>

Tab. 81: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ				
1.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 2	Brno	582786	248000	238000	ZEVO - KO	S
2.	RUMPOLD, s.r.o.	Humpolecká 5	Jihlava	586846	1500	1400	spalovna NO	S
3.	Envir, s.r.o.	Pod Kaplí 179	Brtnice	586943	400	219	spalovna NO	S
4.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	Hruškové Dvory 69	Jihlava	586846	7401	1474	spalovna čistírenského kalu	S

Zdroj: Sběr dat u provozovatele (internetové stránky), <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Tab. 82: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ		
1.	DH Dekor spol. s r.o.	Lnářská 1602	Humpolec	547999	Humpolec	S

Zdroj: Sběr dat u provozovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Na studovaném území se nachází jediné zařízení na energetické využití odpadů, které využívá firma DH Dekor spol. s r.o. k využití vlastního odpadu, případně odpadu od svých dodavatelů z výroby (dřevo, piliny, hobliny, odřezky...) jako paliva.

Tab. 83: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ				
1.	SOMPO, a.s.	Hrádek	Pacov	548511	OO	v provozu, kapacita do roku 2023, možné rozšíření	O	ke konci roku 2013 celkem uloženo 388.000 t odpadu
2.	Služby města Jihlavy, s.r.o.	Henčov	Jihlava	586846	OO, IO	v provozu, kapacita do roku 2019	O	
3.	Skládky VHS Jihlava, s.r.o.	Malý Beranov	Jihlava	586846	OO	v provozu	S	ukládání stavebního odpadu
4.	Město Přibyslav	Ronov nad Sázavou	Přibyslav	569321	OO	v provozu, kapacita do roku 2024, možné rozšíření	O	
5.	Technická a lesní správa Chotěboř, s.r.o.	Lapíkov	Chotěboř	568759	OO	v provozu, kapacita do roku 2027	S	
6.	ESKO-T, s.r.o.	Petrůvky	Petrůvky	591378	OO, skup. S-OO	v provozu, cca do roku 2024	O	
7.	TBS Světlá nad Sázavou, p.o.	Rozinov	Světlá nad Sázavou	569569	OO	v provozu, kapacita do roku 2021, možnost rozšíření	O	

Zdroj: Sběr dat u provozovatele (internetové stránky), <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasly/>

Tab. 84: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	SOMPO, a.s.	Hrádek	Pacov	548511	Využívá všech 25 obcí ORP	O

Zdroj: Sběr dat u provozovatele, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasly/>

Tab. 85: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	ODAS ODPADY s.r.o.	Brněnská 2277/48	Žďár nad Sázavou	595209	Mechanické úpravy elektroodpadu	S
2.	TEGAMO Czech s.r.o.	Nádražní 101	Humpolec	547999	Regenerace odpadu	S
3.	Miloslav Odvárka - ODAS	Jihlavská 1483/20	Žďár nad Sázavou	595209	Deponie stavební sutě	S
4.	ODAS ODPADY s.r.o.	Brněnská 2277/48	Žďár nad Sázavou	595209	Sběrna využitelných odpadů	S
5.	ENVIREX HOLDING, a.s.	Haberský Dvůr 238	Habry	568651	Drtící linka	S
6.	Granimex CZ s.r.o.	Mírovka 131	Havlíčkův Brod	568414	Drtící linka	S
7.	AGROSTROJ Pelhřimov, a.s.	U nádraží 1967	Pelhřimov	547492	Fyzikálně-chemická úprava	S
8.	Škrobárny Pelhřimov, a.s.	Křemešnická 818	Pelhřimov	547492	Fyzikálně-chemická úprava	S
9.	Miloslav Odvárka ODAS	Veselíčko 1	Žďár nad Sázavou	595209	Mechanické úpravy elektroodpadu	S
10	HBH odpady s.r.o.	Havířská 1124	Havlíčkův Brod	568651	Úprava druhotných surovin	S
11	ODAS ODPADY s.r.o.	Jihlavská 2485/32	Žďár nad Sázavou	595209	Bioplynová stanice	S

Zdroj: Sběr dat u provozovatele (internetové stránky), <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasly/>

Na území ORP se nenachází žádná skládka odpadů, pouze ve městě Humpolec provozuje firma SOMPO, a.s. překladiště odpadů, ze kterého svezeny odpad putuje na skládku odpadů do Hrádku u Pacova. Ke konci roku 2013 bylo na této skládce uloženo celkem 388.000 tun odpadu a její kapacita je při současném množství ukládání odpadu dostačující na dalších 10 let provozu. Jednou z uvažovaných variant je zvýšení kapacity této skládky, které prodlouží možnost jejího využívání.

Černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Dle aktuálních údajů serveru ZmapujTo se černé skládky nacházejí v obcích Hořice (komunální odpad v lesním porostu), Hněvkovice (část obce Humpolec - komunální odpad v zástavbě) a Vystřkov (část obce Humpolec - komunální odpad na bývalé skládce). Vzhledem k malému rozsahu těchto skládek je jejich odstranění finančně nenáročné a případné odstranění by mělo být hrazeno majitelem dotčených pozemků (Lesy ČR, soukromí vlastníci, obce). Žádná ekologická zátěž se na území ORP nenachází.

Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze GROU ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.).

Tab. 86: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	25 614,25	24 201,04	17 709,94	17 156,11	17 251,91	25 459,01
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	4 815,95	2 872,60	2 796,37	2 746,94	4 028,25	2 464,96
Celková produkce (OO a NO)	29 867,26	27 073,63	20 506,31	19 903,05	21 280,16	27 923,97

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celková produkce odpadů vykazovala ve sledovaném období nejnižší hodnoty v letech 2009 - 2011, v roce 2012 skokově narostla a přiblížila se hypotetické hodnotě z roku 2000. Tento nárůst byl způsoben nárůstem produkce skupin odpadů "Stavební a demoliční odpady" (30 % z celkové produkce OO) a "Komunální odpady" (42 % z celkové produkce OO) a největší měrou souvisí s oživením stavebního průmyslu v regionu a se zprovozněním kompostárny v Humpolci. Produkce NO měla mírně kolísavý trend s tendencí lineárního poklesu a nejvyšší hodnoty dosáhla v roce 2011.

Měrná produkce NO je mírně kolísavá s tendencí lineárního poklesu a měrná produkce OO má tendenci mírného lineárního růstu. Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci byl nejnižší v roce 2012 (8,8 %).

V porovnání s datovou základnou z roku 2000 došlo ke snížení měrné produkce NO v průměru o 42 %.

Tab. 86a: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Humpolec	17 421	279,43	16,04	13 099,43	751,93	13 378,86	767,97
Kraj Vysočina	511 207	7 196,36	14,08	253 016,89	494,94	260 213,24	509,02

Zdroj: Databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce 86a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 48 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 11 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 52 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Kraj Vysočina vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou Kraje Vysočina. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,9 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 225,2 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 87: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	381,37	258,79	209,06	299,66	306,85
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	1 473,70	391,57	431,45	291,62	247,45
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	5,34	3,94	3,88	2,97	3,30

05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	0,00	0,28	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	59,05	41,17	77,04	51,66	64,27
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	427,84	753,90	782,15	865,88	984,63
09	Odpady z fotografického průmyslu	1,26	1,10	1,24	0,90	0,72
10	Odpady z tepelných procesů	582,10	408,91	225,38	261,74	34,96
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	208,56	158,74	213,84	206,12	225,33
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	7 675,03	6 320,49	5 774,36	4 623,22	4 587,40
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	142,74	108,95	85,34	164,31	115,49
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	3,61	5,12	3,84	4,02	4,63
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	2 203,56	2 225,51	2 589,97	2 404,49	2 461,14
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 375,80	1 452,74	1 042,25	724,16	468,25
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	4 399,55	2 855,47	2 398,83	5 662,49	7 265,06
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se	18,41	27,58	35,21	22,48	21,54

	zdravotní péči)					
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	1 681,88	541,41	348,80	360,49	369,10
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	6 433,85	4 950,91	5 680,42	5 333,68	10 763,85
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		27 073,63	20 506,31	19 903,05	21 280,16	27 923,97

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Největší množství zastoupení měly v roce 2012 "Komunální odpady", které ovšem v porovnání s předchozími roky dosáhly téměř dvojnásobné hodnoty. Toto bylo způsobeno především otevřením kompostárny ve městě Humpolec, kam občané odváželi BRKO. Druhou nejvíce zastoupenou skupinou odpadů byly "Stavební a demoliční odpady", které taktéž zaznamenaly v posledních dvou sledovaných obdobích vysoký nárůst související s oživením stavebního průmyslu v regionu. Významně jsou zde také zastoupeny "Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů", které vyprodukovaly společnosti vyrábějícími komponenty pro automobilový průmysl (průmyslová zóna CTP v Humpolci).

"Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené" a "Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot, lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev" mají původ převážně ve dřevozpracujících podnicích v Humpolci.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve

sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vyříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 88: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	27 073,63	20 506,31	19 903,05	21 280,16	27 923,97
Celková produkce KO	8 385,56	6 956,62	7 991,49	7 461,93	12 965,81
Celková produkce SKO	4 938,58	4 056,33	4 254,40	4 224,73	5 040,81

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Produkce KO a SKO měla ve sledovaném období rostoucí lineární trend, který byl v případě KO výraznější, přičemž komunální odpad zaznamenal růst podílu na celkové produkci odpadu, naproti tomu podíl SKO na celkové produkci odpadů měl klesající trend. V případě měrné produkce zaznamenaly obě kategorie odpadů rostoucí lineární trend. V případě KO došlo v roce 2012 ke skokovému navýšení produkce KO a tím i měrné produkce. V porovnání s hodnotami průměrné měrné produkce KO v ČR byla hodnota v ORP Humpolec v roce 2012 o 50 % vyšší, v případě SKO byla měrná produkce vyšší o 5 %. Je to zejména proto, že v hodnotách jsou započítáni všichni původci odpadu v ORP. Zde ovlivňují produkci KO především obalové odpady a kovy podnikové sféry. Charakter území a zástavba jsou typicky venkovské, čemuž také odpovídá zastoupení jednotlivých druhů odpadu.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Největší množství zastoupení měly v roce 2012 následující druhy komunálního odpadu: "Směsný komunální odpad", "Biologicky rozložitelný odpad", "Dřevo neuvedené pod číslem 200137", "Papírové a lepenkové obaly" a "Objemný odpad".

U "Směsného komunálního odpadu" dochází z dlouhodobého hlediska k mírnému nárůstu produkce, prudký nárůst hodnot v roce 2012 u "Biologicky rozložitelné odpadu" a "Dřeva neuvedeného pod číslem 200137" souvisí se zprovozněním kompostárny ve městě Humpolec a do budoucna lze očekávat další mírný nárůst. "Papírové a lepenkové obaly" jsou produkovány převážně v průmyslových podnicích a je patrné jejich každoroční navýšení. Naproti tomu v kategorii "Objemného odpadu" dochází každoročně k poklesu vykazovaných hodnot.

Tab. 88a: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Humpolec	17 421	10 763,81	617,86	3 997,77	229,48	236,31
Kraj Vysočina	511 207	192 521,82	376,60	108 570,64	212,38	211,38

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 88a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 83 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 79 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 17 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 248,3 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 19,2 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Tab. 89: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	1 115,30	1 087,91	1 444,78	1 438,81	1 353,40
Sklo	150107, 200102	189,31	194,86	205,46	187,15	226,09
Plast	150102, 200139	252,76	346,69	417,02	310,72	473,83
Nápojové kartony	150105	1,86	3,48	17,21	32,92	27,35
Celkem separovaný sběr		1 559,23	1 632,93	2 084,47	1 969,61	2 080,67

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nejvíce zastoupenou složkou separovaného odpadu byl ve všech sledovaných obdobích papír, ačkoliv od roku 2011 dochází k mírnému poklesu jeho produkce. Mírně stoupající trend zaznamenává také produkce skla a poměrně výrazně se během sledovaných období zvýšila produkce plastu (o 53% mezi roky 2008 - 2012). Razantní nárůst také zaznamenala produkce nápojových kartonů z původní hodnoty 1,86 tun na 27,35 tun v roce 2012.

Celková i měrná produkce odpadu se ve sledovaných obdobích každoročně zvyšovala s výjimkou roku 2011, kdy došlo s výjimkou nápojových kartonů k poklesu produkce všech sledovaných složek separovaného odpadu. Tento trend je v souladu s cílem POH.

Ve všech obcích ORP Humpolec jsou dobře dostupné kontejnery na sběr tříděného odpadu. Separovaný sběr kovů, elektroodpadu, textilu apod. dále probíhá na sběrných místech a dvorech a dále i pomocí sběrových dní (mobilní sběr) v obcích sledovaného území.

Tab. 89a: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Humpolec	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	17 421	343,43	19,71	21,11
Plast	(150102, 200139)		203,31	11,67	11,72
Sklo	(150107, 200102)		209,61	12,03	12,28
Nápojové kartony	(150105)		4,34	0,25	0,23
Kovy	(200140, 150104)		517,41	29,70	50,54

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 89a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 25 %, produkce skla tvoří 93 %, produkce plastů tvoří 43 % a produkce nápojových kartonů tvoří 16 % z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu (63 %) vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj srovnatelná. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání

s průměrnou hodnotou za kraj srovnatelná. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj taktéž srovnatelná. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru a kovů a srovnatelné u skla, plastů a nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry s výjimkou kovů a papíru na srovnatelné úrovni.

Tab. 89b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Humpolec	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 00101)	17 421	15,17	17,00
Plast	(150102, 00139)		11,66	11,55
Sklo	(150107, 00102)		12,14	12,45
Nápojové kartony	(150105)		0,26	0,37
Kovy	(200140, 50104)		43,60	26,07

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 89b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou 89a, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj srovnatelná. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj také srovnatelná. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru a nápojových kartonů a vyšší u kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 89c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Kraj Vysočina	16,55	12,45	12,33	0,41	22,72	64,46
(0 až 500 obyv. včetně)	8,29	13,35	13,86	0,44	6,03	41,96
(501 až 1000 obyv. včetně)	11,21	13,31	12,63	0,47	9,42	47,03
(1001 až 4000 obyv. včetně)	15,19	13,62	13,85	0,51	15,32	58,49
(4001 až 10000 obyv. včetně)	16,54	13,61	10,77	0,30	29,08	70,31
(10001 až 20000 obyv. včetně)	22,46	10,68	12,68	0,52	66,39	112,73
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,51	12,17	11,57	0,28	33,17	79,70
(50001 až 100000 obyv. včetně)	26,72	8,09	9,88	0,37	15,90	60,95
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Kraji Vysočina produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 10001 do 20000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídá v ORP město Humpolec. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 83 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji hustější, přičemž hustota sběrné sítě v Kraji Vysočina je 105 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. Hodnota 105 v Kraji Vysočina je nejnižší v rámci celé ČR (nejhustší sběrná síť). Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je vysoce nadprůměrná.

Tab. 90: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	0,00	0,00	129,00	0,00	3490,21
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	0,00	0,00	68,00	0,00	1301,10
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	1473,69	390,57	431,45	291,61	247,45
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	1565,00	372,45	238,40	215,32	235,59
150103	Dřevěné obaly	174,15	87,39	172,62	193,06	199,81

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

V roce 2012 byly v kategorii biologicky rozložitelného odpadu nejvíce zastoupeny "Biologicky rozložitelný odpad" a "Dřevo neuvedené pod číslem 200137". V předchozích letech nebyly tyto druhy odpadu ve složkách BRO zastoupeny (pouze nepatrně v roce 2010), neboť do roku 2012 nebylo na území ORP Humpolec fungující zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a nebylo vykazováno třídění tohoto odpadu.

"Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy" a "Dřevěné obaly" jsou produkovány místními dřevozpracovatelskými firmami. "Kaly z čištění komunálních odpadních vod" pochází z čističek odpadních vod a množství jejich produkce se odvíjí od použité technologie, ve způsobu evidence odpadů (pokles v roce 2009) a počtu připojených obyvatel.

Tab. 91: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	10 640,26	6 881,29	7 606,36	7 243,32	12 658,06
z toho celková produkce BRKO	6 239,66	4 925,71	5 537,86	5 287,24	10 693,79

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 91 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 91 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace

dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Lineární trend celkové produkce BRO byl mírně stoupající a vzhledem k tomu, že lineární trend celkové produkce BRKO stoupal ve sledovaných letech razantněji, zvyšoval se podíl BRKO na celkové produkci BRO z původních 59 % v roce 2008 na konečných 84 % v roce 2012. Měrná produkce BRO a BRKO zaznamenala pokles pouze v letech 2009 a 2011. Největšího, téměř dvojnásobného nárůstu, dosáhl tento ukazatel v obou případech v roce 2012. Průměrná měrná produkce BRO byla ve sledovaném období 523 kg, v případě BRKO 379 kg. Dlouhodobě se tedy produkce BRO a BRKO zvyšuje. Hodnoty produkce BRO a BRKO významně ovlivňuje produkce SKO, která je do BRO i BRKO započítána. SKO obsahuje v průměru okolo 48 % biologicky rozložitelné složky.

Největší podíl na celkové produkci BRO má směsný komunální odpad, jehož množství se ve sledovaných obdobích pohybovalo v rozmezí 4 056 - 5 040 tun. V roce 2012 se skokově navýšila produkce biologicky rozložitelného odpadu a dřeva neuvedeného pod číslem 200137, která přímo souvisí se zprovozněním zařízení pro nakládání s BRO (kompostárnou). Lineární růst byl zaznamenán u papírových a lepenkových obalů (rok 2012 - 1228 tun), opačný trend měla produkce objemného odpadu (rok 2012 - 732 tun). Skokové snížení celkové produkce BRO v roce 2009 bylo způsobeno především snížením produkce kalů z čištění odpadních vod a pilin, hoblin, odřezků...

Vzhledem k venkovskému typu území je zvýšená produkce tohoto typu odpadu logická.

Tab. 91a: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Humpolec.	17 421	9 586,07	550,26	3 490,00	200,33
Kraj Vysočina	511 207	143 404,24	280,52	13 612,11	26,63

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 89d je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 90 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 10 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 262 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 181 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele, ale tento systém na území ORP není zaveden. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je v obcích ORP zaveden.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky týkající se nakládání s odpady uvedené níže.

Tab. 92: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	4 250,47	1 647,64	2 660,88	10 038,61	6 908,47	10 065,20
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		14,23	6,09	12,98	50,44	32,46	36,05
	Energetické využití	323,35	1 356,82	0,00	284,96	535,83	1 131,11
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
	Celkem vybrané způsoby využití	4 651,97	3 004,46	2 660,88	10 323,57	7 444,30	11 196,31
Celková produkce odpadů		29 867,26	27 073,63	20 506,31	19 903,05	21 280,16	27 923,97
Odstranění	Skládkování	176,81	198,00	172,30	0,00	0,00	0,00
	Spalování	0,00					
	Jiné uložení	0,00					
	Celkem vybrané způsoby odstranění	198,00	172,30	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Na území ORP Humpolec se nenachází žádná skládka a odpad je zde z tohoto důvodu pouze využíván, nikoliv odstraňován. Výjimkou byly roky 2008 a 2009, kdy bylo skládkováno pouze malé množství odpadu na dnes již nefungujících skládkách.

Materiálové využití odpadu mělo ve sledovaném období stoupající trend s výjimkou roku 2011. V roce 2008 bylo materiálově využito pouze 1 647,64 tun odpadu (6,09 % při vztahování k celkové produkci odpadů), avšak v roce 2012 již bylo takto využito 10 065,20 tun odpadu (36,05 % z celkové produkce).

Podíl materiálového využití roce 2012 byl 2,5 násobný oproti hypotetické DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů v roce 2000.

Ve sledovaných letech 2008 - 2011 byly téměř tři čtvrtiny z materiálově využitého odpadu směsné stavební a demoliční odpady, které byly recyklovány. Zjištěný trend souvisí s vývojem stavebního průmyslu a rekonstrukcí dopravních komunikací. Avšak v roce 2012 tvořil téměř polovinu materiálově

využitého odpadu biologicky rozložitelný komunální odpad. Jeho skokový nárůst je popsán již v komentáři k tab. 91.

Nejvyšší hodnoty dosáhlo množství energeticky využitého odpadu v roce 2008 (1 356 tun). V následujících letech došlo k poklesu a od roku 2011 začal opět tento ukazatel prudce stoupat na konečných 1 131,11 tun v roce 2012. Jediné zařízení na energetické využití odpadu na sledovaném území provozuje společnost DH Dekor, spol. s r.o., která tímto způsobem využívá svůj výrobní odpad, případně odpad od svých zákazníků. Tento ukazatel je tedy víceméně závislý na výrobní aktivitě tohoto podniku.

Tab. 93: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	242,16	50,04	0,00	13,72	332,33	4 797,53	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓		4,02	0,60	0,00	0,17	4,45	37,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	222,56	50,04	0,00	13,72	332,33	4 797,53	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓		3,69	0,60	0,00	0,17	4,45	37,00
	Celková produkce KO [t]		6 023,87	8385,56	6956,62	7991,49	7461,93	12965,81	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Odstranění KO a SKO není na území ORP Humpolec prováděno. Jediným ukazatelem, který lze hodnotit, je materiálové využití komunálního odpadu, kdy v letech 2008 - 2010 bylo takto využito minimální, případně žádné množství KO, avšak v souvislosti se zprovozněním kompostárny v Humpolci došlo k růstu této hodnoty na 4 797,53 tun v roce 2012. Podíl materiálového využití KO vztážený k celkové produkci KO v tomto roce činil 37 %. V roce 2012 došlo k obrovskému nárůstu materiálového využití, který byl způsoben odpadem dřeva neuvedené pod číslem 20 01 37 (200138) a biologicky rozložitelným odpadem (200201), jejichž produkce vzrostla řádově o tisíce tun. Je však potřeba podotknout, že se na území ORP materiálově využívají i odpady, pocházející z jiných územních celků a zároveň se odpady vyprodukované na území ORP odvázejí k nakládání s odpady mimo ORP. Ukázkou je dotřídování vyseparovaných papírů, plastů, skla a nápojových kartonů, které se provádí mimo území ORP, jak dokazuje následující tabulka.

Skládkování KO se děje mimo území ORP. Lze říci, že veškerý SKO vyprodukovaný na území SO ORP byl odstraněn skládkováním.

Tab. 94: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	11,72	323,33	7,31
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Na území ORP Humpolec se nenachází třídící linka, případně ZEVO ani další zařízení pro nakládání se separovaným odpadem, proto jsou kromě materiálového využití papíru v letech 2010 - 2012 všechny hodnoty nulové. Zmíněné využití papíru je na území víceméně nárazové (využívají zpracovatelské firmy) a nelze očekávat jeho další rozvoj. Obecně lze říci, že veškerý vytříděný odpad je po dotřídění

na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití. Tyto procesy se dějí mimo území ORP.

Tab. 95: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele stav plnění POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		1 619,00	385,59	283,65	763,77	5 128,30		
		Energetické využití		1 356,82	0,00	284,96	535,83	1 131,11		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	2,00	0,00	4 790,22		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	Pův. hmot. odp.		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			Hmot. odpadu přepočt. na obsah biolog. rozlož. složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓						
				148,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP				17 123	17 203	17 174	17 212	17 331		

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z tabulky je patrné, že nejvyšších hodnot dosahovalo materiálové využití BRO a BRKO v roce 2012, což bylo ovlivněno zprovozněním nového zařízení pro nakládání s BRO. Hodnoty energetického využití odpadu jsou totožné s tab. č. 92, kde je již tento ukazatel komentován.

Finanční analýza

Tab. 96: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	14 870	25 240	14 980
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	12 872 950	12 627 240	13 215 060
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	32 090	1 010	0
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	2 530	760
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	87 790	2 438 630	3 285 350
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	980	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	2 370	0	34 920
Celkové náklady		13 011 050	15 094 650	16 551 070

Zdroj: Ministerstvo financí

Náklady na odpadové hospodářství měly rostoucí vývojový trend. Největší podíl na tomto vývoji měly náklady na sběr a svoz komunálních odpadů a využívání a zneškodňování komunálních odpadů. Ostatní nákladové položky byly zanedbatelné. Největší nárůst zaznamenaly náklady na využívání a zneškodňování komunálních odpadů a to v letech 2011 a 2012. Toto skokové zvýšení nákladů souvisí se zprovozněním zařízení pro nakládání s BRO ve městě Humpolec.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 97: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané	Svoz odpadu, výše poplatků, dostupnost kontejnerů	Neseparování odpadu, neodpovídající požadavky	Dialog, obecní rozhlas, plakáty	Analýza umístění kontejnerů a jejich vyvážení, zveřejnění způsobu výpočtu poplatku za svoz odpadu
2.	Svozové firmy, majitelé skládek, příp. dalších zařízení	Maximalizace zisku	Nedodržení podmínek vývozu	Dialog	Revize smluvních podmínek
3.	Firmy	Výše poplatků, pravidelný svoz	Nedodržení smluvních podmínek, ekologické riziko	Dialog	Revize smluvních podmínek
4.	Turisté	Dostupnost kontejnerů, košů	Nevyužívání odpadkových košů	Plakáty, označení košů, kontejnerů	Kontrola rozmístění a využívání odpadkových košů a kontejnerů
5.	Školní zařízení	Svoz odpadu, výše poplatků	Neodpovídající požadavky, nedostatek finančních prostředků	Dialog, letáky	Motivační akce pro děti týkající se třídění odpadu, osvěta
6.	Obce	Cena za svoz a nakládání s odpadem, pravidelný vývoz a třídění odpadu	Nedostatek finančních prostředků, neodpovídající požadavky	Dialog	Spolupráce mezi obcemi
7.	Ekologicky zaměřené NNO	Ekologické nakládání s odpadem, důraz na třídění, předcházení vzniku	Těžko splnitelné požadavky	Dialog	Setkávání, vzdělávání občanů, osvěta

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Vzhledem k tomu, že všechny obce jsou do hospodaření s odpady aktivně zapojeny jako akcionáři svozové firmy a vlastníka zařízení pro nakládání s odpady (SOMPO, a.s.), je zde dostatečná informovanost představitelů obcí i možnost rozhodování o politice společnosti v oblasti odpadového hospodářství.

Nejdůležitějším komunikačním prostředkem je v rámci dotčených skupin vždy dialog, který může být vedený jednak osobními schůzkami, tak také například veřejnými setkáními. V obcích je stále velmi efektivní komunikace prostřednictvím obecního rozhlasu, případně vyvěšených plakátů a roznášených letáků. Jako nejdůležitější se jeví osvěta přímo ve školách a školských zařízeních, neboť je předpoklad, že pokud se například děti naučí správně třídít odpad, lze očekávat celkové navýšení podílu tříděného odpadu na celkovém množství odpadu.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. 98: Analýza rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = PxD		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění běžného provozu	3	4	12	Zvýšení poplatků	Obec
		Riziko neplacení od občanů	2	3	6	Kontrola placení, sankce	Obec
		Nedostatek financí na investice	3	3	9	Využití jiných zdrojů (EU), spolupráce mezi obcemi	Obec, svozová společnost
2.	Organizační riziko	Nedostatečný svoz odpadu	2	3	6	Zajištění odpovídající frekvence svozu	Obec
		Nedostatečný počet kontejnerů	3	2	6	Zvětšení počtu/objemu kontejnerů	Obec
		Neochota spolupráce mezi obcemi	4	2	8	Spolupráce mezi obcemi	Obec
3.	Právní riziko	Nutné investice v důsledku legislativních změn	4	3	12	Komunikace s dotčenými institucemi, spolupráce mezi obcemi	Obec
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení	2	2	4	Spolupráce mezi obcemi, využití jiných zdrojů (EU)	Svozová společnost
		Nedostatečná kapacita zařízení po nakládání s odpadem	3	3	9	Spolupráce mezi obcemi, analýza systému	Svozová společnost, obec
5.	Věcné riziko	Neukázněnost občanů	3	3	9	Osvěta, sankce	Obec, občané
		Nadměrná administrativa	2	3	6	Úpravy legislativy	Svozová společnost, obec

Jako nejvyšší se zde jeví riziko nedostatku financí na zajištění běžného provozu a nutné investice v důsledku legislativních změn. Dalšími podstatnými riziky jsou nedostatečná kapacita zařízení pro nakládání s odpadem a neochota další spolupráce mezi obcemi. Vzhledem k tomu, že jsou všechny obce majetkově zapojeny do celého procesu odpadového hospodářství, je jejich postavení lepší oproti obcím v regionech, kde obdobná forma spolupráce doposud nefunguje.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 99: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Podíl všech dotčených obcí ve společné svozové společnosti	1. Zvyšování nákladů na sběr, svoz a nakládání s odpadem
2. Dobrý technický stav zařízení a vybavení	2. Vzdálená skládka mimo území ORP
3. Využívání cizích zdrojů financování (EU)	3. Vzdálená třídící linka mimo území ORP
4. Dostatečná kapacita zařízení pro nakládání s odpady	4. Nedostatek sběrných dvorů, sběrných míst a zařízení pro nakládání s BRO
5. Odstraněné ekologické zátěže	5. Neukázněnost občanů, černé skládky
6. Existence překládací stanice SKO v Humpolci	
Příležitosti	Hrozby
1. Tvorba Integrovaného systému nakládání s odpady v Kraji Vysočina	1. Nedostatek finančních prostředků
2. Zintenzivnění spolupráce mezi obcemi	2. Změna legislativy
3. Využití cizích zdrojů financování, fondů EU	3. Vyčerpání kapacity zařízení pro nakládání s odpadem
4. Zavedení komunitního kompostování	4. Přerušování spolupráce mezi obcemi
5. Energetické využití odpadu	

SWOT analýza vychází z údajů, které byly získány při osobních pohovorech se starosty obcí ORP Humpolec, se zástupci svozové společnosti a zaměstnanci odboru místního hospodářství v Humpolci. Data byla získána z online databáze GROUP ISOH a databáze EKO-KOM, a.s.

Největší výhodou je podíl všech dotčených obcí ORP Humpolec ve společnosti SOMPO, a.s., která zajišťuje veškeré nakládání s odpadem. Tento zavedený systém je příkladem dlouhodobě fungující meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství. Silnou stránkou je také dostatečná kapacita skládek, třídících linek a zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.

Obecným problémem je zvyšování ceny za sběr, svoz a nakládání s odpadem, které souvisí především se zdražováním vstupů a nutností průběžné obnovy zařízení. Vzhledem k tomu, že na území ORP není žádná skládka ani linka na třídění odpadu, je nakládání s odpadem logisticky a finančně náročnější, nicméně v absenci těchto zařízení lze z pohledu občanů i návštěvníků spatřovat jistou výhodu.

Jako největší příležitost v rámci zintenzivnění meziobecní spolupráce se jeví možnost využití zařízení pro nakládání s biologickými odpady v Humpolci také pro ostatní obce, příp. společné vybudování dalšího zařízení tohoto typu nebo dalších sběrných dvorů.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Obce ležící ve správním území ORP Humpolec jsou akcionáři společnosti SOMPO, a.s., která vznikla již v roce 1992 původně jako občanské sdružení. Důvodem vzniku bylo mimo jiné vyhledání lokality a zřízení jedné centrální skládky z důvodu zrušení velkého množství menších skládek na území okresu Pelhřimov a zajištění kvalitního nakládání s odpady. Působnost společnosti SOMPO, a.s. je na území okresu Pelhřimov a dále okrajových a spádových oblastí sousedních okresů. Společnost poskytuje komplexní služby v oblasti nakládání s odpady jak pro své akcionáře (města a obce), tak i pro průmyslové a zemědělské podniky a živnostníky. Pro zajištění kvalitního poskytování služeb je společnost vybavena dostatečným vlastním i smluvně vázaným technickým zázemím. Hlavním zařízením společnosti je centrální skládka odpadů v Hrádku u Pacova, dále samostatné středisko svozu v Hrádku u Pacova a na něj navazující překladiště odpadů v Humpolci a překladiště odpadů v Počátkách. V systému jsou zapojeny i členské obce provozující sběrné dvory odpadů, kompostárny odpadů a další potřebná zařízení. Společnost dále vlastní a provozuje dotřídňovací linku separovaných odpadů ve středisku Hrádek u Pacova.

Průměrná výše poplatku za sběr a svoz komunálního odpadu hrazená občany činí na území ORP Humpolec 406 Kč na obyvatele za rok a je v ní obsažen jak svoz komunálního, tak tříděného odpadu a další nakládání s ním. Na území ORP se nachází pouze 1 sběrný dvůr a 4 sběrná místa, která jsou z hlediska kapacity dostatečná, ale nejsou dobře dostupná pro všechny občany z území. Obce, které nedisponují žádným z těchto zařízení, provádějí svoz nebezpečného a objemného odpadu dle potřeby. Zde se nabízí možnost vybudování dalších sběrných míst, příp. dvorů v dalších obcích regionu a zajistit tak jejich lepší dostupnost. V plánu je v současné době výstavba zmíněného zařízení v obci Horní Rápotice.

Na území se nenachází žádné třídící linky, zařízení, které dotřídňuje separované odpady, je v případě ORP Humpolec třídící linka společnosti SOMPO, a.s. v Hrádku u Pacova.

Jediným zařízením pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem je kompostárna ve městě Humpolec, kterou mohou využívat pouze občané města Humpolec včetně jeho místních částí. Vzhledem k faktu, že na konci příštího roku končí podmínky pro udržitelnost projektu, které znemožňovaly využití tohoto zařízení občanům jiných obcí, nabízí se zde možnost využití i pro občany dalších obcí, neboť kapacita v současnosti není plně využita. V současné době bohužel tato varianta z legislativních důvodů nepřipadá v úvahu. Zařízení pro energetické využití odpadu v území využívá pouze dřevozpracující firma DH Dekor, spol. s r.o. Budování případných zařízení pro energetické využití odpadu na území ORP není potřebné ani žádoucí.

Nejbližší skládkou odpadu a zároveň koncovým zařízením ORP Humpolec je skládka odpadů v Hrádku u Pacova (SOMPO, a.s.), v Humpolci se nachází pouze překladiště odpadů, ze kterého putuje svezžený odpad do zmíněného zařízení.

Množství celkového odpadu v ORP Humpolec je v posledních letech ovlivněno zprovozněním kompostárny v Humpolci, čímž došlo k navýšení jeho produkce a změně druhové skladby odpadu. Pozitivním trendem je nárůst celkového a měrného množství tříděného odpadu.

Náklady na odpadové hospodářství měly rostoucí vývojový trend, největší podíl na tomto vývoji měly náklady na sběr a svoz komunálních odpadů a využívání a zneškodňování komunálních odpadů.

Výhodou obcí ležících na území ORP Humpolec je podíl ve společnosti SOMPO, a.s., která zajišťuje veškeré nakládání s odpadem. Tento zavedený systém je příkladem dlouhodobě fungující meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství. Silnou stránkou je také dostatečná kapacita skládek, třídících linek a zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.

Obecným problémem je zvyšování ceny za sběr, svoz a nakládání s odpadem, které souvisí především se zdražováním vstupů a nutností průběžné obnovy zařízení. Vzhledem k tomu, že na území ORP není žádná skládka ani linka na třídění odpadu, je nakládání s odpadem logisticky a finančně náročnější, nicméně v absenci těchto zařízení lze z pohledu občanů i návštěvníků spatřovat jistou výhodu.

Jako největší příležitost v rámci zintenzivnění meziobecní spolupráce se jeví možnost využití zařízení pro nakládání s biologickými odpady v Humpolci také pro ostatní obce, příp. společné vybudování dalšího zařízení tohoto typu nebo dalších sběrných dvorů. Východiskem by také mohlo být rozšíření komunitního a domácího kompostování, které není využíváno.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena ze zástupců realizačního týmu, motivujících starostů a odborníků na řešené téma z území ORP Humpolec. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

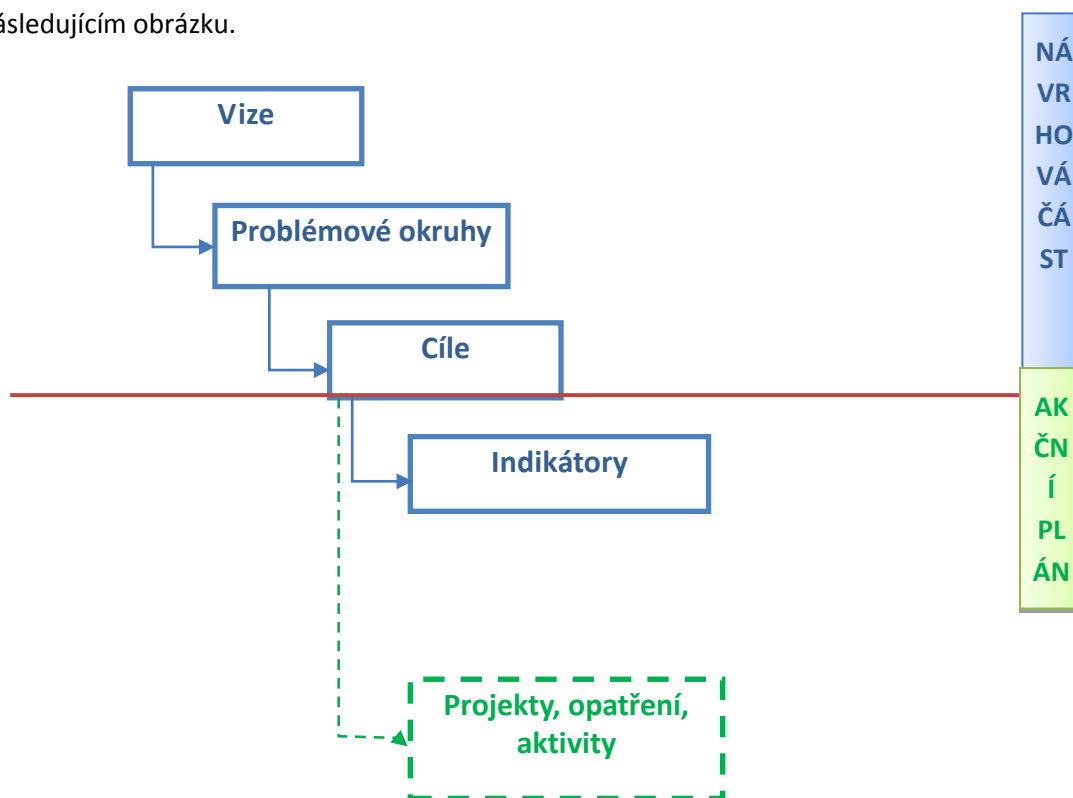
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Odpadové hospodářství	Problémový okruh 1: Neukázněnost občanů související s nízkou osvětou	Problémový okruh 2: Nedostatek sběrných dvorů, sběrných míst a zařízení pro nakládání s BRO
	cíl 1.1: Uskutečnit společnou dlouhodobou informační kampaň pro širokou veřejnost	cíl 2.1: Optimalizovat síť sběrných dvorů/míst s ohledem na jejich rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

ORP Humpolec, území s rozvinutou a dostupnou dopravní, školní a sociální infrastrukturou zajišťující základní životní potřeby obyvatel a podnikatelů ve všech obcích. Region poskytující návštěvníkům a turistům dostatečnou občanskou vybavenost, kvalitní služby a region intenzivně využívající svého potenciálu ke zvýšení návštěvnosti i k celkovému rozvoji cestovního ruchu s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí.

Problémový okruh č. 1. Neukázněnost občanů související s nízkou osvětou

Věcné argumenty:

Pro efektivní a trvale udržitelné odpadové hospodářství je nezbytná kvalitní osvěta obyvatel směřující k tomu, aby všichni občané pochopili aspekty, které vyplývají z hromadění odpadů, ale také nezbytnost správného nakládání s nimi. Vhodná opatření, která mají předcházet hromadění odpadů na místech, která k tomu nejsou určena, a nesprávnému nakládání s nimi, se musí stát součástí obecného ekologického povědomí všech občanů.

Při analýze území ORP Humpolec byly jako jedny ze slabých stránek identifikovány neukázněnost občanů při nakládání s odpady a občasný výskyt černých skládek. Přestože je v mateřských a základních školách kladen důraz na environmentální výchovu a osvětu, situace se lepší velmi pomalu, neboť osvěta není cílena na starší generace občanů, které nemají obecné povědomí o nakládání s odpadem a ekologii. Dále byl některými zástupci obcí identifikován nešvar, kdy občané vyhazují odpad ve volné krajině, ačkoliv ho mohou odevzdat na sběrném místě. Problémem černých skládek jsou značně omezené možnosti obcí z pohledu předcházení jejich vzniku. Černé skládky vznikají vždy na odlehlých místech, proto je jejich původce jen těžce dohledatelný. Dalším zjištěným problémem bylo nesprávné třídění odpadů, případně celkové nezapojení občanů do systému třídění odpadů.

Příčiny problému:

Příčiny problémů ze strany občanů:

- špatná informovanost
- neukázněnost a neochota dodržování pravidel
- neznalost finančních aspektů nakládání s odpady a odstranění černých skládek

Příčiny problémů ze strany obcí a svozových společností:

- nízká osvěta obyvatel
- nedostatek sběrných dvorů, sběrných míst a dalších zařízení pro nakládání s odpadem
- absence motivačních nástrojů pro občany ke třídění a omezování vzniku odpadů

Příčiny ze strany státu:

- neexistující ucelená koncepce pro nakládání s odpady
- nejistota v legislativě

Důsledky neřešení problému:

V případě, že někteří občané nebudou dodržovat základní pravidla pro nakládání s odpady, může jejich chování mít negativní vliv na motivaci ostatních, kteří odpad správně třídí a odkládají. Odstraňování černých skládek má za důsledek zvýšení celkových nákladů na sběr a svoz komunálních odpadů. Nezanedbatelným problémem nevhodného nakládání s odpady je jejich negativní vliv na životní prostředí a krajinu. Riziko pro člověka a životní prostředí může mít v případě černých skládek

podobu kontaminace blízkého, ale v některých případech i vzdáleného okolí, kdy se mohou kontaminovat složky životního prostředí jako jsou voda, půda, či zemědělské plodiny.

Problémový okruh č. 2. Nedostatek sběrných dvorů, sběrných míst a zařízení pro nakládání s BRO

Věcné argumenty:

Na území ORP se nachází pouze 1 sběrný dvůr a 4 sběrná místa, která jsou z hlediska kapacity dostatečná, ale nejsou dobře dostupná pro všechny občany z území. Obce, které nedisponují žádným z těchto zařízení nebo míst, provádějí svoz nebezpečného a objemného odpadu dle potřeby. Zde se nabízí možnost vybudování dalších sběrných míst, příp. dvorů v dalších obcích regionu a zajištění jejich lepší dostupnosti. Na celém řešeném území se nachází pouze 1 kompostárna ve městě Humpolec, kterou mohou využívat pouze občané města včetně jeho místních částí. Vzhledem k faktu, že na konci příštího roku končí podmínky pro udržitelnost projektu humpolecké kompostárny, které znemožňovaly využití tohoto zařízení občanům jiných obcí, nabízí se zde možnost využití i pro ostatní obce ORP, neboť kapacita v současnosti není plně využita. Další možností pro nakládání s BRKO je komunitní, resp. domácí kompostování, které není v ORP Humpolec provozováno. Novelou zákona o odpadech byla obcím uložena povinnost odděleně třídít mimo papíru, skla, plastů a nebezpečných odpadů i kovy a bioodpad rostlinného původu. Proto by bylo vhodné například bioodpad řešit pomocí sběrných dvorů.

Příčiny problému:

Příčinami jsou finanční náročnost investice a provozu zařízení, legislativní náročnost provozu zařízení, příp. chybějící vhodná lokalita, nezájem obyvatel o kompostování a nízká osvěta.

Důsledky neřešení problému:

Hrozba vzniku černých skládek, neefektivní třídění a využívání odpadu, zhoršení stavu životního prostředí.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Neukázněnost občanů související s nízkou osvětou
Cíl 1.1	Uskutečnit společnou dlouhodobou informační kampaň pro širokou veřejnost
Popis cíle	Pro efektivní a trvale udržitelné odpadové hospodářství je nezbytná kvalitní osvěta obyvatel směřující k tomu, aby všichni občané pochopili nebezpečí, které vyplývá z hromadění odpadů, ale také nezbytnost správného nakládání s nimi. Vhodná opatření, která mají předcházet hromadění odpadů, se musí stát součástí obecného ekologického povědomí všech občanů. Přestože je v mateřských a základních školách kladen důraz na environmentální výchovu a osvětu, situace se lepší velmi pomalu, neboť osvěta není cílena na starší generace občanů, které nemají obecné povědomí o nakládání s odpadem a ekologii. Pro uskutečnění tohoto cíle je nutné využít vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce. Lze využít stávajících výukových, výchovných a osvětových programů, kterých existuje celá řada. Mezi ně patří např. Globe, Recyklohraní, Tonda Obal, programy krajských ekologických center apod.
Hlavní opatření	<p>Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění součinnosti se zapojenými obcemi • Zajištění součinnosti se společnostmi SOMPO <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků <p>Možnosti financování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpočty obcí - Svaz měst a obcí - Finanční prostředky EU <p>Všeobecná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návrh propagační kampaně a její „medializace“ • Spolupráce zapojených obcí • Spolupráce s ekologickými organizacemi • Spolupráce s místními médii
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet informativních a osvětových akcí • Počet obcí zapojených do informační kampaně
Správce cíle	Místopředseda mikroregionu Zálesí

Problémový okruh 2	Nedostatek sběrných dvorů, sběrných míst a zařízení pro nakládání s BRO
Cíl 2.1	Optimalizovat síť sběrných dvorů/míst a zařízení pro nakládání s BRO s ohledem na jejich rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost
Popis cíle	Na území ORP se nachází pouze 1 sběrný dvůr, 1 kompostárna a 4 sběrná místa, která jsou z hlediska kapacity dostatečná, ale nejsou dobře dostupná pro všechny občany z území. Obce, které nedisponují žádným z těchto zařízení a míst, provádějí svoz nebezpečného a objemného odpadu dle potřeby. Zde se nabízí možnost vybudování dalších sběrných míst, příp. dvorů v dalších obcích regionu a zajištění jejich lepší dostupnosti. V rámci optimalizace sítě sběrných dvorů na území ORP Humpolec je vhodné vybudovat sběrná místa v dalších obcích např. Čejov, Horní Rápotice, Kejžlice, případně další, kde o ně bude zájem.
Hlavní opatření	<p>Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naplňování aktuálních platných podmínek pro poskytování dotací EU - v případě spolufinancování projektů z prostředků EU je nutné dodržet předepsané metodiky pro přidělování dotací • Dodržování obecně platných zákonů a předpisů v odpadovém hospodářství <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků Možnosti financování: <ul style="list-style-type: none"> - Rozpočty obcí - Finanční prostředky EU - Národní zdroje (MŽP) <p>Všeobecná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapojení veřejnosti – projednání s veřejností • Strategické plánování • Vymezení pozemků určených pro sběrná místa
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí využívajících sběrných dvorů/míst • Počet obcí zapojených do svozu BRO
Správce cíle	Místopředseda mikroregionu Zálesí

5.2.4. Indikátory

Indikátory výsledku:

Problémový okruh	Neukázněnost občanů související s nízkou osvětou		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	OMEZENÍ ČERNÝCH SKLÁDEK		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Místopředseda mikroregionu Zálesí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	0
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Aktivní osvětovou kampaní lze omezit vznik černých skládek a dosáhnout zlepšení kvality životního prostředí. Na černé skládky lze také upozornit prostřednictvím serveru www.zmapujto.cz .		
Metodika a výpočet:	Sledován bude počet černých skládek, které se v daném období na sledovaném území vyskytnou.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí, www.zmapujto.cz		

Problémový okruh	Nedostatek sběrných dvorů, sběrných míst a zařízení pro nakládání s BRO		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET SBĚRNÝCH DVORŮ/MÍST NA ÚZEMÍ ORP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místopředseda mikroregionu Zálesí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2 / 5	3 / 6
Skutečnost	1 / 4		
Popis měřítka:	V současné době slouží všechny sběrné dvory/místa pouze pro občany daných obcí a je žádoucí rozšířit jejich síť a dostupnost.		
Metodika a výpočet:	Bude sledován počet sběrných dvorů a míst v tomto pořadí: sběrné dvory / sběrná místa.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí		

Cíl	Neukázněnost občanů související s nízkou osvětou		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET INFORMATIVNÍCH A OSVĚTOVÝCH AKCÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místopředseda mikroregionu Zálesí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Informativní a osvětové akce jsou nezbytné pro efektivní a trvale udržitelné odpadové hospodářství. Stavět lze taktéž na stávajících výukových, výchovných a osvětových programech, kterých existuje celá řada.		
Metodika a výpočet:	Sledován bude souhrnný počet všech typů osvětových akcí s tematikou odpadového hospodářství.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí		

Cíl	Neukázněnost občanů související s nízkou osvětou		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO INFORMAČNÍ KAMPANĚ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místopředseda mikroregionu Zálesí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Informativní a osvětové akce jsou nezbytné pro efektivní a trvale udržitelné odpadové hospodářství. Stavět lze taktéž na stávajících výukových, výchovných a osvětových programech, kterých existuje celá řada. Je výhodné dělat osvětu systematicky a na společné bázi a společnými silami.		
Metodika a výpočet:	Sledován bude souhrnný počet všech obcí aktivně zapojených do společné informační kampaně.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí		

Cíl	Optimalizovat síť sběrných dvorů/míst a zařízení pro nakládání s BRO s ohledem na jejich rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	POČET OBCÍ VYUŽÍVAJÍCÍCH SBĚRNÝCH DVORŮ/MÍST		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místopředseda mikroregionu Zálesí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	7
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	V rámci optimalizace sítě sběrných dvorů na území ORP Humpolec je vhodné vybudovat další sběrné dvory (místa), případně smluvně zajistit využívání spádových sběrných dvorů/míst, neboť tyto nejsou dobře dostupné pro všechny občany z území ORP Humpolec.		
Metodika a výpočet:	Sledován bude počet obcí využívajících sběrných dvorů/míst na území regionu ORP Humpolec.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí		

Cíl	Optimalizovat síť sběrných dvorů/míst a zařízení pro nakládání s BRO s ohledem na jejich rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SVOZU BRO		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místopředseda mikroregionu Zálesí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	V rámci požadovaného zavedení systému nakládání s bioodpady mohou obce využít kapacitně dostačující kompostárnu v Humpolci. Provozovatel kompostárny je schopen zajistit pravidelný svoz z obcí, které se do systému zapojí.		
Metodika a výpočet:	Sledován bude počet obcí využívajících svoz BRO na kompostárnu v Humpolci.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Bude doplněno.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Uskutečnit společnou dlouhodobou informační kampaň pro veřejnost	Místopředseda mikroregionu Zálesí
2.1	Optimalizovat síť sběrných dvorů/míst a zařízení pro nakládání s BRO s ohledem na jejich rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost	Místopředseda mikroregionu Zálesí

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Omezení černých skládek	Místopředseda mikroregionu Zálesí
2	Počet sběrných dvorů/míst na území ORP	Místopředseda mikroregionu Zálesí
3	Počet informativních a osvětových akcí	Místopředseda mikroregionu Zálesí
4	Počet obcí zapojených do informační kampaně	Místopředseda mikroregionu Zálesí
5	Počet obcí využívajících sběrných dvorů/míst	Místopředseda mikroregionu Zálesí
6	Počet obcí zapojených do svozu BRO	Místopředseda mikroregionu Zálesí

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje.

Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost
-----	----------------	---------	-------------------	------------------	------------------	--------------

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Téma odpadové hospodářství je kompletně zpracováno k datu 20.12.2014 včetně všech náležitostí a v souladu s metodickými pokyny pro tvorbu dokumentů.

Hlavní výhodou je podíl všech dotčených obcí ORP Humpolec ve společnosti SOMPO, a.s., která zajišťuje veškeré nakládání s odpadem. Tento zavedený systém je příkladem dlouhodobě fungující meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství. Silnou stránkou je také dostatečná kapacita skládek, třídících linek a zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.

Obecným problémem je zvyšování ceny za sběr, svoz a nakládání s odpadem, které souvisí především se zdražováním vstupů a nutností průběžné obnovy zařízení. Vzhledem k tomu, že na území ORP není žádná skládka ani linka na třídění odpadu, je nakládání s odpadem logisticky a finančně náročnější, nicméně v absenci těchto zařízení lze z pohledu občanů i návštěvníků spatřovat jistou výhodu.

V rámci návrhové části byly jako problémové okruhy určeny neukázněnost občanů související s nízkou osvětou a nedostatek sběrných dvorů, sběrných míst a zařízení pro nakládání s BRO. Navrženými cíli k řešení těchto problémů jsou uskutečnění společné dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost a optimalizace sítě sběrných dvorů/míst a zařízení pro nakládání s BRO s ohledem na jejich rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost.

Cíle byly dále podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byly nastaveny indikátory umožňující monitorování pokroků při plnění jednotlivých cílů.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie tématu odpadové hospodářství byla vytvořena realizačním týmem Projektu *Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností* v průběhu roku 2014 s přispěním motivujících starostů podle Rámcové metodiky pro tvorbu dokumentů.

Zpracována byla v následujících krocích:

- seznámení s projektem a společné školení pracovníků projektu
- analýza území, výběr a zpracování zdrojových dat
- vyplňování šablon (analytických tabulek) na základě zpracovaných zdrojových dat
- konzultace s odbornými pracovníky SO ORP Humpolec
- konzultace se starosty dotčených obcí SO ORP Humpolec
- zapracování připomínek SMO do finální šablony
- zpracování variantních návrhů a stanovení vize
- úprava analytické části souhrnného dokumentu
- zapracování připomínek SMO do souhrnného dokumentu
- prezentace analytické části souhrnného dokumentu na společném setkání starostů
- doplnění a oprava analytické části souhrnného dokumentu na základě oponentského posudku
- stanovení problémových okruhů a cílů do souhrnného dokumentu
- ověření problémových okruhů ve fokusní skupině
- tvorba a stanovení indikátorů pro problémové okruhy a problémové cíle
- zpracování závěru, postupu tvorby strategie a finální úprava dokumentu.

5.5. Přílohy

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

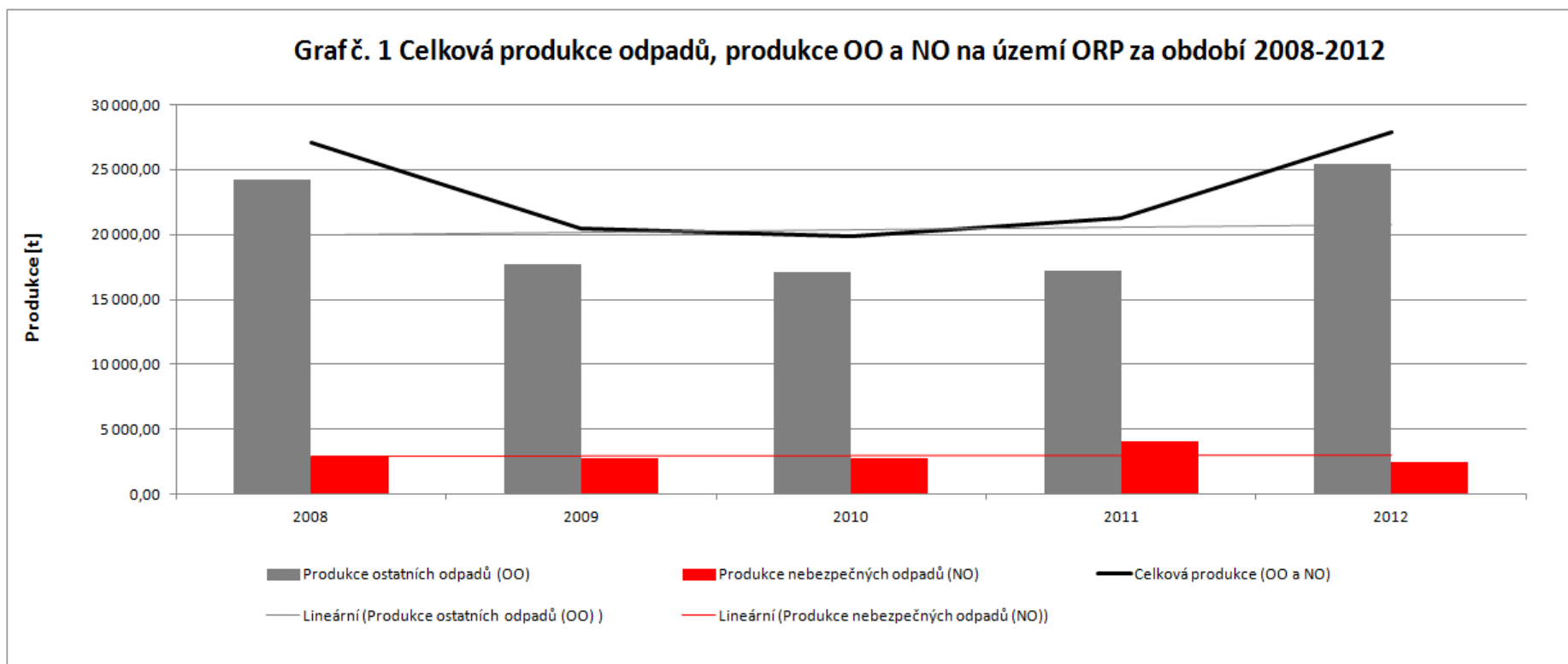
Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevyhovující (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	25 614,25	24 201,04	17 709,94	17 156,11	17 251,91	25 459,01	94,48	69,14	66,98	67,35
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	4 815,95	2 872,60	2 796,37	2 746,94	4 028,25	2 464,96	59,65	58,06	57,04	83,64
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-40,35	-41,94	-42,96
Celková produkce (OO a NO)	29 867,26	27 073,63	20 506,31	19 903,05	21 280,16	27 923,97	90,65	68,66	66,64	71,25
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-9,35	-31,34	-33,36
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		89,39		86,36		86,20		81,07		91,17
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		10,61		13,64		13,80		18,93		8,83
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		17 123		17 203		17 174		17 212		17 331
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 581,13		1 192,02		1 158,91		1 236,36		1 611,22
Měrná produkce OO		1 413,36		1 029,47		998,96		1 002,32		1 468,99
Měrná produkce NO		300,20	167,76	162,55	159,95	234,04	142,23			
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		55,88		54,15		53,28		77,96		47,38
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-44,12		-45,85		-46,72		-22,04		-52,62

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	172,12	44,58	274,17	253,53	125,71
200102	Sklo	O	0,01	0,05	0,00	2,35	0,80
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	0,04	0,00	0,06	0,62	1,47
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,90	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,04	0,26	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,31	0,25	0,44	0,04	0,13
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,00	2,40	0,00	0,06	2,13
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	0,68	1,20	1,73	0,82	1,12
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,28	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísla 200121 a 200123	N	0,05	0,01	0,02	0,00	0,01
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 200121, 200123 a 200135	O	0,06	0,07	0,15	0,00	0,00
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	68,00	0,00	1 301,10
200139	Plasty	O	2,07	14,94	3,71	4,08	46,07
200140	Kovy	O	84,01	8,69	9,52	38,86	21,88
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	0,00	0,00	129,00	0,00	3 490,21
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	125,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	4 938,58	4 056,33	4 254,40	4 224,73	5 040,81
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	105,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	1 128,92	822,40	811,29	808,04	732,35
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	943,18	1 043,33	1 170,61	1 185,28	1 227,69
150102	Plastové obaly	O	250,68	331,75	413,31	306,64	427,76
150103	Dřevěné obaly	O	174,15	87,39	172,62	193,06	199,81
150104	Kovové obaly	O	10,09	11,39	13,52	13,89	24,06
150105	Kompozitní obaly	O	1,86	3,48	17,21	32,92	27,35
150106	Směsné obaly	O	343,91	306,20	279,76	177,26	34,96

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
150107	Skleněné obaly	O	189,30	194,81	205,46	184,80	225,29
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	37,19	25,97	37,17	32,66	34,42
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	1,34	1,40	0,42	1,75	0,62
Celková produkce KO			8 385,56	6 956,62	7 991,49	7 461,93	12 965,81
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			6 239,66	4 925,71	5 537,86	5 287,24	10 693,79
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			2 881,36	2 240,74	2 757,43	2 524,69	7 559,92

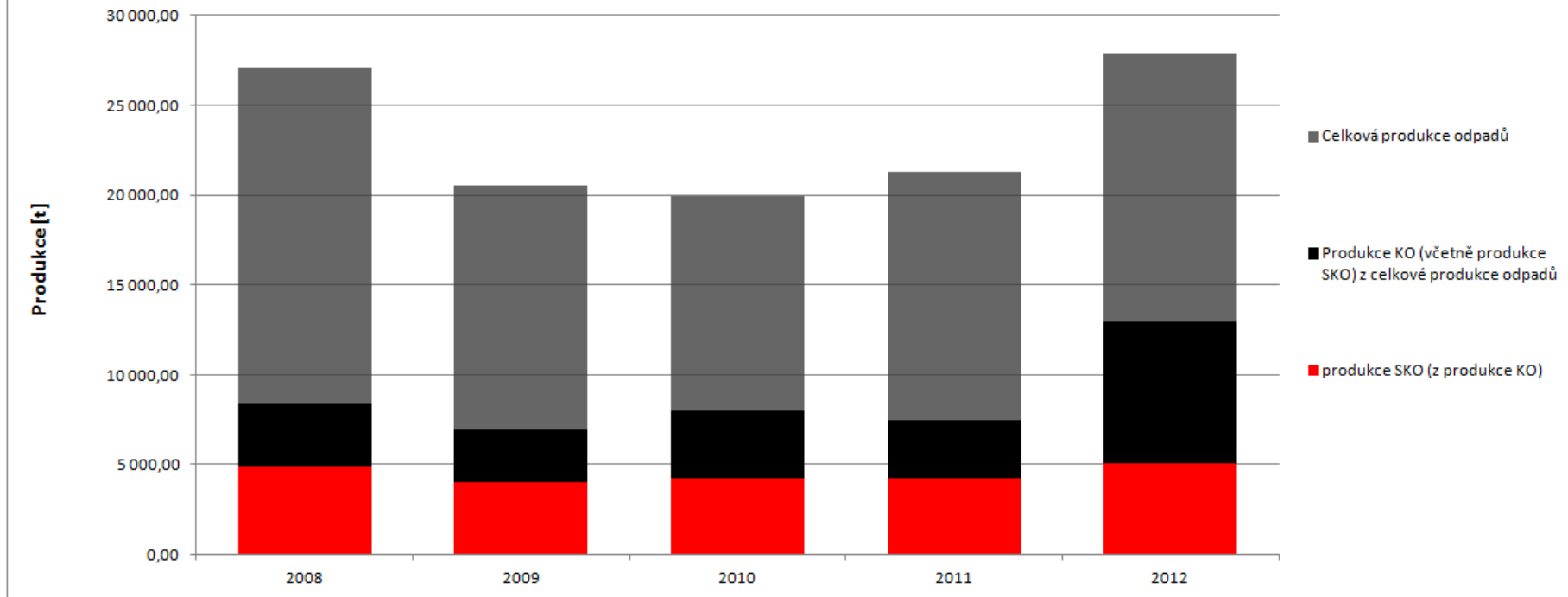
Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	27 073,63	20 506,31	19 903,05	21 280,16	27 923,97	-24,26	-2,94	+6,92	+31,22
Celková produkce KO	8 385,56	6 956,62	7 991,49	7 461,93	12 965,81	-17,04	+14,88	-6,63	+73,76
Celková produkce SKO	4 938,58	4 056,33	4 254,40	4 224,73	5 040,81	-17,86	+4,88	-0,70	+19,32
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	30,97		33,92		40,15		35,07		46,43
Podíl SKO na produkci KO	58,89		58,31		53,24		56,62		38,88
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	17 123		17 203		17 174		17 212		17 331
Měrná produkce KO	489,72		404,38		465,33		433,53		748,13
Měrná produkce SKO	288,42		235,79		247,72		245,45		290,85

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

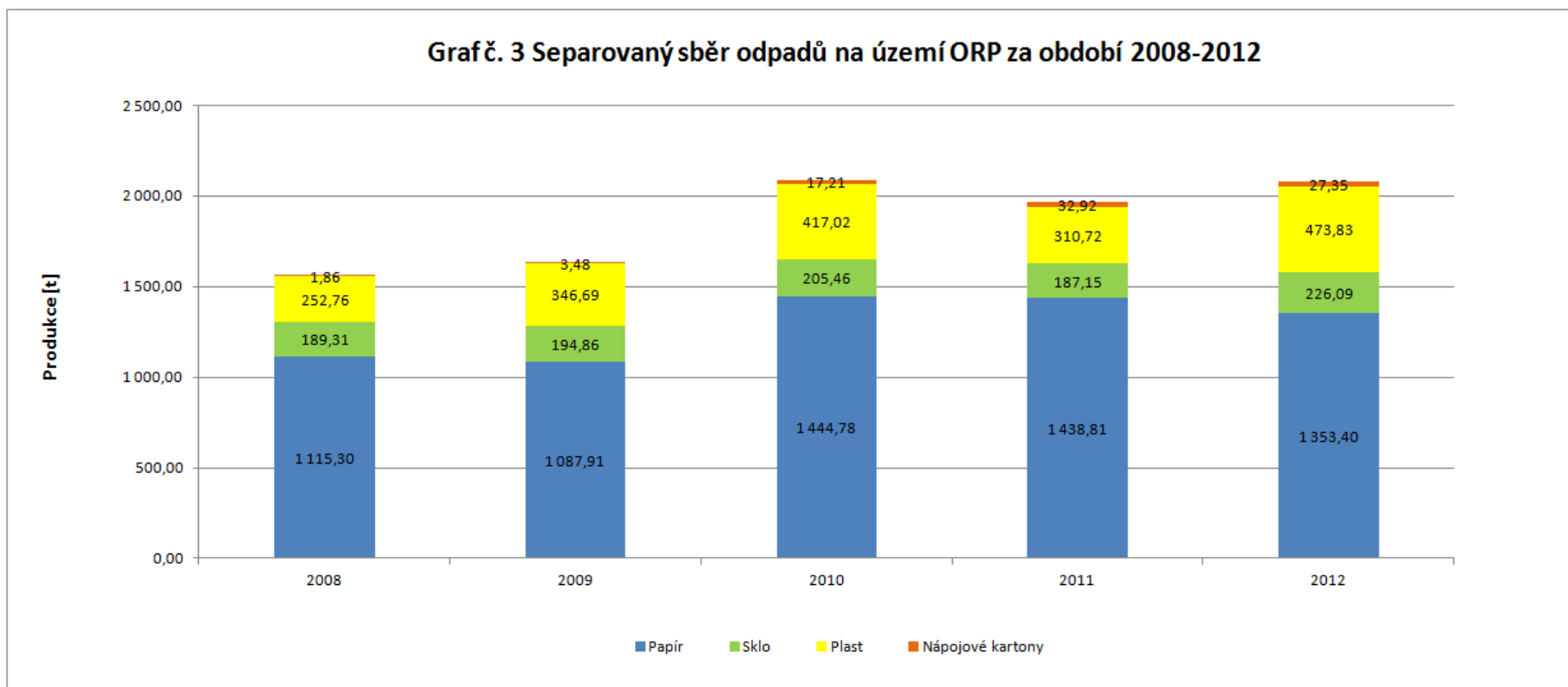

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	1 115,30	1 087,91	1 444,78	1 438,81	1 353,40	-2,46	+32,80	-0,41	-5,94
Sklo	150107, 200102	189,31	194,86	205,46	187,15	226,09	+2,93	+5,44	-8,91	+20,81
Plast	150102, 200139	252,76	346,69	417,02	310,72	473,83	+37,16	+20,29	-25,49	+52,49
Nápojové kartony	150105	1,86	3,48	17,21	32,92	27,35	+87,09	+394,42	+91,29	-16,91
Celkem separovaný sběr		1 559,23	1 632,93	2 084,47	1 969,61	2 080,67	+4,73	+27,65	-5,51	+5,64
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		17 123		17 203		17 174		17 212		17 331
Měrná produkce tříděného papíru		65,13		63,24		84,13		83,59		78,09
Měrná produkce tříděného skla		11,06		11,33		11,96		10,87		13,05
Měrná produkce tříděného plastu		14,76		20,15		24,28		18,05		27,34
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,11		0,20		1,00		1,91		1,58
Měrná produkce tříděného odpadu		91,06		94,92		121,37		114,43		120,05

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	91,00	19,16	9,12	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	33,14	26,49	28,84	35,23	29,62
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	2,10	2,40	2,08
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	21,71	6,02
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	1 473,69	390,57	431,45	291,61	247,45
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

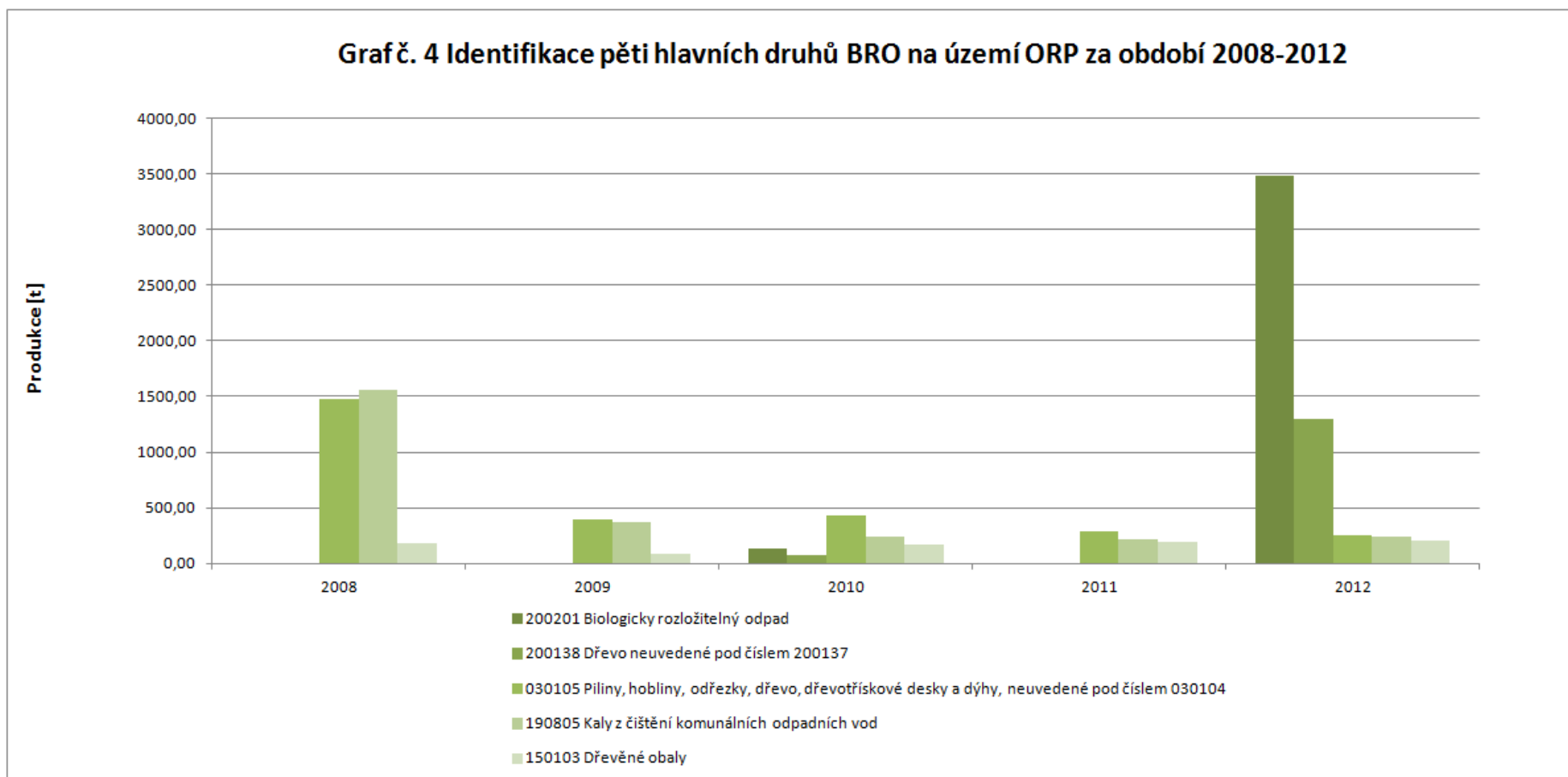
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klihovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	5,34	3,94	3,88	2,97	3,30
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	943,18	1 043,33	1 170,61	1 185,28	1 227,69
150103	Dřevěné obaly	O	174,15	87,39	172,62	193,06	199,81
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	0,00	0,96	2,18	0,00	0,00
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	1 565,00	372,45	238,40	215,32	235,59
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	6,10	11,30	9,30	7,90	12,60
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	172,12	44,58	274,17	253,53	125,71
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	0,04	0,00	0,06	0,62	1,47
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,90	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,04	0,26	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	2,40	0,00	0,06	2,13

200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	68,00	0,00	1 301,10
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	0,00	0,00	129,00	0,00	3 490,21
200301	Směsný komunální odpad	O	4 938,58	4 056,33	4 254,40	4 224,73	5 040,81
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	105,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	1 128,92	822,40	811,29	808,04	732,35
Celková produkce BRO			10 640,26	6 881,29	7 606,36	7 243,32	12 658,06

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

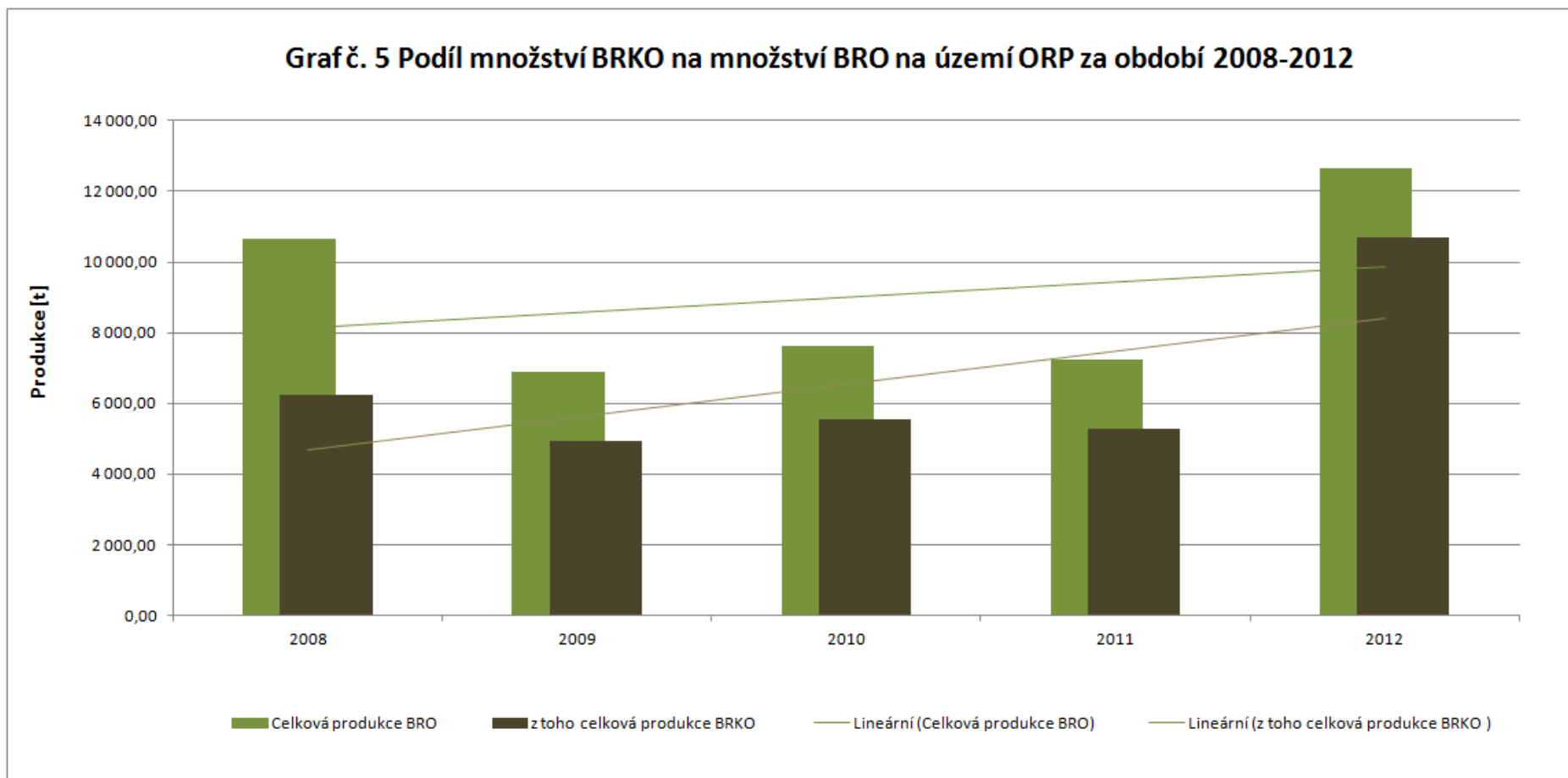
Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	10 640,26	6 881,29	7 606,36	7 243,32	12 658,06	-35,33	+10,54	-4,77	+74,75
z toho celková produkce BRKO	6 239,66	4 925,71	5 537,86	5 287,24	10 693,79	-21,06	+12,43	-4,53	+102,26
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	58,64		71,58		72,81		72,99		84,48
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	17 123		17 203		17 174		17 212		17 331
Měrná produkce BRO	621,40		400,01		442,90		420,83		730,37
Měrná produkce BRKO	364,40		286,33		322,46		307,18		617,03

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

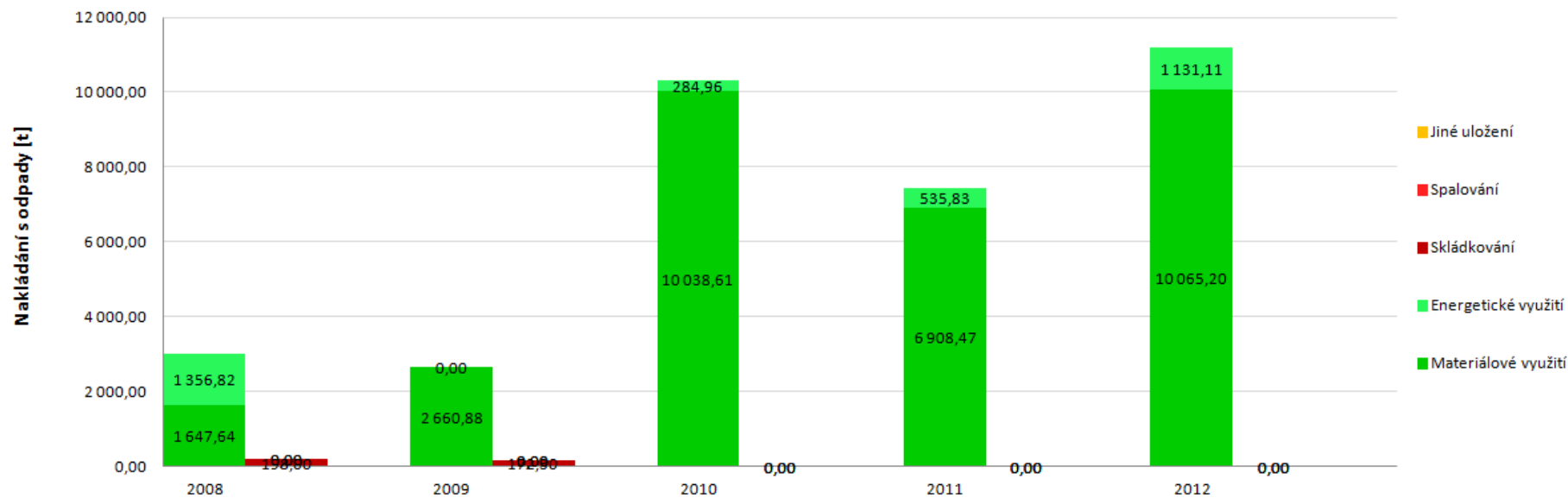
Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	4 250,47	1 647,64	2 660,88	10 038,61	6 908,47	10 065,20	38,76	62,60	236,18	162,53	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		14,23	6,09	12,98	50,44	32,46	36,05					
		Energetické využití	323,35	1 356,82	0,00	284,96	535,83	1 131,11	419,61	0,00	88,13	165,71
		Celkem vybrané způsoby využití	4 651,97	3 004,46	2 660,88	10 323,57	7 444,30	11 196,31	64,58	57,20	221,92	160,02
			Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		15,58	11,10	12,98	51,87	34,98	40,10					
Celková produkce odpadů		29 867,26	27 073,63	20 506,31	19 903,05	21 280,16	27 923,97					
Odstranění	Skládkování	176,81	198,00	172,30	0,00	0,00	0,00	111,99	97,45	0,00	0,00	
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						+11,99	-2,55	-100,00	-100,00	
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓				
			2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012						
			0	0	0	0						
			0	0	0	0						
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
	Celkem vybrané způsoby odstranění	198,00	172,30	0,00	0,00	0,00	-12,98	-100,00	0	0		

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

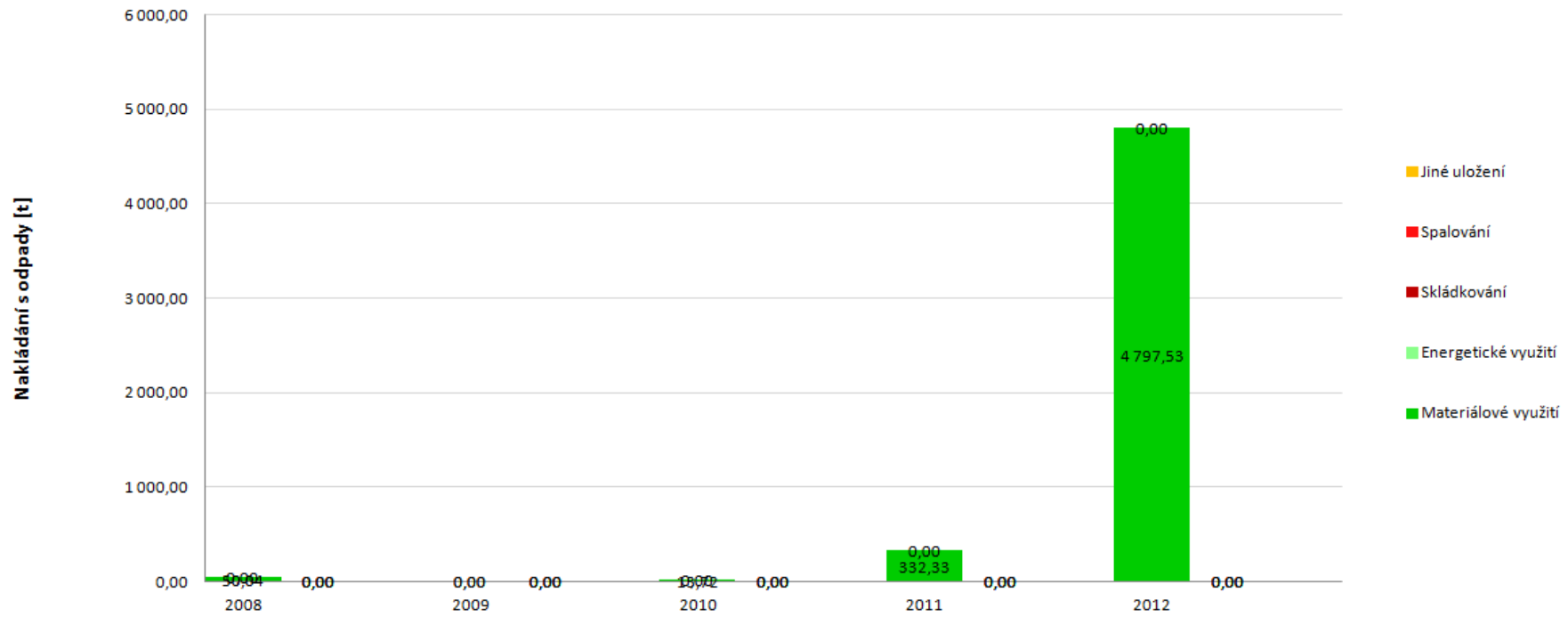
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	
KO	Využití	Materiálové využití	242,16	50,04	0,00	13,72	332,33	4 797,53	20,66	0,00	5,66	137,24	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			4,02	0,60	0,00	0,17	4,45	37,00	-79,34	-100,00	-94,34	+37,24	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	---	---	---	---	
		Celkem vybrané způsoby využití	222,56	50,04	0,00	13,72	332,33	4 797,53	22,48	0,00	6,16	149,32	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Meziroční změna [%] ↓			
		3,69	0,60	0,00	0,17	4,45	37,00						
	Celková produkce KO [t]			6 023,87	8385,56	6956,62	7991,49	7461,93	12965,81	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	0	0	0	0	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	0	0	0	0	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	

	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Grafč. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

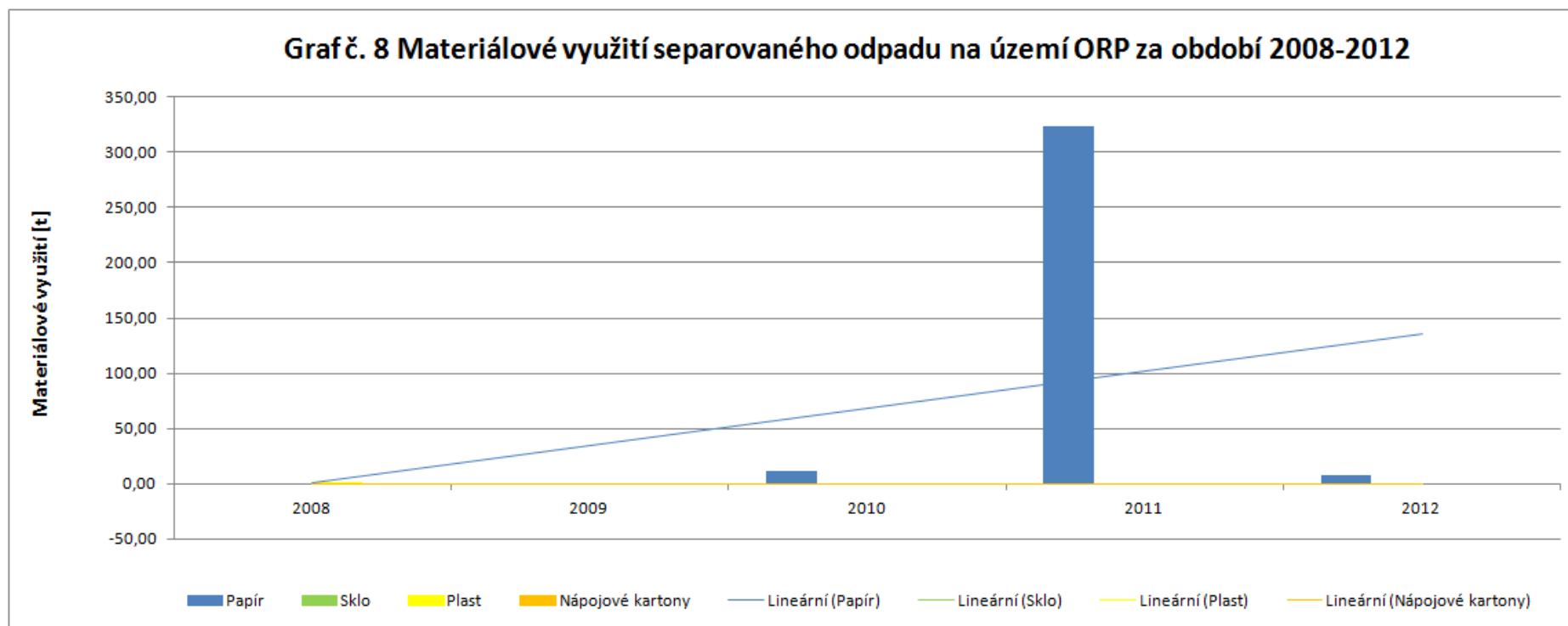
Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	11,72	323,33	7,31	0	0	+2659,49	-97,74
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

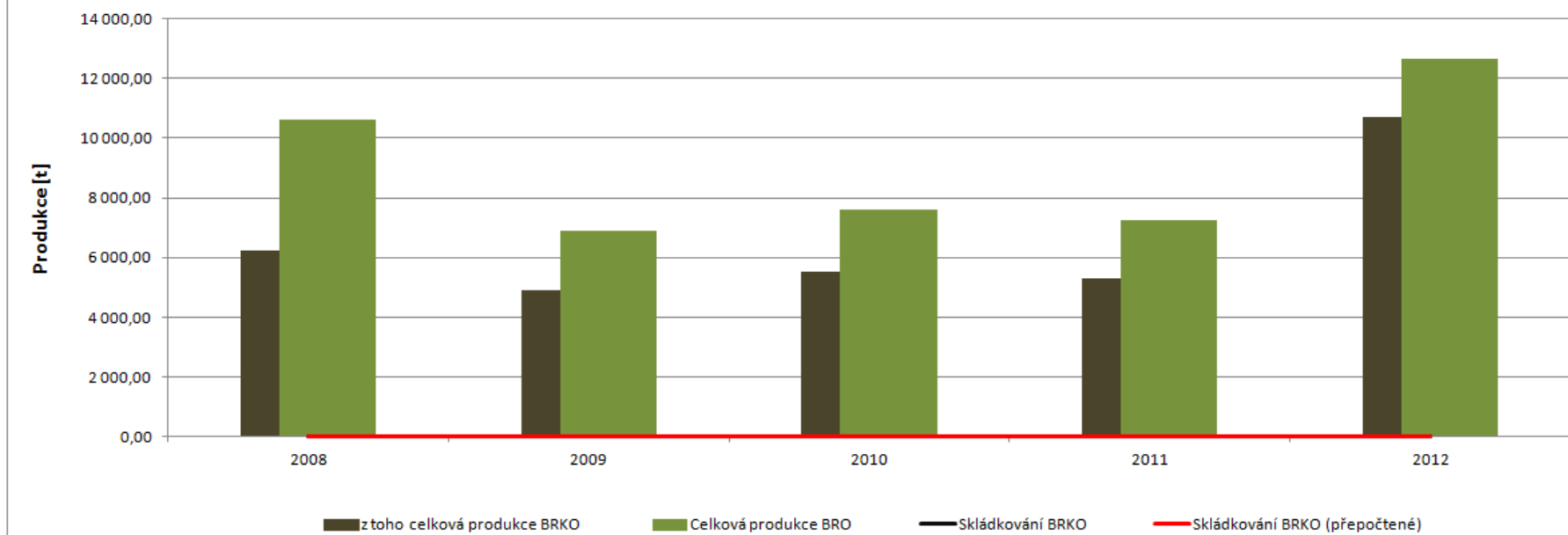
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BRO	Využití	Materiálové využití		1 619,00	385,59	283,65	763,77	5 128,30	-76,18	-26,44	169,27	571,44
		Energetické využití		1 356,82	0,00	284,96	535,83	1 131,11	-100,00	0	88,04	111,09
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	2,00	0,00	4 790,22	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	biologicky rozložitelné složky v odpadu											
	Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓										
		148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →					-100,00	-100,00	-100,00	-100,00		
							Meziroční změna [%] ↓					
	Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
							0,00	0,00	0,00	0,00		
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

6. Téma 4.: cestovní ruch

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

Úvod

V cestovním průmyslu, resp. v cestovním ruchu je důležité si uvědomit, že klíčovým subjektem je především cestující občan, který má různé představy k uspokojení svých zájmů, potřeb a tužeb. V tomto směru jsou oblasti uspokojování lidských potřeb různé. Pro někoho představují poznávání, pro dalšího potřebu kulturního a sportovního vyžití nebo to může být jen pouhá touha po odpočinku. Samozřejmě tyto potřeby nejsou pouze součástí cestovního ruchu, lze je uskutečňovat i ve volném čase obecně. Z rozhodnutí člověka cestovat profitují subjekty, které při této aktivitě využije. Mezi tyto profitující subjekty lze zařadit například cestovní kanceláře nebo cestovní agentury, veřejnou dopravu, stravovací a ubytovací zařízení nebo turistická informační centra. Cestovní ruch tak tvoří významnou složku nejen ekonomiky navštíveného regionu, ale i složku národní ekonomiky, která neustále vzrůstá. Z ekonomického hlediska přináší nová pracovní místa a podnikatelské příležitosti, čímž zvyšuje zaměstnanost. Zároveň vzniká potřeba rozšiřování profitujících subjektů. Budování zařízení cestovního ruchu podněcuje např. stavebnictví, ale i dopravu, bankovníctví a obchod. Tím vším se CR stává neodmyslitelnou součástí jak národní ekonomiky, tak běžného života lidí.

Kvalitní vybavenost a úroveň veřejných služeb je jeden z nejdůležitějších přínosných znaků cestovního ruchu. Také oživení folklóru nebo místních tradic umožňuje zvýšení kvality života a životní úrovně. Naopak rizika cestovního ruchu se odrážejí především na životním prostředí, a to zejména při překročení únosné míry návštěvnosti, kdy záleží na chování a činnosti návštěvníků. Škody se projevují na kvalitě půdy, vody, na památkách přírodních i historických apod.

Je nutné soustavné doplňování a zlepšování faktorů, které ovlivňují zájem návštěvníků, a to především ve smyslu materiálně-technické základny. Všeobecně je důležité zkvalitňování služeb a zvyšování spolehlivosti. A to především díky zvyšujícímu se tlaku cestujících občanů na kvalitu služeb a také z důvodu vysoké konkurence. Nezbytnými předpoklady pro atraktivitu destinace se tak stává péče o památky, pořádek a hygienu prostředí, také zajištění stravovacích a ubytovacích zařízení.

Poloha a vymezení destinace

Správní území ORP Humpolec se nachází na strategickém místě v okolí dálnice D1, uprostřed vzdálenosti mezi Prahou a Brnem, v malebném lesnatém koutu Českomoravské vrchoviny, v Kraji Vysočina, v bývalém okrese Pelhřimov. Správní území zahrnuje 25 obcí, 66 částí obcí, 80 základních sídelních jednotek a 52 katastrálních území. Celková katastrální rozloha správního území je cca 227,7 km².

Nadmořská výška se pohybuje kolem 550 metrů, nejvyšší kopce dosahují výšky téměř 680 metrů (Čejovský kopec - 678 m n. m., Krásná vyhlídka - 662 m n. m.). Na podobě krajiny se podílí z vodních toků nejvíce řeka Želivka, jejíž povodí je zahrnuto do III. pásma hygienické ochrany vodní nádrže Švihov. V místě, kde řeka Želivka překračuje hranice správního území, se nachází nejnížší bod vymezeného území. Českomoravská vrchovina jako celek, tedy její převážná část má charakter pahorkatiny s relativní výškovou členitostí 150 m. Humpolecká vrchovina je výškově členitější a je to nejvyšší podcelek Křemešnické vrchoviny, která se nachází při východní hranici s ORP Pelhřimov. Severojižním směrem prostupuje mohutný hřbet od obce Kejžlice (496 m n. m.) k

Humpolci (527 m n. m.) a odtud dále na jih na Mladé Bříště (510 m n. m.). Na tomto hřbetu vyniká vrch Orlík (678 m n. m.). Území **hydrologicky** spadá do povodí Sázavy, dílčímu povodí Pstružného potoka. Přes hřeben Krásná vyhlídka, Vystrkovický kopec a Havlův kopec, prakticky souběžně s trasou dálnice D1 vede povodí mezi dílčími povodími řeky Želivky a řeky Sázavy. Severní a jihovýchodní část území patří do povodí Sázavy. Jižní a západní část do povodí Želivky. Želivka vzniká soutokem Hejlovky a Jankovského potoka, který je součástí několika katastrů ORP Humpolec.

Dle **Atlasu cestovního ruchu** leží oblast v turistickém regionu Vysočina, avšak v území, které má z hlediska turistiky a rekreace charakter venkovské krajiny s průměrnými přírodními podmínkami pro rozvoj cestovního ruchu.

Základní charakteristika cestovního ruchu

V oblasti **kulturně-poznávací** je cestovní ruch realizován především v letní sezoně. Přirozeným centrem pro tuto formu cestovního ruchu je město Humpolec se svými historickými památkami a kulturními akcemi a obec Želiv. Další nejčastěji realizovanou formou cestovního ruchu je **rekreační a přírodní turistika**, která se opírá o několik středisek vázaných na zdejší vodní nádrž Trnávku, Sedlickou přehradu a vyrovnávací nádrž Vřesník. Rekreace je zde uskutečňována v letních měsících. Oblast je také vyhledávanou lokalitou pro chataření a chalupaření. Velký potenciál má město Humpolec pro kongresovou turistiku, což je jedna z dalších forem cestovního ruchu. Dobré podmínky nabízí Humpolecko i pro produkty venkovské turistiky (agroturistika, ekoturistika, ekoagroturistika). Zatím se však v této oblasti cestovní ruch realizuje velmi zřídka. Některé formy cestovního (např. lázeňský, incentivní, náboženský) se na území Humpolecka vůbec nevyskytují.

Území nespadá do žádné velkoplošné chráněné oblasti regionálního či nadregionálního významu (např. Národní park, CHKO apod.), není zde ani žádný přírodní park. Město Humpolec není městskou památkovou rezervací ani zónou a nenachází se zde žádná památka UNESCO. Národní kulturní památkou je klášter premonstrátů v Želivě a další významnou turistickou atraktivitou je zřícenina hradu Orlík s nově vybudovanou rozhlednou. Technické či vojenské památky se zde také nenachází.

Jižní částí území protéká Jankovský potok, který je národní přírodní památkou.

V oblasti cestovního ruchu lze hodnotit také **podnikatelskou aktivitu v území**, a to prostřednictvím počtu subjektů se sídlem na území ORP působících v odvětví ubytování, stravování a pohostinství vyjádřeném např. na počet ekonomicky aktivních obyvatel města. Obce Kraje Vysočina se prezentují spíše nízkou podnikatelskou aktivitou v cestovním ruchu např. ve srovnání s pohraničním územím Čech nebo Jesenickem a rovněž Humpolecko vykazuje při analýze spíše nízkou intenzitu podnikatelské aktivity (v roce 2012 bylo v pohostinství, ubytování a stravování registrováno 78 subjektů, což představuje 14,1 podnikatelů na 1000 ekonomicky aktivních obyvatel).

Vyjádřit lze do úrovně území také **turisticko-rekreační funkci** území chápanou jako poměr počtu lůžek k celkovému počtu obyvatel regionu. V regionu se nachází celkem 60 hromadných ubytovacích zařízení s lůžkovou kapacitou téměř 2700 lůžek. Na sto obyvatel území tak připadá 17 lůžek, takže turisticko-rekreační funkci regionu lze hodnotit jako průměrnou.

Na sledovaném území se nenachází žádná vodní nádrž regionálního významu, pouze několik menších vodních ploch spíše lokálního významu (Vřesník, Trnávka, Sedlice). Ve městě Humpolci se nachází koupaliště Žabák. Obyvatelé Humpolecka využívají ke koupání mimo výše zmíněných vodních ploch také Plačkovský rybník, tzv. Pařezáč.

Lokalita spadá do prostoru s příznivými podmínkami pro **běžecké lyžování**. Nachází se zde také krytý zimní stadion a přilehlý venkovní sportovní areál (Humpolec). Díky své poloze v blízkosti dálnice D1 se město Humpolec postupně stává střediskem **kongresového cestovního ruchu**.

Cestovní ruch je ve sledovaném území orientován především na mladé české rodiny s dětmi. Je pro ně charakteristické ubytování na jednom místě převážně v zázemí jedné z vodních nádrží. Zdržují se zde za účelem poznávání památek, sportu, turistiky, či cykloturistiky. Jejich nejčastějším turistickým cílem je zřícenina hradu Orlíku nad Humpolcem a vyhlídka z věže Kostela sv. Mikuláše v Humpolci. Druhou skupinou jsou klienti upřednostňující aktivní trávení volného času, ti využívají cyklotras a dalších pohybových aktivit. Mezi zahraniční návštěvníky patří především turisté z Nizozemí, Slovenska, Rakouska, Německa a Francie. Pro ně je typická půldenní, nebo jednodenní zastávka většinou za účelem využití stravovacího zařízení. Někteří z cizinců ale míří k rodnému domu Gustava Mahlera v Kalištích. Objevují se i hromadné výpravy za účelem návštěv atraktivit cestovního ruchu na Humpolecku. Hromadné návštěvy dětí a mládeže se zaměřují na Muzeum dr. Aleše Hrdličky a na včelařský skanzen, ale v posledních letech přestávají být tyto návštěvy ze strany škol a školských zařízení organizovány. Pivovar Bernard v Humpolci nejčastěji navštěvují hromadné skupiny turistů převážně středního věku. Město Humpolec je navštěvováno i skupinami sportovně založených občanů, kteří se tu zúčastňují týdenních či víkendových akcí pořádaných jak místními tak i cizími pořadateli využívajícími sportovní haly, sály a kluby v ubytovacích zařízeních. Zajímavou akcí je každoročně konaný Bernard fest, který do Humpolce přiláká na jeden víkend v srpnu stovky lidí nejen z Humpolce a okolí, ale také z celé České republiky.

V letních měsících se tradičně zdržuje na Humpolecku více hostů než v zimních měsících. Téměř polovina turistů zde vyhledává ubytování v chatových osadách, rekreačních střediscích a penzionech. Ne všechny oblasti a lokality Humpolecka jsou stejně atraktivní, turisticky využívány a navštěvované.

Potenciál a předpoklady destinace pro cestovní ruch

Bohatý přírodní, historický a kulturní potenciál vždy předurčoval Českou republiku stejně jako sledovaný region k intenzivnímu využívání pro turistiku a cestovní ruch. Stal se základem pro budování infrastrukturních zařízení a ubytovacích kapacit umožňujících jeho další zhodnocení. Jestliže se má potenciál cestovního ruchu uváženě využívat a adekvátně tomu budovat potřebná zařízení, je nutné vyhodnotit podmínky pro cestovní ruch způsobem, který poskytne komplexní obraz a klasifikaci území vhodných pro cestovní ruch nejen z hlediska kvality a specializace, ale i kapacitního využití, funkce, zatížení a vzájemné spolupráce.

V tab. č. 100 je v bodovém vyjádření uveden **potenciál cestovního ruchu** pro ORP Humpolec a sousedící území ORP. Jak je z tabulky patrné, sledované území má nízký celkový potenciál cestovního ruchu, který je negativně ovlivněn zejména potenciálem atraktivit, který je na velmi nízké úrovni. Naopak potenciál ploch a linií je na vysoké úrovni. Z tabulky je patrné, že vyšší potenciál mají ORP s většími městy, která mají logicky bohatší nabídku turistických atraktivit.

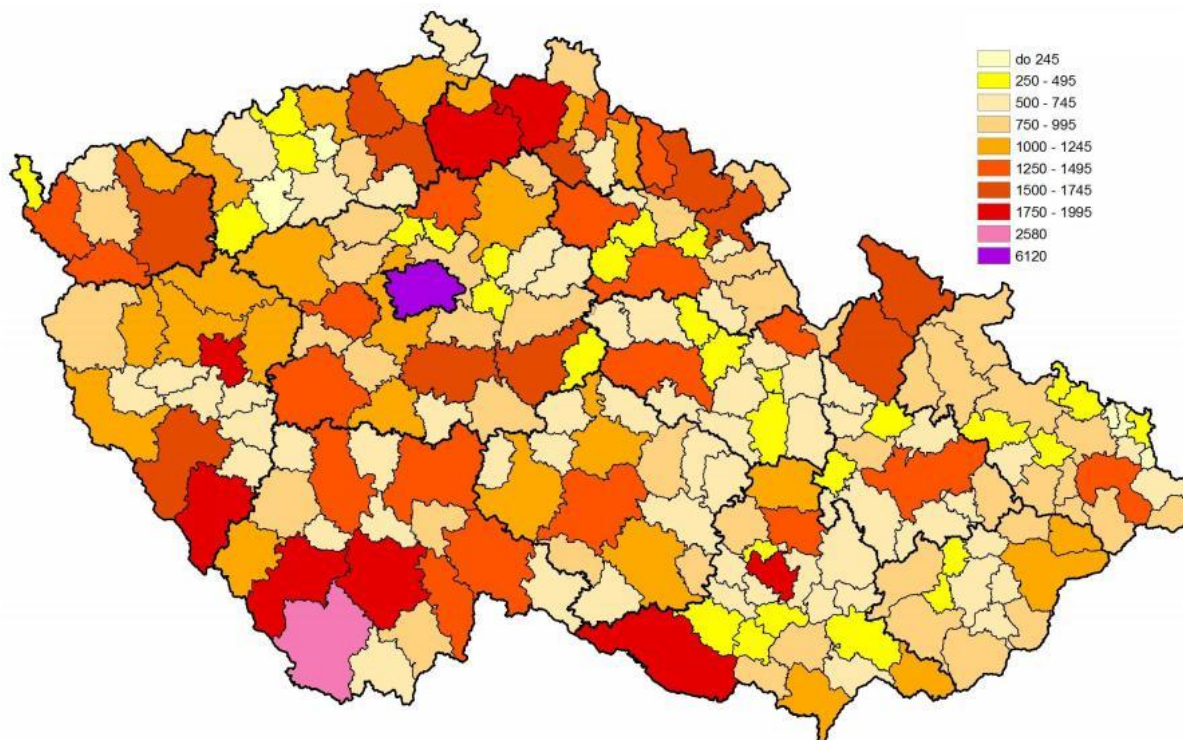
Celkový potenciál je tvořen potenciálem atraktivit cestovního ruchu (např. hrady, zámky, botanické zahrady, přírodní atraktivity) a potenciálem ploch a linií ovlivňujících cestovní ruch (např. krajinný typ, infrastruktura, vodní nádrže, řeky).

Tab. 100: Potenciál cestovního ruchu v obvodech ORP

Území ORP	Potenciál cestovního ruchu v bodovém vyjádření		
	celkový	atraktivit	plocha a linií
Havlíčkův Brod	1020	450	570
Humpolec	695	195	500
Jihlava	1380	870	510
Pelhřimov	1130	670	460
Světlá nad Sázavou	615	245	370
Vlašim	810	380	430

Zdroj: Ústav územního rozvoje

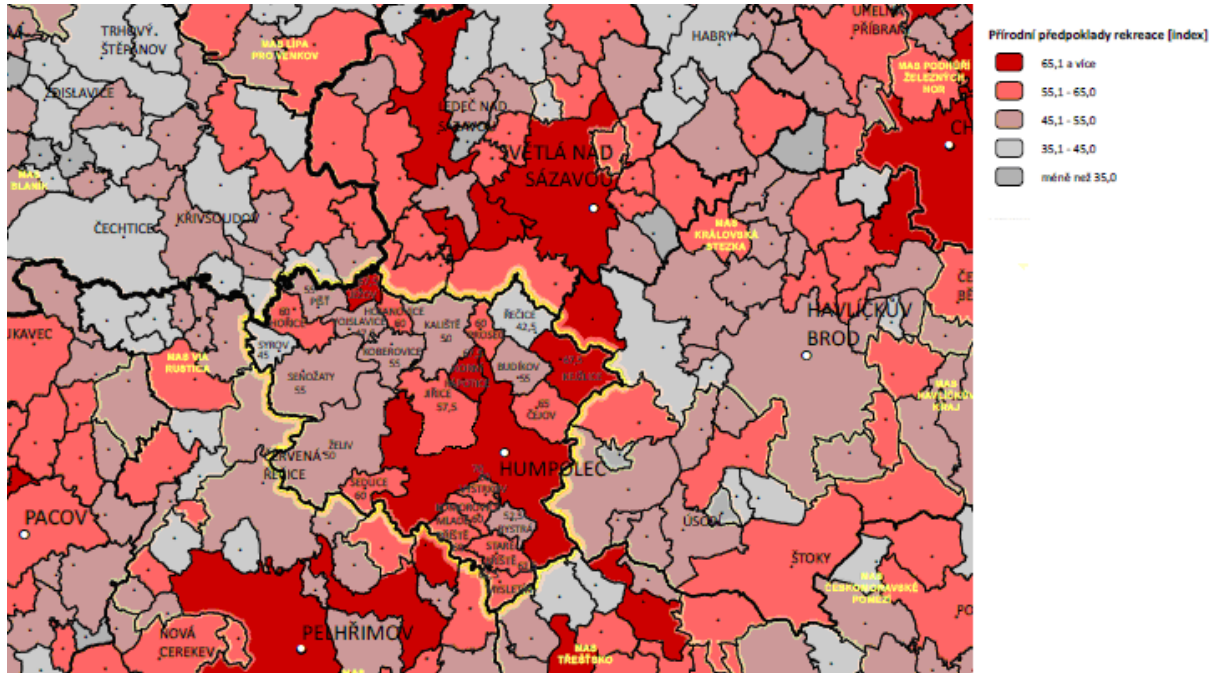
Obr. 5: Potenciál cestovního ruchu v obvodech ORP

Zdroj: Ústav územního rozvoje

Přírodní podmínky, resp. přírodní potenciál jsou rozhodujícími faktory většiny aktivit cestovního ruchu a rekreace. V celorepublikovém kontextu patří území ORP Humpolec mezi oblasti se středně velkými přírodními předpoklady rekreace. Lepší potenciál je v této oblasti v jihovýchodní polovině území. Nejlepší přírodní potenciál pro rekreaci (obrázek č. 6) má město Humpolec a několik menších obcí v jeho okolí především (Kejžlice, Horní Rapotice).

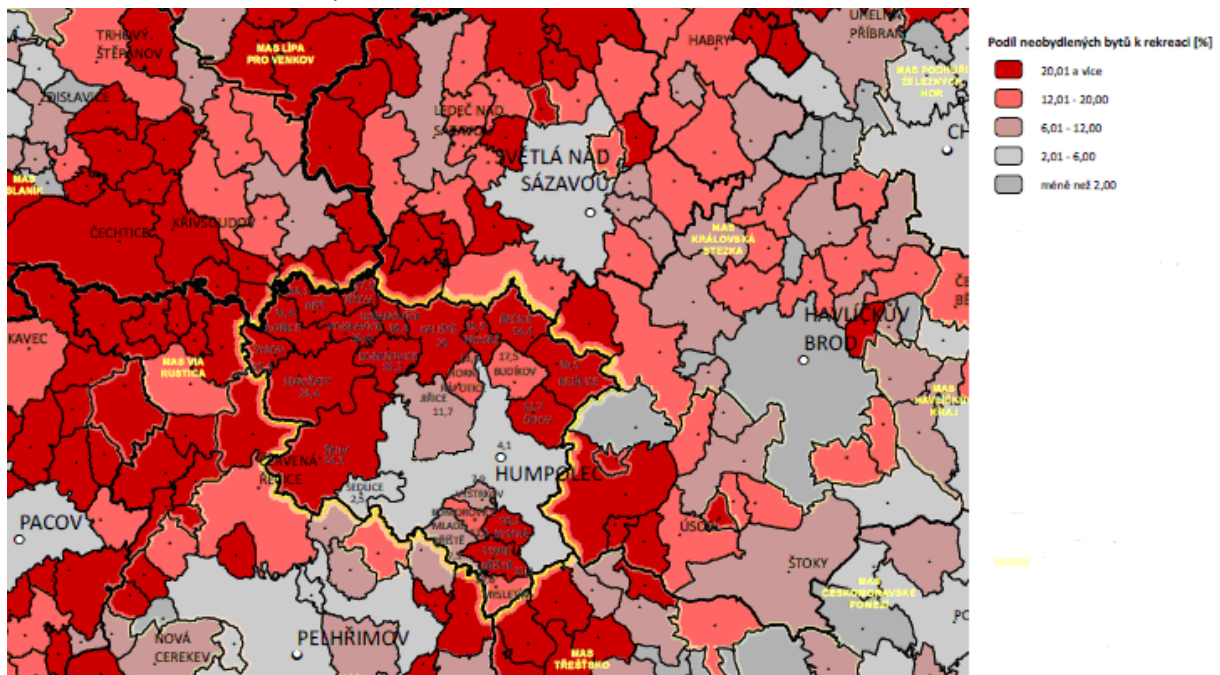
Obr. 6: Index přírodních předpokladů rekreace

Zdroj: MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka

Region z celorepublikového pohledu leží v oblasti s velmi vysokou koncentrací **druhé bydlení** (byty určené k rekreaci). Má totiž jak atraktivní přírodu, tak levnější nemovitosti (pomezí krajů) a dobrou dopravní dostupnost z Prahy. Nejvyšší koncentrace chat a chalup je v menších obcích v severozápadní polovině území, kde většinou tvoří více než 20 % podíl všech objektů (v obci Řečice dokonce přes 50 %) - viz. obrázek č. 7.

Obr. 7: Rekreční (druhé) bydlení

Zdroj: MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka

Vyjma výše uvedených předpokladů lze vysoký potenciál spatřovat v **kongresovém cestovním ruchu**, který je jedním z nejdynamičtější rostoucích druhů cestovního ruchu v rámci celé republiky. Významným odrazovým můstkem pro rozvoj tohoto typu cestovního ruchu je několikanásobné vítězství města Humpolce ve srovnávacím průzkumu "**Město pro byznys**", v němž jsou města hodnocena na základě 50 kritérií rozdělených do dvou oblastí: podnikatelské prostředí a přístup veřejné správy. Mezi silné stránky města byly v rámci tohoto celostátního žebříčku zařazeny především: dobře rozvinuté podnikatelské prostředí (vysoký podíl velkých zaměstnavatelů), nižší ceny vodného a stočného, dobrá lokalita – dálnice D1 (vzdálenost do Prahy 102 km, vzdálenost do Brna 109 km), spokojenost podnikatelů s dopravní dostupností, vysoký podíl učňů a studentů v odborném vzdělávání k počtu obyvatel, dobré hospodaření radnice (vysoká likvidita i nízké náklady na provoz dluhové služby), otevřenost radnice (úřední hodiny každý den do odpoledne bez polední přestávky a vysoká spokojenost podnikatelů s přehledností webu radnice.

Trendy cestovního ruchu a jejich dopad na území

Cestovní ruch je výrazně ovlivňován rychlým rozvojem internetu a sociálních sítí. Roste význam nejen nových komunikačních prostředků (mobilní telefon s různými funkcemi, iPad), ale i navigačních prostředků (GPS) a audiovizuálních prostředků (audioguide). Sílí tendence k rozvoji e-tourismu, CRS (customer relationship) a k využívání globálních distribučních systémů. Zároveň se zvyšuje množství a rychlost přenášených dat. Proto je nezbytné, aby veškeré turistické informace byly alespoň dostupné na internetu. Tuto službu zajišťuje prakticky pro celé území ORP Humpolec Městské kulturní a informační středisko v Humpolci prostřednictvím svých internetových stránek.

Z nejvýznamnějších a rychle rostoucích druhů cestovního ruchu lze jmenovat:

- sociální cestovní ruch – zaměřuje se na znevýhodněné skupiny obyvatel, které se člení do 4 skupin (mládež, rodiny s dětmi s nízkými příjmy, senioři, handicapovaní)
- aktivní turistika - sportovně a aktivně zaměřené pobyty venku v přírodě různé délky
- gay and lesbian tourism – cestovní ruch, jehož účastníky jsou homosexuálně a lesbicky orientovaní lidé, kteří jsou obecně považováni za velmi bonitní klientelu
- halal tourism – cestovní ruch odpovídající svými službami islámu (bez alkoholu, hotely pouze pro ženy, korán, speciální modlitebny)
- košer tourism – cestovní ruch odpovídající svými službami judaismu (oddělení mléčné a masné kuchyně, mikve, modlitebna);
- slow tourism – „zpomalený“ cestovní ruch (např. slow food v gastroturismu, nenáročná fyzická aktivity)
- couchsurfing – bezplatné ubytování cestovatelů založené na vzájemné reciprocitě
- responsible tourism – cestovní ruch s minimalizací dopadů na životní prostředí, důraz na jeho udržitelný rozvoj akcentující vedle životního prostředí i ekonomický a sociální pilíř
- adrenalinové a zážitkové formy s dobrodružnými prvky
- kulturní turismus – kombinace vysoké a každodenní kultury včetně gastronomie
- poznávání života a kultury navštívených destinací
- zábava – festivaly, eventy, noční život
- luxusní turismus
- spirituální turismus ve spojení se zdravotním turismem
- business turismus – obchodní cestující

Území ORP Humpolec nejvíce ovlivňuje trend zaměřený na **aktivní turistiku** - od výletů, dvoudenních (víkendových) pobytů až po delší rekreace (typu tzv. hlavní dovolené). Jedná se o velmi široký záběr sportovně - rekreačních aktivit, z nichž nejčastější vedle tradiční pěší turistiky je velmi oblíbená cykloturistika, lyžařská turistika a další moderní aktivity jako je kolečkové bruslení, putování na koních až adrenalinové disciplíny. Tyto aktivity logicky doprovází další činnosti jako je např. táboření, sportovně zábavní akce (pochody, sportovní i recesní soutěže, venkovní zábavy a koncerty...), ale také gurmánské a relaxační aktivity (rožnění, hody, rybaření, kondiční cvičení, masáže,...).

Díky své poloze, blízkosti dálnice D1 a několikanásobnému vítězství města Humpolec ve srovnávacím průzkumu "Město pro byznys" je oblast vyhledávaná **kongresovými, resp. business turisty**.

6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti

Kulturně historické památky

- **Premonstrátský klášter** - Klášter premonstrátů v Želivě, národní kulturní památka, byl založen v r. 1139 pražským biskupem Otou spolu s českým knížetem Soběslavem a jeho manželkou Adlétou, do něhož uvedli benediktiny z nedalekého opatství na Sázavě. Po deseti letech řád benediktinů vystřídali premonstráti, kteří zde působí dodnes. Na horním nádvoří se nachází opatský kostel Narození Panny Marie s dvěma věžemi, původně románský ze začátku 12. století. Premonstráti otevírají klášter veřejnosti, pořádají pravidelné prohlídky s výkladem a také hudební a další kulturní akce.
- **Hrad Orlík** - Zříceniny hradu se nachází přibližně 2 kilometry od Humpolce. Jeho počátky spadají do poslední třetiny 14. století. Jedním z původních majitelů byl Jindřich z Dubé. Od roku 1992 zde probíhají intenzivní stavební úpravy a hrad postupně získává svoji někdejší podobu. V současné době je možné jej navštívit v turistické sezóně, zpravidla od května do října. V tuto dobu zde také probíhají různé kulturní akce, country večery a historické jarmarky.
- **Muzeum Dr. Aleše Hrdličky** - Okresní muzeum bylo v Humpolci založeno roku 1895. V současné době se v něm nachází 5 expozic, stálá mineralogická sbírka a dva výstavní sály určené pro pravidelně se obměňující výstavy obrazů a jiných uměleckých děl. Muzeum nese jméno humpoleckého rodáka, antropologa Dr. Aleše Hrdličky, průkopníka teorie o jednotném původu lidstva.
- **Rodný dům Gustava Mahlera** - Rodný dům Gustava Mahlera je zařízen jako původní hostinec, v němž se světoznámý dirigent a hudební skladatel narodil. Z bývalého tanečního sálu je koncertní sál se stálou expozicí obrazů. Část domu slouží jako penzion. Ve spojení s Mahlerovou expozicí v Muzeu Dr. Aleše Hrdličky v Humpolci si návštěvníci mohou vytvořit dokonalý obraz o životě a díle tohoto hudebního génia. Dům je přístupný na základě tel. dohody se správcem objektu.
- **Skanzen Zichpil** - „Čtvrť“ Zichpil spolu s Židovským městem je lokalita, která se nalézá v Humpolci mezi Horním náměstím a hřbitovem. Židé se v Humpolci začali na tomto místě usazovat koncem 17. století. Pojmenování lokality „Zichpil“ je však prokazatelně starší, ale souvislá zástavba se zde nenalézala. Roku 1785 zde byl vystavěn dodnes unikátně zchovalý toleranční kostelík, který je prohlášenou nemovitou kulturní památkou.
- **Židovský hřbitov** - Nachází se na okraji města Humpolec v areálu lesoparku pod hradem Orlík. Leží také na trase naučné stezky Březina. Založen byl v roce 1719 a během své existence byl dvakrát rozšířen. Na hřbitově je přes 760 náhrobních kamenů, z nichž některé jsou umělecky velmi cenné. Mezi nejceněnější patří stély barokní a klasicistní. Na starších náhrobních jsou nápisy psané hebrejsky, na mladších pak německy a česky. Poslední pohřeb zde proběhl v roce 1948.

- **HLINÍKÁRIUM** - "Hliník se odstěhoval do Humpolce!" Kdo by neznal tuto památnou větu z legendárního českého filmu "Marečku, podejte mi pero!". Recesistické muzeum v Humpolci návštěvníkům prozradí, jak to s Hliníkem doopravdy bylo.
- **Včelařský skanzen** - Ojedinelý včelařský skanzen se nachází v zeleni uprostřed města Humpolec. Návštěvníkům představuje vymalované včelařské úly z různých koutů světa. Skanzen byl spolu se stálou včelařskou výstavou otevřen v roce 2007 při příležitosti 100 let včelaření na Humpolecku.
- **Vyhlídková věž kostela sv. Mikuláše** - První písemná zmínka o kostelu sv. Mikuláše v Humpolci se váže k roku 1233. Kostel byl vystavěn v gotickém slohu a během let prodělal několik stavebních úprav. Během cesty na vrchol věže lze ve třech mezipatrech shlédnout výstavy týkající se města i kostela.
- **Muzeum váhy** - Soukromá sbírka kuchyňských vah čítající více jak 1000 ks všech možných druhů vah z celého světa je v soukromých rukách pana Moravce a nachází se ve městě Humpolec. Založena byla již v roce 1979. Exkurze je možná po předchozí domluvě.
- **Orlovská myslivna u Kejžlice** - S hlubokými Orlovskými lesy a Orlovskou základnou u obce Kejžlice jsou spojeny počátky čs. skautského hnutí. Zakladatel skautingu A.B.Svojsík zde sepsal knihy Den v táboře a Český skaut, které se staly základem českého skautingu. Myslivna je v majetku humpoleckých skautů a v roce 1996 zde byla odhalena Svojsíkova pamětní deska.
- **Městská naučná stezka "Po stopách historie"** - Stezka má 10 zastavení u nejvýznamnějších budov v Humpolci a měří zhruba 4 km. Výchozím bodem je Horní náměstí, kde je soustředěn turistický informační servis – infotabule s mapou města a základními turistickými informacemi, turistická i cykloturistická mapa okolí města, a turistické a cykloturistické rozcestníky. Stezka byla vybudována v roce 2006 jako projekt Městského kulturního a informačního střediska v Humpolci.

Přírodní atraktivity

- **Naučná stezka Březina** - Naučná stezka, jejíž jméno je odvozeno od Otakara Březiny, ředitele zemědělské školy v Humpolci, vznikla z podnětu základní organizace Českého svazu ochránců přírody v Humpolci na konci 80. let a procházela nejzajímavějšími lokalitami v okolí hradu Orlíka. Po ukončení činnosti této organizace došlo během krátké doby k likvidaci většiny panelů a v terénu zůstalo patrné jen turistické značení. O obnově stezky se uvažovalo několik let, ale až v roce 2000 byl vypracován konkrétní projekt. Byla provedena obnova pásového terénního značení, jeho rozlišení a doplnění na obousměrné. Stezka začíná v nové části lesoparku u ZŠ Hradská a je okružní v celkové délce asi 10 km. V současné době je na její trase rozmístěno 16 panelů na jednotlivých stanovištích. Lze se na ni také napojit při cestě po modré turistické značce z Lipnice nad Sázavou a při cestě z obce Rozkoš na hrad Orlík po žluté turistické značce.

- **Stezka poznání** - Tato stezka se skládá ze třech částí: Havlíčkobrodsko, Humpolecko a Chotěbořsko. Svoji délkou 130 km je v současnosti nejdelší naučnou stezkou v EU. Modrá trasa mapující přírodní a kulturní památky na Humpolecku měří bezmála 40 km. Součástí stezky jsou naučné tabule, směrové tabule a odpočívadla. Stezku lze projekt na kole, autem nebo částečně i pěšky. Stezka poznání je projektem třech místních akčních skupin (Královská stezka o.p.s., Podhůří Železných hor o.p.s. a Společnost pro rozvoj Humpolecka, o.s.).

- **Jiřícká lípa** - V malebné vsi Jiřice se nachází staříčká vykotlaná Jiřícká lípa. Tento strom patří k nejcennějším přírodním památkám, jeho stáří se odhaduje na 800 let. Strom je dutý, dutina pojme až 10 osob, obvod kmene činí více než 5,5 m. Lípa je opředena mnohými pověstmi, tradice hovoří i o tom, že pod ní kázával Jan Želivský.

- **Jankovský potok, národní přírodní památka** - chráněné území zahrnuje tok a údolní nivu Jankovského potoka od jeho pramenů u obce Jankov po osadu Hojkovy v délce přibližně 13 km. Předmětem ochrany je oligotrofní (na živiny chudé) společenstvo vodního toku v čele s perlorodkou říční a navazující luční a rašelinná společenstva s vzácnými a ohroženými druhy rostlin a živočichů. V okolí vodního toku se vyskytují olšovo-jasanové luhy a iniciální stádia olšin na bývalých loukách. Díky přirozenému charakteru toku a údolní nivy se na lokalitě zachovala dnes vzácná oligotrofní společenstva ostřicových mokřadů, vlhkých a rašelinných luk, olšin a rákosin. Vegetaci mokřadních luk tvoří ostřicovo-mechová společenstva svazu Caricion fuscae a vlhké pcháčové louky svazu Calthion. Na podmáčených místech jsou vytvořeny ostrůvky vysokých ostřic a fragmenty přechodových rašelinišť. Ze vzácných druhů zde byly zaznamenány rosnatka okrouhlolistá, vachta trojlistá, prstnatec májový, všivec ladní, ostřice plstnatoplodá a tolije bahenní.

- **Lesopark pod Orlíkem** - Lesopark pod Orlíkem je dělen na dvě části, na starší rozsáhlejší komplex a na nový park nad rybníkem Dvorák. Park byl navržen jako přírodně krajinářský - tzv. anglický. Zde na místech původních plužin (úzkých políček) hospodářského dvora, byly vytvořeny nové cesty, políčka byla osázena stromovým a keřovými skupinami. Park vytváří přirozený přechod od krajiny extenzivně využívané, po krajinu přírodě blízkou. V areálu lesoparku se nachází i židovský hřbitov a dvě pověstmi opředená skaliska "Čertovka a Andělka". Park je vyhledávaným místem odpočinku místních obyvatel a turistů. Systémy remízku lákají i četné ptactvo a zvěř.

- **Štůly pod Orlíkem** - Nedaleko hradu Orlíku se v lese nachází téměř půlkilometrové pásmo hornických prací, jehož součástí je 100 metrů dlouhý a dobře zachovalý hlavní úsek hornických dobývek o hloubce 5 až 7 metrů se zavaleným dnem. Hlavní úsek dobývek pokračuje směrem k západu ve formě 20 – 30 m širokého pásma dobývek a odvalů o délce cca 170 m, které je následováno řadou mělkých průzkumných dobývek. K východu dobývky přecházejí ve vzájemně propojený systém prací. Ložisko bylo téměř kompletně vytěženo.

- **Kamenná Trouba** - je přírodní rezervace, která se nachází v katastru obce Kejžlice. Rezervace má výměru 62,97 ha. Důvodem ochrany jsou luční biotopy při meandrujícím Pstružném potoce. V severní části rezervace se nachází rybník Kamenná Trouba.

Podmínky pro turistiku

Na sledovaném území jsou vhodné podmínky **pro cykloturistiku, pěší turistiku, hipoturistiku, zimní turistiku a kongresový cestovní ruch.**

Humpoleckem prochází značená **cykloturistická trasa** č. 161 vedoucí až z Načeradce přes Košetice, Senožaty, Křelovice, Želiv do částí obce Kletečná a Hněvkovice a dále do centra Humpolce přes nádraží a dále na jih přes Vilémov do Bystré (celková délka 59 km). Na sever vede cyklostrasa č. 4155 vedoucí kolem vrcholu Orlík a klikatící se až na sever Kraje Vysočina do Habrů a do Vilémova (délka 16 km). V Kletečné se setkávají dvě cyklotrasy, a to číslo 1223, která vede z Pelhřimova přes Radětín, Krasíkovice, Kojčice, Vadčice, Milotice a z Kletečné dále do Smrdova, kde se napojuje na cyklotrasu č. 161 (celkem měří 13 km), a číslo 5211, která se za Kletečnou odpojuje od cyklotrasy č. 1223 směrem na Velký Rybník, Mladé Bříšřtě, Staré Bříšřtě a v Bystré se opět napojuje na cyklotrasu č. 161 (měří 10 km).

Jízdu na koni je možné absolvovat u chovatelů v obcích Mladé Bříšřtě (pan Sukdolák), Čejov (pan Grodl), Humpolec (Jezdecký klub Senior Horse, a.s., Školní statek Humpolec) a Komorovice (Agroklub, s.r.o.).

Územím procházejí značené **pěší turistické cesty** uvedené v následující tabulce. Důležité je především spojení s vrcholem a poutním místem Křemešník (765 m n.m.) prostřednictvím modré značky mířící na jih a se zříceninou Orlík a dále i vrcholem Orlík (678 m n.m.), která rovněž leží na modré turistické značce vedoucí z Humpolce severovýchodním směrem. Červená značka vycházející z Humpolce z náměstí na sever vede do Proseče přes tamější zříceninu a dále až do lesů Přírodního parku Melechov (715 m n.m.). Zelená trasa míří jednak na jihovýchod přes Větrný Jeníkov až do Jihlavy (část Pávov), ale také spolu se žlutou trasou spojují centrum města Humpolec s autobusovým nádražím a železniční stanicí, kde se rozdělují. Zelená značka směřuje na západ přes Hněvkovice k toku řeky Želivky, podél níž vede až na rozcestí u Sedlic, kde se spojuje s regionálně významnou červenou značkou. Žlutá značka míří na jihozápad do Kletečné, kde se napojuje na jinou zelenou značku.

Tab. 101: Pěší trasy procházející územím ORP Humpolec

Barva	Průběh pěší trasy
červená	Humpolec – Humpolec, Světlický Dvůr – Proseč – Rejčkov – rozc. Rohule
modrá	Kamenice nad Lipou - Křemešník - Mladé Bříšřtě - Komorovice - Humpolec – Lipnice nad Sázavou – Závidkovice - Světlá nad Sázavou
zelená	Jihlava-Pávov - Větrný Jeníkov - Humpolec – Humpolec, Hněvkovice – Sedlice
žlutá	zřícenina Orlík - Humpolec - Kletečná
zelená	Mladé Bříšřtě – Humpolec, Kletečná – Sedlická přehrada, rozc.

Zdroj: www.mapy.cz

Na území ORP Humpolec se v současné době nachází bezmála 70 km **turistických běžeckých tras**. Tyto trasy jsou průběžně a v závislosti na vhodných sněhových podmínkách udržovány. Nejdelší je trasa A, která měří 40 km, dále trasy B a C s délkou 29 km a nejkratší je trasa D měřící 11 km.

Tab. 102: Běžecké trasy na území ORP Humpolec

Znač.	Průběh trasy
A	Humpolec – areál školního statku – Čejov – Kejžlice – Lipnice n.S. – Loskoty – Bratroňov – Kojkovičky – Jedouchov – Leština – Panský les – Rozkoš - Humpolec
B	Humpolec – sport. areál v Okružní ulici – U sv. Václava – Plačkov – Mikulášov – Krasoňov – St.Bříšťě – Lipovky – Krásná vyhlídka – Humpolec
C	Humpolec Litochleby - Radostín - Německo (Háj) - Kaliště - Proseč - Pustolhotsko - Záběhlíce - Proseč - Kaliště - Německo - Brunka, Peruš - Litochleby
D	Humpolec – Brunka – Horní Rápotice – Svěborka – Radostín a větší okruh - Humpolec - Želiv

Zdroj: MĚKIS Humpolec

Ostatní atraktivity

- **Exkurze v Rodinném pivovaru Bernard** - Součástí exkurze je odborný výklad spojený s historií pivovaru, prohlídka pivovarských budov, ochutnávka nepasterizovaného piva a dárek.
- **Lamy na Školním statku** - Školní statek v Humpolci nabízí kromě prohlídky hospodářských zvířat a koní také možnost seznámit se s volně se pasoucími peruánskými lamami, mongolskými ovci a kamerunskými kozičkami. Celý areál je zdarma přístupný veřejnosti.
- **Přehrady na Želivce, hydroelektrárna** - Malá přehrada u obce Želiv zadržuje vodu nepravidelně pracující hydroelektrárny, která je postavená cca 2 km odsud. Velká Sedlická přehrada v blízkosti obce Sedlice zadržuje vodu ze dvou pramenných ramen řeky Želivky. 800 metrů dlouhý tunel vytesaný ve skále přivádí vodu do hydroelektrárny nad Malou přehradou. Toto unikátní dílo bylo postaveno v roce 1927.
- **Přehrada Trnávka a raftový kanál** - U obce Želiv se nachází přehrada Trnávka, která je v současné době vyhledávanou rekreační oblastí. Pod hrází nádrže je uměle vybudovaný kanál, kde se několikrát do roka konají závody vodního slalomu a sjezdu kajaků a raftů.
- **Vojslavický most** - Jedná se o unikátní dvoupatrový dálniční most přes řeku Želivku mezi obcemi Vojslavice a Pišť. Nižší patro bylo postaveno začátkem 2. sv. války. Požadavkům na dálniční most však starý most nevyhovoval, a proto byl ve výšce 12 metrů nad původním mostem postaven nový, rovnoběžný s původním spodním mostem. Silnice vedoucí spodním patrem spojuje obce z obou stran řeky a slouží pouze místní dopravě.
- **Skákací boty** - Pod tímto názvem MĚKIS v Humpolci nabízí novu zážitkovou atraktivitu. Na těchto botách mohou dovádět děti i dospělí, muži i ženy, neexistuje zde žádné věkové omezení. Na skákacích botách může skákat každý, kdo se vejde do váhové kategorie 30 - 120 kg.

- **Sportovní zařízení** - Hlavní úlohu v oblasti sportovní vybavenosti plní dva areály nacházející se v Humpolci na Tyršově náměstí a na ulici Okružní. První z nich provozuje TJ Jiskra Humpolec. Sportovní areál nabízí tato zařízení: sportovní halu, sokolovnu a atletický stadion. Druhý sportovní areál provozují Technické služby Humpolec, s.r.o. Areál zahrnuje tato sportoviště: krytý zimní stadion (hokej, veřejné bruslení), dvě fotbalová hřiště (s umělým a přírodním trávnikem), letní venkovní koupaliště Žabák (plavecká i relaxační část), lanové centrum Pavouk a hřiště na skateboarding, normální i plážový volejbal a na tenis.

Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

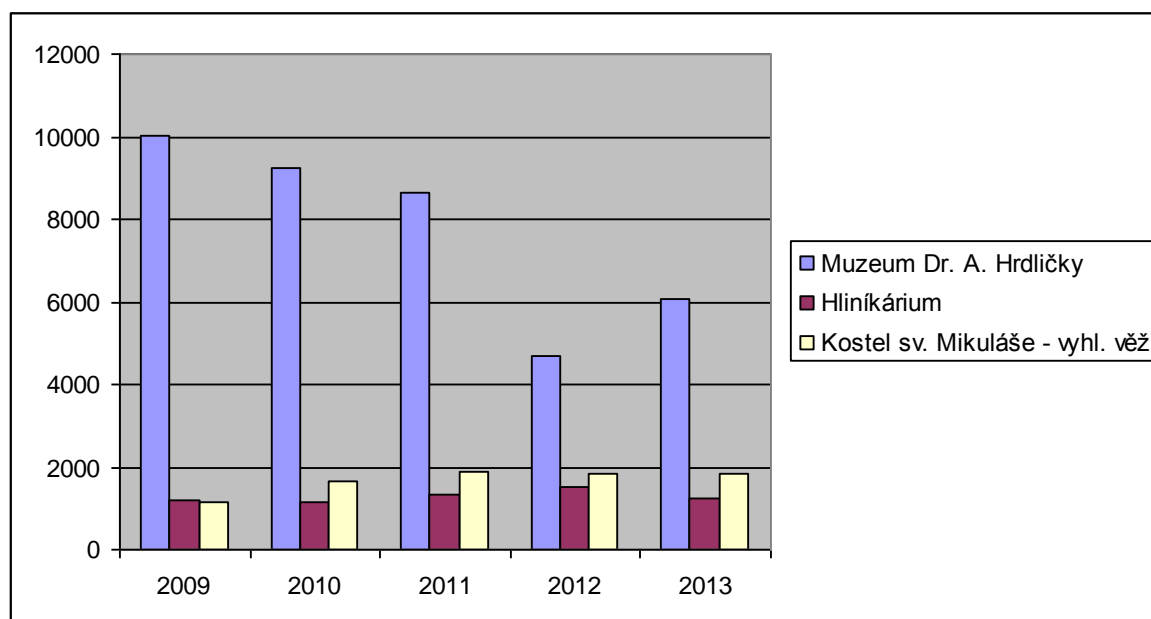
Oblast nepatří mezi příliš vyhledávaná území a je spíše okrajovou lokalitou v cestovním ruchu. Sledované území je především vyhledávané pro klid, zachovalou přírodu a relaxaci v krajině. K významným přírodním předpokladům existence a rozvoji cestovního ruchu patří přirozeně nebo uměle vybudované vodní plochy. V ORP Humpolec je touto vodní plochou nádrž Trnávka. Využití vodní nádrže je omezeno výlučně na vrchol letní sezóny a je výrazně ovlivněno řadou klimatických faktorů. Větší návštěvnost můžeme pozorovat u vybraných kulturních akcí a historických památek.

Tab. 103: Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

Objekt	Počet návštěvníků za rok				
	2009	2010	2011	2012	2013
Muzeum Dr. A. Hrdličky	10031	9241	8654	4686	6064
Hliníkáríum	1202	1159	1326	1518	1241
Kostel sv. Mikuláše - vyhl. věž	1158	1662	1869	1850	1843
Celkem	12391	12062	11849	8054	9148

Zdroj: MĚKIS Humpolec

Graf č. 11: Návštěvnost vybraných atraktivit

V destinaci je nejvíce navštěvován premonstrátský klášter v Želivě (cca 6000 návštěvníků ročně) a Muzeum Dr. A. Hrdličky v Humpolci. Skokový pokles návštěvnosti u Muzea Dr. A. Hrdličky byl v roce

2012 způsoben faktem, že od tohoto roku přestaly výstavy v muzeu navštěvovat hromadné školní výpravy. Ostatní sledovaná zařízení vykazují mírně rostoucí trend návštěvnosti - viz. tab. 103.

V porovnání s okolními ORP na Vysočině Humpolecko nikterak nevybočuje, ale spíše leží v jejich stínu. Vysočina obecně nepatří mezi vyhledávané destinace cestovního ruchu, nicméně je to region s otevřenými možnostmi rozvoje cestovního ruchu do budoucna.

Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytíženost

Nejvyšší počet lůžek se nachází v katastrálním území města Humpolce a v zázemí dvou vodních nádrží katastrálního území obce Želiv. Počet lůžek zde nabývá hodnot kolem tisíce v obou zmíněných oblastech. Humpolec je díky historickému zázemí a dopravní poloze takřka předurčen k zastoupení vyššího počtu ubytovacích zařízení oproti ostatním obcím, které nevynikají přírodními nebo jinými atraktivitami. Převažuje zde ubytování v soukromí, které nabízí svým hostům klid a rodinnou atmosféru. Vzhledem ke kvantitě lůžek v Humpolci převažují turistické ubytovny, penziony a hotely. Tato ubytovací zařízení jsou v menší míře využívána jako přechodné bydlení především pro zaměstnance CT Parku u dálnice D1. Hotely slouží spíše zástupcům zahraničních investorů při školeních. Přírodními atraktivitami ve sledovaném území dominuje katastrální území obce Želiv, které kvantitativně předčilo město Humpolec v počtu lůžkových kapacit. Díky vodním nádržím je v této lokalitě vysoký počet ubytovacích zařízení a v přímé úměrnosti nabývá i počet lůžkových kapacit. Nulové hodnoty dosahují obce v severozápadní okrajové oblasti sledovaného území, které se nacházejí ve třetím ochranném pásu vodní nádrže Švihov. Další skupina s nulovými hodnotami se nachází v severovýchodní oblasti sledovaného území. Nulové hodnoty lůžkových kapacit jsou zde zapříčiněny neatraktivností a vzdálenější polohou od města Humpolec. Obce Vystrkov, Komorovice a Mysletín, které také vykazují v počtu lůžek nulové hodnoty, jsou turisticky nezajímavé oblasti s menším počtem přírodních atraktivit. Za zmínku stojí katastrální území obce Mladé Bříště, kde se nachází Tábor Zálesí. Ten jako turistická ubytovna disponuje velkým počtem lůžek. Obec Kaliště vykazuje čtvrtý nejvyšší počet lůžek díky Penzionu Mahler a především díky Chalupě na Bělci. Ta podobně jako Tábor Zálesí disponuje velkou lůžkovou kapacitou, protože je v letním období využívána jako dětský tábor. Zbývající obce mají v porovnání s obcí Želiv a městem Humpolec nepatrné množství lůžek s převahou lůžek v soukromém ubytování.

Kapacita hromadných ubytovacích zařízení bývá **plně vytížena** pouze během letní sezóny nebo v době pořádání kulturních či sportovních akcí v regionu.

Tab. 104: Počet ubytovacích objektů, počet a hustota lůžek

Obec	Celkem objektů	Celkem lůžek	Hustota lůžek lůž./km ²
Budíkov	2	14	2,1
Bystrá	1	4	1
Čejov	2	14	1,8
Hojanovice	0	0	0
Horní Rápotice	0	0	0
Hořice	0	0	0
Humpolec	25	1084	21
Ježov	0	0	0
Jiřice	1	48	3,5
Kaliště	3	98	7,9
Kejžlice	2	35	3,1
Koberovice	1	10	1,4
Komorovice	0	0	0
Mladé Bříště	3	251	45,4
Mysletín	0	0	0
Píšť	0	0	0
Proseč	0	0	0
Řečice	0	0	0
Sedlice	0	0	0
Senožaty	1	4	0,2
Staré Bříště	1	6	1,1
Syrov	0	0	0
Vojslavice	0	0	0
Vystrkov	0	0	0
Želiv	18	1125	43,5
Celkem	60	2693	11,8

Zdroj: Hromadná ubytovací zařízení České republiky, MĚKIS Humpolec, vlastní průzkum

Z výše uvedené tabulky je patrné, že ve vymezeném území dominují dvě katastrální území, a to Humpolec a Želiv. Pouze 12 obcí z celkových 25 disponuje ubytovacím zařízením. Mladé Bříště s hustotou 45,4 lůžek na km² dominují díky turistické ubytovně. Želiv, který vykazuje také větší hustotu lůžek (43,5 lůžka na km²), dominuje v celkovém počtu lůžek s 1125 lůžky. V rámci hustoty lůžek na km² v ostatních obcích, které disponují ubytovacím zařízením, vykazuje vyšší hustotu město Humpolec s 21 lůžky na km² a obec Kaliště. Zbývající obce s ubytovacím zařízením nepřevyšují ani 5 lůžek na km², což je způsobeno buď velkou rozlohou správního území, nebo malým počtem samotných lůžek. Průměrná hodnota hustoty lůžek je 11,8 lůžek na km², tuto hodnotu přesahují pouze tři obce.

Tab. 105: Lůžková kapacita dle kategorie ubytovacích služeb

Kategorizace ubytovacích zařízení	Počet objektů	Počet lůžek	Prům. počet lůžek na ubytovací zařízení
Hotel	8	456	57
Penzion	9	335	37
Turistická ubytovna	10	929	92
Chatová osada	9	578	64
Kemp	3	140	47
Ubytování v soukromí	21	255	12

Zdroj: Hromadná ubytovací zařízení České republiky, MĚKIS Humpolec, vlastní průzkum

Hotely ve sledovaném území Humpolecka nabízí svým klientům 456 lůžek v osmi objektech. Standardní služby nabízí pouze jeden hotel – Hotel Jirmásek - Orlík, který se nachází v Humpolci. Z celkového počtu osmi hotelů je pět těchto ubytovacích zařízení vymezeno jako nadstandardní v rámci doprovodných služeb. Náleží sem doprovodné služby v podobě posilovny, tělocvičny, učeben vybavených pro školení nebo služby zajišťující jízdu na koni apod. Hotely s nadstandardními službami nalezneme v Humpolci a v Želivě, kde Hotel Na Kocandě dle oficiální klasifikace má jednu hvězdičku a Opatství Želiv dvě hvězdičky. Zbylé dva objekty spadají do exklusivní úrovně a navíc nabízí doprovodné služby v podobě masáží, sauny, nebo fitness. Hotel Kotyza v Humpolci je dle oficiální klasifikace ohodnocen čtyřmi hvězdičkami. Hotel je na svých webových stránkách označován jako kongresový určený právě pro kongresovou turistiku, semináře, školení, společenská setkání, ale i pro rodinnou rekreaci. Objekt v Rekreačním středisku Trnávka, který je označován jako hotel, se nesoustředí pouze na kongresovou turistiku, ale také na sportovní vyžití a následnou regeneraci. Rekreační středisko nejen pro hotelové hosty, nabízí možnost rekondičních a ozdravných pobytů v atraktivní přírodní lokalitě.

Penziony jsou zastoupeny počtem devíti objektů ve sledovaném území s celkem 335 lůžky. Standardní doprovodné služby nabízí dva penziony v Humpolci - Penzion Na Mlýnku a Penzion Vyšehrad a penzion Sedlácký dvůr v Jiřicích. Tyto dva penziony nabízí menší množství doprovodných služeb. V nadstandardním zařazení se vyskytují tři penziony. První se nachází v obci Kaliště, kde je penzionem nově zrekonstruovaný rodný dům Gustava Mahlera, jež nabízí koncertní sál, možnost konání seminářů, svateb nebo různých kurzů a jeden pokoj má bezbariérový přístup. Dalším je Penzion Trnávka (v současné době je uzavřena hledá se nový provozovatel) v zázemí stejnojmenné vodní nádrže a Penzion Růže, který se nachází v Humpolci. Exklusivní doprovodné služby poskytují čtyř objekty. V kategorii penzion ve vymezeném typu exklusive byl oficiální klasifikací oceněn čtyřmi hvězdičkami Penzion Fontána. Penzion nabízí služby, jako jsou kontinentální snídaně nebo snídaně formou bufetu, jednací místnost nebo lobby bar v klidném prostředí na okraji města Humpolec. Další exklusivní služby penzionů ve sledovaném území jsou např. fitcentrum, masáže, sauna nebo wellness centrum (např. penzion Sedlácký dvůr v obci Jiřice). Další možnosti ubytování v regionu poskytují **rekreační střediska** Kletečná a Želivka, která nabízejí sportovní využití, společenské místnosti apod.

Turistické ubytovny jsou ve sledovaném území zastoupeny celkovým počtem 10 objektů. Tento počet řadí turistické ubytovny na druhé místo v celkovém zastoupení objektů. Mají nejvyšší lůžkovou kapacitu 929 lůžek a většina se nachází ve městě Humpolec nebo v katastrálním území obce Želiv většinou v blízkosti jedné z vodních nádrží. Mezi turistické ubytovny jsou zařazeny mimo jiné Domov mládeže a ubytování na školním statku v Humpolci.

Chatových osad nalezneme celkem devět v sedmi střediscích s počtem 578 lůžek. Nacházejí se zejména v zázemí vodních nádrží v katastrálním území obce Želiv a města Humpolec. Doprovodné služby jsou stejným podílem zastoupeny v nadstandardních a exklusivních službách. Standardní je zde pouze Veřejné turistické tábořiště Český autoklub, které disponuje hřištěm a restaurací.

Kempy jsou ve sledovaném území pouze tři s kapacitou pro 140 osob. Kemp ve Štočkově dvoře v Humpolci má exklusivní služby díky společnému vymezení s ubytováním v soukromí, které je zde také nabízeno. Doprovodné služby jsou pestré díky zázemí, které je vytvořeno pro motorkáře. Jsou zde zastoupeny služby v podobě baru, restaurace nebo menšího bazénu. Zbylé dva kempy vykazují standardní služby, kterými jsou ohniště nebo parkoviště.

Nejvíce zastoupeno je ubytovací zařízení, které je vymežováno jako **ubytování v soukromí**. Nachází se ve všech třinácti obcích sledovaného území, které disponují ubytovacím zařízením. Počet ubytování v soukromí je 21 s celkovým počtem 255 lůžek. Toto ubytovací zařízení je vymežováno jako přechodné ubytování v pokojích rodinného domu, zemědělské usedlosti, chaty, chalupy či bytu jejich majitele. Ve větší míře je ve sledovaném území zastoupena forma pronájmu celého objektu, nejčastěji v podobě chat, chalup a rodinných domků.

Důležitým předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu je také přítomnost **stravovacích provozů**, restaurací, občerstvení, cukráren, kaváren apod., které mohou turisté využít a prodloužit si tak dobu pobytu. Na Humpolecku jsou zastoupeny všechny druhy stravovacích zařízení. Lze zde nalézt restaurace, hostince, jídelny, rychlá občerstvení, bistra a bufety. Většina stravovacích zařízení nabízí jídla tradiční české kuchyně, výjimkou jsou pizzerie nabízející italskou kuchyni nebo čínské či mexické restaurace. Některé restaurace se také snaží podle nejnovějších trendů vařit jídla řídicí se pravidly zdravého životního stylu. Stravovací služby také poskytuje většina hotelů, jejichž hotelové restaurace nabízejí své služby jak svým hostům, tak i veřejnosti. Kromě toho se přímo v Humpolci nachází 7 restaurací (Papa's Garden, Mexická restaurace Caramba, Restaurace u Kalicha, Pizzerie Zanzi, Restaurant Bar Tennessee, Zahradní restaurace Corrida a restaurace U Rebelu) a 5 zařízení typu kaváren, cukráren a občerstvení. Nechybí ani zařízení pro noční život včetně heren, vináren, barů apod.

Tab. 106: Finanční analýza výdajů obcí na cestovní ruch

Paragraf	2010	2011	2012	2013
2141 - Vnitřní obchod	545	2565	313	259
2143 - Cestovní ruch	0	4	0	0
342* - Zájmová činnost a rekreace	952	237	390	858
Celkem	1497	2806	703	1117

Zdroj: Výdaje obcí ORP Humpolec, vlastní šetření

Jak vyplývá z tab. č. 68, zkoumané rozpočtové paragrafy týkající se cestovního ruchu měly u obcí sledovaného území v posledních 4 letech velmi kolísavý trend. Paragraf 2141 byl v letech 2010 a 2011 nejvíce ovlivněn provozováním kiosku na fotbalovém hřišti obcí Jiřice (2010 - 354 tis. Kč, 2011 - 2328 tis. Kč), který poté převzal SK Jiřice. Výdaje v této kategorii měla ve sledovaných obdobích cca polovina obcí, přičemž se jednalo s výjimkou města Humpolec, které pořádá od roku 2011 farmářské trhy, o menší částky v řádu desítek tisíc korun. V rámci rozpočtového paragrafu č. 342* uskutečnila výdaje ve sledovaných obdobích opět cca polovina obcí. V naprosté většině případů se jednalo o provoz a výstavbu dětských hřišť. Největší podíl připadal v roce 2010 na město Humpolec a obec Koberovice, v roce 2013 se jednalo opět o Humpolec a obce Vystrkov a Želiv, které investovaly do výstavby a rekonstrukce dětských hřišť. Mimo sledovaných rozpočtových položek v tab. č. 68 plynulo

nejvíce financí do cestovního ruchu ve městě Humpolec na provoz příspěvkové organizace Městské kulturní a informační středisko. Ve sledovaných obdobích se jednalo o částky ve výši 7 - 7,5 mil. Kč.

6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje cestovního ruchu

Infrastruktura

Infrastruktura je jednou z nejdůležitějších součástí materiálně-technické základny cestovního ruchu. Patří mezi realizační předpoklady rozvoje cestovního ruchu, které mají rozhodující postavení pro konečnou fázi uskutečňování cestovního ruchu. Základní turistickou infrastrukturu je možno členit na základní a doprovodnou. Mezi základní turistickou infrastrukturu patří především ubytovací a stravovací zařízení a jejich kapacity.

Ubytovací a stravovací zařízení na sledovaném území uspokojí širokou škálu klientů. Mohou si vybrat přes jednoduché ubytování až po luxusnější typy ubytovacích zařízení. Možnosti ubytování jsou uvedeny v tabulkách č. 104 a č. 105. I přes rozšiřování ubytovacích kapacit je především ve městě Humpolci ubytovací kapacita nízká, zvláště při konání zábavních a sportovních akcí, při nichž je zapotřebí více lůžek pro návštěvníky. Většina alespoň standardních ubytovacích zařízení je zároveň vybavena restaurací. Kromě nich se dalších 8 restauračních zařízení nachází přímo ve městě Humpolec a další 4 zařízení se nacházejí v ostatních obcích destinace (Želiv, Jiřice, Kaliště, Speřice).

Mezi doprovodnou infrastrukturu lze zařadit zejména sportovně-rekreační a dopravní infrastrukturu. Za **sportovně-rekreační infrastrukturu** lze považovat všechna zařízení poskytující sportovní a rekreační služby. Patří mezi ně například bazény, sportovní stadiony, zábavní komplexy, fitness centra, relaxační a masážní salony, solária a další.

Samotné město Humpolec nabízí bohaté sportovní vyžití pro místní i návštěvníky: fotbal, hokej, bruslení, fitness, jezdeckví, bojové sporty, tenis, plavání atd. Hlavními sportovišti zde jsou: koupaliště Žabák (bazén, skluzavka, posilovna, divoká řeka, beach volejbal), krytý zimní stadión (hokej, veřejné bruslení), fotbalový stadion, sokolovna TJ Jiskra (aerobic), Chilli Fitness (aerobic, posilovna, spinning, dětský aerobic), Fitness Karamba, skatepark, malá tělocvična Hálkova (jóga, míčové hry), kondiční cvičení, kolbiště Dusilov (chov koní, jezdeckví), sportovní hala a tělocvična, solária (Top Butique, Karamba, Bronze, Studio Beauty), solno-jódová jeskyně Axys či wellness (Studio Beauty, Wellness studio).

Dalšími sportovními zařízeními v destinaci jsou jízdárna v Mladých Bříštích, Jezdecký klub Čejov, Jezdecký klub Senior Horse, a.s. Proseč, umělý slalomový kanál v Želivě na řece Trnávce (vodní sporty) a autokros v Humpolci - Rozkoši.

Mezi dopravní infrastrukturu se řadí zejména cyklotrasy, naučné stezky, pěší stezky a běžecké trasy pro zimní lyžování. Cyklotrasy jsou trasy, pro které jsou využívány silnice nižších tříd, polní cesty a lesní cesty. Území ORP Humpolec nabízí kvalitní provázanou síť cyklotras, které turistům přibližují zajímavá místa okolí. **Pěší turistické trasy** značí a udržuje Český klub turistů, který má své zastoupení i ve městě Humpolci. V současné době prochází humpoleckem trasy vyjmenované v tabulce č. 101. Na území se v současné době také nachází bezmála 70 km turistických **běžeckých tras**. Tyto trasy jsou zobrazeny v tabulce č. 102. Naučné trasy, které jsou na sledovaném území, jsou podrobně popsány v kap. 6.1.2.

Lidské zdroje pro cestovní ruch

Možnost studia v oblasti cestovního ruchu aktuálně nabízí na **území ORP Humpolec** Střední škola informatiky a cestovního ruchu SČMSD Humpolec, s.r.o.

Lidské zdroje pro cestovní ruch mohou pocházet i ze spádové oblasti sledované turistické destinace.

Na **území kraje Vysočina** se nachází následující střední školy a vysoké školy s oborem studia cestovní ruch:

- Vysoká škola polytechnická Jihlava
- Škola ekonomiky a cestovního ruchu, soukromá střední odborná škola, s.r.o., Jihlava
- Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod
- Škola ekonomiky a cestovního ruchu, soukromá SOŠ, s.r.o, Žďár nad Sázavou
- Vyšší odborná škola a Střední odborná škola zemědělsko-technická Bystřice nad Pernštejnem

Slabými stránkami zde jsou nízká jazyková vybavenost poskytovatelů služeb (hotelový, restaurační personál) a také neochota poskytovatelů služeb zapojit se do projektů v cestovním ruchu.

Marketing a management cestovního ruchu

Hlavní organizací cestovního ruchu na národní úrovni je agentura **CzechTourism** (www.czechtourism.cz), která je státní příspěvkovou organizací Ministerstva pro místní rozvoj České republiky. Byla zřízena v roce 1993 za účelem propagace České republiky jako atraktivní turistické destinace na zahraničním a od roku 2003 také na domácím trhu. Významnými partnery agentury při této propagaci jsou domácí turistické regiony, města, obce i podnikatelské subjekty.

CzechTourism se v rámci podpory příjezdového a domácího cestovního ruchu zaměřuje zejména na propagaci konkrétních oblastí cestovního ruchu, kterými jsou lázeňství, česká gastronomie, kongresová a incentivní turistika a golfová turistika, ale i další témata: bohatství historie, zážitková a aktivní dovolená. Kromě těchto zmíněných oblastí CzechTourism dlouhodobě propaguje v domácím cestovním ruchu regionální akce, které byly vybrány ve spolupráci se zástupci krajů.

Na úrovni kraje působí v oblasti propagace cestovního ruchu organizace **Vysočina Tourism** se sídlem v Jihlavě, která byla zřízena Krajem Vysočina v listopadu v roce 2007 a svou činnost zahájila v lednu v roce 2008. Jejím hlavním cílem je vytvoření dostatečně silné konkurenční pozice Kraje Vysočina na trhu cestovního ruchu. Tato organizace řídí a organizuje analytické činnosti, koordinuje spolupráci subjektů cestovního ruchu z veřejného i soukromého sektoru, komunikuje s obchodními partnery a turisty a řídí návštěvní management. Dále propaguje a prezentuje region na celonárodních a zahraničních trzích, shromažďuje informace o turistickém potenciálu regionu, provádí jejich průběžné aktualizace a zpracovává je pro jednotlivé cílové skupiny. Zajišťuje také koordinaci činností turistických informačních center na území kraje a spolupracuje s partnery a ostatními organizacemi v oblasti cestovního ruchu.

Nezastupitelnou roli mají v turistických destinacích **turistická informační centra (TIC)**, jež jsou součástí informačního systému cestovního ruchu České republiky. Hlavním úkolem zaměstnanců TIC je poskytovat turistům bezplatné individuální informační služby o destinaci. Rozdávají jim informační brožury, letáky a mapky daného turistického regionu. Dále jim vyhledávají ubytování a dopravní spoje, radí turistům tipy na výlety a poukazují na konání místních společenských, kulturních a sportovních akcí. Většina TIC poskytuje navíc služby veřejného internetu a prodej upomínkových předmětů. Cílem TIC je spokojený a dobře informovaný zákazník, proto je nesporně důležité, aby zaměstnanci TIC byli komunikativní, ochotní a měli výbornou znalost cizích jazyků.

Na území ORP se nachází jediné turistické informační centrum, které působí při **Městském kulturním a informačním středisku**, které zajišťuje servis jak pro místní občany, tak i pro návštěvníky Humpolecka. Kromě samotné propagace některé akce také organizuje. Nad rámec ORP Humpolec se MĚKIS také zajímá o Lipnici nad Sázavou a její přílehlé okolí, které je velmi turisticky poptáváno. Mezi hlavní **služby MĚKIS Humpolec** patří:

- Bezplatný informační servis
- Informace o památkách a přírodních i jiných zajímavostech na Humpolecku
- Tipy na výlety v okolí Humpolce
- Informace o kulturních, společenských a sportovních akcích v Humpolci a okolí
- Program kina v Humpolci
- Informace o ubytování a restauracích v Humpolci a okolí
- Předprodej vstupenek na divadelní představení a koncerty v Humpolci a po celé ČR
- Pronájem výstavních, koncertních, divadelních sálů a společenských prostor
- Prodej propagačních materiálů o Humpolci, Pelhřimovsku a regionu Vysočina
- Prodej turistických, cyklistických, rybářských map a map hradů, zámků a ostatních kulturních památek
- Kopírování a tisk z PC (barevně i černobíle), skenování, faxování, laminování, kroužková vazba
- Internet pro veřejnost
- Výlep plakátů
- Vydávání, distribuce a prodej Humpoleckého měsíčníku Zálesí
- ISIC a ITIC
- Úschovna zavazadel
- Pronájem sálů na společenské události (divadla, besedy, koncerty, výstavy, semináře, atd.)
- Pronájem párty stanů
- Provoz turistických a informačních internetových stránek www.infohumpolec.cz
- Účast na veletrzích cestovního ruchu

Jako vhodné se nabízí zřízení dalšího turistického informačního centra v turisticky atraktivní obci **Želiv**, které by své služby poskytovalo turistům alespoň v letní sezóně, kdy je obec nejvíce navštěvována. Požadavek na zřízení turistického informačního centra vnesli občané Želiva i samospráva této obce. TIC by mohla eventuálně provozovat Kanonie premonstrátů v Želivě.

Propagace ORP Humpolec je na dobré úrovni, nicméně propagovány jsou zejména turistické atraktivity města Humpolec a chybí ucelená propagace celé turistické destinace.

Důležitá je pravidelná aktualizace internetových stránek jednotlivých obcí, aby turisté nedostávali zastaralé informace. Největší význam má pro propagaci MĚKIS Humpolec, jehož zaměstnanci se snaží vybízet turisty k návštěvě nejen místních atraktivit. Důležitá je také spolupráce mezi obcemi, veřejnými i soukromými subjekty, která povede ke komplexní propagaci Humpolecka. V současné době je tato spolupráce bohužel na velmi nízké úrovni a je žádoucí ji prohloubit a neustále rozšiřovat.

Cestovní kanceláře a agentury jsou na sledovaném území zastoupeny pouze Humpolci a jsou zaměřeny převážně na výjezdový cestovní ruch. Zajišťují pobytové zájezdy, poznávací zájezdy, jednodenní zájezdy za lyžováním, školní zájezdy nebo cykloturistiku. Svým klientům dále nabízejí prodej vstupenek na kulturní akce, zajištění letenek nebo rezervaci ubytování. Cestovní kanceláře a agentury nemají velký vliv na cestovní ruch v destinaci. Zaměřují se především na výjezdový cestovní ruch, čímž nepropagují danou destinaci a nezapojují se do místních aktivit a zájmů spojených s cestovním ruchem.

Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Meziobecní spolupráce se na Humpolecku v oblasti cestovního ruchu dotýká lyžařských tras. Od zimní sezony 2007/2008 jsou v okolí Humpolce udržovány **běžecké lyžařské trasy** v celkové délce asi 70 km. Tyto trasy jsou udržovány sněžným skútreem, který byl zakoupen za finanční podpory grantového programu Leader+ a jeho vlastníkem je Mikroregion Zálesí, jehož členy je většina obcí ORP Humpolec. Dalším příkladem meziobecní spolupráce je **Cesta poznání**, která je projektem třech místních akčních skupin usilujících o rozvoj venkova v Kraji Vysočina (MAS Královská stezka o.p.s., MAS Podhůří Železných hor, o.p.s. a MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka o.s.). Naučná stezka měří celkem 130 km a spojuje území zmíněných místních akčních skupin. Součástí stezky jsou naučné tabule, směrové tabule a odpočívadla. V rámci projektu vznikly mapové podklady, podklady GPS pro průchod, průjezd na kole naučnou stezkou, internetové stránky, multimediální prezentace, propagační materiály a uskutečnily se exkurze na zrealizovanou naučnou stezku. Dotčené obce poskytly finanční příspěvek na realizaci projektu, který jim byl po obdržení dotace vrácen ve výši 90%. Na území sledovaného ORP Humpolec realizovaly projekt obce Čejov, Jiřice, Humpolec, Kaliště, Kežžlice a Proseč. Projekt napomohl spolkové aktivitě v regionu, kde vznikla místa, na kterých se mohou scházet maminky s dětmi na procházce, místní mládež i důchodci, avšak prioritním cílem je, aby se region stal více atraktivním pro turisty a návštěvníky minimálně z blízkého okolí.

Při komunitním plánování se projevil zájem občanů o tento typ naučné stezky. Stezka je propagována pomocí informačních materiálů a vlastních internetových stránek. Údržbu mobiliáře provádějí jednotlivé obce zapojené do projektu.

Spolupráce mezi obcemi částečně funguje také s **MĚKIS Humpolec** formou předávání a zveřejňování sportovních a kulturních akcí z okolních obcí na informačním portále Městského kulturního a informačního střediska www.infohumpolec.cz.

6.1.4. SWOT analýza cestovního ruchu

Východiskem pro formulaci silných a slabých stránek, příležitostí a rizik byla provedená analýza současné situace v cestovním ruchu na Humpolecku, informace Městského kulturního a informačního střediska v Humpolci a vlastní šetření.

SWOT analýza cestovního ruchu na Humpolecku je rozdělena do pěti dílčích částí - přírodní předpoklady; turistická infrastruktura a atraktivita území; služby a produkty cestovního ruchu; informace, komunikace a marketing; lidské zdroje a financování.

Tab. 107: SWOT analýza - přírodní předpoklady

<p>Silné stránky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poloha regionu uprostřed ČR a v blízkosti dálnice D1 2. Kvalita životního prostředí 3. Zachovalý typ krajiny 4. Dobrý krajinný potenciál pro běh na lyžích 5. Využitelnost nádrží ke koupání 6. Přírodní zajímavosti 	<p>Slabé stránky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Znečištěná voda v rybnících a některých vodních nádržích. 2. Odpadky podél turistických tras a vodních nádrží 3. Nedostatečná propagace přírodních zajímavostí v celé oblasti
<p>Příležitosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachovalá příroda a atraktivita krajiny příznivě ovlivňující obraz regionu 2. Využití vodních toků pro vodní turistiku 3. Vhodný typ krajiny pro venkovskou a hipoturistiku 4. Atraktivní krajina pro budování cyklostezek, nových lyžařských tratí a turistických tras 	<p>Hrozby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nebezpečí poškození přírody a krajiny neuváženými investicemi 2. Změna klimatu v souvislosti se zimní turistikou 3. Neřešení problému znečištěných vodních nádrží

Tab. 108: SWOT analýza - turistická infrastruktura a atraktivita území

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulturně - historický potenciál 2. Péče, údržba památek, parkové úpravy 3. Kvalitní cyklotrasy, pěší trasy a naučné stezky 4. Lyžařské běžecké trasy 5. Nabídka stravovacích zařízení 6. Budování relaxačních a regeneračních center 7. Vhodné zázemí pro kongresovou turistiku 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatek ubytovacích zařízení pro turisty v Humpolci (v případě větších kulturních akcí) 2. Turistická sezónnost 3. Nedostatečná síť půjčoven sportovního vybavení 4. Nedostatečná sportovně-rekreační infrastruktura pro děti
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Atraktivní území pro venkovskou turistiku 2. Rozvoj jezdeckví 3. Potenciál města Humpolec pro kongresovou turistiku 4. Údržba značení lyžařských, pěších tras a cyklotras 5. Vybudování doprovodné turistické infrastruktury (půjčovny sportovních potřeb) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatek finančních zdrojů na údržbu památek 2. Chátrání památkových objektů zejména v menších obcích 3. Špatná jazyková vybavenost poskytovatelů turistických služeb 4. Vandalismus 5. Negativní vnímání turistů u obyvatel v malých obcích

Tab. 109: SWOT analýza - služby a produkty cestovního ruchu

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pořádání pravidelných kulturních akcí v obcích 2. Kulturní, zábavné a sportovní akce ve městě Humpolci (Bernard Fest), Motokros, Zlatá podkova) 3. Rozvoj kulturních aktivit města Humpolce 4. Slavní rodáci v produktech cestovního ruchu 5. Možnosti outdoorových aktivit 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečná nabídka produktů cestovního ruchu 2. Sezónnost nabídky 3. Nedostatečná nabídka aktivit pro rodiny s dětmi 4. Krátká doba pobytu návštěvníků
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření nových produktů cestovního ruchu 2. Zachování pořádání tradičních akcí a organizace nových 3. Využití potenciálu pro hipoturistiku a kongresovou turistiku 4. Zvyšující se poptávka po cykloturistice 5. Využití přírodních předpokladů pro venkovskou turistiku 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nespokojenost návštěvníků se stravovacími a ubytovacími službami 2. Ekonomická recese 3. Zaostávání kvality služeb v cestovním ruchu 4. Nízká jazyková vybavenost personálu v cestovním ruchu 5. Sezónní nabídka produktů cestovního ruchu

Tab. 110: SWOT analýza - informace, komunikace a marketing

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Existence Městského kulturního a informačního střediska v Humpolci 2. Informační panely, turistické ukazatele, logo města 3. Spolupráce Městského kulturního a informačního střediska s okolními obcemi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečná celková prezentace destinace 2. Nedostatečná prezentace poskytovatelů služeb v cestovním ruchu 3. Nedostatek informačních a propagačních materiálů o regionu v sousedních regionech. 4. Nízká návštěvnost turistických atraktivit 5. Nízká úroveň spolupráce mezi subjekty působícími v cestovním ruchu
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zlepšení komunikace mezi subjekty působícími v cestovním ruchu 2. Spolupráce mezi poskytovateli služeb v cestovním ruchu 3. Účast na výstavách a veletrzích cestovního ruchu 4. Podpora a vytváření internetových prezentací poskytovatelů služeb 5. Vytvoření marketingové strategie cestovního ruchu 6. Zřízení TIC v Želivě 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Neochota okolních infocenter poskytovat propagační materiály o území ORP Humpolec 2. Nedostatečná spolupráce mezi poskytovateli služeb 3. Nedostatek finančních prostředků na propagaci regionu

Tab. 110: SWOT analýza - lidské zdroje a financování

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Personál Městského kulturního a informačního střediska v Humpolci 2. Existence střední školy s oborem cestovní ruch (Střední škola informatiky a cestovního ruchu v Humpolci) 3. Čerpání financí z grantových programů Kraje Vysočina a z evropských fondů. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nízká jazyková vybavenost poskytovatelů služeb 2. Neochota poskytovatelů služeb zapojit se do projektů v cestovním ruchu 3. Slabé čerpání grantů a dotací
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu 2. Možnost čerpání prostředků z fondů EU, příp. státního a krajského rozpočtu 3. Vytváření nových pracovních míst v cestovním ruchu 4. Spolupráce obcí, škol a poskytovatelů služeb v cestovním ruchu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatek finančních prostředků na rozvoj cestovního ruchu 2. Slabá spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu a obcemi 3. Omezené možnosti čerpání grantů a dotací z fondů EU

Z pohledu **přírodních předpokladů** se jako nejsilnější stránky jeví dobrá dostupnost a umístění regionu uprostřed republiky, atraktivní typ krajiny a zachovalé životní prostředí Českomoravské vrchoviny. Přestože oblast nabízí několik vodních nádrží vhodných ke koupání včetně velkého množství ubytovacích kapacit, slabou stránkou je zde často jejich znečištěná voda a často pohozené odpadky od neukázněných turistů. Výše zmíněné silné stránky dávají příležitost k dalšímu rozvoji venkovské turistiky a hipoturistiky stejně jako k budování nových cyklostezek, lyžařských tratí a turistických tras. Je ovšem nutné předcházet nebezpečí poškození přírody a krajiny. Dalším významným ohrožením může být již dnes pozorovatelná změna klimatu, kdy nedostatek sněhové pokrývky negativně ovlivňuje zimní turistiku. V rámci **turistické infrastruktury a atraktivity území** lze spatřit výhody v kulturně historickém potenciálu a kvalitní péči o památky, parkové úpravy, cyklotrasy, pěší a lyžařské trasy a naučné stezky. V posledních letech se také rozvíjí zázemí pro kongresovou turistiku spojené s budováním relaxačních a regeneračních center. Ačkoliv je v rámci celého sledovaného území poměrně vysoká nabídka turistických ubytovacích kapacit, přímo ve městě Humpolci se nárazově projevuje jejich nedostatek, a to v případě pořádání větších kulturních akcí. Negativně se zde také projevuje turistická sezónnost (letní měsíce). Mezery jsou taktéž v nabídce půjčoven sportovního vybavení a sportovního vyžití pro děti, resp. rodiny s dětmi. Příležitostmi zde jsou kromě již výše zmíněných údržba a rozvoj značení turistických tras, rozvoj jezdeckví a vybudování vyhovující doprovodné turistické infrastruktury. Rozvoj turistiky může být v této oblasti ohrožen nedostatkem finančních zdrojů, chátráním památkových objektů především v menších obcích, špatnou jazykovou vybaveností a vandalismem. Zejména pro starší občany v menších obcích může být větší množství turistů rušivým elementem a mohou jimi být negativně vnímáni.

Služby a produkty cestovního ruchu jsou zaměřené hlavně na pořádání pravidelných kulturních, zábavných a sportovních akcí a v poslední době též s rozvíjející se nabídkou outdoorových aktivit. I přesto se nabídka produktů cestovního ruchu stále jeví jako nedostatečná a je pouze sezónního charakteru, s čímž souvisí krátká délka pobytu návštěvníků. Je třeba neustále rozšiřovat nabídku nových produktů při zachování tradičních akcí a využít zvyšující se poptávku po cykloturistice, hipoturistice, venkovské a kongresové turistice. Nebezpečí zde může představovat ekonomická recese, nespokojenost návštěvníků s poskytovanými službami, nízkou kvalitou služeb, jazykovou vybaveností a pouze omezenou a sezónní nabídkou produktů a služeb cestovního ruchu. V oblasti **informací, komunikace a marketingu** je nejvýznamnějším subjektem cestovního ruchu Městské kulturní a informační středisko v Humpolci. Na kvalitní úrovni je značení v podobě informačních panelů a turistických ukazatelů a spolupráce Městského kulturního a informačního střediska v Humpolci s ostatními obcemi sledovaného území. Nedostatečná je zde naopak celková propagace turistické destinace a poskytovatelů služeb v cestovním ruchu. Slabými stránkami jsou dále nízká návštěvnost turistických atraktivit a nízká úroveň spolupráce mezi subjekty působícími v cestovním ruchu. Je důležité, aby se zlepšila komunikace a spolupráce mezi dotčenými subjekty a došlo k vytvoření marketingové strategie cestovního ruchu. Další příležitostí je zřízení turistické informačního centra v Želivě. V případě **lidských zdrojů a financování** lze nalézt pozitivní stránky v existenci MĚKIS v Humpolci, střední školy s oborem cestovních služeb v Humpolci a ve využití grantových programů Kraje Vysočina a evropských fondů. Je žádoucí, aby tyto zdroje byly co nejvíce využívány, pokud nedojde k omezení možností jejich čerpání a v neposlední řadě je nezbytný rozvoj spolupráce obcí, škol a poskytovatelů služeb v cestovním ruchu.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území správního obvodu ORP Humpolec nabízí nejen velmi zajímavé přírodní předpoklady (typ krajiny, chráněná území, vodní toky,...), ale i bohaté kulturně-historické předpoklady. Největší koncentraci kulturních a historických objektů lze nalézt ve městě Humpolci a v obci Želiv. Významnými památkami jsou i technické stavby jako Vojslavický most a vodní díla (Sedlická přehrada, Trnávka a vyrovnávací nádrž Vřesník).

K rozvoji cestovního ruchu přispívají i dobré realizační podmínky. Lze do nich zahrnout základní (ubytovací a stravovací zařízení) a doprovodnou turistickou infrastrukturu (sportovně-rekreační a dopravní turistická infrastruktura). Ubytovací zařízení na Humpolecku uspokojí širokou škálu klientů. Mohou si vybrat přes jednoduché ubytování až po luxusnější typ ubytovacích zařízení. Chybí však ubytovací zařízení s větší kapacitou lůžek ve městě Humpolci, které by turisté využívali především v době konání kulturních, sportovních a zábavných akcí. Je zapotřebí zavést certifikaci ubytovacích zařízení a vytvořit jejich databázi.

Zavedení certifikace by vedlo k nárůstu kvality poskytovaných služeb a turisté by měli větší přehled o možnostech nabídky ubytování v oblasti. Území má celkem dostatečné stravovací kapacity. Vhodné by bylo zkvalitnění poskytování služeb v těchto zařízeních (jednání a komunikace personálu s hosty, modernizace zařízení, větší reklama, pořádání akcí a zlepšení úrovně jazykových schopností personálu se zahraničními turisty).

Kromě základní infrastruktury je zapotřebí mít vybudovanou i doprovodnou turistickou infrastrukturu, mezi níž se zahrnuje sportovně-rekreační a dopravní turistická infrastruktura. Turisté mohou využít k trávení svého volného času řadu sportovních i rekreačních objektů. Mohou obdivovat krásy Humpolecka po značených naučných trasách, pěších trasách, cyklotrasách i běžeckých trasách, nicméně je neustále třeba základní i doprovodnou infrastrukturu rozvíjet a modernizovat.

Humpolecko je stejně jako celý Kraj Vysočina regionem s otevřenými možnostmi rozvoje cestovního ruchu do budoucna. Tyto možnosti však nejsou zatím zdaleka využity a to z mnoha příčin. Pokud bychom shrnuli **nedostatky destinace** v oblasti cestovního ruchu, tak se bude jednat především o nízkou návštěvnost kulturních, historických, církevních a dalších památek; nedostatečně rozvinutou základní a doprovodnou turistickou infrastrukturu, jejíž budování je však nutně podmíněno dostatečnou nabídkou turistických atraktivit, příjezdy domácích i zahraničních hostů a návštěvností; nízkým počtem příjezdů především zahraničních návštěvníků; neexistencí některých forem cestovního ruchu (lázeňský, veletržní...), výraznou sezónností a nízkou délkou pobytu návštěvníků v kraji (typická oblast víkendového cestovního ruchu).

Na druhé straně **rozvojový potenciál** je možné spojovat zejména s žádanými formami klidné a ekologicky čisté pobytové turistiky (venkovská turistika, agroturistika), poznávací turistikou spojenou s návštěvou kulturně – historických, církevních a dalších památek, doceněním a propagací některých významných atraktivit, které však zatím nejsou příliš turisticky navštěvované, rozvojem kongresového cestovního ruchu, cykloturistikou spojenou s budováním dalších tras (vč. doprovodných služeb), zvýšením domácí i zahraniční návštěvnosti, odbouráním velmi výrazné sezónnosti, zvýšením délky pobytu návštěvníků v území, podporou podnikatelských aktivit v cestovním ruchu, důslednou propagací a prezentací celého regionu, tvorbou nabídkových balíčků a produktů, založením vhodné a výkonné organizační struktury a aktivní spoluprací všech zainteresovaných aktérů v cestovním ruchu, zejména obcí.

Problémový okruh č. 1. Nižší atraktivita regionu pro cestovní ruch

SO ORP Humpolec se nachází na strategickém místě v okolí dálnice D1 uprostřed vzdálenosti mezi Prahou a Brnem, v malebném lesnatém koutu Vysočiny. Území nespadá do žádné velkoplošné chráněné oblasti regionálního či nadregionálního významu (např. Národní park, CHKO apod.), není zde ani žádný přírodní park. Město Humpolec není městskou památkovou rezervací ani zónou a nenachází se zde žádná památka UNESCO. Na území ORP Humpolec se nenachází rozhledna (nejblíže na Křemešníku), zoologická ani botanická zahrada či arboretum. Národní kulturní památkou je klášter premonstrátů v Želivě a další významnou turistickou atraktivitou je zřícenina hradu Orlík. Technické či vojenské památky se zde nenachází. Sledované území má nízký celkový potenciál cestovního ruchu, který je negativně ovlivněn zejména potenciálem atraktivit, který je na velmi nízké úrovni. Naopak potenciál ploch a linií je na vysoké úrovni. Obecně vyšší potenciál mají ORP s většími městy, která mají logicky bohatší nabídku turistických atraktivit. Z výše uvedeného vyplývá, že region by se měl zaměřit na zvýšení atraktivity rozvojem venkovské turistiky, případně kongresové turistiky.

Příčiny problému jsou dány kulturně-historickým vývojem území, nízkým potenciálem atraktivit, nízkou spoluprací subjektů působících v cestovním ruchu a chybějící spoluprací mezi obcemi. Negativně se zde projevuje také sezónní charakter cestovního ruchu.

Výše zmíněné se odráží v nízké návštěvnosti regionu. V případě neřešení těchto problémů hrozí další odliv turistů, v důsledku čehož by došlo ke snížení finančních příjmů u subjektů působících v cestovním ruchu a duplicitně také u obecních rozpočtů.

Problémový okruh č. 2. Společná a koordinovaná propagace regionu jako turistické destinace

Na území ORP Humpolec se nachází Městské kulturní a informační středisko, které jako jediné poskytuje turistické informace a zabývá se propagací cestovního ruchu nejen ve městě Humpolci. Další náplní jeho činnosti je pořádání kulturních akcí ve městě Humpolec. Propagace cestovního ruchu není na celém území pojata komplexně a nevyužívá všechny dostupné propagační marketingové nástroje pro celé území ORP Humpolec. Dále chybí společná koordinovaná propagace území mezi všemi aktéry působícími v cestovním ruchu (podnikatelé, spolky, obce).

Příčinami tohoto problému jsou chybějící finanční a personální zdroje, nízký potenciál atraktivit, chybějící spolupráce soukromého a veřejného sektoru. Dále nevhodně zaměřená propagace pro potenciaální cílové skupiny návštěvníků v regionu, neinformovanost o některých akcích.

Důsledkem tohoto problému jsou nízká návštěvnost regionu a možný odliv turistů.

6.2. Návrhová část pro oblast cestovního ruchu

6.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Cestovní ruch“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovního ruchu.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena ze zástupců realizačního týmu, motivujících starostů a odborníků na řešené téma z území ORP Humpolec. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovního ruchu.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

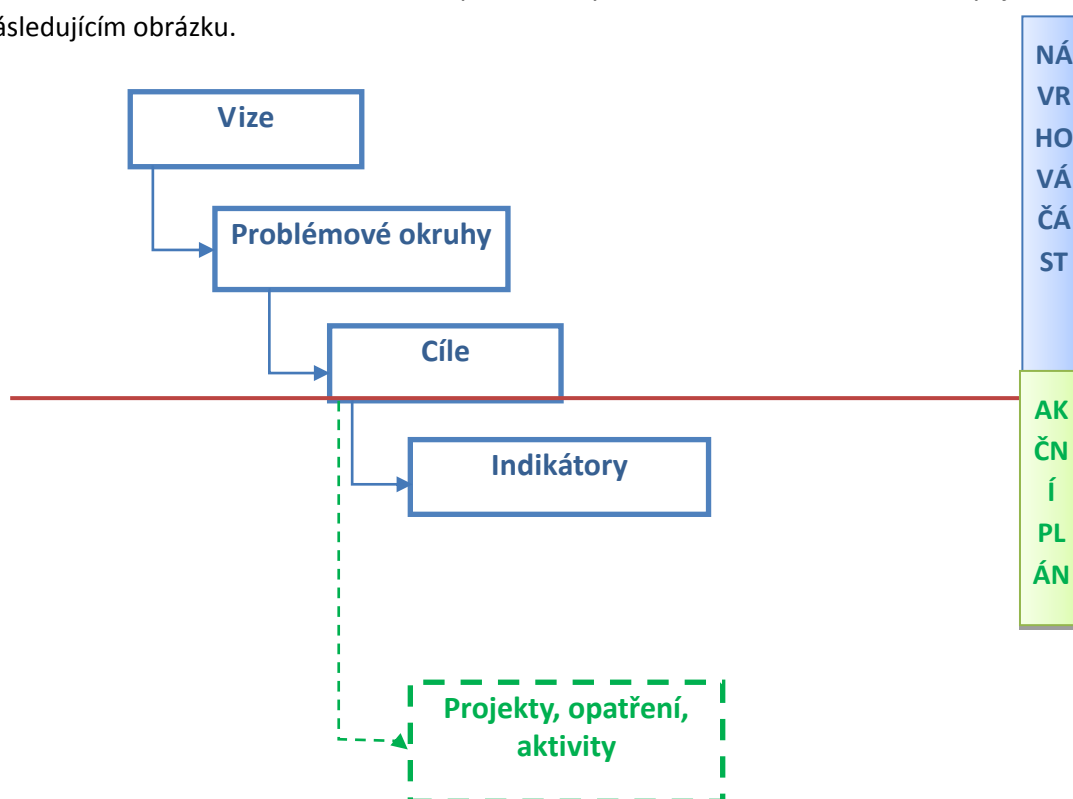
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu "Cestovní ruch" je uvedena v níže uvedeném schématu.

Cestovní ruch	Problémový okruh 1: Nižší atraktivita regionu pro cestovní ruch	Problémový okruh 2: Společná a koordinovaná propagace regionu jako turistické destinace
	cíl 1.1: Zvýšení atraktivity regionu - značení regionálních produktů	cíl 2.1: Zavedení společné propagace regionu jako turistické destinace Humpolecko

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

ORP Humpolec, území s rozvinutou a dostupnou dopravní, školní a sociální infrastrukturou zajišťující základní životní potřeby obyvatel a podnikatelů ve všech obcích. Region poskytující návštěvníkům a turistům dostatečnou občanskou vybavenost, kvalitní služby a region intenzivně využívající svého potenciálu ke zvýšení návštěvnosti i k celkovému rozvoji cestovního ruchu s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí.

Problémový okruh č. 1. Nižší atraktivita regionu pro cestovní ruch

Věcné argumenty:

SO ORP Humpolec se nachází na strategickém místě v okolí dálnice D1 uprostřed vzdálenosti mezi Prahou a Brnem, v malebném lesnatém koutu Vysočiny. Území nespadá do žádné velkoplošné chráněné oblasti regionálního či nadregionálního významu (např. Národní park, CHKO apod.), není zde ani žádný přírodní park. Město Humpolec není městskou památkovou rezervací ani zónou a nenachází se zde žádná památka UNESCO. Na území ORP Humpolec se nenachází rozhledna (nejblíže na Křemešníku), zoologická ani botanická zahrada či arboretum. Národní kulturní památkou je klášter premonstrátů v Želivě a další významnou turistickou atraktivitou je zřícenina hradu Orlick. Technické či vojenské památky se zde nenachází. Sledované území má nízký celkový potenciál cestovního ruchu, který je negativně ovlivněn zejména potenciálem atraktivit, který je na velmi nízké úrovni. Naopak potenciál ploch a linií je na vysoké úrovni. Obecně vyšší potenciál mají ORP s většími městy, která mají logicky bohatší nabídku turistických atraktivit.

Z výše uvedeného vyplývá, že region by se měl zaměřit na zvýšení atraktivity rozvojem venkovské turistiky, případně kongresové turistiky.

Příčiny problému:

Příčiny problému jsou dány kulturně-historickým vývojem území, nízkým potenciálem atraktivit, nízkou spoluprací subjektů působících v cestovním ruchu a chybějící spoluprací mezi obcemi. Negativně se zde projevuje také sezónní charakter cestovního ruchu.

Důsledky neřešení problému:

Výše zmíněné se odráží v nízké návštěvnosti regionu. V případě neřešení těchto problémů hrozí další odliv turistů, v důsledku čehož by došlo ke snížení finančních příjmů u subjektů působících v cestovním ruchu a duplicitně také u obecních rozpočtů.

Problémový okruh č. 2. Společná a koordinovaná propagace regionu jako turistické destinace

Věcné argumenty:

Na území ORP Humpolec se nachází Městské kulturní a informační středisko, které jako jediné poskytuje turistické informace a zabývá se propagací cestovního ruchu nejen ve městě Humpolci. Další náplní jeho činnosti je pořádání kulturních akcí ve městě Humpolec.

Propagace cestovního ruchu není na celém území pojata komplexně a nevyužívá všechny dostupné propagační marketingové nástroje pro celé území ORP Humpolec. Dále chybí společná koordinovaná propagace území mezi všemi aktéry působícími v cestovním ruchu (podnikatelé, spolky, obce).

Příčiny problému:

Chybějící finanční a personální zdroje, nízký potenciál atraktivit, chybějící spolupráce soukromého a veřejného sektoru. Nevhodně zaměřená propagace pro potenciaální cílové skupiny návštěvníků v regionu, neinformovanost o některých akcích.

Důsledky neřešení problému:

Nízká návštěvnost regionu, odliv turistů.

6.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nižší atraktivita regionu pro cestovní ruch
Cíl 1.1	Zvýšení atraktivity regionu – značení regionálních produktů
Popis cíle	<p>Sledované území má nízký celkový potenciál cestovního ruchu, který je negativně ovlivněn zejména potenciálem atraktivit, který je na velmi nízké úrovni. Naopak potenciál ploch a linií je na vysoké úrovni. Z výše uvedeného vyplývá, že region by se měl zaměřit na zvýšení atraktivity rozvojem venkovské turistiky, případně kongresové turistiky. Příčiny jsou dány kulturně-historickým vývojem území, nízkým potenciálem atraktivit, nízkou spoluprací subjektů působících v cestovním ruchu a chybějící spoluprací mezi obcemi. Negativně se zde projevuje také sezónní charakter cestovního ruchu. Výše zmíněné se odráží v nízké návštěvnosti regionu. V případě neřešení těchto problémů hrozí další odliv turistů, v důsledku čehož by došlo ke snížení finančních příjmů u subjektů působících v cestovním ruchu a duplicitně také u obecních rozpočtů.</p> <p>Možným řešením pro zvýšení atraktivity a návštěvnosti je podpora značení regionálních výrobců, např. ve značce Vysočina regionální produkt je pouze jeden výrobce z území ORP, avšak potenciálních výrobců je zde mnohem více. Zavedení značky pro výrobky a služby, která zaručuje jejich původ na daném území, je jednou z možností, jak zviditelnit místní podnikatele, a to jak vůči turistům a návštěvníkům regionu, tak vůči jeho obyvatelům. Zákazníci nákupem značených výrobků či využíváním značených služeb podporují konkrétního podnikatele a ekonomiku regionu a zároveň přispívají k ochraně životního prostředí.</p>
Hlavní opatření	<p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapojení výrobců do regionálního značení <ul style="list-style-type: none"> - administrativní poplatky pro agenturu - náklady na propagaci a prodej výrobků, na označení výrobků <p>Všeobecná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oslovení a přesvědčení výrobců k zapojení se do značení • Spolupráce obcí s podnikateli • Stanovení odpovědné osoby za regionální značení, např. manažer MAS Humpolecka
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet zapojených regionálních výrobců do systému regionálního značení
Správce cíle	Manažer MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka

Problémový okruh 2	Společná a koordinovaná propagace regionu jako turistické destinace
Cíl 2.1	Zavedení společné propagace regionu jako turistické destinace Humpolecko
Popis cíle	<p>Území Humpolecka má z hlediska cestovního ruchu spíše regionální v některých obcích až místní význam, i když jsou zde i lokality celostátního významu. Potenciál cestovního ruchu má území zejména v atraktivitě místní přírody Vysočiny, ale nesmí se zapomínat i na faktory jako je ubytování, stravování a doprava, které se mohou dále koordinovaně rozvíjet. Inovací v území z hlediska CR by bylo vytvoření nové turistické destinace Humpolecko – vytvoření místní značky CR, ustanovení destinačního managementu, zpracování strategie turistické destinace Humpolecko, vypracování standardů propagace CR této destinace, vytvoření marketingové studie rozvoje CR. Cestovní ruch tím, že v něm působí mnoho různých subjektů nabídky, jež mají různé formy vlastnictví a různou právní formu, vyžaduje, aby byl koordinován. Destinační management je chápán obecně jako spolupráce a kooperace poskytovatelů služeb za účelem efektivnějšího řízení cestovního ruchu v území. Právě kooperace subjektů působících v cestovním ruchu je klíčovým principem destinačního managementu, v rámci kterého bude kladen důraz na společné využívání zdrojů, které mohou zvýšit konkurenceschopnost. Na úrovni turistické destinace by úlohu koordinátorů mohly převzít obecní, městské úřady anebo nově vytvořená Společnost turistické destinace, která by pak zabezpečovala následující marketingové funkce: zajištění kvalitní nabídky stanovením závazných kritérií kvality a jejího prověřování, celý externí marketing (prezentace nabídek, produkce reklamních prostředků, práce s veřejností, podpora prodeje a prodej), vytváření produktových balíčků a jejich aktivní prodej, průzkum trhu a další rozvoj stěžejních nabídek.</p>
Hlavní opatření	<p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků <p>Možnosti financování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpočty obcí - Finanční prostředky EU - Spoluúčast zapojených subjektů působících v CR <p>Všeobecná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce obcí a podnikatelů • Vypracování standardů společné propagace • Zavedení koordinované propagace regionu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Zřízení společného webu pro propagaci regionu
Správce cíle	Ředitelka MĚKIS Humpolec

6.2.4 Indikátory

Problémový okruh	Nižší atraktivita regionu pro cestovní ruch		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	NOVĚ VZNIKLÉ PROJEKTY ZVYŠUJÍCÍ ATRAKTIVITU ÚZEMÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Manažer MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Atraktivitu regionu pro CR lze zvýšit realizací různých projektů, na nichž se mohou podílet jednotlivé obce. Měřítkem je zde počet nově realizovaných projektů zvyšujících atraktivitu regionu v oblasti CR.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet nově realizovaných projektů.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí, ředitelka MĚKIS Humpolec.		

Problémový okruh	Společná a koordinovaná propagace regionu jako turistické destinace Humpolecko		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉ PROPAGACE REGIONU		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Manažer MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Úspěšná propagace regionu je závislá na zapojení co největšího počtu obcí (ale samozřejmě také dalších subjektů z oblasti CR), které se zapojí do přípravy propagace, propagačních materiálů a jejich představitelé se budou účastnit setkání týkajících se spolupráce v této oblasti.		
Metodika a výpočet:	Sledován zde bude celkový počet obcí, které se aktivně podílejí na propagaci cestovního ruchu v regionu.		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí, ředitelka MĚKIS Humpolec		

Cíl	Zvýšení atraktivity regionu - značení regionálních produktů		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH REGIONÁLNÍCH VÝROBCŮ DO SYSTÉMU REGIONÁLNÍHO ZNAČENÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Manažer MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Označení regionálního původu produktů a služeb je jednou z možností, jak zviditelnit místní podnikatele, a to jak vůči turistům a návštěvníkům regionu, tak vůči jeho obyvatelům.		
Metodika a výpočet:	Sledován bude souhrnný počet regionálních výrobců, kteří budou zapojeni alespoň do jednoho ze systémů regionálního značení.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé značení regionálních produktů.		

Cíl	Zavedení společné propagace regionu jako turistické destinace Humpolecko		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	ZŘÍZENÍ SPOLEČNÉHO WEBU PRO PROPAGACI REGIONU		
Měrná jednotka	Počet týdenních návštěv		
Správce měřítka	Ředitelka MĚKIS Humpolec		
Roky	2013	2017	2020
Plán		100	200
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V současné době na území není provozován vyhovující turistický portál, který by informoval o veškerých atraktivitách a turistických akcích na celém území ORP Humpolec. Záměrem je vytvoření přehledné a pravidelně aktualizované webové prezentace zaměřené na podporu cestovního ruchu v celém území ORP Humpolec.		
Metodika a výpočet:	Sledován bude týdenní počet návštěv webových stránek		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelka MĚKIS Humpolec		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Bude doplněno

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zvýšení atraktivity regionu - značení regionálních produktů	Manažer MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka
2.1	Zavedení společné propagace regionu jako turistické destinace Humpolecko	Ředitelka MĚKIS Humpolec

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Nově vzniklé projekty zvyšující atraktivitu území	Manažer MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka
2	Počet obcí zapojených do společné propagace regionu	Manažer MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka
3	Počet zapojených regionálních výrobců do systému regionálního značení	Manažer MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka
4	Zřízení společného webu pro propagaci regionu	Ředitelka MĚKIS Humpolec

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo

k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Téma cestovní ruch je kompletně zpracováno k datu 20.12.2014 včetně všech náležitostí a v souladu s metodickými pokyny pro tvorbu dokumentů.

Území SO ORP Humpolec je stejně jako celý Kraj Vysočina regionem s otevřenými možnostmi rozvoje cestovního ruchu do budoucna. Tyto možnosti však nejsou zatím zdaleka využity a to z mnoha příčin. Pokud bychom shrnuli nedostatky destinace v oblasti cestovního ruchu, tak se bude jednat především o nízkou návštěvnost kulturních, historických, církevních a dalších památek; nedostatečně rozvinutou základní a doprovodnou turistickou infrastrukturu, jejíž budování je však nutně podmíněno dostatečnou nabídkou turistických atraktivit, příjezdy domácích i zahraničních hostů a návštěvností; nízkým počtem příjezdů především zahraničních návštěvníků; neexistencí některých forem cestovního ruchu (lázeňský, veletržní..), výraznou sezónností a nízkou délkou pobytu návštěvníků v kraji (typická oblast víkendového cestovního ruchu).

Na druhé straně rozvojový potenciál je možné spojovat zejména s žádanými formami klidné a ekologicky čisté pobytové turistiky (venkovská turistika, agroturistika), poznávací turistikou spojenou s návštěvou kulturně – historických, církevních a dalších památek, doceněním a propagací některých významných atraktivit, které však zatím nejsou příliš turisticky navštěvované, rozvojem kongresového cestovního ruchu, cykloturistikou spojenou s budováním dalších tras (vč. doprovodných služeb), zvýšením domácí i zahraniční návštěvnosti, odbouráním velmi výrazné sezónnosti, zvýšením délky pobytu návštěvníků v území, podporou podnikatelských aktivit v cestovním ruchu, důslednou propagací a prezentací celého regionu, tvorbou nabídkových balíčků a produktů, založením vhodné a výkonné organizační struktury a aktivní spoluprací všech zainteresovaných aktérů v cestovním ruchu, zejména obcí.

V rámci návrhové části byly realizačním týmem navrženy jako hlavní problematické okruhy nižší atraktivita regionu pro cestovní ruch a společná a koordinovaná propagace regionu jako turistické destinace. V rámci problémových témat byly jako cíle definovány zavedení společné propagace regionu jako turistické destinace Humpolecko a zvýšení atraktivity regionu - značení regionálních produktů.

Cíle byly dále podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byly nastaveny indikátory umožňující monitorování pokroků při plnění jednotlivých cílů.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie tématu cestovní ruch byla vytvořena realizačním týmem Projektu *Systemová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností* v průběhu roku 2014 s přispěním motivujících starostů podle Rámcové metodiky pro tvorbu dokumentů.

Zpracována byla v následujících krocích:

- seznámení s projektem a společné školení pracovníků projektu
- analýza území, výběr a zpracování zdrojových dat
- vyplňování šablon (analytických tabulek) na základě zpracovaných zdrojových dat
- konzultace s odbornými pracovníky SO ORP Humpolec
- konzultace se starosty dotčených obcí SO ORP Humpolec
- zapracování připomínek SMO do finální šablony
- zpracování variantních návrhů a stanovení vize
- úprava analytické části souhrnného dokumentu
- zapracování připomínek SMO do souhrnného dokumentu
- prezentace analytické části souhrnného dokumentu na společném setkání starostů
- doplnění a oprava analytické části souhrnného dokumentu na základě oponentského posudku
- stanovení problémových okruhů a cílů do souhrnného dokumentu
- ověření problémových okruhů ve fokusní skupině
- tvorba a stanovení indikátorů pro problémové okruhy a problémové cíle
- zpracování závěru, postupu tvorby strategie a finální úprava dokumentu.

6.5. Přílohy

Příloha č. 11 - Vybrané tradiční nebo významné kulturní a sportovní akce

Termín konání	Název a popis akce	Místo konání
Leden	Tříkrálový koncert pěveckého sdružení TUCET	Sál ZUŠ
Leden – březen	Plesy	Spolkový dům Humpolec
Leden/únor/březen	Huhuliáda	U Židovského hřbitova
Únor	Karneval na ledě	Zimní stadion
Únor	Dětský karneval	Spolkový dům Humpolec
Únor	Expediční kamera – festival outdoorových filmů	Kino Humpolec
Březen	Masopust	Průvod městem
Březen/duben	Koncert na Zelený čtvrtek (TUCET)	Evangelický kostel
Březen	Humpolecká marioneta – festival loutkových představení	Sokolovna
Březen	Honzlův Humpolec	Kino Humpolec
Duben	Mistrovství zóny střední Evropy a MMČR v autokrosu	Areál AMK
Duben	Velikonoční odpoledne pro děti	Fabrika Hotel
Duben	Slet čarodějnic	Kino Humpolec, Horní náměstí
Květen	Majáles	Horní náměstí
Květen	Den a noc v muzeu	Muzeum Dr. A. Hrdličky
Červen	Dětský den	Lesopark Stromovka
Červen	Tóny v Zahradě	Zahrada muzea (Dolní náměstí)
Červen	S kolem kolem Humpolce	Cyklozávod – okruh kolem Humpolce
Červen	Bernard Fest	Areál AMK
Červen	Folk Kaliště - folkový festival	Chalupa na Bělci - Kaliště
Červen - srpen	Musica Figurata - Festival duchovního umění	Klášter Želiv
Červenec	Léto v Zahradě	Zahrada muzea (Dolní náměstí)
Červenec	Pohár ČR v autokrosu KOSICE Cup	Areál AMK
Červenec	Středověké slavnosti	Hrad Orlík nad Humpolcem
Červenec - srpen	Jazz na dvoře - jazzový festival	Mladé Bříšťě
Srpen	Filmový festival FILM a DĚJINY	Hrad Orlík nad Humpolcem
Srpen	Doupě Music Fest	Motorkářský doupě
Srpen	Zlatá podkova	Jezdecké závodiště Dusilov
Srpen	Mistrovství České republiky ve všestrannosti	Jezdecké závodiště Dusilov
Srpen	Hradozámecká NOC – noční prohlídky hradu	Hrad Orlík nad Humpolcem
Září	Dny evropského dědictví	Hrad Orlík nad Humpolcem
Září	Hudební festival	Hrad Orlík nad Humpolcem
Září	Noční soutěž v požárním sportu družstev SDH	Havlíčkovo náměstí +

	+ O putovní pohár starosty města Humpolec	křižovatka ulic Husova a Rašínova
Září	MČR + pohár sponzorů Racer buggy	Areál AMK
Září	Bernard CUP – Setkání mistrů autokrosu	Areál AMK
Září	Humpolecká padesátka	Cyklozávod – okruh kolem Humpolce
Říjen	Drakiáda	
Listopad	VOČI noční filmová jízda	Kino Humpolec
Prosinec	Mikulášská nadílka a rozsvícení vánočního stromu	Horní náměstí v Humpolci
Květen–listopad	Farmářské trhy	Horní náměstí v Humpolci

Zdroj: www.infohumpolec.cz, vlastní šetření

7. Závěr, kontakty

Strategie území správního obvodu ORP Humpolec v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu byla zpracována v rámci projektu **Systémová podpora meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností**. Dokument je zpracován na období 2015 - 2024 dle metodických pokynů zpracovaných odborným týmem Svazu měst a obcí ČR a jeho cílem je vytvoření podmínek pro dlouhodobý rozvoj meziobecní spolupráce v ČR a posílení stávající meziobecní spolupráce na úrovni území správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

U všech řešených témat byla jednotná koncepce tvorby dokumentu. Nejprve byla zpracována analytická část, ve které byly definovány a řešeny problémy daných témat. Následně byly zpracovány další analýzy (situační, finanční, analýza rizik a cílových skupin, SWOT analýza), které identifikovaly klady a zápory řešeného tématu. Závěry k analytickým částem jsou uvedeny v souhrnu výsledků analýz každé oblasti. Celkové závěry návrhové (strategické) části jsou uvedeny vždy v závěrečném shrnutí každé oblasti.

Analýza školství a předškolního vzdělávání stanovila jeden hlavní problémový okruh, kterým je "Nadměrná ekonomická náročnost provozu obecních škol". V rámci tohoto okruhu byly vymezeny 2 cíle, jimiž jsou "Zavedení společného nákupu materiálu a služeb" a "Vytvoření partnerství škol za účelem zvýšení spolupráce ředitelů škol a představitelů obcí".

Analýza sociální oblasti stanovila dva problémové okruhy. Prvním problémovým okruhem je "Potencionální sociální diferenciaci společnosti" a druhým je "Absence terénní pečovatelské služby v ostatních obcích mimo město Humpolec". Ke každému problémovému okruhu byl stanoven jeden cíl. Z prvního problémového okruhu vzešel cíl "Aktivizovat dlouhodobě nezaměstnané občany k zapojení do pracovního procesu" a k druhému problémovému okruhu byl vymezen cíl "Využít stávající pečovatelskou službu i pro ostatní obce - vznik pracovní pozice".

Analýza odpadového hospodářství na území SO ORP Humpolec stanovila dva problémové okruhy, jimiž jsou "Neukázněnost občanů související s nízkou osvětou" a "Nedostatek sběrných dvorů, sběrných míst a zařízení pro nakládání s BRO". K prvnímu problémovému okruhu byl stanoven cíl "Uskutečnit společnou dlouhodobou informační kampaň pro širokou veřejnost" a ke druhému problémovému okruhu "Optimalizovat síť sběrných dvorů/míst a zařízení".

Analýza cestovního ruchu identifikovala dva problémové okruhy. Prvním je "Nižší atraktivita regionu pro cestovní ruch" a druhým "Společná a koordinovaná propagace regionu jako turistické destinace". Pro první problémový okruh byl stanoven cíl "Zvýšení atraktivity regionu - značení regionálních produktů" a pro druhý okruh "Zavedení společné propagace regionu jako turistické destinace Humpolecko".

Každý cíl má svého správce, který dohlíží na jeho splnění a iniciuje kroky směřující k plnění cíle. Naplňování cílů bude sledováno prostřednictvím sady stanovených indikátorů.

Kontakty:

koordinátor:	Mgr. Pavel Hrala	tel.: 607690513	manager@humpolecko.cz
analytik:	Ing. Tomáš Dvořák	tel.: 731447174	dvorak@rrav.cz
témat. expert:	Marcela Kubíčková	tel.: 606136909	marcela.kubickova@infohumpolec.cz
asistentka:	Zdeňka Augustová	tel.: 565518129	zdenka.augustova@mesto-humpolec.cz

8. Seznam příloh

8.1 Seznam tabulek a příloh

Tab. 1: Základní informace o strategii.....	6
Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	7
Tab. 3: Významné relevantní strategické dokumenty.....	9
Tab. 4: Charakteristika území ORP.....	12
Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	13
Tab. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	15
Tab. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	16
Tab. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	17
Tab. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	20
Tab. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	20
Tab. 11: Charakteristika domácností.....	21
Tab. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	21
Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	22
Tab. 14: Územní a strategické plánování.....	28
Tab. 15: Popis klíčových aktérů.....	29
Tab. 16: SWOT analýza.....	31
Tab. 17: Definice předškolního a základního vzdělávání ve správním obvodu ve šk. roce 2012/2013.....	35
Tab. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	35
Tab. 19: Pracovníci ve školství v ORP Humpolec.....	36
Tab. 20: Počet ZŠ za ORP.....	39
Tab. 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	39
Tab. 22: ZŠ zřizované v ORP.....	40
Tab. 23: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	41
Tab. 24: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	42
Tab. 25: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	43
Tab. 26: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	43
Tab. 27: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	44
Tab. 28: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	44
Tab. 29: Počet absolventů ZŠ v ORP.....	45
Tab. 30: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP.....	45
Tab. 31: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ).....	46
Tab. 32: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	47
Tab. 33: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP.....	48
Tab. 34: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP.....	49
Tab. 35: MŠ zřizované obcí ve správním obvodu v ORP.....	50
Tab. 36: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP.....	51
Tab. 37: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	52
Tab. 38: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP.....	52
Tab. 39: Školní družiny a školní kluby v ORP.....	53

Tab. 40: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP.....	54
Tab. 41: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP.....	54
Tab. 42: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP.....	54
Tab. 43: SVČ zřizované obcemi v ORP.....	55
Tab. 44: Údaje o pracovnících SVČ v ORP.....	55
Tab. 45: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP.....	55
Tab. 46: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP.....	56
Tab. 47: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení.....	57
Tab. 48: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením v ORP v Kč.....	57
Tab. 49: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP.....	58
Tab. 50: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	58
Tab. 51: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2020.....	60
Tab. 52: Analýza cílových skupin.....	61
Tab. 53: Analýza rizik.....	62
Tab. 54: SWOT analýza.....	64
Tab. 55: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	82
Tab. 56: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP.....	82
Tab. 57: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP.....	83
Tab. 58: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP	83
Tab. 59: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	85
Tab. 60: Počet sociálních služeb dle zřizovatele	85
Tab. 61: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	85
Tab. 62: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	86
Tab. 63: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	87
Tab. 64: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	87
Tab. 65: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	88
Tab. 66: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	88
Tab. 67: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	88
Tab. 68: Finanční analýza výdajů obcí na sociální služby.....	89
Tab. 69: Analýza cílových skupin.....	90
Tab. 70: Analýza rizik - registr rizik v oblasti	91
Tab. 71: SWOT analýza.....	93
Tab. 72: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	117
Tab. 73: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	117
Tab. 74: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	117
Tab. 75: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav.....	119
Tab. 76: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad využívané obcemi území ORP), současný stav.....	120
Tab. 77: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	120
Tab. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	120
Tab. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	121

Tab. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	121
Tab. 81: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	122
Tab. 82: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	122
Tab. 83: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	123
Tab. 84: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav.....	123
Tab. 85: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav.....	124
Tab. 86: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012.....	125
Tab. 86a: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	126
Tab. 87: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	126
Tab. 88: Celková produkce odpadů v území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	129
Tab. 88a: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012.....	130
Tab. 89: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	131
Tab. 89a: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012.....	131
Tab. 89b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....	132
Tab. 89c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	133
Tab. 90: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	133
Tab. 91: Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	134
Tab. 91a: Celková a měrná produkce BRKO a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	135
Tab. 92: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	136
Tab. 93: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	137
Tab. 94: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	138
Tab. 95: Nakládání s BRO a s BRKO na území ORP za období 2008-2012.....	139
Tab. 96: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP.....	140
Tab. 97: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	141
Tab. 98: Analýza rizik.....	142
Tab. 99: SWOT analýza.....	144
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012.....	163
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	165
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012.....	168
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	170

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	172
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	178
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	180
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	171
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	185
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	187
Tab. 100: Potenciál cestovního ruchu v obvodech ORP.....	193
Tab. 101: Pěší trasy procházející územím ORP Humpolec.....	200
Tab. 102: Běžecké trasy na území ORP Humpolec.....	201
Tab. 103: Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů.....	202
Tab. 104: Počet ubytovacích objektů, počet a hustota lůžek.....	204
Tab. 105: Lůžková kapacita dle kategorie ubytovacích služeb.....	205
Tab. 106: Finanční analýza výdajů obcí na cestovní ruch.....	206
Tab. 107: SWOT analýza - přírodní předpoklady.....	211
Tab. 108: SWOT analýza - turistická infrastruktura a atraktivita území.....	212
Tab. 109: SWOT analýza - služby a produkty cestovního ruchu.....	212
Tab. 110: SWOT analýza - informace, komunikace a marketing.....	213
Tab. 111: SWOT analýza - lidské zdroje a financování.....	213
Příloha č. 11 - Vybrané tradiční nebo významné kulturní a sportovní akce.....	232

8.2 Seznam grafů

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 - 2012	14
Graf 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ.....	38
Graf 3: MŠ v ORP Humpolec.....	50
Graf 4: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	111
Graf 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP.....	111
Graf 6: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP.....	111
Graf 7: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	112
Graf 8: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP.....	112
Graf 9: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	112
Graf 10: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP.....	113
Graf 1 OH: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012.....	164
Graf 2 OH: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	169
Graf 3 OH: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	171
Graf 4 OH: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	177
Graf 5 OH: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012.....	179
Graf 6 OH: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění.....	181
Graf 7 OH: Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO.....	184
Graf 8 OH: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012.....	186
Graf 9 OH: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012.....	189

Graf 11: Návštěvnost vybraných atraktivit.....	202
--	-----

8.3 Seznam obrázků (mapových podkladů)

Obr. 1: Administrativní členění správního obvodu.....	11
Obr. 2: Koeficient ekologické stability - Kraj Vysočina.....	26
Obr. 3: Mapa obcí, které mají územní plán.....	28
Obr. 4: Mapa toku odpadu firmy Sompot, a.s.....	116
Obr. 5: Potenciál cestovního ruchu v obvodech ORP.....	193
Obr. 6: Index přírodních předpokladů rekreace.....	194
Obr. 7: Rekreční (druhé) bydlení.....	194